

Sven Winnell 060316+tillägg 060326:
Om alliansens skattelättnader,
som ej bör genomföras,
och om andra bättre skatteförslag.
Bl a slopad individuell TV-avgift.

På Internet:

Sven Winnell 060316+tillägg 060326: Om alliansens skattelättnader, som ej bör genomföras, och om andra bättre skatteförslag. Bl a slopad individuell TV-avgift. (<http://web.telia.com/~u86119283/omr36-39k.pdf>)

Innehåll:

Sid

- 4 **Alliansens skattelättnader.**
Av dem som får skattelättnader får den hälft som har de lägre inkomsterna 37% av de totala skattelättnaderna och den hälft som har de högre inkomsterna 63%. Det mesta av skattelättnaderna går alltså till de högre inkomsterna.
- 5 **Inkomst efter skatt 2004 .**
- 7 **Borgerliga motioner. (Våren 2005)**
- 9 **Konsumentverkets hushållsbudgetar: för 2004 +bostadskostnader mm.**
- 11 Månadskostnader, förvärvsarbete icke-pensionärer:
- 12 Hushållsbudgetar för pensionärer.
- 13 Sammanfattning om levnadskostnaderna
- 14 **De borgerliga partiernas förslag.**
- 15 Alliansen.
- 17 Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06:m 010 Ldn
- 22 Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06:fp 013 PJ
- 24 Motion till riksdagen 2005/06:c 007 eb
- 26 Motion till riksdagen. 2004/05:Fi15 av G Hägglund m.fl. (kd)
- 26 **Moderaterna 2005/2006 och 2004/2005**
- 28 **Något om skatte- och bidragshistoria.**
- 31 **Kommentarer till alliansen och de borgerligas skattemotioner för 2005/06.**
- 32 Från omr36-39j.pdf: 3.2 Moderaterna förstår inte den svenska modellen, och vad välfärdsstaten syftar till
- 33 Alliansen och de borgerliga.
- 35 **Några andra bättre förslag.**
- 35 Innehåll i det följande.
 - Ekonomisk välfärd vid låginkomster.
 - Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster.
 - Pensionärer med låga inkomster.
 - TV-licensen: Inför kollektivlicens för privathushållen.
 - Förmögenhetsskatten
- 37 **Ekonomisk välfärd för låginkomster.**
- 40 Inkomst efter skatt 2004 .
- 41 Antal med överskott och underskott.
- 41 SCBs statistik.
- 45 SCBs arbetsmarknadsstatistik.
- 47 SCB Ämnesområden
- 48 Minimilöner
- 49 **Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster.**
- 49 Ensamstående med låga inkomster betalar för mycket skatt.
- 49 Förslag: inför bostadsbidrag för hushåll utan barn.
- 50 Bostadsbidrag för icke-pensionärer. Princip.
- 52 Bostadsbidrag till ensamma icke-pensionärer utan barn.
- 53 Några utdrag från Socialstyrelsen.
- 55 Kostnader för barn, barnbidrag, bobidrag för barn mm.
- 59 **Pensionärer med låga inkomster.**
- 61 I samband med småhus finns två sätt att bo.
- 62 Viktiga händelser i bostadstilläggens historia.
- 62 I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.
- 62 1995 föreslog regeringen att skärpningsregeln skulle tas bort.
- 63 Dråpslaget kom i prop 1995/96:150 och 1996/97:1, mot pensionärer med fritidshus.
- 63 I intervju av Thomas Hempel i P1: statsminister Göran Persson sa, att han var beredd dra tillbaka förslagen

- 63 I prop 2000/01:140 har det istället blivit ytterligare försämringar. Propositionens titel: Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m fl.
- 64 Kommentar 051122:
- 65 Avskrift av brev Till statsminister Göran Persson.
- 66 Skattereduktion för fastighetsskatt.
- 67 Andra påpekanden o förslag.
- 68 Summa marginaleffekt 2004.
- 70 Ett alternativ med bara en faktor 57%_för avtrappning av bostadstillägg.
- 73 Innehållet i sidorna 3380-3459: Sven Winnell 20040208: Pensionärer födda 1937 eller tidigare.
- 75 Påminnelser om pensionärsproblemen. Har gått till statsråd och partiledare. Flera gånger efter 8 april 2004.
- 77 **TV-licensen: Inför kollektivlicens för privathushållen.**
- 77 Bort med nuvarande tevelicensen.
- 78 TV-licensen. Från omr36-39h.pdf.
- 78 SOU 2005:2 sid 177: 11 Avgiftssystemet. 11.1
- 79 Förslag. Inför kollektivlicens för privathushållen.
- 80 Offentliga sektorn spar när TV-licensen tas bort.
- 81 Förslag. Med finansiering.
- 82 DN 060201: Dags att slopa tevelicensen.
- 83 Avskrift av brev 10 mars 2005: Till utbildnings- och kulturministern Leif Pagrotsky. Angående TV-licensen.
- 85 Kopior av tidigare brev om TV-licensen.
- 87 DN huvudledare: Hellre skatt än licens.
- 88 Schein om TV-licensen
- 92 Utdrag ur några brev från 1995-2000.
- 95 Sammanfattning av SOU 2005:2
- 96 Lagrådsremiss
- 101 Ändringsförslag om kollektivlicens för privathushåll.

Föreslagen lydelse i Lag om TV-avgift 7§

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor. Avgiften för privatbostadshushåll betalas av staten. Antalet privatbostadshushåll skall för helår anses vara lika med antalet privabostadshushåll fyra år före avgiftsåret enligt SCBs statistik redovisad i Bostads- och hyresundersökningarna. År 2002 var det avsedda antalet hushåll enligt denna statistik för samtliga upplåtelseformer 3427000 st.

102 Förmögenhetsskatten bör slopas. Med finansiering

102 Svenskt Näringslivs nyhetsbrev på Internet 060315.

104 Några andra utredningar.

106 Tillägg 060326

107 TV-avgiften i proposition 2005/06:112

133 Pressmeddelande från SCB 2006-03-23. Hushållens ekonomi (HEK). Inkomstspridningen har ökat.

Alliansens skattelättnader.

Av dem som får skattelättnader får den hälft som har de lägre inkomsterna 37% av de totala skattelättnaderna och den hälft som har de högre inkomsterna 63%. Det mesta av skattelättnaderna går alltså till de högre inkomsterna.

De borgerliga partierna har länge hållit på och påstått att deras förslag till skattesänkningar främst tillfaller dem med låg- och medelinkomster. I riksdagsdebatten om skatterna nämndes det, på Konventet sades samma sak. I TV4:s partiledardebatt frågade Ohly (v) Reinfeldt (m) hur mycket han skulle tjäna på moderaternas avdrag, men Reinfeldt vägrade svara. I SVT1s Agenda söndagen den 12 mars 2006 fick moderaternas Gunilla Carlsson framträda och lovprisade moderaternas förslag. Med betoning på främst nämnde hon att deras skattesänkningar främst tillfaller låg- och medelinkomster.

Partiernas förslag har granskats i:

Sven Winnell 050522+050605: De borgerliga partiernas skatteförslag. Och annat om skatter, bidrag och moral. Bostadsbidrag. TV-licens. (<http://web.telia.com/~u86119282/omr36-39h.pdf>)

Sven Winnell 050920: Välfärd, skatter, arbete, tillväxt. (<http://web.telia.com/~u86119282/omr36-39i.pdf>)

Sven Winnell 060111+tillägg 060130: Om LO-rapporten Vad vill egentligen moderaterna? Med kommentarer för partierna inför valet 2006. (<http://web.telia.com/~u86119282/omr36-39j.pdf>)

Dessa utredningar utgår från de borgerliga partiernas förslag våren 2005. De fyra partierna hade då var sin variant på samma tema om att försämlra för sjuka och arbetslösa o d och sänka skatterna för dem med arbetsinkomster. Senare har de gått in i Alliansen med ett gemensamt skatteförslag som nästan är samma som moderaternas förslag våren 2005.

I moderaternas senaste skattemotion, för 2005/2006 finns en tabell

6.2 avseende 2008, som är nästan likadan som en tabell i skattemotionen våren 2005. I en kommentar till tabell 6.2 står: "Ur tabellerna framgår också att ca 75 procent av skattereformen tillfaller låg- och medelinkomsttagarna." Gränsen där 75% tillfaller låg- och medelinkomster blir i så fall vid inkomst cirka 400 000 kr per år, och det är inte troligt att medelinkomsterna ligger så högt. Moderaterna har inte angett vilken medelinkomst man räknar med.

Mittinkomsterna i de 10 decilerna är cirka 65, 162, 211, 243, 270, 296, 326, 366, 437, 535 tusen kr och det tyder på att medelinkomsten skulle ligga på 291 000 kr och då skulle medelinkomsten falla in i decil 6 och 49% tillfalla låg- och medelinkomster, inte 75%.

Mer intressant än medelinkomsten är mittinkomsten, "medianen", dvs inkomsten där lika många har under och över. Den ligger enligt tabellen på cirka 282 000 kr och då hamnar 37,3% av skattelättnaderna på låg- och medelinkomster, inte 75%.

Den genomsnittliga skattelättnaden är enligt tabellen 11700 kr. Den genomsnittliga skattelättnaden för låg- och medelinkomster blir cirka 8700 kr och för dem däröver cirka 14700 kr.

Kontrollera detta: säg att hälften av alla personer är a st. Hela skattelättnaden blir $2a11700$ kr. 37.3% av detta för undre halvan blir $0,373 \times 2a 11700$ och per person i undre halvan $0,373 \times 2 \times 11700 = 8728$ kr säg 8700 kr. På motsvarande sätt 62,7% för övre halvan blir $0,627 \times 2 \times 11700 = 14671$ kr säg 14700 kr.

Moderaternas påstående att 75% av skattelättnaderna tillfaller låg- och medelinkomster är en dålig beskrivning, en bättre beskrivning är att låg- och medelinkomsterna får cirka hälften av det = cirka 37,5 % av skattelättnaderna. Och fördelningen av dessa 37,5% i den undre halvan av inkomsttagarna är sådan att de som bäst behöver pengar får mindre än de som har mindre behov av pengar.

I det närmast följande finns sidor från utredningen 36-39h.pdf

Inkomst efter skatt 2004.

Förvärvsarbetande. Inkomst efter preliminärskatt. Enligt tabell 32 för månadslön, kolumn 1.

Lön kr/ Prel. Disp. efter skatt Överskott (för ensam utan barn, årskostnader 110 000 kr. exklusive semester och dator) månad skatt per månad per år per år.

	Överskott för makar med lika inkomst, utan barn, årskostnad tillsammans 166 000 kr.					Årslön	Skattelättnader i förslag vårbudget 2005			
	c	fp	kd	m	(i motioner)					
6001	1503	4498	53976	-56024	-58048 (53976x 2 - 166000)	72 000	370	900	1452	3300
7001	1770	5231	62772	-47228	-40456	84 000	370	2600	1932	3300
8001	2037	5964	71568	-38432	-22864	96 000	370	2600	1932	3300
9001	2315	6686	80232	-29768	-5536	108 000	370	2600	2256	7600
10001	2652	7349	88188	-21812	<u>10376 krisgräns</u>	120 000	490	2600	3000	7600
11001	3016	7985	95820	-14180	25640	132 000	490	3800	5340	7600
12001	3379	8622	103464	-6536	40928	144 000	490	3800	5340	7600
13001	3742	9259	111108	1108	56216	156 000	1320	3800	5340	7600
14001	4106	9895	118740	<u>8740 krisgräns</u>	71480	168 000	1320	3800	5340	10700
15001	4469	10532	126384	16384	86768	180 000	1320	3800	7764	10700
16001	4832	11169	134028	24028	102056	192 000	3530	4800	7764	10700
17001	5196	11805	141660	31660	117320	204 000	3530	4800	7764	10700
18001	5559	12442	149304	39304	132608	216 000	5720	4800	9684	10700
19001	5922	13079	156948	46948	147896	228 000	5720	5500	9684	13700
20001	6326	13675	164100	54100	162200	240 000	5720	5500	10656	13700
21001	6689	14312	171744	61744	177488	252 000	7910	6400	10656	13700
22001	7053	14948	179376	69376	192752	264 000	7910	6400	10656	14700
23001	7392	15609	187308	77308	208616	276 000	7910	6400	10656	14700
24001	7723	16278	195336	85336	224672	288 000	9220	7100	10656	15800
25001	8055	16946	203352	93352	240704	300 000	9220	7100	12444	15800
26001	8478	17523	210276	100276	254552	312 000	9220	7100	12444	16200
27001	9006	17995	215940	105940	265880	324 000	8690	7200	12444	16200
29001	10058	18943	227316	117316	288632	348 000	8690	7200	12444	16200
30001	10578	19423	233076	123076	300152	360 000	8690	7200	12444	16100
35001	13178	21823	261876	151876	357752	420 000	6910	7200	12444	16100
40001	15875	24126	289512	179512	413024	480 000	6910	7200	12444	16000
45001	18725	26276	315312	205312	464624	540 000	6910	7200	12444	16000
50001	21575	28426	341112	231112	516224	600 000	6910	7200	12444	16000
55001	24425	30576	366912	256912	567824	660 000	6910	7200	12444	16000
60001	27275	32726	392712	282712	619424	720 000-	6910	7200	12444	16000

Kolumn 1 Kolumnen gäller för den som ska betala allmän pensionsavgift på inkomsten. Sådan avgift ska betalas av löntagare som är födda 1938 eller senare. Avgiften ingår i de angivna skattebeloppen. **Skattelättnader i partiernas motioner: partierna anger genomsnittliga lättnader för vissa inkomstintervall. I tabellen här har samma lättnader antagits för alla inkomster i intervallen vilket innebär att lättnaderna i tabellen vanligen blir något för höga i underkanten på intervallen och något för låga i överkanten av intervallen.**

Inkomst efter skatt 2004.

Förvärvsarbetande. Inkomst efter preliminärskatt. Enligt tabell 32 för månadslön, kolumn 1.

Lön kr/ månad	Prel. skatt	Disp. efter skatt per månad per år	<u>Överskott</u> (för ensam utan barn, årskostnader 110 000 kr. exklusive semester och dator)				Ensamstående utan barn. Överskott i hushålls- budget efter skattesänkning enligt partimotioner				
skatt i % av inkomst			<u>Överskott för makar med lika inkomst, utan barn, års- kostnad tillsammans 166 000 kr.</u>			Årslön	våren 2005	c	fp	kd	m
6001	25,1	1503	4498	53976	-56024	-58048 (53976x 2 - 166000)	72 000	-55654	-55124	-54572	-52724
7001	25,3	1770	5231	62772	-47228	-40456	84 000	-46858	-44628	-54092	-43928
8001	25,5	2037	5964	71568	-38432	-22864	96 000	-38062	-34832	-36500	-35132
9001	25,7	2315	6686	80232	-29768	-5536	108 000	-29398	-27168	-27512	-22168
10001	26,5	2652	7349	88188	-21812	<u>10376 krisgräns</u>	120 000	-21322	-19212	-18812	-14212
11001	27,4	3016	7985	95820	-14180	25640	132 000	-13690	-10380	-8840	-6580
12001	28,2	3379	8622	103464	-6536	40928	144 000	-6046	-2736	-1196	1064
13001	28,8	3742	9259	111108	1108	56216	156 000	2428	4908	6448	8708
14001	29,3	4106	9895	118740	<u>8740 krisgräns</u>	71480	168 000	10060	12540	14080	19440
15001	29,8	4469	10532	126384	16384	86768	180 000	17704	20184	24148	27084
16001	30,2	4832	11169	134028	24028	102056 *)	192 000	27558	28828	31792	34728
17001	30,6	5196	11805	141660	31660	117320	204 000	35190	36460	39424	42360
18001	30,9	5559	12442	149304	39304	132608	216 000	45024	44104	48988	50004
19001	31,2	5922	13079	156948	46948	147896	228 000	52668	52448	56632	60648
20001	31,6	6326	13675	164100	54100 *)	162200	240 000	59820	59600	64756	67800
21001	31,8	6689	14312	171744	61744	177488	252 000	69654	68144	72400	75444
22001	32,1	7053	14948	179376	69376	192752	264 000	77286	75776	80032	84076
23001	32,1	7392	15609	187308	77308	208616	276 000	85218	83708	87964	92008
24001	32,2	7723	16278	195336	85336	224672	288 000	94556	92436	95992	101136
25001	32,2	8055	16946	203352	93352	240704	300 000	102572	100452	105796	109152
26001	32,6	8478	17523	210276	100276	254552	312 000	109496	107376	112720	116476
27001	33,4	9006	17995	215940	105940	265880	324 000	114630	113140	118384	122140
29001	34,7	10058	18943	227316	117316	288632	348 000	126006	124516	129760	133516
30001	35,3	10578	19423	233076	123076	300152	360 000	131766	130276	135520	139176
35001	37,7	13178	21823	261876	151876	357752	420 000	158786	159076	164320	167976
40001	39,7	15875	24126	289512	179512	413024	480 000	186422	186712	191956	195512
45001	41,6	18725	26276	315312	205312	464624	540 000	212222	215512	217756	221312
50001	43,2	21575	28426	341112	231112	516224	600 000	238022	238312	243556	247112
55001	44,4	24425	30576	366912	256912	567824	660 000	263822	264112	269356	272912
60001	45,5	27275	32726	392712	282712	619424	720 000-	289622	289912	295156	298712

Kolumn 1 Kolumnen gäller för den som ska betala allmän pensionsavgift på inkomsten. Sådan avgift ska betalas av löntagare som är födda 1938 eller senare. Avgiften ingår i de angivna skattebeloppen. *) Vårbudgetpropositionen 2005. Bil 3 Fördelningspolitisk redogörelse. Sid 24: "För att en ensamstående ska ha samma ekonomiska standard som två samboende med vardera en månadslön på 16 000 kronor krävs att den ensamstående har en månadslön på 19 960 kronor, allt annat lika." Stämmer: Ensam 54100, sambor 102056.

Borgerliga motioner. (Våren 2005)

De borgerliga partierna, centerpartiet, folkpartiet, kristdemokraterna och moderaterna har lämnat motioner till riksdagen med anledning av regeringens vårbudgetproposition. Motionerna innehåller mycket och bl a förslag om skatteförändringar.

Partierna föreslår stora sänkningar av inkomstskatterna i alla inkomstlägen. De har ungefär samma upplägg, men har olika storlekar på sänkningarna. Sänkningarna innebär sänkningar på tillsammans många miljarder kr, enligt partierna:

Centerpartiet 31,8

Folkpartiet 23

Kristdemokraterna 37 och

Moderaterna 53 miljarder kr.

Folkpartiet håller styvt på att ersättningsnivån i sjukförsäringen o d ska vara 80%, men moderaterna vill sänka, vilket innebär att skattesänkningarna kommer att betalas av sjuka och arbetslösa.

Man påstår, att det ska löna sig att arbeta och att man ska kunna leva på sin lön. Man antyder att man därför sänker inkomstskatterna för låg- och medelinkomsttagare.

I artikel i DN den 17 maj 2005 sid 16 refereras uttalande av moderaten Per Westerberg: "Fler stannar hemma om ersättningsnivåerna är höga. De tjänar inte tillräckligt på att börja arbeta. Vi vill sänka ersättningsnivåerna något och istället sänka skatten med 10 000-15 000 kr för de låg- och medelinkomsttagare som arbetar." Men han nämner inte att moderaterna också föreslår stora skattesänkningar för dem med löner över medelinkomster, och sänker dem då mer än för dem med lägre inkomster. Skattesänkningarna för de lägsta inkomsterna är inte så stora att det går att leva på lönen.

Partierna har olika sätt att tekniskt sett genomföra ändringarna, det ska redovisas i det följande. Moderaterna inför ett arbetsavdrag som

sänker marginals-katten vid låga inkomster. Det innebär att skatten sjunker vid dessa inkomster, men skatten sjunker samtidigt vid högre inkomster. Vill man undvika att skatten inte sjunker vid högre inkomster måste man öka marginals-katten vid högre inkomster och det föreslår inte moderaterna. Deras förslag medför att skattesänkningarna blir större vid höga inkomster än vid lägre. Något skäl att sänka skatten vid höga inkomster finns inte. Man kan misstänka, att månadet om skattesänkningar för de lägre inkomsterna har till syfte att sänka skatterna för de höga inkomsterna. De orimligt stora skattesänkningarna för höga inkomster kommer att betalas av försämringarna för sjuka och arbetslösa.

Moderaterna anger att den genomsnittliga skattesänkningen är 12700 kr och att knappt 75% av skattesänkningarna tillfaller låg- och medelinkomster, men det kan inte vara sant. Medellönen ligger ungefär på samma nivå som medianen, dvs den mittersta löntagaren.

Skattelättnaderna för den nedre hälften av löntagarna ligger mellan ca 3300 kr och 13700, säg i genomsnitt ca 9500 och för den övre hälften mellan ca 13700 och 16200 kr, säg ca 15600. Då tillfaller ca 38% av skattesänkningarna låg- och medelinkomster och ca 62% höginkomsterna.

Mer än hälften av moderaternas sänkningar, cirka 33 miljarder kr, går till höginkomsterna. För de andra partierna blir det på liknande sätt..

Levnadskostnader.

Lägsta rimliga levnadskostnader kan räknas fram med ledning av Konsumentvekets hushållsbudgetar o d. För en ensam förvärvsarbetande blir kostnaden cirka 110 000 kr per år och för makar cirka 150% av det, dvs cirka 166 000 kr, detta räknat utan kostnader för semester, som kan gå till säg 5000-10 000 kr per person.

År 2004 måste en ensam ha en lön på minst cirka 14 000 kr per månad för att komma upp i rimlig lägsta standard. Makar/ sambor med lika inkomst klarade detta med inkomst vardera på cirka 10 000-11 000. Detta exklusive kostnader för dator.

Skatt i procent av inkomsten.

De borgerliga partierna gör stor affär av marginaleffekter, men som Gunnar Sträng påpekade redan inför 1970 års skattereform: Det viktiga är att skatternas storlek, inte marginalsatterna.

De borgerliga partierna menar att inkomstskatterna är orimligt höga vid höga inkomster. Men om man ser på hur stora skatterna är i procent av inkomsterna blir slutsatsen en annan. Av tabell i det föregående framgår att inkomstskatten för ensam är cirka 30% vid en lön som räcker till lägsta rimliga levnadsstandard, cirka 32% vid medellön och cirka 40 % vid en lön på en halv miljon kr per år, då personen har disponibelt cirka 200 000 kr mer än vad som behövs för den lägsta standarden. Jämfört med 30% skatt för den som bara får ihop till lägsta standard och 40% skatt för den som har 200 000 kr mer disponibelt är 40% mycket lågt och inte något som motiverar skattesänkning.

Att leva på sin lön.

Ensam som har lön 720 000 kr per år betalar ca 45% i skatt och har disponibelt efter skatt nära 300 000 kr mer än den som har lön som bara räcker till lägsta standard. Det finns inga goda skäl varför den med lön 720 000 kr ska få en skattesänkning med 16 000 kr som i moderaternas förslag. Man kan inte hävda, att den som tjänar en halv miljon eller 720 000 kr inte kan leva på sin lön.

Ensam med deltid kan ha lön på 12 000 kr per månad och har det då svårt att leva på lönen. Ensam sjuk eller arbetslös som haft låg lön kan med 80% ersättning från försäkringar ha ersättning på 10 000-12 000 kr eller lägre, och har då verkligen svårt att leva på det.

Man bör observera, att makar/sambor (utan barn) vanligen klarar sig på sådana inkomster om båda har inkomster. Ensamstående är missgynnade i skattesystemet eftersom de ensamma ska betala hela levnadsstandard. Om man sänker skatterna så att ensamma klarar sig kommer makar/sambor att bli överkompenserade.

Man kan klara detta problem bara med hjälp av lämpligt utformade

bostadsbidrag som ger ensamma så mycket att de kan leva på sin lön. Förslag till bostadsbidrag redovisas i det följande.

Skattesystemet kan inte utformas så att ensamma och makar med barn vid låga inkomster kan leva på sina löner, för dem är det nödvändigt med bostadsbidrag. Kostnader för barn ska inte behandlas nu. De borgerliga partierna har olika sätt att hantera barnkostnader med hjälp av skattelättnader och bidrag av olika slag. Det ska inte heller behandlas nu.

Bostadsbidrag bör inte ses som bidrag utan som en del av skattesystemet som justerar skattesystemets skeva utfall med hänsyn till att skatterna bör utmätas efter skatteförmåga. Den som har inkomster bara till den lägsta rimliga levnadsstandard har ingen skatteförmåga.

De borgerliga partierna slösar med pengar i sina skatteförslag.

SEB:s chefsekonom Klas Eklund skriver i DN 050515 på sid 6 att de svenska hushållen sparar drygt 7% av sina inkomster. De som sparar är naturligtvis de som har höga inkomster och disponibla inkomster större än de kan göra av med på konsumtion, de behöver inte skattesänkningar.

Det behövs mer förbättringar för dem med de lägsta inkomsterna och det finns så mycket annat som behöver mer skattepengar, bl a rehabiliteringsinsatser för drogmissbrukare och för dem i fängelserna, för att nu bara ge exempel.

Manliga byggnads- och anläggningsarbetare och byggnads-hantverkare brukar tillhöra de bäst betalda industriarbetarna. 2002 hade de lön 20 000-22 000 kr per månad, gjutare, svetsare, plåtslagare hade 19 500. Uppräknat till 2004 kan det bli 22 000-24 000 kr, ungefär lika med median och medellön i tabellen här ovan.

I det närmast följande något om hushållskostnader och löner.

Konsumentverkets hushållsbudgetar: för 2004 + bostadskostnader mm.

I Konsumentverkets broschyr "Koll på pengarna 2004" finns beräkningar för år 2004. Konsumentverket anger, för män och kvinnor 19-60 år:

Livsmedel: Bygger på en fyra veckors näringsberäknad matsedel med vanliga rätter. Både råvaror och halvfabrikat ingår, men inte sådant som godis, snacks eller vin.

Alla mål äts hemma eller matlåda: Kvinna 19-30 år 1140 kr per mån. 31-60 år 1130 kr. 61-år 1040 kr. Säg kvinna 19-60 år 1133 kr per mån. Man 19-30 år 1500 kr. 31-60 år 1440 kr. 61-år 1230 kr. Säg man 19-60 år 14601 kr per mån.

Är du ensamstående lägger du till 100 kronor per månad för mindre förpackningar och mer svinn.

Kläder, skor: Innehåller också kemtvätt, skoreparationer och tillbehör som väska, klocka, paraply. Vuxen person: kv 500, man 490 kr per mån.

Fritid, lek: Här ingår bl a leksaker, cd-skivor, böcker, skridskor, cykel, avgift till idrottsklubb. Vuxen person 370 kr per mån.

Hygien: Tvål, tandkräm, blöjor, hårklippning etc. För kvinnor till och med 49 år ingår mensskydd för ca 30 kronor i månaden. Vuxen kvinna genomsnitt ca 275 kr per mån. Vuxen man 250/ mån.

Barn- och ungdomsförsäkring: Sjuk och olycksfall.

Förbrukningsvaror: Tvätt- och rengöringsmedel, toalett- och hushållspapper m m. 1 person 110 kr per mån. 2 pers 140 kr.

Möbler, husgeråd, TV, textilier m m: Sådan utrustning som slits och ersätts. Frys, disk-, tvättmaskin ingår inte. 1 person 400 kr per mån. 2 pers 480 kr.

Dagstidning, tele, tv-licens: Innehåller även brev, kort och frimärken. 1 person 670 kr. 2 pers 760

Hemförsäkring kostar olika beroende på bostadsort. Storstad: över 200 000 inv. Mellanstor stad: 50 000 - 200 000 inv.. Mindre tätort: under 50 000 inv. I person storstad 140 kr per mån. 2 pers 150 kr

El - Gäller medelförbrukning i kWh i lägenhet utan disk-, tvättmaskin. I person 140 kWh per månad, 2 personer 210 kWh. El i Stockholm fast avgift ca 50 kr per mån. kWh-pris ca 1 kr. Gör: 1 person 190 kr per mån. 2 pers 260 kr.

Kollektivresor och fackavgifter: För en 20-åring anger Konsumentverket: Kollektiva lokalresor 400 kr per månad och fackavgifter (inkl a-kassa) 320 kr per månad. Summa $720 \times 12 = 8640$

per år. I Stockholm kostar busskort 500 kr per mån (pensionär 300 kr) Ska höjas under året. För förvärsarbetande säg $530 + 320 = 850$ kr per mån = 10200 kr per år.

För åldrar 19-60 år är kostnaderna enligt punkterna 1-9 i följande uppställning. Punkten 10 är en post läkarvård och tandvård, som socialstyrelsen hade i en tidigare socialbidragsnorm, ca 70 kr per månad, men som inte finns med i Konsumentverkets budget.

För livsmedel räknas här med att alla mål äts hemma (matlåda till arbetet), för ensamboende ska läggas till 100 kr per månad.

Hemförsäkring i storstad.

Bostadshyror: Genomsnittlig hyra för hyreslägenheter i riket 2002 enligt SCBs Bostads-och hyresundersökningen 2002.

2 rok 45700 kr per år = 3808 kr per mån.

3 rok 56700 kr per år = 4725 kr per mån..

Genomsnittlig ökning jan 2002-jan 2003 Enligt SCB: 2,8% för 2 rok och 2,9% för 3 rok.

Det gör för 2003:

2 rok 46980 kr per år.

3 rok 58344 kr per år.

Ökning 2003-2004 antag 2,8%.

Det gör 2004: 2 rok 48295 kr per år = 4025 kr per mån. Säg 4000 kr per mån = 48000 kr per år.

3 rok 59978 kr per år = 4998 kr per mån. Säg 5000 kr per mån = 60000 kr per år.

Hyror 2004:

1 person 2 rok 48000 kr per år= 4000 kr per mån.

2 personer 3 rok 60000 kr per år= 5000 kr per mån.

Enligt Fob 90, tabell 3, hade samtliga hushåll med en person i genomsnitt ca 2,3rok, i småhus ca 3,2

rok och i övriga hus ca 1,9rok. Samtliga hushåll med 2 personer hade i genomsnitt ca 3,5rok, i småhus ca 4,1rok och i övriga hus 2,8rok.

Mot bakgrunden av dessa siffror är det rimligt att räkna med 2rok för ensam och 3rok för makar. Boverkets principer för bostadsytor innebär att 2rok för ensam och 3rok för makar ger likvärdig bostandard. **Konsumentverket** anger för 2004 bostadskostnad 4300 kr per månad (inkl el) för ensam 20 år som bor i egen lägenhet 2rok. Utan el 190 kr blir det 4110 kr per mån.

Socialstyrelsens rapport 9 mars 2005 "Individ- och familjeomsorg. Lägesrapport 2004"

“Ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd avser regelbundet återkommande bistånd till levnadskostnader. Det består av två delar, dels en av regeringen fastställd riksnorm, dels en av kommunen individuellt fastställd del som avser ersättning för skäligena kostnader för ett antal andra behovsposter. Riksnormen ska täcka kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, hälsa och hygien, barn- och ungdomsförsäkringar, förbrukningsvaror samt dagstidning, telefon och TV-avgift. Konsumentverkets pris- och konsumtionsundersökningar ligger till grund för regeringens beslut om riksnormens storlek. Riksnormen för 2004 uppgår till 3370 kronor per månad för ensamstående, 5640 kronor för samboende och 9 230 kronor för samboende med två barn. Behovsposter utöver riksnormen som ingår i försörjningsstödet är boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring, medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.”

Lägger man till 730 kr för möbler mm, el och hemförsäkring för ensam blir 3370: 4100 kr.

Lägger man till 890 kr för möbler mm, el och hemförsäkring för makar blir 5640: 6530 kr

Månadskostnader, förvärvsarbetande icke-pensionärer:

Enligt beloppen från konsumentverket. Åldrar 19-60 år. 2004.

Individuella respektive gemensamma kostnader:	Ensam man	Ensam kv.	Makar
1.Livsmedel	1460+100	1133+100	1460+ 1133
2.Kläder och skor	490	500	490+500
3.Lek och fritid	370	370	370+370
4 Hygien	250	275	250+275
5.Förbrukningsvaror	110	110	140
6.Möbler,husgeråd,TV, radio	400	400	480
7.Dagstidning,tel,TV-licens	670	670	760
8.Hemförsäkring	140	140	150
9.Hushålls-el	190	190	260
10.Läkarvård,tandvård	70	70	70+70
Summa per månad 2004	4250	3958	6778
Genomsnitt för ensam man +kv		4104	
2004 per år:		49248	81336
Bostadshyra per år säg :			
Ensam 2rok, 12x 4000 =		48000	
Makar 3rok, 12x 5000 =			60000
Summa per år 2004, bostad + övrigt		97248	141336
Förvärvsarbetande:arbetsresor+fackavgifter säg		10200	20400
Summa per år 2004, bostad + övrigt		107448	161736
Här är inget räknat för semesterkostnader eller andra resor än lokalresor.			
Säg för enkelhets skull, avrundat		108 000	162 000
Makar 150% av ensam.			
Extrakostnader för arbetsplatsmat en gång per vecka		+2000	+4000
Summa		110 000	166 000
För socialbidragstagare blir beloppen		103 000	156 000

Hushållsbudgetar för pensionärer.

I förhållande till förvärvsarbetande icke-pensionärer:

Livsmedel: man 230 kr lägre per månad, kvinna 93 kr lägre, genomsnitt m+kv 162 kr lägre per mån = 1944 kr per år. Personlig hygien kvinna 15 kr lägre, genomsnitt m+kv 7,50 kr lägre = 90 kr per år.

Busskort: 200 kr lägre per mån = 2400 kr per år.

Fackavgift: 320 kr lägre per månad = 3840 kr per år.

Läkare och läkemedel : 900+1800 = 2700 kr högre per år.

Hemtjänst: (lågt räknat) ensam 800 kr per år, makar 1200 högre per år.

Summa: Ensam 4774 kr lägre. Makar tillsammans 9948 kr lägre per år.

Ensam pensionär per år: 107448-4774 = 102674 kr per år.

Pensionärspar: 161736-9948 = 151788 kr per år.

Makar 147,83% av ensam.

Säg för enkelhets skull, avrundat: ensam 103000 kr, makar 152000 kr per år.

Makar 147,57% av ensam.

<u>Pensionärer 2004</u>	<u>Ensam</u>	<u>Makar</u>
Posterna 1-10 , ensam resp. makar per mån 2004.	3934,5	6439
2004 per år:	47214	77268
Bostadshyra per år säg :		
Ensam 2rok, 12x 4000 =	48000	
Makar 3rok, 12x 5000 =		60000
Summa per år 2004, bostad + övrigt	95214	137268
Läkare och läkemedel 2700, busskort 3960	6660	13320
Hemtjänst	800	1200
Summa per år 2004, bostad + övrigt	102674	151788

Här är inget räknat för semesterkostnader eller andra resor än lokalresor.

Makar 148% av ensam.

Sammanfattning om levnadskostnaderna

Ensam förvärvsarbetande icke-pensionär utan barn 2004, som ej begär socialbidrag.

Bostadskostnad	4000 kr per mån=	48 000 kr per år
Övrigt	<u>5167</u>	<u>62 000</u>
Summa	9167	110 000

Man kan vänta sig att beloppen stiger med ca ett par procent per år:

År 2005 cirka	9333	112 000
---------------	------	---------

Ensam förvärvsarbetande icke-pensionär utan barn 2004, som begär socialbidrag.

Bostadskostnad	4000 kr per mån=	48 000 kr per år
Övrigt	<u>5167</u>	<u>62 000</u>
Summa	8583	103 000

Man kan vänta sig att beloppen stiger med ca ett par procent per år:

År 2005 cirka	8750	105 000
---------------	------	---------

Makar/sambor förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn 2004, ej begär socialbidrag.

Bostadskostnad	5000 kr per mån=	60 000 kr per år
Övrigt	<u>8833</u>	<u>106 000</u>
Summa	13833	166 000

Man kan vänta sig att beloppen stiger med ca ett par procent per år:

År 2005 cirka	14083	169 000
---------------	-------	---------

Makar/sambor förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn 2004, begär socialbidrag.

Bostadskostnad	5000 kr per mån=	60 000 kr per år
Övrigt	<u>8000</u>	<u>96 000</u>
Summa	13000	156 000

Man kan vänta sig att beloppen stiger med ca ett par procent per år:

År 2005 cirka	13250	159 000
---------------	-------	---------

Man bör observera, att beloppen inte omfattar några kostnader för andra resor än arbetsresor och inte några extrakostnader som kan uppstå under en semester - andra kostnader än de som ryms i posten om lek och fritid.

Förvärvsinkomster 2000

enligt SCB. Medelvärden för dem som har inkomst. 1000 kr per år.

	Män	per mån ca	Kvinnor	per mån ca	Män+kvinnor	Alla	
Samtliga	229,2	19,1	156,3	13,0	191,9	16,0	6 743 414
20-24 år	119,1	9,9	91,3	7,6	105,4	8,9	516 722
25-34	221,0	18,4	160,5	13,4	191,4	16,0	1 219 948
35-44	266,8	22,2	185,8	15,5	227,2	18,9	1 216 651
45-54	276,6	23,0	201,5	16,8	239,4	20,0	1 225 548
55-64	262,5	21,9	184,3	15,4	223,8	18,7	1 033 658
20-64	243,6	20,3	174,5	14,5	209,6	17,5	5 212 527
65-74	191,3	15,9	119,3	9,9	152,9	12,7	740 334
75-	151,7	12,6	93,7	7,8	116,1	9,7	790 553

Mer om inkomster i det följande

De borgerliga partiernas förslag.

De fyra borgerliga partierna, moderaterna (m), folkpartiet (fp), centerpartiet (c) och kristdemokraterna (kd) har slagit sig samman i en allians som vill vinna valet 2006.

Till vårbudgeten 2005 skrev de var för sig motioner där dominerande drag är förslag om skatter och sänkning av ersättningar vid sjukdom och arbetslöshet o d.

Partiledarna Fredrik Reinfeldt, Lars Leijonborg,, Maud Olofsson och Göran Hägglund och deras medhjälpare har sedan våren 2005 framträtt åtskilliga gånger i massmedierna och berättat om sina förslag. De menar att det är för många sjuka och arbetslösa och att antalen minskar om man minskar ersättningarna vid sjukdom och

Tabell 3. Förändrad genomsnittlig nettoinkomst per decil av arbetsavdraget och införande av skatte- rabatter istället för avdrag år 2006, kronor.

A Decilgränser, kronor (avser bruttoinkomst)

B Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor.

C Procent av den totala förändringen av inkomsterna

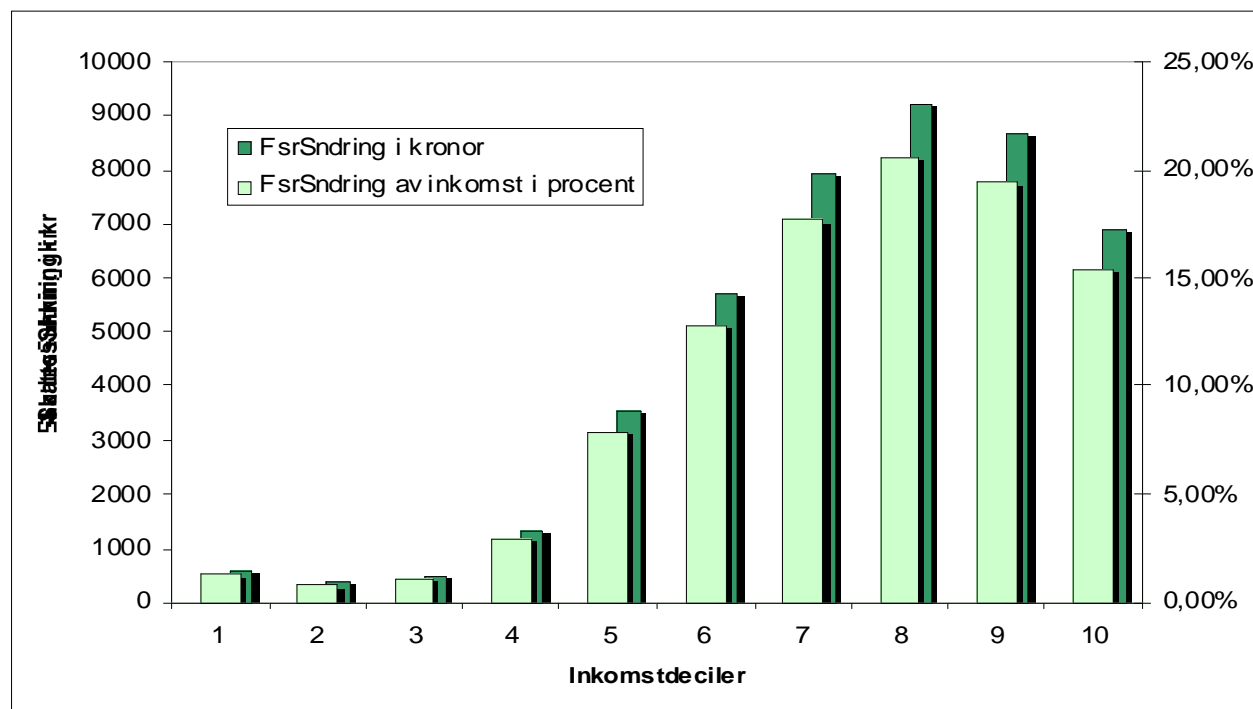
A	B	C
1 0 – 68100	570	1,3%
2 68 101- 109 800	370	0,8%
3 109 801- 148 600	490	1,1%
4 148 601- 182 900	1320	3,0%
5 182 901 - 215 300	3530	7,9%
6 215 301 - 246 300	5720	12,8%
7 246 301 - 278 500	7910	17,7%
8 278 501 - 321 900	9220	20,6%
9 321 901 - 403 100	8690	19,4%
10 403101 –	6910	15,4%
Totalt	4 480	100 %

arbetslöshet och sänker inkomstskatterna för dem som har jobb.

I systemet för inkomstskatterna föreslår de arbetsavdrag som sänker skatterna för arbetsinkomster. De fyra partierna har i motionerna våren 2005 olika variationer, men gemensamt är, att skattesänkningarna blir höga vid höga inkomster och låga vid låga inkomster.

Partiföreträdarna vill dock dölja de höga skattelättnaderna vid höga inkomster och påstår, att inkomstskattelättnaderna gynnar dem med låga inkomster.

Ihärdigast i att framhäva att skatteättnaderna gynnar låginkomster är centerledaren Maud Olofsson. Men centerns eget diagram, som återges här, visar att bara 14,1% av totala skattelättnaderna tillfaller den nedre hälften, höginkomsterna får 85,4% av skattelättnaderna. De som bäst behöver skattelättnader, decilerna 1-4, får i centerns förslag bara 6,2 % av de totala skattelättnaderna.

Alliansen. Februari 2006. En politik för arbete och trygghet.
Alliansgrupp Ekonomisk politik för tillväxt. (Från Internet)

IV Gör det mer lönsamt att arbeta	sid 10
Problemet.....	10
Sänkta inkomstskatter.....	11
Effekter av Alliansens inkomstskattereform	13

“IV Gör det mer lönsamt att arbeta
Problemet

Om Sverige skall kunna garantera och stärka tryggheten krävs fler som arbetar och färre som inte arbetar. Den höga frånvaron och låga sysselsättningen i kombination med en gradvis allt äldre befolkning utgör en av de största utmaningar som Sverige står inför. En viktig orsak till dagens höga frånvaro är att det för många knappt lönar sig att arbeta i stället för att leva på ekonomiska ersättningar. Svenska och internationella erfarenheter visar att en politik som gör det mer lönsamt att arbeta är avgörande för att skapa fler jobb och minska frånvaron.

De ekonomiska drivkrafterna till arbete är särskilt svaga för dem med lägst inkomster. Ökade skatter och minskade bidrag åter tillsammans upp merparten av den inkomstökning som en extra arbetsinsats ger. Under 1970- och 1980-talen var det höginkomsttagarna som hade marginalskatter på 70-80 procent. Nu är det ofta människor med de lägsta inkomsterna som drabbas av de största samlade marginaleffekterna.

När det knappast lönar sig att arbeta eller att anstränga sig mer minskar arbetsutbudet medan frånvaron stiger och företagets efterfrågan på arbetskraft sjunker. Skatte- och bidragssystemen har med andra ord skapat fattigdomsfällor som är svåra att ta sig ur. Den som har hamnat där känner naturligtvis ofrihet men drabbas också ofta av minskat självförtroende och otrygghet.

I Sverige har socialdemokraterna valt en kombination av höga skatter och bidrag som tillsammans har starkt negativa effekter på arbets-

utbudet. Höga kommunalskatter och arbetsgivaravgifter i kombination med inkomstprövade bidrag och avdrag innebär, som framgått, höga marginaleffekter för låginkomsttagare. Det är begripligt att den som genom höga skatter och minskade avdrag och bidrag inte får mer än en bråkdel kvar av extraförtjänsten lika gärna väljer bort den. Att de svenska låginkomsttagarna är hårdare beskattade än låginkomsttagare i snart sagt något annat land gör inte saken bättre.

Sänkta inkomstskatter

Den höga skattebelastningen för låg- och medelinkomsttagare är en viktig orsak till att många i Sverige inte befinner sig i arbete. Men skattesystemets utformning har också stor betydelse för hur väl ekonomin fungerar i stort.

Allians för Sverige föreslår att inkomstskatten skall sänkas. I budgetmotionerna för 2006 föreslog vi att det, i ett första steg, införs ett jobbavdrag i den kommunala beskattningen. Jobbavdraget motsvarar hela arbetsinkomsten upp till en inkomst av 31 500 kronor. Därefter trappas avdraget upp med 20 procent av inkomsten mellan 31 500 och 107 800 kronor. Från 107 900 kronor uppgår avdraget till 46 800 kronor.

Den statsfinansiella kostnaden för detta första steg uppgick hösten 2005 till 37 miljarder kronor. Därtill kommer ett motsvarande avdrag vad gäller näringsinkomster. Den omständigheten att avdraget görs mot den kommunala skatten påverkar inte den kommunala ekonomin i vare sig ett statiskt eller dynamiskt perspektiv. Skälet till detta är att avdraget utformas som en angelägenhet direkt mellan staten och medborgarna.

I ett andra steg höjs avdraget och uppgår då till 45 miljarder kronor exklusive skattebortfall för avdrag för näringsinkomster. Allians för Sveriges skattereform stimulerar till och gör det lättare att leva på eget arbete. För att få största möjliga effekt på arbetsutbudet och sysselsättningen är reformen inriktad mot att göra det lönsamt att gå från fulltidsfrånvaro till deltidsarbete.

Det är därför vi valt att utforma reformen så att merparten av skattesänkningarna tillfaller låg- och medelinkomststagare. Inom dessa inkomstgrupper återfinns många frånvarande, deltidsarbetande, kvinnor, ungdomar och invandrare. Det är bland dessa grupper som de största möjligheterna till förändringar av arbetskraftsdeltagande finns. Utöver effekter på arbetsutbudet är en skattesänkning för låg- och medelinkomststagaren också rimlig eftersom finansieringen även kommer att belasta breda löntagargrupper.

Diagram 1 visar hur genomsnittsskatten förändras i olika inkomstlägen. Den största sänkningen får de med lägst arbetsinkomster. Även marginalsattesänkningen är som störst för dem med de absolut lägsta arbetsinkomsterna, vilket sammanhänger med att dessa skattebefrias helt och hållet. Sammantaget kommer detta rimligen att ge en kraftig sysselsättningsstimulans.

Diagram 1 Genomsnittlig skatt steg 1 (utelämnas här)

Det är viktigt att inkomstskattereformen också gör det mer lönsamt för dem som har ett arbete att utöka sin arbetstid. Detta gäller inte minst många deltidsarbetande akademiker, vilket är en grupp som domineras av kvinnor, och personer som får övertidsersättning. I dessa grupper är det rimligt att anta att sänkta marginalsatser stimulerar till ett ökat arbetsutbud.

I en allt mer konkurrensutsatt värld kommer länder som Sverige att tvingas till en allt snabbare strukturomvandling. För att på sikt kunna bevara vårt relativa löneläge mot omvärlden krävs att kunskapsinnehållet i vår produktion fortsätter att stiga. Detta kräver välutbildad arbetskraft. Därför är det viktigt att stärka avkastningen på extra ansträngningar, utbildning och förkovran. Den s.k. värnskatten kan ses som en straffskatt på utbildning och är därför skadlig för tillväxten. Vår ambition är därför att avveckla värnskatten.

Effekter av Alliansens inkomstskattereform

Förslaget innebär att alla som arbetar får en kraftig skattesänkning.

För det första slopas skatten helt på låga inkomster. Därutöver sänks skatten påtagligt i övriga inkomstlägen. Låg- och medelinkomststagare som arbetar deltid, oftast kvinnor, får betydande skattesänkningar. Ungefär tre fjärdedelar av skattesänkningarna tillfaller personer med låga eller normala inkomster.

Det fördelningsmässiga utfallet för olika familjetyper är också en viktig aspekt. Exempelvis vinner barnfamiljer mer i förhållande till familjer utan barn med Alliansens politik, vilket bl.a. sammanhänger med att deras förvärvsfrekvens oftast är högre.

Allra störst betydelse får skattereformen emellertid för dem som stegvis kan lämna försörjning via olika ersättningsystem till förmån för arbete. I tabell 1 illustreras hur inkomsten efter skatt ändras när en person som i dag är sjukskriven återgår till lågbetalt arbete på halvtid. Exemplet visar att Alliansens politik gör det betydligt mer lönsamt att börja jobba. Våra förslag leder till att personen i fråga får en inkomstökning efter skatt på knappt 19 000 kronor per år. Detta är cirka 7 000 kronor, eller 6 procent, mer än med regeringens politik.

Tabell 1 Effekt av att återgå från sjukskrivning på heltid till arbete på halvtid med en heltidsmånadslön på 15 000 kronor

Per år	Sjukpeng	Halvtidsarbete med regeringen	Halvtidsarbete med Alliansen
Före skatt	144 000	162 000	162 000
Skatt	37 000	43 200	36 300
Efter skatt	107 000	118 800	125 700
Skillnad		11 800	18 700

Inom Allians för Sverige är vi övertygade om att de åtgärder vi föreslår kommer att stimulera till ökad sysselsättning och tillväxt och därmed förstärka också de offentliga finanserna. Det är vår uppfattning att ytterligare åtgärder för att förbättra förutsättningarna för sysselsättning och tillväxt måste genomföras. Därför är ytterligare sänkningar av inkomstskatterna, förändringar av företagsbeskattningen och andra åtgärder för att stärka företagsklimatet angelägna.”

Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06:m010 Ldn av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) Politik för arbete och välfärd

6 Det måste löna sig att arbeta	sid 25
6.1 Sänkta inkomstskatter.....	29
6.1.1 Effekter av inkomstskattereformen	33

“ 6 Det måste löna sig att arbeta

Erfarenheterna från Sverige och andra länder är att en politik för att öka sysselsättningen och minska frånvaron måste göra det mer lönsamt att arbeta. Ett av Sveriges mest avgörande problem och en viktig orsak till den höga frånvaron är att det lönar sig alltför dåligt att arbeta för alltför många. Nyttan av att arbeta i stället för att leva på bidrag är i dagsläget låg, på gränsen till obefintlig, för många människor. De samlade effekterna av höjda skatter och minskade bidrag åter upp merparten av den inkomstökning som en extra arbetsinsats ger. Under 1970-talet var det höginkomsttagarna som hade marginalskatter på 70-90 procent. Nu är det människor med de lägsta inkomsterna som drabbas av de största margineffekterna, se diagram 6.1.

Diagram 6.1 Den genomsnittliga margineffektens sammansättning i inkomstgrupper 2003 (utelämnas här)

Diagram 6.1 visar hur stora margineffekterna är med dagens system och vad de beror på. Att den lägsta inkomstgruppen har lägst margineffekt beror på att de har lägst marginalskatt. Här sker upptrappningen av grundavdraget. Att den näst lägsta inkomstdecilen har högst margineffekt beror på att familjestöden och arbetslöshetsunderstöden här är som störst. Från och med den fjärde inkomstdecilen beror margineffekterna nästan enbart på skatter och arbetslöshetsunderstöd.

Diagram 6.2 Ersättningsgrad vid arbetslöshet. Andel för anställda och arbetslösa 2003 (utelämnas här)

Diagram 6.2 visar, på den horisontella axeln, ersättningsgraden vid arbetslöshet jämfört med vid arbete och, på den vertikala axeln, ande-

len av de anställda respektive arbetslösa som har en sådan ersättningsnivå. Av diagrammet kan man utläsa att nästan hälften av de arbetslösa har en ersättning på över 90 procent av vad de skulle ha haft i lön om de hade arbetat. Av dem som är anställda skulle endast 20 procent få en så hög ersättning som 90 procent av sin lön om de skulle bli arbetslösa.

Diagram 6.3 Ersättningsgrad vid sjukskrivning 2003. Andel för anställda och sjukskrivna (utelämnas här)

Diagram 6.3 visar, på den horisontella axeln, ersättningsgraden vid sjukskrivning jämfört med vid arbete och, på den vertikala axeln, andelen av de anställda respektive sjukskrivna som har en sådan ersättningsnivå. Av diagrammet kan man utläsa att över 70 procent av de sjukskrivna har en ersättning på över 90 procent av vad de skulle ha haft i lön om de arbetat. Av de anställda är det endast 35 procent som skulle få en så hög ersättning som 90 procent av sin lön om de skulle bli sjukskrivna.

I Långtidsutredningens beräkningar har kompletterande ersättningar från avtalsförsäkringar inte beaktats. Inte heller har hänsyn tagits till de kostnader, t.ex. för transporter, barntillsyn och måltider, som tillkommer vid förvärvsarbete. Beaktas dessa faktorer är det tydligt att det för en mycket stor grupp löntagare inte lönar sig på kort sikt att gå tillbaka till arbete från sjukskrivning eller arbetslöshet. I en undersökning framkom att ca 90 procent av alla kvinnor förlorar på att gå tillbaka till arbete vid sjukskrivning.

Den låga nyttan av eget arbete medför flera problem. En allvarlig konsekvens är att skatte- och bidragssystemen har skapat fattigdomsfällor som är svåra att bryta sig ur. När man inte råår över sin egen vardag skapas en ofrihet, svag självkänsla och genuin otrygghet.

När behållningen av en extra arbetsinsats är låg eller obefintlig finns det inga ekonomiska skäl för människor att anstränga sig extra. Detta håller tillbaka arbetsutbudet, ökar frånvaron, minskar företagets efterfrågan på arbetskraft och försämrar arbetsmarknadens funktionssätt.

Generösa bidragssystem och hög skattebelastning har större effekter på grupper med svag förankring på arbetsmarknaden.¹¹ Personer som inte har utsikter om stigande inkomster i framtiden, till skillnad från dem som är lågavlönade därför att de nyligen inträtt i ett karriäryrke, är mer benägna att minska sina arbetsinsatser om skatter och bidrag ökar. Lågutbildade, som ofta är hänvisade till arbeten med lågt kunskapsinnehåll, påverkas också mer. De som har arbeten som är tunga, som upplevs som tråkiga eller där det egna inflytandet över arbetet är begränsat hamnar i samma situation. Kvinnor, särskilt de som har barn, är mer benägna att variera sitt arbetsutbud än män.

I Sverige har vi valt en kombination av skatter och bidrag som har särskilt negativa effekter på arbetsutbudet. Genom höga kommunal-skatter och arbetsgivaravgifter drabbas låga inkomster av höga marginalskatter. De generella välfärdssystemen är därtill mer generösa vid låga inkomster, då ersättningen vid sjukdom eller arbetslöshet ofta begränsas av ett tak. Dessutom tillkommer inkomstprövade bidrag, t.ex. bostadsbidrag och socialbidrag.

6.1 Sänkta inkomstskatter

Hur den svenska välfärden kommer att utvecklas framöver beror på hur många som arbetar och hur produktiva dessa människor är. Den höga skattebelastningen för låg- och medelinkomsttagare, som är nödvändig för att finansiera de olika bidragssystemen, är kanske det viktigaste skälet till att många i Sverige inte befinner sig i arbete. Ekonomins funktionssätt och därmed produktiviteten påverkas av en rad olika faktorer, bl.a. skattesystemets utformning. Sammantaget betyder detta att det är avgörande att göra det mer lönsamt att arbeta i förhållande till att inte arbeta samt att uppmuntra och stimulera företagande för att öka utbudet och efterfrågan på arbetskraft. I detta sammanhang spelar skattesystemets utformning en central roll.

Jobbavdrag för arbetsinkomster

Allians för Sverige föreslår att det vid den kommunala beskattningen införs ett förvärsavdrag för arbetsinkomster, kallat jobbavdrag. För 2006 skall jobbavdraget utformas enligt tabell 1.

Tabell 1

Årsinkomst

–31 500

31 600–107 800

108 000 och mer

Jobbavdrag (kr)

Upp till arbetsinkomsten

31 500 + 20 % av inkomsten mellan 31 500 och 107 900

46 800

Reformens andra steg skall utformas enligt tabell 2.

Tabell 2

Årsinkomst Jobbavdrag (kr)

–36 000

36 100–107 900

108 000–200 000

200 100 och mer

Upp till arbetsinkomsten

36 000 + 20 % av inkomsten mellan 36 000 och 107 900

Som ovan + 3 % av inkomsten mellan 108 000 och 200 000

53 100

Avdraget skall utformas som en angelägenhet mellan staten och löntagarna.

Kostnaden för inkomstskattereformen beräknas uppgå till i storleksordningen 37 miljarder kronor för det första steget och till i storleksordningen 45 miljarder kronor för det andra steget.

Jobbavdrag för näringsinkomster

Allians för Sverige föreslår att det vid den kommunala beskattningen införs ett förvärsavdrag för näringsinkomster. Avdraget utformas på samma sätt som jobbavdraget för arbetsinkomster.

Kostnaden för näringsinkomstreformen beräknas uppgå till 1,2 miljarder kronor 2006 och till 1,5 miljarder kronor för det andra steget.

Utöver detta vill Moderaterna gå vidare och fortsätta sänka inkomstskatterna 2008 enligt tabell 6.1.

Tabell 6.1
Årsinkomst

-36 000
36 100-107 900

108 000-200 000
mellan
200 100 -250 000

250 100 och mer

Jobbavdrag (kr)

Upp till arbetsinkomsten
36 000 + 20 % av inkomsten mellan
36 000 och 107 900

Som ovan + 10 % av inkomsten
108 000 och 200 000

Som ovan och därtill en höjning av
avdraget med ytterligare 2 % av
inkomsterna mellan 200 100 och 250
000

60 600

Den sammantagna effekten på de offentliga finanserna 2008 beräknas uppgå till 53 miljarder kronor.

Moderaterna och övriga partier inom Allians för Sverige vill genomföra en skattereform som stimulerar till och gör det lättare att leva på eget arbete framför att vara försörjd genom olika transfereringar och försäkringar. För att få störst effekt på arbetsutbudet bör reformen inriktas mot att sänka trösklarna för att gå från frånvaro på heltid till deltidsarbete. Att göra det mer lönsamt att deltidsarbeta jämfört med att inte arbeta alls kan åstadkommas på främst två sätt. För det första kan marginalskatten sänkas betydligt i den lägre delen av inkomstkalan. För det andra kan ett beloppsmässigt arbetsavdrag för låga arbetsinkomster införas. I det sistnämnda alternativet minskas inte marginalskatten, men tröskeeffekten av att gå från bidrag till arbete reduceras.

Erfarenhetsmässigt är effekten på utbudet större av lägre trösklar in på arbetsmarknaden än av lägre marginalskatt. Detta hänger bl.a. samman med att de arbeten det ofta handlar om är arbeten där inkomstkarriären i övrigt är begränsad, vilket framhölls i föregående avsnitt. I det läget är inte en lägre marginalskatt lika viktig för utbudet jämfört med behållningen av att jobba i förhållande till att inte jobba, dvs. genomsnittsskatten vid arbete är viktigare än marginalskatten.

Det är därför centralt att utforma reformen så att merparten av skattesänkningarna tillfaller låg- och medelinkomststagare. Inom detta inkomstintervall återfinns många frånvarande, deltidsarbetande, kvinnor, ungdomar och invandrare. Det är just bland dessa grupper som de största möjligheterna till förändringar av arbetskraftsdeltagande finns. Utöver effekter på arbetsutbudet är en skattesänkingsprofil riktad mot låg- och medelinkomsttagaren också tilltalande och rimlig ur ett fördelningsperspektiv, eftersom finansieringen även kommer att belasta breda löntagargrupper. Det är då rimligt att skattesänkningen kommer dessa grupper till del.

Diagram 6.4 visar hur genomsnittsskatten förändras i olika inkomstlägen. Den största sänkningen får de med lägst arbetsinkomster. Även marginalskattesänkningen är som störst för dem med de absolut lägsta arbetsinkomsterna, vilket sammanhänger med att dessa skattebefrias helt och hållet.

Diagram 6.4 Genomsnittlig skatt 2006 (Utelämnas här)

Det är viktigt att inkomstskattereformen också gör det mer lönsamt för dem som har ett arbete att utöka sin arbetstid. Detta gäller inte minst många deltidsarbetande akademiker, vilket är en grupp som domineras av kvinnor, och personer som får övertidsersättning. I dessa grupper är det rimligt att anta att sänkta marginalskatter stimulerar till ett ökat arbetsutbud. Moderaterna menar att reformen bör åtminstone i ett senare skede innebära sänkt marginalskatt i normala inkomstskikt. För inkomster mellan ca 120 000 och 300 000 kronor sänks därför marginalskatten stegvis under 2007 och 2008 (se diagram 6.1). Sammantaget innebär detta att lågavlönade och stora grupper som arbetar lång deltid inte bara får sänkt genomsnittlig skatt utan också får behålla mer av en extra inkomstökning.

I en allt mer konkurrensutsatt värld kommer länder som Sverige att tvingas till en allt snabbare strukturomvandling. För att på sikt kunna bevara vårt relativa löneläge mot omvärlden krävs att kunskapsinnehållet i vår produktion stiger snabbt. Detta kräver en välutbildad

arbetskraft. Därför är det viktigt att jobbavdraget även kommer personer med högre inkomster till del i syfte att stärka avkastningen på extra ansträngningar, utbildning och förkovran. Detta gäller inte minst inkomsttagare som tjänar mellan 25 000 och 35 000 kronor per månad. I detta intervall befinner sig såväl många deltidsarbetande akademiker som de som arbetar heltid och erhåller övertidsersättning. På sikt önskar vi åstadkomma en reduktion av den statliga inkomstskatten. Den s.k. värnskatten kan ses som en straffskatt på utbildning och är därför skadlig för tillväxten. Vår ambition är därför att avveckla värnskatten.

Diagram 6.5 Marginalskatt enligt gällande regler och moderaternas förslag för 2008 (utelämnas här)

6.1.1 Effekter av inkomstskattereformen

Förslaget innebär att alla som arbetar får en omfattande skattesänkning. För det första slopas skatten helt för låga inkomster. Därutöver sänks skatten påtagligt för övriga inkomstlagen. Låg- och medelinkomsttagare som arbetar deltid, oftast kvinnor, får betydande skattesänkningar.

I tabell 6.2 och 6.3 illustreras hur skattesänkningarna faller ut i olika inkomstgrupper. Tabellerna är indelade i s.k. inkomstdeciler. Varje decil omfattar 10 procent av arbetstagarna. Detta innebär att i den första decilen (som innehåller många studerande) återfinns de 10 procent med lägst inkomster, i den andra decilen finns de 10 procent med näst lägst inkomst osv. Det som skiljer tabellerna åt är att i tabell 6.2 innefattar inkomstbegreppet även vissa bidragsinkomster. I tabell 6.3 studeras effekterna på enbart arbetsinkomster. Ur tabellerna framgår också att ca 75 procent av skattereformen tillfaller låg- och medelinkomsttagarna. Ett annat sätt att studera det fördelningsmässiga utfallet är att studera hur olika familjetyper påverkas av förslaget. Ur tabell 6.4 framgår bl.a. att barnfamiljer vinner i förhållande till familjer utan barn.

Tabell 6.2 Förändrad genomsnittlig nettoinkomst per decil för dem med en inkomst från förvärvsarbete överstigande 41 200 kronor (enligt SCB:s definition) och som är över 17 år, av jobbavdraget, år 2008, kronor.

Decil Decilgränser, kronor (avser bruttoinkomst)

		Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor och i procent	% av den totala förändringen av inkomsterna	
			% av antal personer över 17 år och med en inkomst >41 200	
1	0 – 131 200	4 200 (6,9)	3,6	10,0
2	131 201 – 193 900	5 900 (5,1)	5,0	10,0
3	193 901 – 228 900	9 500 (6,3)	8,1	10,0
4	228 901 – 257 800	11 400 (6,6)	9,7	10,0
5	257 801 – 282 500	12 800 (6,8)	10,9	10,0
6	282 501 – 310 100	13 700 (6,6)	11,7	10,0
7	310 101 – 342 900	14 600 (6,4)	12,5	10,0
8	342 901 – 389 200	15 100 (6,0)	12,9	10,0
9	389 201 – 485 700	15 000 (5,3)	12,8	10,0
10	485 701 –	15 000 (3,4)	12,8	10,0
Totalt		11 700 (5,6)	100,0	100,0

Källa: Riksdagens utredningstjänst

Tabell 6.3 Förändrad genomsnittlig nettoinkomst av jobbvdraget per decil för individer över 17 år med en arbetsinkomst (exklusive näringsinkomst) större än noll, år 2008, kronor.

**Decil Decilgränser, kronor
(avser arbetsinkomst)**

	Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor och i procent		% av den totala förändringen av inkomsterna		% av antal personer över 17 år och med en arbetsinkomst >0	
1	0 – 24 900	100 (0,1)	0,1	10,0		
2	24 901 – 77 700	4 300 (5,0)	4,0	10,0		
3	77 701 – 147 800	7 600 (5,8)	6,9	10,0		
4	147 801 – 204 600	10 800 (6,7)	9,8	10,0		
5	204 601 – 242 400	12 600 (7,0)	11,5	10,0		
6	242 401 – 272 800	13 600 (6,8)	12,5	10,0		
7	272 801 – 305 800	14 500 (6,6)	13,2	10,0		
8	305 801 – 351 200	15 300 (6,3)	14,0	10,0		
9	351 201 – 431 800	15 400 (5,5)	14,0	10,0		
10	431 801 –	15 300 (3,6)	14,0	10,0		
Totalt		11 000 (5,5)	100,0	100,0		

Källa: Riksdagens utredningstjänst

Allra störst betydelse får skattereformen för dem som stegvis kan lämna bidragsberoendet till förmån för arbete, vilket stimulerar till ett ökat inträde på arbetsmarknaden. Exempelvis får en person som i dag är sjukskriven från ett arbete med en inkomst på 15 000 kronor/månad lägre skatt, om hon/han börjar jobba halvtid, trots att

inkomsten är betydligt högre, se tabell 6.5. Detta innebär att Alliansens politik leder till att den som återgår till arbete får en ”i-arbetet-subvention”, medan regeringen i stället motverkar ett återinträde på arbetsmarknaden genom att ta ut 34 procent av inkomstökningen i skatt. Detta illustrerar skillnaderna mellan Alliansens och regeringens sysselsättningspolitik.

Tabell 6.4 Förändrad genomsnittlig disponibel inkomst både med och utan hänsyn till försörjningsbörda (av jobbvdraget), uppdelat på olika familjetyper (för ensamstående även uppdelat på kön inom parentes), år 2008, kronor. (utelämnas här)

I kapitel 12 diskuteras effekterna av arbetsavdraget tillsammans med övriga förslag på nettoinkomsten, sysselsättningen, arbetslösheten och de offentliga finanserna. Inom Allians för Sverige är vi övertygade om att de åtgärder vi föreslår kommer att stimulera sysselsättningen och tillväxten. Därmed kommer också de offentliga finanserna att förstärkas. Det är vår uppfattning att ytterligare åtgärder för att förbättra förutsättningarna för sysselsättning och tillväxt måste genomföras. Därför är såväl ytterligare sänkningar av inkomstskatterna, t.ex. att avskaffa värnskatten, som förbättringar av företagsbeskattningen och andra åtgärder för att stärka företagsklimatet angelägna.

Tabell 6.5 Effekt av att återgå från sjukskrivning på heltid till arbete på halvtid med en månadslön på 15 000 kronor. (utelämnas här)”

Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06:fp013 PJ
av Lars Leijonborg m.fl. (fp)
Skattepolitik för arbete, företagande och tillväxt

1 Sammanfattning

Sverige har de högsta skatterna i världen. För att kunna möta den ökande globala konkurrensen behöver vi en skattereform som både stimulerar människor att vilja arbeta mer och som ser till att det finns fler arbeten att gå till. I denna motion föreslår Folkpartiet bland annat:

- Skattesänkningar som gör det lättare att få riskkapital till nya och växande företag.
- Sänkta arbetsgivaravgifter för företag som nyanställer
- Ett jobbavdrag som kraftigt sänker inkomstskatten för människor med låga och medelhöga inkomster.
- En påbörjad avveckling av fastighetsskatten genom en sänkning med 20 procent fram till 2007.
- Hälften kvar. Ingen ska behöva betala mer än hälften av en inkomst i skatt. Folkpartiet vill avskaffa värnskatten 2007.

7.1 det ska löna sig att arbeta.....	sid14
7.2 förvärvsavdrag till alla.....	14
7.3 hälften kvar	16
7.4 rättvis skatt för arbetande pensionärer.....	16

7.1 Det ska löna sig att arbeta

”Det ska löna sig att arbeta.” Denna traditionsrika mening från förre folkpartiledaren Bertil Ohlin (1899–1979) sammanfattar fortfarande Folkpartiets skattepolitik. Meningen med den stora skattereformen som genomfördes 1991, genom samarbete mellan Socialdemokraterna och Folkpartiet, var att huvuddelen av alla inkomsttagare endast skulle betala kommunalskatt och att ingen skulle betala mer än 50 procent i skatt.

Socialdemokraternas skattehöjningar har sedan dess förstört stora delar av skattereformen. De högsta marginalskatterna har höjts sam-

tidigt som skattehöjningar i kommuner och landsting har flyttat de lägsta skatterna uppåt. Däremellan har ett lapptäcke av reduktioner, kompensationer samt upp- och nedtrappningar trasslat till skatteskalorna fullständigt. Folkpartiet vill ha en ny skattereform där enkelheten i skatteskalorna återställs och marginalskatterna sänks i alla inkomstlägen.

Sänkta inkomstskatter är en viktig del i en politik för att göra Sverige mera konkurrenskraftigt och attraktivt. Sänkta inkomstskatter för låginkomsttagare är ett sätt att hjälpa fler människor till arbete så att färre än idag fastnar i bidragsberoende och utanförskap. Vi vill därför sänka marginalskatterna för människor med alla inkomster.

7.2 Förvärvsavdrag till alla

Den stora och växande obalansen mellan antalet arbetande och antalet som försörjs av olika offentliga bidrag hotar välfärden i det svenska samhället på sikt. Problemet är att idag att alltför många svenskar befinner sig i en ekonomisk situation där de inte alls uppmuntras att arbeta - tvärtom.

I dag är många familjer beroende av tillskott i form av socialbidrag, bostadsbidrag med mera. Systemet är också sådant idag att det lönar sig föga att arbeta mer för att komma bort från bidragsberoendet. Många människor är fast i en fälla där de bara får marginellt mer pengar kvar i plånboken om de arbetar jämfört med om de fortsätter att leva helt eller delvis på bidrag. En vanlig människa med full arbetsförmåga ska inte vara beroende av bidrag. Det ska istället vara möjligt och lönsamt för varje människa och varje familj att försörja sig på sitt eget arbete.

Jobbavdrag för arbetsinkomster

Allians för Sverige föreslår att det vid den kommunala beskattningen införs ett förvärvsavdrag för arbetsinkomster, kallat jobbavdrag. För 2006 skall jobbavdraget utformas enligt tabellen nedan (**Se moderaternas beskrivning**)

För att delvis finansiera denna stora och viktiga sänkning av inkomstskatten har Folkpartiet och övriga partier i alliansen enats om vissa begränsningar i avdragsmöjligheterna och en höjning av skatten på rulltobak.

Vissa skatteförändringar

Allians för Sverige föreslår att rätten till avdrag för övriga utgifter begränsas till att endast omfatta styrkta kostnadsersättningar. Rätten till avdrag för resor och dubbelt boende begränsas till att gälla bara den kommunala beskattningen. Samtidigt höjs reseavdraget till 20 kronor per mil. Avdraget för förmån av personaldator avskaffas. Skatten på rulltobak höjs till 1 339 kronor per kilo. Skattereduktionerna för a-kasseavgift och avgift till fackförening slopas.

Sammantaget bedöms dessa skatteförändringar stärka den offentliga sektorns finanser med 6,7 miljarder kronor 2006.

7.3 Hälften kvar

Den som tjänar mer kan också betala en större andel av sin inkomst i skatt. Men hälften räcker. Folkpartiet vill föra tillbaka inkomstskatten till de principer som bestämdes vid skattereformen – att de flesta bara ska betala 30 procent i skatt, och att ingen ska betala mer än 50 procent av sin inkomst i skatt.

Därför vill vi sänka den högsta marginalskatten genom att ta bort den så kallade värnskatten som är 5 procentenheter. I vårt förslag försvinner den så kallade värnskatten 2007.

I dag betalar alltför många medelinkomsttagare statlig skatt, det vill säga sammanlagt drygt hälften av en inkomstökning. Eftersom regeringen de senaste åren valt att inte flytta upp brytpunkten för statlig skatt i takt med löneutvecklingen så hamnar allt fler medelinkomsttagare ovanför brytpunkten.

Folkpartiet vill att brytpunkten för statlig skatt ska flyttas upp med den förväntade löneökningen varje år.

7.4 Rättvis skatt för arbetande pensionärer

I samband med 1991 års stora skattereform infördes en särskild löneskatt på ålderspensionärens förvärvsinkomster. Beräkningen av arbetsgivaravgifternas skattedel gjordes schablonmässigt och är idag 24,6 procent för dem som omfattas av det gamlapensionssystemet, alltså de födda före 1938. För dem som är födda 1938 och senare gäller att de även som ålderspensionärer kan tjäna in ny pensionsrätt och den särskilda löneskatten är för dem 16,16 procent. Regeringen utlovade för sju år sedan att se över beräkningsschablonen bakom de nuvarande nivåerna på den särskilda löneskatten. Något resultat av denna översyn har inte redovisats för riksdagen. (I proposition 1997/98:1, sid 169.)

Beräkningar av professor Lodin visar att den särskilda löneskatten med dessa beräkningar skulle behöva sänkas till 9,83 procent för båda grupperna. (SOU 2003:91, bilagedel B.)

Det nya pensionssystemet innehåller tydliga drivkrafter till fortsatt förvärvsarbete. Möjligheten att stanna kvar i sitt förvärvsarbete förlängdes i fjol från 65 till 67 år. Det är av både rättviseskäl och samhällsekonomiska skäl angeläget att den särskilda löneskatten sänks. Regeringen bör återkomma med förslag till detta i så god tid att sänkningen kan genomföras fr.o.m. år 2006. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Motion till riksdagen 2005/06:c 007 eb
av Maud Olofsson m.fl. (c)
Skatter för ett företagsammare, grönare och öppnare Sverige

5 Inkomstskatter.....	sid 5
5.1 Ett avdrag för arbete	5
5.1.1 Syfte.....	5
5.1.2 Utformning	6
5.1.3 Tekniken bakom	8

5 Inkomstskatter

5.1 Ett avdrag för arbete

5.1.1 Syfte

Sveriges i särklass allvarligaste problem är den höga reala arbetslösheten. En mycket stor andel av den arbetsföra befolkningen har idag inte ett vanligt jobb att gå till en vanlig arbetsdag.

Detta är ett resursslöseri av sällan skådat mått. Med färre i befolkningen som arbetar blir det allt svårare att få offentliga åtaganden att räcka. Om problemet försöks lösas med den typiskt Svenska lösningen med ständigt stigande skatter kommer problemet att förvärras ytterligare eftersom det i så fall blir allt mer olönsamt att arbeta. Utan att hävda att företeelsen skulle vara vanlig går det att konstatera att en mycket hög levnadsstandard idag kan uppnås genom att kombinera bidrag i någon form med svartarbete, förvisso rättsstridigt men fortfarande fullt möjligt. Med högre skatter gör man det relativt sett ännu mer lockande att fuska. Vi tror tvärtom att det måste löna sig att arbeta vitt och lagligt. Vi tror också att man måste kombinera flera åtgärder för att uppnå den önskade effekten av ett större arbetsmarknadsdeltagande. Att bara titta stint på ett ökat arbetsutbud eller att tro att en expansiv offentlig sektor skulle lösa några problem är inte fruktbart. Vi tror inte heller att det är väl använda pengar att satsa miljarder för att omplacera människor från en statistikkolumn till en annan. Genom ordentliga strukturreformer inom såväl arbetsmarknaden som företagssektorn kommer människor tillbaka till en arbetsmarknad där de behövs. Detta ger i sin tur bättre förutsättningar för att kunna upprätthålla en god kvalitet inom den offentliga sektorn.

5.1.2 Utformning

Den inkomstskattereform som Allians för Sverige föreslår minskar skatten för inkomster av förvärvsarbete. Allians för Sveriges avdrag fungerar som en skatterabatt för dem med förvärvsinkomster och utformningen framgår av tabell 1 nedan.

Tabell 1. Utformningen av Allians för Sverige för Sveriges jobbavdrag, steg 1. (utelämnas här, se moderaternas beskrivning)

De första 31 500 kronor av en persons inkomst är skattefri vilket nästan är en fördubbling jämfört med dagens nivå. För exempelvis studenter som jobbar feriejobbar eller helgjobbar för att delfinansiera sina studier kommer många av dem helt att slippa betala skatt. För de som idag är försörjda av bidrag kommer få ett kraftigt ekonomiskt incitament att komma in på arbetsmarknaden för att jobba. Sänkningarna ger påtagliga förstärkningar av nettoinkomsterna för människor med låga och normala inkomster vilket framkommer i tabellen nedan. I kronor räknat är skattesänkningen lika stor för en löntagare med månadsinkomster på 25 000 kronor som en person med den dubbla inkomsten. För de med lägre inkomster kommer dock skattesänkningen att som andel av befintlig inkomst vara betydligt större, och kommer också märkas mer. En tusenlapp i skattesänkning betyder mer för en medelinkomsttagare än för en person med höga inkomster

Tabell 2. Lön efter skatt samt marginalsatt med Allians för Sveriges jobbavdrag jämfört med nuvarande regler vid olika inkomstnivåer. Källa: Riksdagens Utredningstjänst PM 2005: 1915

En person med 18 000 kronor i månadsinkomst får med detta förslag behålla 706 kronor mer i månaden jämfört med dagens skattesystem. Samtidigt minskar marginalsatten vilket gör att personen ifråga kommer att få behålla mer pengar när han jobbar extra eller får en löneförhöjning.

	Nettolön	Marginalskatt
Månadslön 15 000		
Jobbavdrag	11396	35,3
Nuvarande regler	10785	32,2
Skillnad	611	+3,1
Månadslön 18 000		
Jobbavdrag	13431	35,3
Nuvarande regler	12725	32,2
Skillnad	706	+3,1
Månadslön 25 000		
Jobbavdrag	17254	34,5
Nuvarande regler	18173	32,2
Skillnad	919	+2,3
Månadslön 41 000		
Jobbavdrag	26189	56,6
Nuvarande regler	25270	56,6
Skillnad	919	0

En jämförelse med det nuvarande grundavdraget och Allians för Sveriges jobbavdrag åskådliggörs i Figur 1 nedan. Det nuvarande grundavdraget börjar trappas av redan vid inkomster på ca 10 000 kronor i månaden vilket innebär att för dem med låga inkomster orsakar grundavdraget stigande marginalskatter och incitamenten för att jobba minskar i samma utsträckning. Med Allians för Sveriges alternativ till jobbavdrag finns ingen avtrappning utan den höga nivån på avdrag ligger kvar. Detta medför att ingen får stigande marginalskatter. Sammantaget leder skattesänkningarna till avsevärda lättnader för människor med låga och normala inkomster, samtidigt som incitamenten till att arbeta blir betydande.

Figur 1. Allians för Sveriges jobbavdrag respektive befintligt grundavdrag (utelämnas här).

En person som i stor utsträckning har icke förvävsrelaterade inkomster kommer kunna utnyttja det befintliga grundavdraget om detta

skulle vara mer fördelaktigt än Allians för Sveriges jobbavdrag. I ett andra steg under nästkommande mandatperiod ska Allians för Sveriges jobbavdrag utökas till att omfatta ca 45 miljarder kronor. Detta andra steg är inte infört i Centerpartiets budgetmotion för åren 2006-2008 då vår avsikt är att genomföra detta under den senare delen av mandatperioden. Alla beräkningar och analyser i denna motion bygger på det första steget i inkomstskattesänkningarna som genomförs 2006.

5.1.3 Tekniken bakom

I Centerpartiets regi utgår jobbavdraget som en skatterabatt vilket gör att kommunernas skattebaser kraftigt stärks. Detta kompenseras sedan genom att pengarna tas tillbaka genom anslag 48:1 Kommunal-ekonomisk utjämning och kommunsektorns finansiella situation hålls konstant. I tabell 3 nedan framkommer att inkomstskatterna sänks med drygt 37 miljarder kronor netto under budgetperioden. Kommunsektorns skattebas stärks med drygt 23 miljarder kronor vilket växlas tillbaka genom minskade statsbidrag, varför nettoeffekten blir drygt 37 miljarder kronor.⁹

Tabell 3. Jobbavdrag mot låga och normala inkomster

Periodiserad effekt	2006	2007	2008
Staten	-60,3	-61,0	-61,2
Kommunerna	23,2	23,3	23,7
Ålderspensionssystemet	0	0	0
Totalt offentlig sektor	-37,1	-37,7	-37,5

Eftersom jobbavdraget utgår på förvävsinkomster ingår även näringsinkomster. Detta är skattesänkningar som tillfaller näringssektorn och redovisas bland företagsskattesänkningarna på netto 1,3 miljarder kronor.

4. Jobbavdragets effekt på näringsinkomster

Periodiserad effekt	2006	2007	2008
Staten	-2,5	-2,5	-2,5
Kommunerna	1,2	1,3	1,3
Ålderspensionssystemet	0	0	0
Totalt offentlig sektor	-1,3	-1,2	-1,2

Riksdagen bör besluta införa ett jobbavdrag enligt ovan

Motion till riksdagen. 2004/05:Fi15

av Göran Hägglund m.fl. (kd)

med anledning av prop. 2004/05:100 Ekonomisk vårproposition 2005 års ekonomiska vårproposition

Kristdemokraterna har på sin hemsida ingen aktuell beskrivning av sin skattepolitik. I fjolårets motion står bl a:

“1.2 Reformpolitik för fler jobb

I denna motion lägger Kristdemokraterna fram riktlinjer för den ekonomiska politiken och för budgetpolitiken.

Syftet med Kristdemokraternas ekonomiska politik är att genom en reformpolitik för fler jobb och ökat företagande skapa en bättre välfärdsutveckling, en utveckling som bryter Sveriges trettioåriga period av eftersläpning och bristande växtkraft. Detta åstadkoms genom strukturella reformer och strategiska skattesänkningar på arbete, sparande och företagande. Kristdemokraterna satsar på att både stimulera utbudet och efterfrågan på arbetskraft och lägger i denna motion fram förslag till en stor inkomstskattereform.

.....

7.2.1 Arbete måste löna sig bättre

Kristdemokraterna ser det som en viktig uppgift att skapa en skattestruktur som gör att fler kan klara sig på sin egen lön och inte tvingas vara beroende av bidrag för att få hushållsekonomi att gå ihop. Därför måste åtgärder vidtas som gör att inkomsttagare får behålla en större del av sin egen lön och därmed får möjlighet att påverka och få kontroll över sin egen ekonomiska situation.”

Kristdemokraterna är med i den borgerliga alliansen och man lär få räkna med att de nu följer alliansens, huvudsakligen moderaternas förslag

Moderaterna 2005/2006 och 2004/2005

Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06:m010 Ldn

av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) Politik för arbete och välfärd

Tabell 6.3 Förändrad genomsnittlig nettointkomst av jobbdraget per decil för individer över 17 år med en arbetsinkomst (exklusive näringsinkomst) större än noll, år 2008, kronor. Decil Decilgränser, kronor (avser arbetsinkomst)

		Genomsnittlig förändring av nettointkomsten, i kronor och i procent		
		% av den totala förändringen av inkomsterna		% av antal personer över 17 år och med en arbetsinkomst >0
1	0 – 24 900	100 (0,1)	0,1	10,0
2	24 901 – 77 700	4 300 (5,0)	4,0	10,0
3	77 701 – 147 800	7 600 (5,8)	6,9	32,3
4	147 801 – 204 600	10 800 (6,7)	9,8	10,0
5	204 601 – 242 400	12 600 (7,0)	11,5	10,0
6	242 401 – 272 800	13 600 (6,8)	12,5	10,0
7	272 801 – 305 800	14 500 (6,6)	13,2	10,0
8	305 801 – 351 200	15 300 (6,3)	14,0	67,7
9	351 201 – 431 800	15 400 (5,5)	14,0	10,0
10	431 801 –	15 300 (3,6)	14,0	10,0
Totalt		11 000 (5,5)	100,0	100,0

Källa: Riksdagens utredningstjänst.

1/3 av sänkningarna på halvan med lägsta inkomsterna.

Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06:m010 Ldn
av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) Politik för arbete och välfärd

Tabell 6.2 Förändrad genomsnittlig nettoinkomst per decil för dem med en inkomst från förvärvsarbete överstigande 41 200 kronor (enligt SCB:s definition) och som är över 17 år, av jobbavdraget, år 2008, kronor.

Decil Decilgränser, kronor (avser bruttoinkomst)

		Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor och i procent		% av den totala förändringen av inkomsterna	
				% av antal personer över 17 år och med en inkomst >41 200	
1	0 – 131 200	4 200 (6,9)	3,6	10,0	
2	131 201 – 193 900	5 900 (5,1)	5,0	10,0	
3	193 901 – 228 900	9 500 (6,3)	8,1	37,3	10,0
4	228 901 – 257 800	11 400 (6,6)	9,7	10,0	
5	257 801 – 282 500	12 800 (6,8)	10,9	10,0	
6	282 501 – 310 100	13 700 (6,6)	11,7	10,0	
7	310 101 – 342 900	14 600 (6,4)	12,5	10,0	
8	342 901 – 389 200	15 100 (6,0)	12,9	62,7	10,0
9	389 201 – 485 700	15 000 (5,3)	12,8	10,0	
10	485 701 –	15 000 (3,4)	12,8	10,0	
Totalt		11 700 (5,6)	100,0	100,0	100,0

Källa: Riksdagens utredningstjänst

1/3 av sänkningarna på halvan med lägsta inkomsterna.

I tabell 6.2 och 6.3 (2005/2006) illustreras hur skattesänkningarna faller ut i olika inkomstgrupper. Tabellerna är indelade i s.k. inkomstdeciler. Det som skiljer tabellerna åt är att i tabell 6.2 innefattar inkomstbegreppet även vissa bidragsinkomster. I tabell 6.3 studeras effekterna på enbart arbetsinkomster.

Tabell 6.2 stämmer ganska bra med moderattabellen 5.1 2004/2005.

Partimotion Motion till riksdagen 2004/05:m010 Ldn
av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) Motion med anledning av prop. 2004/05:100 2005 års ekonomiska vårproposition

Tabell 5.1 Skattesänkningar i olika inkomstskikt
Decil Decilgränser, kronor (avser arbetsinkomst)

		Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor och i procent		% av den totala förändringen av inkomsterna	
1	0 – 104 500	3 300 (3,2)	2,6		
2	104 501 – 158 600	7 600 (5,6)	6,0		
3	158 601 – 198 200	10 700 (7,0)	8,5	37,8	
4	198 201 – 227 800	12 600 (7,4)	9,9		
5	227 801 – 252 400	13 700 (7,4)	10,8		
6	252 401 – 277 100	14 700 (7,5)	11,6		
7	277 101 – 306 800	15 800 (7,3)	12,5		
8	306 801 – 348 500	16 200 (6,8)	12,7	62,2	
9	348 501 – 441 300	16 100 (5,9)	12,7		
10	441 301 -	16 000 (4,0)	12,7		
Totalt		12 700 (6,1)	100,0	100,0	

1/3 av sänkningarna på halvan med lägsta inkomsterna.

Något om skatte- och bidragshistoria.

(8 april 2004).

Jag har noga följt riksdagens fördelningspolitik sedan 1964 och nästan varje år lämnat kommentarer och förslag. De nuvarande statsråden var 1964 i genomsnitt 13 år gamla.

Fram till den 20 april 1989 skrev jag 4920 sidor om skatte- och bidragssystem o d. Den 20 april 1989, som var SAPs hundraårsdag, började jag med sida nr 1 i den sidnumrering jag fortsatt med sedan dess. Mina utredningar har vanligen gått till statsråd, i första hand statsministrar, finans- och skatte-, social-, och bostadsministrar, till ledarna för alla eller de största partierna inom eller utom regeringen, samt ibland till riksdagsutskott.

Under mellankrigstiden och tiden närmast efter andra världskriget var en väsentlig del i hushållsstrukturen att av makar var den ene, vanligen mannen, förvärvsarbetande med inkomster till hushållet, och den andre, vanligen frun - hemmafrun, var hemma och skötte hemmet. Skattesystemet byggde på det och innehöll sambeskattning av makarna. Kvinnorna skulle bli gifta och försörjda. Ogifta kvinnor fick försörja sig själva. Sedan började fruarna ta arbete och systemet med sambeskattning började te sig alltför ålderdomligt.

Bl a med uppgiften att avskaffa sambeskattningen arbetade Allmänna Skatteberedningen i början av 60-talet. Utredningens förslag var dåliga, det enda som kom ut av utredningen var moms. Finansminister Gunnar Sträng (s) tillsatte Familjeskatteberedningen, som lämnade förslag som kan betecknas som svagsinta.

Gunnar Sträng utfomade på egen hand, med sina närmaste medhjälpare, 1970 års skattereform. I reformen avskaffades, huvudsakligen, sambeskattningen, men Sträng lyckades inte göra en reform som tillgodosåg kravet på skatt efter förmåga vilket hade varit möjligt. Ett led i reformen var en hemmamakeskattereduktion, som till en del

fyllde några krav om skatt efter förmåga. Denna skattereduktion smälte sedan bort med inflationen och togs så småningom bort helt. När den togs bort hade hushållsstrukturen förändrats så att det inte fanns många hemmafruar kvar.

Det har hela efterkrigstiden funnits sådana som klagat över höga marginalskatter. I skattepropositionen 1970 tog Sträng bort allt om marginalskatter, han menade, att det viktiga var skatterna och inte marginalskatterna. Efter reformen var visserligen skatteskalen vid höga inkomster böjd uppåt, men det fanns en komponent som gjorde, att kurvan blev nästan rak. De gamla marginalskatteverulanterna fortsatte dock att tala om att marginalskatterna ökade med stigande inkomst, trots att så inte var fallet.

Under 50- och 60-talen var bostadsbristen ett stort politiskt kapitel. Det s k miljonprogrammet under 60-talet och början av 70-talet gav en miljon nya bostäder, en fantastisk satsning. Efteråt har många klankat på bostäderna från programmet, men lägenheterna håller god standard. Brådskan att bygga bort bostadsbristen gjorde att det blev många stora flerbostadshus, som sedan ogillades av somliga. De som fick bostäder fick ändå någonstans att bo, vilket är en fördel. På senare tid har kommit propåer om att stadslandskapen är för litet stadslika och att det behövs mer tät bebyggelse. När miljonprogrammet var utfört gick musten ur och det har sedan knappast funnits någon bostadspolitik med prisvärt engagemang. Efter miljonprogrammet följde småhusbyggande. Ingvar Carlsson var den förste bostadsministern (som inrättades på 70-talet, nu finns ingen bostadsminister) och avskaffade paritetslånen som betalades av de boende och ersatte dem med räntebidrag som betalades av staten. Senare har gjorts försök att förbättra bostadsfinansieringssystemet.

I 1970 års skatterform fanns kvar den kapitalinkomstbeskattning som gjorde att det gick att tjäna stora pengar på ränteavdrag, eftersom skattelättnad av ränteavdrag följde förvärvsinkomstens marginalskatt. I 1982 års skatterform ändrades dessa avdragseffekter något. I 1990 års skattereform skildes kapitalinkomstskatten från skatt på andra

inkomster, varigenom effekterna av ränteavdragen fick en bättre form.

Det har hänt mycket i skattesystemet sedan 1970. En tid minskades inkomstskatterna och i stället ökades arbetsgivaravgifterna. Senare har det gått i andra riktningen: arbetsgivaravgifter har minskats och istället har införts egenavgifter på inkomstsidan, och nu håller man på och reducerar egenavgifterna genom avdragsrätter.

Bostadsbidragen har ändrats många gånger sedan 1970 och sällan med goda resultat. Många av dem som i regeringarna sysslat med bostadsbidrag har blivit landshövdingar. Långa tider levde riksdagsmännen i tron att barnen i Sverige bara bestod av tvillingar, man buntade ihop barnen två och två och gav bostadsbidrag per par. För avtrappning av bostadsbidrag fanns länge två procentsatser, den högsta 23 %, nu är det en på 20%. I mitten på 70-talet förlorade socialdemokraterna regeringsmakten till de borgerliga, som införde flerbarnstillägg. 1982 återtog socialdemokraterna makten.

I skattesystemet fanns mellan 1970 och 1990 mycket höga marginalskatter vid höga inkomster. Bostadsbidrag kunde utgå vid mycket höga inkomster i fall med många barn, och vid höga inkomster kunde summan av avtrappning och marginalskatt ligga nära 100 %. Hans Gustafsson var den bästa bostadsministern och på mitt förslag överförde han en del av bostadsbidragen till ej avtrappade flerbarnstillägg, vilket i några fall minskade de annars otrevliga höga summamarginal effekterna.

Hans Gustafsson införde också, efter påpekanden från mig, bostadsbidrag för barnlösa med låga inkomster, dels ett s k ungdomsbostadsbidrag, dels ett bidrag för äldre icke-pensionärer med låga inkomster. Det senare bidraget har i ovist nit tagits bort i samband med neddragningarna under 90-talet, men bör återinföras enligt mina förslag.

I 1990 års skattereform sänktes marginalskatten mycket avsevärt för de högsta inkomsterna, reformatörerna räknade med "dynamiska effekter" som skulle göra så att staten ändå skulle få in tillräckligt

med pengar för den förlust staten gjorde med de sänkta marginalskatterna. De dynamiska effekterna som verkligen uppstod skulle redovisas när de hade uppstått. Redovisningar har förekommit, men har smygits undan, det har nog inte uppstått så mycket dynamiska effekter man hoppats på, men det är inte heller lätt att räkna ut. Nu är det glömt att marginalskatterna sänktes rejält för höga inkomster och höginkomsttagare fortsätter med att kräva sänkta marginalskatter.

I samband med 1990 års skattereform ändrades bostadsbidragen för barnfamiljerna. Ändringarna av skatterna medförde behov av ändrade bobidrag, och barnfamiljerna kompen serades i bostadsbidragen, noga räknat kompen serades två gånger, men det var det nog inte många som förstod. En förändring var att tidigare fem kategorier barnantal minskades till tre: ett, två och tre+. Det finns numera inte många familjer med fyra eller fler barn.

En epokgörande och storartad förändring har inträtt med det nya systemet med maxtaxa på dagis. Det minskar margina l effekten för berörda med ca 5%enheter. Märkligt är, att partier som vanligen brukar kräva sänkta marginalskatter, ogillat maxtaxan.

I 1970 års skattereform var skatteskalan inte indexreglerad och folkpartiledaren Bertil Ohlin, som vid den tiden var oppositionsledare, krävde många år enträget en indexreglering. Utan indexreglering och med inflation och högre löner fick staten in mer och mer i skatter, vilket Gunnar Sträng gillade. I ett TV-program kommenterade Ohlin detta och sa, att om han varit finansminister skulle han nog också gillat en skatteskala utan indexreglering. Nu är skalan indexreglerad genom koppling till basbelopp.

I de sista skälvande minuterna innan 1990 års skattereformproposition lades fast krävde LO och fick en förändring av grundavdraget på så sätt, att grundavdraget vid en viss låg inkomst ökades på med 25% (2004 20%) av ökande inkomst och sedan vid en viss inkomst litet över 100 000 sedan minskas med 10% av ökande inkomst. Detta gör, att en skatt längst ned på 32% minskades till 24% (2004 25,6%)

i ett intervall och därefter ökas till 35,2% för att vid vissa höga inkomster gå ned till 32%, och över den sk brytpunkten öka till 52% och längst upp till 57%. Detta lär vara föga känt av den stora allmänheten. I de hjälpredor de skattskyldiga får från myndigheterna inför deklARATIONEN finns inte detta nämnt, däremot finns tabeller med grundavdrag för olika inkomster, men det lär inte vara många som med ledning av tabellerna räknar ut vilka marginalskatterna är i olika inkomstlägen.

Jag har aldrig vågat föreslå politikerna att studera systemet med höjningar och sänkningar av grundavdraget, därför att jag fruktar att om de okunniga politikerna ger sig på det, och börjar ändra, blir det bara sämre.

Skatteskalen före 1970 och i 1970 års skattereform bestod av många skikt med allt högre skattesatser. Det stora antalet skattesatser gjorde skattesystemet onödigt otrevligt och komplicerat. Många år föreslog jag förenklingar av skalan till tre skikt. Mina förslag har burit frukt. I 1990 års skattereform var det i princip två skikt (bortsett från det buckliga grundavdraget), som åstadkoms av den procentuella kommunalskatten och av den kommunala plus den statliga procentuella skatten över den sk brytpunkten, ett begrepp jag införde för länge sedan. I slutet på 90-talet har det blivit ett skikt till allra överst där den statliga skatten ökar till 25%. Den gamla skalan med många skikt är nu bortglömd.

Ett stort fel med det nuvarande skattesystemet är att det inte fördelar efter bärkraft. Enligt min mening har man ingen kraft att betala skatt förrän man har inkomster över det som behövs för att leva med en rimlig lägsta levnadsstandard. År 2004 är de lägsta rimliga levnadskostnaderna för vuxna icke-pensionärer avrundat 108 000 kr per år för ensam och 162 000 kr per år för två makar/sambor. Makar/sambor 150% av ensam.

Levnadsstandard beror av många förhållanden, men en viktig komponent är tillgången till pengar för det nödvändigaste. Det är dessa

pengar som är av intresse när man ska konstruera ett skattesystem som fördelar efter bärkraft. Det ska redan nu sägas, att det idag, på grund av politiskt motstånd, torde vara nästan omöjligt att konstruera ett system som fördelar efter bärkraft, men man kan göra förbättringar i den riktningen.

Jag har mycket ägnat mig åt dem med låga inkomster eftersom politikerna intresserar sig så litet för dem.

När det gäller icke-pensionärerna är barnlösa med låga inkomster missgynnade, för dem bör införas bostadsbidrag enligt mina förslag, som jag lämnat under många år.

Bostadsbidragen för barnfamiljerna har jag lämnat förslag om.

TV-licensen är en dryg post för dem med låga inkomster, den är orättvis och missgynnar ensamstående. Licensen bör för hushållen ersättas med en kollektivlicens betald av staten. Jag har lämnat förslag om finansiering.

Jag har också ägnat mig åt annat, som jag inte vill kommentera nu.

Men under de senaste decennierna har jag ägnat mig mycket åt pensionärerna med låga inkomster. Under hela tiden under omstöpningen av pensionssystemet och bostadstilläggsystemet har jag lämnat utredningar och förslag.

Pensionssystemet för dem födda 1937 eller tidigare måste väl accepteras även om ensamstående är något missgynnade och skulle behöva en justering.

Bostadstilläggsystemet för pensionärer födda 1937 eller tidigare är dock en skandal och behöver en grundlig översyn. I första hand måste man ta bort regeln om att taxeringsvärden på fritidshus ska påverka tilläggen. Men sedan behöver man bli a justera regler om kapital och kapitalinkomster och regler om avtrappningar.

Reglerna om lägre fastighetsskatter, reduktion vid vissa lägre inkomster, på småhus bör gälla också för pensionärer födda 1937 eller tidigare för deras fritidshus i fall då de inte permanentbor i småhus.

Kommentarer till alliansen och de borgerligas skattemotioner för 2005/06.

De borgerligas skatteförslag ligger i den gamla högerens skatte-tradition som går ut på att klaga på marginalskatterna vid höga inkomster och kräva lägre skatter vid höga inkomster. De med höga inkomster vill framhäva sin förträfflighet och förmåga till ekonomisk framgång genom att klaga på marginalskatter och höga skatter vid höga inkomster.

De som har höga inkomster beundras av många och många tycks se höga inkomster som det viktigaste av allt. Höga chefer inom organisationer tävlar med varandra om att ha höga inkomster och tar ibland till tvivelaktiga metoder för att ge sig själva höga inkomster. Det räcker inte med årslöner på många miljoner, det ska också vara bonusar och pensioner för hundratals, uppemot miljardtals kr.

Ledningen för statliga företag, myndigheter och organisationer (inklusive statsråd och riksdagsledamöter) har inkomster som ligger högt över vad vanligt folk har, och är med och avgör vad det vanliga folket ska få för inkomster. Det maktgivande skiktet tycks ha mycket dåliga kunskaper om de levnadsförhållanden som de med låga inkomster lever under. Under de senaste 40 åren har man i riksdagen inte kunnat få syn på någon vettig sammanhängande framställning om skatte- och bidragsfördelnings problem.

Varken alliansen eller de borgerliga partierna har gjort någon redovisning om levnadskostnaderna och satt skatter och bidrag i relation till det.

Att leva på sin lön.

Borgerliga kräver ”att det ska gå att leva på sin lön” och att man ska få ”hälften kvar”.

De borgerliga partierna menar att inkomstskatterna är orimligt höga vid höga inkomster. Men om man ser på hur stora skatterna är i

procent av inkomsterna blir slutsatsen en annan. Av tabell i det föregående framgår att inkomstskatten för ensam är cirka 30% vid en lön som räcker till lägsta rimliga levnadsstandard, cirka 32% vid medellön och cirka 40 % vid en lön på en halv miljon kr per år, då personen har disponibelt cirka 200 000 kr mer än vad som behövs för den lägsta standarden. Jämfört med 30% skatt för den som bara får ihop till lägsta standard och 40% skatt för den som har 200 000 kr mer disponibelt är 40% mycket lågt och inte något som motiverar skattesänkning.

Ensam som har lön 720 000 kr per år betalar ca 45% i skatt och har disponibelt efter skatt nära 300 000 kr mer än den som har lön som bara räcker till lägsta standard. Det finns inga goda skäl varför den med lön 720 000 kr ska få en skattesänkning med 16 000 kr som i moderaternas förslag våren 2005. Man kan inte hävda, att den som tjänar en halv miljon eller 720 000 kr inte kan leva på sin lön.

Ensam med deltid kan ha lön på 12 000 kr per månad och har det då svårt att leva på lönen. Ensam sjuk eller arbetslös som haft låg lön kan med 80% ersättning från försäkringar ha ersättning på 10 000-12 000 kr eller lägre, och har då verkligen svårt att leva på det.

Man bör observera, att makar/sambor (utan barn) vanligen klarar sig på sådana inkomster om båda har inkomster. Ensamstående är missgynnade i skattesystemet eftersom de ensamma ska betala hela levnadsstandard. Om man sänker skatterna så att ensamma klarar sig kommer makar/sambor att bli överkompenserade.

Man kan klara detta problem bara med hjälp av lämpligt utformade bostadsbidrag som ger ensamma så mycket att de kan leva på sin lön. Förslag till bostadsbidrag redovisas i det följande.

Från omr36-39j.pdf: 3.2 Moderaterna förstår inte den svenska modellen, och vad välfärdsstaten syftar till.

“Välfärdsstaten omfördelar främst över livet för samma individ men också mellan individer. Den offentliga sektorn kan ses som ett försäkringsbolag som garanterar att hushållen får de pensioner, den vård och den omsorg som de förväntar sig. Syftet med de offentliga försäkringarna är att hantera olika skeden i livet då möjligheterna att försörja sig själv är mindre.

Vi menar att moderaterna inte förstår den svenska modellen och den svenska arbetslinjen som de förenklar till oigenkänlighet. Det finns drivkrafter som moderaterna inte ser. LO-ekonomernas syn är att man måste ta hänsyn till åtminstone följande faktorer för att beskriva vad som påverkar viljan att arbeta: *lönen, skatten, ersättningsnivåerna, intjänanderegler* samt de *offentliga tjänsterna*. Man måste inse att många faktorer påverkar arbetsutbudet och i vart fall känna den riktning de har.

Moderaterna och arbetslinjen

I politiken finns det en teknik som kallas för triangulering, det betyder att man tar delar av motståndarens politik och sammanför dessa med egna utgångspunkter till en ny politik. Nu försöker moderaterna ta över arbetarrörelsens arbetslinje och förena denna med sitt krav på lägre skatter. Men man måste veta vad man ska erövra! LO-ekonomerna hävdar att moderaterna inte förstår arbetslinjen och inte heller den svenska modellens grunder och varför den leder till ett högt arbetsutbud. Moderaternas triangulering görs därmed på ytan och inte på djupet.

Ger den svenska modellen med höga skatter för lite drivkrafter att arbeta för låg- och medelinkomsttagare? Moderaterna hävdar exempelvis i sin vårmotion att undersökningar (visar) att uppemot 90 procent av alla kvinnor förlorar på att arbeta (s.11)

I moderaternas värld borde således kvinnor inte vilja arbeta. Men är de som varje dag går till ett arbete lurade? Förstår de inte sitt eget bästa eller har de kunskaper som moderaterna saknar? Moderaterna kan med sin enkla världsbild inte förklara varför, internationellt sett, så många – framför allt kvinnor – arbetar i Sverige.

Det är en märklig syn att svenska kvinnor skulle vara annorlunda än kvinnor i andra länder och arbeta trots att det inte är lönsamt. Det är inte vår syn utan den rimliga slutsatsen är att det lönar sig mer för kvinnor att arbeta i Sverige än i andra länder. Moderaterna har svårt att tolka den svenska arbetsmarknaden och jämställdheten!

Vi anser att arbetslinjen har tre delar:

1. Arbete ska löna sig inte bara genom lön utan också genom rätt till vissa försäkringar som man annars inte får. Detta gäller avtalsförsäkringar, föräldraförsäkring, barnomsorg, sjukförsäkring och framför allt pension utöver garantipensionen.
2. Den andra delen av arbetslinjen är att individer erbjuds alternativa möjligheter till sysselsättning. Olika aktiviteter som utbildning och praktik syftar till att stärka humankapitalet hos individen eller förhindra att det minskar. Humankapitalet är inte bara kunskaper i boklig bemärkelse utan också yrkeserfarenhet och mentala egenskaper som självförtroende.
3. Den tredje delen av arbetslinjen innebär krav på individen. Arbetslinjen innebär att individen ska visa tillräcklig sjuklighet eller arbetslöshet för att vara berättigad till ersättning från försäkringarna. Den ställer också krav på aktivitet från individen. Ett motiv för aktiva åtgärder är att innefatta människor i arbetslivets gemenskap och förhindra de negativa effekterna av utanförskap. Den alternativa sysselsättningen är också en metod att förhindra vad ekonomer kallar ”frivillig ledighet”. Detta är en mycket viktig s.k. extern effekt 26 (26 Med extern effekt menas här att det påverkar andra eller annat än det

som direkt ska påverkas.) som stärker ersättningssystemens legitimitet hos dem som finansierar försäkringarna men har låg sannolikhet att använda dem.

Moderaterna avviker från den traditionella svenska arbetslinjen främst i två avseenden. Dels vill de ensidigt använda krav utan att ge möjligheter och dels kommer de genom sänkta ersättningsnivåer försvaga intresset för att genom arbete kvalificera sig för försäkringarna.

Genom att höja avgifterna för en mindre förmånlig försäkring förändras tryggheten även för de grupper som har en relativt låg risk för arbetslöshet och sjukdom. För den som idag betalar för den trygghet som försäkringen ger snarare än det förväntade behovet kommer viljan att bidra till ett kollektivt finansierat system att minska. Om ersättningsnivåerna sänks kommer dessutom värdet av att arbeta att minska eftersom arbetet berättigar till en sämre försäkring än tidigare. Detta verkar mot ett minskat arbetsutbud. Det är dock mycket svårt att kvantifiera hur stor denna effekt är.

Moderaternas förslag till skattereform innebär att skatteandelen men inte marginalskatten minskar för dem som tjänar mer än 300 000 kronor om året. För dessa blir det således endast en inkomsteffekt av reformen, dvs. en högre inkomst som används för att köpa bland annat fritid. De skattningar av inkomsteffekten som finns på svenska data visar dock att denna är låg (Björklund m.fl. 1996).”

Alliansen och de borgerliga.

Högern/moderaterna utnyttjar den rådande arbetslösheten med syfte att sänka skatterna för höga inkomster och trycka ned människor med låga inkomster. Talet om att man vill sänka skatterna för att det ska bli bättre för låg- och medelinkomster (så att de kan leva på sin lön) är tomt prat. Bara cirka en fjärdedel av skattelättnaderna går till dem som behöver lättnader mest, och då mest otillräckligt, medan

cirka 75% av totala skattelättnaderna på runt 50 miljarder kr per år går till sådana som nu klarar sig, varav de flesta klarar sig mycket bra.

Alliansen skriver: “De ekonomiska drivkrafterna till arbete är särskilt svaga för dem med lägst inkomster. Ökade skatter och minskade bidrag åter tillsammans upp merparten av den inkomstökning som en extra arbetsinsats ger. Under 1970- och 1980-talen var det höginkomsttagarna som hade marginalskatter på 70-80 procent. Nu är det ofta människor med de lägsta inkomsterna som drabbas av de största samlade marginaleffekterna.

När det knappast lönar sig att arbeta eller att anstränga sig mer minskar arbetsutbudet medan frånvaron stiger och företagens efterfrågan på arbetskraft sjunker. Skatte- och bidragssystemen har med andra ord skapat fattigdomsfällor som är svåra att ta sig ur. Den som har hamnat där känner naturligtvis ofrihet men drabbas också ofta av minskat självförtroende och otrygghet.

I Sverige har socialdemokraterna valt en kombination av höga skatter och bidrag som tillsammans har starkt negativa effekter på arbetsutbudet. Höga kommunalskatter och arbetsgivaravgifter i kombination med inkomstprövade bidrag och avdrag innebär, som framgått, höga marginaleffekter för låginkomsttagare. Det är begripligt att den som genom höga skatter och minskade avdrag och bidrag inte får mer än en bråkdel kvar av extraförtjänsten lika gärna väljer bort den. Att de svenska låginkomsttagarna är hårdare beskattade än låginkomsttagare i snart sagt något annat land gör inte saken bättre.”

Vill man sänka skatterna för dem med höga inkomster ska man sänka marginalskatterna för dem. Vill man däremot sänka skatterna för dem med låga inkomster ska man höja marginalskatterna för dem. Att sänka marginalskatten för låga inkomster innebär att de med högre inkomster får mer skattesänkningar än de behöver, för större onödiga kostnader för staten och kommunerna.

De borgerliga partiernas resonemang om marginalsatser (och margineffekter) är enfaldiga och ovetenskapliga och tar bara sikte på att sänka skatterna för dem som har höga inkomster. I de hjälpredor man får till inkomstdeklarationen varje år finns inget om marginalsatser och människor vet vanligen inte vilken marginalsatt de har. Det viktiga är vilken skatt man betalar.

Marginalsatserna vid de högsta inkomster är kommunal-skatt säg 32% plus statlig skatt 25%, summa 57%. Margineffekt vid låga inkomster kan vara kommunal-skatt + margineffekt 20% för bostadsbidrag, vilket kan bli 45-55% beroende på det varierande grundavdraget. Det är långt ifrån de 70-80% som alliansen målar upp. 55% är acceptabelt om man med det får bättre levnadsförhållanden.

Illa är det dock för pensionärer med låga inkomster då summa margineffekt kan bli över 97%, vilket är för mycket och behöver minskas, något som partierna inte bryr sig om.

Alliansen skriver också: ”Inom Allians för Sverige är vi övertygade om att de åtgärder vi föreslår kommer att stimulera till ökad sysselsättning och tillväxt och därmed förstärka också de offentliga finanserna. Det är vår uppfattning att ytterligare åtgärder för att förbättra förutsättningarna för sysselsättning och tillväxt måste genomföras. Därför är ytterligare sänkningar av inkomstskatterna, förändringar av företagsbeskattningen och andra åtgärder för att stärka företagsklimatet angelägna.”

Alliansens övertygelse är inte mycket värd. Att det är många arbetslösa hänger nog mer ihop med att det inte finns lediga jobb, att näringslivet inte är tillräckligt kreativt, än med att de arbetslösa inte vill arbeta.

Moderaterna skriver: “Det är därför centralt att utforma reformen så att merparten av skattesänkningarna tillfaller låg- och medelinkomsttagare. Inom detta inkomstintervall återfinns många frånvarande, deltidsarbetande, kvinnor, ungdomar och invandrare. Det

är just bland dessa grupper som de största möjligheterna till förändringar av arbetskraftsdeltagande finns. Utöver effekter på arbetsutbudet är en skattesänkingsprofil riktad mot låg- och medelinkomsttagaren också tilltalande och rimlig ur ett fördelningsperspektiv, eftersom finansieringen även kommer att belasta breda löntagargrupper. Det är då rimligt att skattesänkningen kommer dessa grupper till del.”

Men merparten av moderaternas skattesänkningar tillfaller inte låg- och medelinkomster. Till dem går bara 37% av de totala skattelättnaderna, resten 63%, drygt 30 miljarder kr, går till högre inkomster som inte behöver några skattesänkningar

Folkpartiet upprepar i stort sett.

Men har en intressant sak: Rätten till avdrag för resor och dubbelt boende begränsas till att gälla bara den kommunala beskattningen. Detta följer ett förslag som jag ställt i många år. Det bör genomföras snarast., och jag ska ta upp det i det följande när jag lämnar förslag. Enligt sid 71 i Fp.s budgetmotion för 2006 ger det cirka 1 miljard kr till statskassan.

Folkpartiet skriver också om problem med pensionärer som skaffar sig arbetsinkomster. Det ska kommenteras mer i det följande i samband med förslag.

Centerpartiets budgetmotion är inte mycket att kommentera eftersom det centerledaren säger inte stämmer med det hon gör. Hon skriver också: “En tusenlapp i skattesänkning betyder mer för en medelinkomsttagare än för en person med höga inkomster”, dvs att ju lägre inkomsterna är desto lägre kan skattesänkningarna vara - en besynnerlig filosofi när saker man köper kostar lika mycket för alla.

Kristdemokraterna lär följa alliansens förslag.

Det är förvånande att moderaterna har fått med sig de andra på sin skattepolitik. Isynnerhet när det gäller Folkpartiet som är ett social-liberalt parti som tidigare vanligen inte gått in i högerburen. Men det är väl missnöjet med Göran Persson som fått partiet att gå ihop med moderaterna.

Några andra bättre förslag.

För några år sedan gjordes nedskärningar i statsfinanserna för att som det sades rädda dem. Det gav försämringar för många. Sedan har försämringarna kompenserats så att man i någon mån kommit tillbaka till tidigare förhållanden. **Men man har inte gjort återställningar för alla försämringar.**

Dessutom har tillkommit problem på arbetsmarknaden, där isynnerhet ungdomar har svårt få arbete och inkomster, och hamnar bland dem som drabbas i den borgerliga politiken.

Det fanns några år bostadsbidrag för barnlösa, men de avskaffades. **Sådana bör återinföras enligt lämnade förslag,** vilket skulle hjälpa upp för de lägsta inkomsterna.

För pensionärer med låga inkomster gäller en del orimliga regler som behöver ändras snarast.

En stor lättnad för alla är att ersätta TV-licensen för hushållen med en kollektivlicens betald av staten. Den är nu synnerligen orättvis, drar onödiga kostnader, och fyller inte någon vettig uppgift.

Arvs- och gåvoskatter har avskaffats, vilket gjort det lättare för näringslivet, **men det skulle kunna göras ytterligare lättnader genom att avskaffa förmögenhetsskatten.**

Dessa förslag har behandlats i

Sven Winnell 060111+tillägg 060130: Om LO-rapporten Vad vill egentligen moderaterna? Med kommentarer för partierna inför valet 2006. (<http://web.telia.com/~u86119282/omr36-39j.pdf>)

Och återkommer i det följande i något redigerat skick.

Innehåll i det följande.

37 Ekonomisk välfärd vid låginkomster.

40 Inkomst efter skatt 2004 .

41 Antal med överskott och underskott.

41 SCBs statistik.

45 SCBs arbetsmarknadsstatistik.

47 SCB Ämnesområden

48 Minimilöner

49 Bostadsbidrag för barnlösa med låga inkomster

49 Ensamstående med låga inkomster betalar för mycket skatt.

49 Förslag: inför bostadsbidrag för hushåll utan barn.

50 Bostadsbidrag för icke-pensionärer. Princip.

52 Bostadsbidrag till ensamma icke-pensionärer utan barn.

53 Några utdrag från Socialstyrelsen.

55 Kostnader för barn, barnbidrag, bobidrag för barn mm.

59 Pensionärer med låga inkomster.

61 I samband med småhus finns två sätt att bo.

62 Viktiga händelser i bostadstilläggs historia.

62 I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.

62 1995 föreslog regeringen att skärpningsregeln skulle tas bort.

63 Dråpslaget kom i prop 1995/96:150 och 1996/97:1,

mot pensionärer med fritidshus.

63 I intervju av Thomas Hempel i P1 :statsminister Göran Persson sa, att han var beredd dra tillbaka förslagen

63 I prop 2000/01:140 har det istället blivit ytterligare försämringar. Propositionens titel: Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m fl.

64 Kommentar 051122

- 65 Avskrift av brev Till statsminister Göran Persson.
 66 Skattereduktion för fastighetsskatt.
 67 Andra påpekanden o förslag.
 68 Summa marginaleffekt 2004.
 70 Ett alternativ med bara en faktor 57%_för avtrappning av bostadstillägg.
 73 Innehållet i sidorna 3380-3459: Sven Winnell 20040208: Pensionärer födda 1937 eller tidigare.
 75 Påminnelser om pensionärsproblemen. Har gått till statsråd och partiledare. Flera gånger efter 8 april 2004.
- 77 **TV-licensen:**
Inför kollektivlicens för privathushållen.
 77 Bort med nuvarande tevelicensen.
 78 TV-licensen. Från omr36-39h.pdf.
 78 SOU 2005:2 sid 177: 11 Avgiftssystemet. 11.1
 79 Förslag. Inför kollektivlicens för privathushållen.
 80 Offentliga sektorn spar när TV-licensen tas bort.
 81 Förslag. Med finansiering.
 82 DN 060201: Dags att slopa tevelicensen.
- 83 Avskrift av brev 10 mars 2005: Till utbildnings-och kulturministern Leif Pagrotsky. Angående TV-licensen.
 85 Kopior av tidigare brev om TV-licensen.
 87 DN huvudledare: Hellre skatt än licens.
 88 Schein om TV-licensen
 92 Utdrag ur några brev från 1995-2000.
 95 Sammanfattning av SOU 2005:2
 96 Lagrådsremiss
 101 Ändringsförslag om kollektivlicens för privathushåll.

Riksdagen bör ta igen kostnaden för kollektivlicensen enligt något alternativ:

1. Inte alls som ett led i en skattesänkning för alla.

Eftersom KPI påverkas kan statens kostnader antagas bli cirka 2,8 miljarder kr, vilket staten kan kosta på sig. Det förbättrar inkomsttagarnas disponibla inkomster efter skatt, något som gör att staten slipper skattesänkningar som annars kan te sig nödvändiga.

2. Genom sänkning av grundavdraget med 1200 kr vid inkomstbeskattningen. KPI sjunker när licensen tas bort, vilket påverkar offentliga utbetalningar som är knutna till KPI och höjer offentliga inkomster som kan räknas in i omläggnings.

Här tillägges att som bidrag till finansieringen kan man i inkomstdeklarationerna ta bort rätten att dra av resekostnader o d vid den statliga taxeringen, vilket enligt Fp ger cirka 1 miljard kr till statskassan.

I alternativ 1, som bör föredragas blir då kostnaden för staten bara cirka 2 miljarder kr, vilket inte är någon olämplig skattesänkning för hushållen, som isynnerhet de med låga inkomster kommer att uppskatta.

Föreslagen lydelse i Lag om TV-avgift 7§

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor. Avgiften för privatbostadshushåll betalas av staten. Antalet privatbostadshushåll skall för helår anses vara lika med antalet privabostadshushåll fyra år före avgiftsåret enligt SCBs statistik redovisad i Bostads- och hyresundersökningarna. År 2002 var det avsedda antalet hushåll enligt denna statistik för samtliga upplåtelseformer 3427000 st.

102 **Förmögenhetsskatten bör slopas.**

Med finansiering

102 Svenskt Näringslivs nyhetsbrev på Internet 060315.

104 **Några andra utredningar.**

Ekonomisk välfärd vid låginkomster.

SCB har redovisat löneinkomster för 2003 i sin rapport om ungdomar m fl. Se omr40za.pdf. I det följande redovisas dessa löneinkomster för 2003 samt antagna löneinkomster för 2004 efter en uppräknings med 3,5%.

Löneinkomsterna i SCBs tabell är individuella löneinkomster, men är inte uppdelade med hänsyn till i vilken hushållstyp löntagarna befinner sig, vilket kanske kan ha någon betydelse för statistiken.

Löneinkomsterna för 2004 sätts sedan in i tabellen för skatter, disponibla inkomster och överskott sedan grundkostnaderna betalats. Grundkostnaderna bör ökas på med kostnader för semester och dator.

Datorkostnader kan beräknas till ca 5500 kr per år. Det begärs nu att alla ska ha tillgång till dator. Om man sätter semesterkostnader till 3000 kr för en ensam blir kostnader för semester och dator ca 8500 kr per år. Överskottet i hushållsbudgeten för ensam bör då var minst ca 8500 och man får en krisgräns vid inkomst för ensam på 14 000 kr per månad.

Enligt SCBs statistik blir det för ensam utan barn efter det man betalat grundkostnader och kostnader för semester och dator:

Kvinnor

16-19 år underskott mycket mer än 65 000 kr per år

20-24 underskott cirka 56 000 kr per år

25-29 underskott cirka 23 000 kr per år

30-39 underskott cirka 8 000 kr per år

Män

16-19 år underskott mycket mer än 65 000 kr per år

20-24 underskott cirka 8 000 kr per år

25-29 överskott cirka 38 000 kr per år

30-39 överskott cirka 45 000 kr per år

Ungdomar 20-24 år har möjlighet att få bostadsbidrag. I SCBs tabell anges bostadsbidrag i ålder 20-24 år 1030 kr per år och i ålder 25-29 år 1520 kr per år. Det är genomsnittsvärden och kanske kan det bli mer i individuella fall, men det hjälper inte upp mycket när underskotten i dessa åldrar är 56000-23000 kr per år.

Ensamman utan barn i ålder 30-39 kan inte få bostadsbidrag. Det är synnerligen anmärkningsvärt att kvinnor i åldrar 30-39 år, som lär ha varit ute i arbetslivet minst 10 år, har underskott på cirka 8000 kr per år. Män i åldrar 30-39 år har överskott på cirka 45000 kr per år.

De stora skillnaderna mellan män och kvinnor kan möjligen något bero på hur de är sysselsatta i arbetslivet. Men skillnaderna tycks inte vara så stora att de kan förklara löneskillnaderna mellan män och kvinnor. Inte heller hushållstyp lär förklara eftersom män och kvinnor lär ha ungefär samma hushållstyper. Man får räkna med att kvinnorna har lägre löneinkomster, ingen nyhet.

På nästa sida finns tabellutdrag om löneinkomster.

SCB: Tablå 2.1 Arbetskraftstillhörighet efter kön och ålder, 2003. Procent

Kön Ålder	Andel i arbetskraften		Summa	Andel utanför arbetskraften
	Sysselsatta	Arbetslösa		
Kvinnor				
16-19	32	4	36	64
20-24	57	5	62	38
25-29	75	5	80	20
30-39	80	4	84	16
Män				
16-19	23	3	26	74
20-24	61	8	69	31
25-29	79	6	85	15
30-39	87	4	91	9

Källa: Arbetskraftsundersökningen (AKU)

Tabell 3.2g Inkomststruktur 1) i decilgrupper för kvinnor i åldern 30-39, 2003. Kronor

	Decilgrupper										
Inkomstslag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Löneinkomst	14 740	47 300	94 420	129 770	155 110	175 270	194 470	220 160	263 030	377 560	
Kvinnor i procent av män	81,3	85,1	80,3	77,2	77,0	77,2	77,4	78,0	79,3	76,0	Värden mellan 76 och 85 Decilerna 5 och 6: 77-77

Tabell 3.2h Inkomststruktur1) i decilgrupper för män i åldern 30-39, 2003. Kronor

	Decilgrupper									
Inkomstslag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Löneinkomst	18 130	55 550	117 570	168 190	201 520	227 110	251 310	282 390	331 810	496 800

Tabell 3.2e Inkomststruktur 1) i decilgrupper för kvinnor i åldern 25-29, 2003. Kronor

	Decilgrupper										
Inkomstslag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Löneinkomst	12 250	32 910	54 170	87 100	125 950	159 220	186 530	209 490	243 800	310 560	
Kvinnor i procent av män	92,0	89,8	91,1	92,5	89,8	88,6	89,3	88,6	89,8	85,9	Värden mellan 86 och 92 Decilerna 5 och 6: 89-90

Tabell 3.2f Inkomststruktur1) i decilgrupper för män i åldern 25-29, 2003. Kronor

	Decilgrupper									
Inkomstslag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Löneinkomst	13 350	36 640	59 480	94 130	140 280	179 610	208 880	236 320	271 330	351 340

Tabell 3.2c Inkomststruktur 1) i decilgrupper för kvinnor i åldern 20-24, 2003. Kronor

	Decilgrupper										
Inkomstslag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Löneinkomst	8 140	28 230	38 090	47 270	56 450	76 960	107 740	141 420	173 790	211 310	
Kvinnor i procent av män	125,2	113,3	112,3	104,5	97,9	97,1	97,2	93,2	90,0	82,9	Värden mellan 83 och 125 Decilerna 5 och 6: 97-98

Tabell 3.2d Inkomststruktur i decilgrupper för män i åldern 20-24, 2003. Kronor

	Decilgrupper									
Inkomstslag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Löneinkomst	6 500	24 910	33 910	45 230	57 670	79 270	110 890	151 670	193 000	254 750

Tabell 3.2a Inkomststruktur 1) i decilgrupper för kvinnor i åldern 16-19, 2003. Kronor

	Decilgrupper										
Inkomstslag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Löneinkomst	260	960	1 390	2 080	5 240	8 820	14 530	24 100	37 290	65 320	
Kvinnor i procent av män	118,2	110,3	125,2	110,1	106,1	106,8	107,2	108,1	108,7	89,2	Värden mellan 89 och 125 Decilerna 5 och 6: 106-107

Tabell 3.2b Inkomststruktur 1) i decilgrupper för män i åldern 16-19, 2003. Kronor

	Decilgrupper									
Inkomstslag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Löneinkomst	220	870	1 110	1 890	4 940	8 260	13 560	22 300	34 300	73 220

Från omr40za.pdf sid 157:

Tabell 3.1 Inkomststruktur1) efter kön och ålder, 2003. Kronor

Kvinnor				
Ålder	16-19	20-24	25-29	30-39
Löneinkomst	16 750	80 650	125 400	149 470

Tabell 3.1 Inkomststruktur1) efter kön och ålder, 2003. Kronor

Män				
Ålder	16-19	20-24	25-29	30-39
Löneinkomst	15 350	106 120	177 500	237 340

Från 36-39h.pdf sid 17:

Löneökningen 2004 enligt DN 050521 sid Ekonomi 7. Källa SCB: Kommuner män 4,0%, kv 3,5. Landsting m 3,1, kv 3,2. Staten m 2,3, kv 1,7. Tj.män privatanst. m 4,3, kv 4,7. Arbetare privatanst. m 3,2, kv 3,1. **Antag i genomsnitt 3,5%**

Siffrorna ovan blir då istället:

Tabell 3.1 Inkomststruktur1) efter kön och ålder, 2004. Kronor

Kvinnor				
Ålder	16-19	20-24	25-29	30-39
Löneinkomst	17 336	83 472	129 789	154 701
Per månad	1 444	6 956	10 815	12 891

Tabell 3.1 Inkomststruktur1) efter kön och ålder, 2004. Kronor

Män				
Ålder	16-19	20-24	25-29	30-39
Löneinkomst	15 887	109 834	183 712	245 646
Per månad	1 323	9 152	15 309	20 470

Från omr40za sid 96: Inkomst efter skatt 2004 .

Förvärvsarbetande. Inkomst efter preliminärskatt. Enligt tabell 32 för månadslön, kolumn 1. Överskott (för ensam utan barn, årskostnader 110 000 kr. **exklusive semester och dator (dator ca5500/år)). Ensamstående utan barn: (datorkostnader se omr36-39h sid 50)**

Kolumnerna:

Lön kr per månad.

Skatt i procent av inkomst.

Preliminär skatt.

Disponibelt efter skatt per månad.

Disponibelt efter skatt per år.

Överskott per år.

**SCBs löneinkomster.
(närmaste inkomstklass)**

Män 16-19 år

Kvinnor 16-19 år

Kvinnor 20-24 år

Män 20-24 år

Kvinnor 25-29 år

Kvinnor 30-39 år

Män 25-29 år

Män 30-39 år

6001	25,1	1503	4498	53976	-56024
7001	25,3	1770	5231	62772	-47228
8001	25,5	2037	5964	71568	-38432
9001	25,7	2315	6686	80232	-29768
10001	26,5	2652	7349	88188	-21812
11001	27,4	3016	7985	95820	-14180
12001	28,2	3379	8622	103464	-6536
13001	28,8	3742	9259	111108	1108
14001	29,3	4106	9895	118740	8740 krisgräns
15001	29,8	4469	10532	126384	16384
16001	30,2	4832	11169	134028	24028
17001	30,6	5196	11805	141660	31660
18001	30,9	5559	12442	149304	39304
19001	31,2	5922	13079	156948	46948
20001	31,6	6326	13675	164100	54100 *)
21001	31,8	6689	14312	171744	61744
22001	32,1	7053	14948	179376	69376

*) Vårbudgetpropositionen 2005. Bil 3 Fördelningspolitisk redogörelse. Sid 24: "För att en ensamstående ska ha samma ekonomiska standard som två samboende med vardera en månadslön på 16 000 kronor krävs att den ensamstående har en månadslön på 19 960 kronor, allt annat lika."

Antal med överskott och underskott.

Från Tabell 1 i SCBs "Inkomster 2003. Registerbaserad":

Sammanräknad förvärvsinkomst år 2003	per mån kr	Andelen personer efter inkomst		Överskott
		Antal individer, Kvinnor+män 20-64 år *)	ca **)	
		Totalt 5 196 842	Ensamma	
0 kr		3,3%= 166 298	ca 55 000	st
1kr-19,9 tkr	1- 1667	2,5	129 921	43 000 -
20,0-39,9	1667- 3333	2,5	129 921	43 000 -
40,0-59,9	3333- 5000	2,3	119 527	40 000 -
60,0-79,9	5000- 6666	2,1	109 133	36 000 -56000kr
80,0-99,9	6666- 8333	4,0	207 873	69 000 -47000kr
100,0-119,9	8333-10000	3,6	187 086	62 000 -30000kr
120,0-139,9	10000-11666	4,1	213 070	71 000 -14000kr
140,0-159,9	11666-13333	5,2	270 339	90 000 -6000kr
160,0-179,9	13333-15000	6,7	348 188	116 000 8000kr
180,0-199,9	15000-16666	7,8	405 353	135 000 24000kr
200,0-219,9	16666-18333	8,4	436 534	145 000 32000kr

*) Från 36-39h.pdf sid 68:

"Från Bostads-och hyresundersökningen 2002 (SCB)

Ensamhushåll med eller utan barn	152 1000
Makar med eller utan barn	154 5000
Övriga	36 1000
Samtliga hushåll	342 7000"

I inkomststatistiken är det svårt att hitta uppdelning på ensamma och makar/sambor. Överslagsvis kan man räkna med att antalet ensamhus-håll är lika med antalet sambohushåll, dvs cirka en tredjedel av antalet personer är ensamstående.

**) Överskott avrundat ungefär enligt tabellen för överskott 2004.

Kolumnen visar, att det är underskott för inkomster under ca 15000 kr per månad

SCBs statistik.

SCBs inkomststatistik redovisar för det mesta disponibla inkomster, inte löneinkomster eller förvärvsinkomster. De disponibla inkomsterna innehåller löner men dessutom bidrag o d av många olika slag, och SCBs siffror visar genomsnitt. Det är bra om man vill få grepp om levnadsstandard i genomsnitt o d som folk har i rådande situation.

Men om man vill utreda behovet av bidrag o d måste man ha siffror för inkomster utom bidrag o d, och det är bara undantagsvis SCB har sådana siffror.

Vill man undersöka behovet av bidrag o d behöver man också uppdelningar på ensamstående och makar/sambor, men SCB redovisar för det mesta inte verkliga siffror utan manipulerade siffror som gjorts under antaganden av vissa "konsumtionsenheter", där talen för dessa enheter är tillverkade under vissa antaganden om konsumtionsförhållanden, som inte med säkerhet är verklighetstroga, och inte är lämpliga att använda när man vill undersöka bidragsbehov o d och behov av skatteförändringar.

SCBs statistik är också mycket svårtolkad ifråga om barns inverkan.

SCBs statistik är inte tillräckligt utvecklad för fall då man vill undersöka låginkomsternas förhållanden.

Till detta kommer att en del av SCBs tabeller i elektronisk form är spärrade så att de inte kan kopieras och ibland inte heller kan skrivas ut. Vill man använda tabellerna i en utredning måste man då skriva av dem för hand, vilket är mer arbete än man kan begära. Så är tex Tabellen 1 i SCBs "Inkomster 2003. Registerbaserad" spärrad för kopiering och har inte kunnat skrivas ut elektroniskt. Tabellen på föregående sida är tillverkad genom avskrift för hand.

SCBs lönestatistiska årsbok för 2003 har, på grund av någon felkonstruktion hos SCB, inte gått att ladda hem på vanligt sätt.

Lönestatistik årsbok 2003.

Tabell 2a. Genomsnittlig månadslön efter ålder, utbildningsnivå och kön inom samtliga sektorer 2003

Ålder	Utbildningsnivå 1)						Samtliga nivåer
	1+2	3	4	5	6	7	
18-24							
Kvinnor	16 100	16 400	16 400	17 700	18 400	..	16 700
Män	17 400	17 400	17 800	18 400	19 100	..	17 800
Totalt	16 800	17 000	17 100	18 000	18 600	..	17 200
% Kv lön	93	94	92	96	96	..	94
% Kv	50	42	49	62	71	..	51
25-29							
Kvinnor	17 300	17 700	18 100	19 000	21 200	22 400	19 300
Män	19 300	20 000	20 500	21 800	23 300	24 900	21 100
Totalt	18 500	19 100	19 500	20 500	22 000	24 100	20 300
% Kv lön	90	88	89	87	91	90	91
% Kv	38	39	42	47	59	34	47
30-34							
Kvinnor	17 400	18 400	19 400	21 800	23 900	27 700	20 700
Män	20 800	21 400	22 600	25 800	28 500	29 900	23 800
Totalt	19 500	20 300	20 900	24 000	26 000	29 100	22 400
% Kv lön	84	86	86	84	84	92	87
% Kv	38	37	53	45	54	35	46
35-39							
Kvinnor	18 100	18 900	20 200	22 400	26 000	30 900	21 300
Män	21 100	22 000	25 300	28 300	33 200	35 800	25 500
Totalt	20 000	20 700	22 300	25 400	29 300	34 300	23 500
% Kv lön	86	86	80	79	78	86	84
% Kv	37	42	59	50	54	31	48
40-44							
Kvinnor	18 100	19 000	20 300	22 700	26 700	34 200	21 400
Män	21 600	22 200	26 000	29 400	37 500	39 000	26 500
Totalt	20 200	20 700	22 900	25 700	31 600	37 400	24 000
% Kv lön	84	86	78	77	71	88	81
% Kv	39	48	55	55	55	32	50

45-49

Kvinnor	18 400	19 200	20 500	22 800	27 000	35 600	21 700
Män	21 700	22 500	26 000	29 400	37 700	42 800	26 700
Totalt	20 500	20 800	23 200	25 600	31 600	40 500	24 100
% Kv lön	85	85	79	78	72	83	81
% Kv	38	52	51	57	57	32	51

50-54

Kvinnor	18 400	19 100	21 400	23 100	26 800	38 700	21 700
Män	21 500	22 700	26 500	29 100	36 600	45 400	26 800
Totalt	20 200	20 700	24 300	25 700	31 100	43 600	24 200
% Kv lön	86	84	81	80	73	85	81
% Kv	41	58	43	56	56	27	52

55-59

Kvinnor	18 700	19 100	21 800	23 600	27 300	37 200	21 500
Män	21 800	22 800	27 900	29 600	37 000	44 600	26 900
Totalt	20 400	20 500	26 000	26 100	31 600	42 700	24 200
% Kv lön	86	84	78	80	74	83	80
% Kv	43	61	30	58	55	26	51

60-64

Kvinnor	18 200	18 900	21 200	23 000	26 500	36 000	21 000
Män	21 200	22 400	28 000	27 700	35 300	42 200	26 000
Totalt	19 800	20 200	26 400	25 000	30 200	40 600	23 500
% Kv lön	86	84	75	83	75	85	81
% Kv	45	64	24	58	58	26	51

Alla åldrar

Kvinnor	18 000	18 900	18 900	22 100	25 100	33 900	20 700
Män	21 000	22 000	22 700	27 200	32 800	40 100	24 800
Totalt	19 800	20 500	20 900	24 400	28 500	38 200	22 800
% Kv lön	86	86	83	81	77	85	84
% Kv	42	50	47	54	56	30	49

1) 1 Förgymnasial utbildning, kortare än 9 år. 2 Förgymnasial utbildning, minst 9 år. 3 Gymnasial utbildning, högst 2 år. 4 Gymnasial utbildning, 3 år. 5 Eftergymnasial utbildning, kortare än 3 år. 6 Eftergymnasial utbildning, 3 år eller längre. 7 Forskarutbildning.

% Kv lön: Kvinnors lön i procent av mäns lön. % Kv: Andel kvinnor.

Lönestatistisk årsbok 2003.

Tabell 1a. Lönespridning efter sektor och kön 2003

Sektor	Percentil					Medel- lön
	<u>10</u>	<u>25</u>	<u>50</u>	<u>75</u>	<u>90</u>	
Primärkommunal sektor						
Kvinnor	15 400	16 700	18 600	21 100	24 500	19 300
Män	15 700	17 500	20 200	23 900	27 400	21 300
Totalt	15 400	16 900	18 800	21 700	25 200	19 700
% Kv lön	98	95	92	88	89	91
Landstingskommunal sektor						
Kvinnor	16 800	18 000	20 600	23 600	28 600	22 300
Män	17 300	19 800	24 400	40 500	55 200	31 400
Totalt	16 800	18 300	21 100	24 900	34 500	24 100
% Kv lön	97	91	84	58	52	71
Statlig sektor						
Kvinnor	17 200	18 600	20 900	25 000	30 200	22 700
Män	18 400	20 900	25 000	30 200	37 900	26 800
Totalt	17 600	19 400	22 800	27 900	34 600	24 800
% Kv lön	93	89	84	83	80	85
Offentlig sektor						
Kvinnor	15 800	17 200	19 100	22 100	25 800	20 300
Män	16 600	18 700	22 100	27 000	35 300	24 600
Totalt	15 900	17 400	19 700	23 400	28 000	21 500
% Kv lön	95	92	86	82	73	82
Privat sektor						
Kvinnor	15 100	16 800	19 200	23 200	29 000	21 100
Män	16 500	18 600	21 600	26 900	36 200	24 800
Totalt	15 800	17 800	20 700	25 400	33 800	23 400
% Kv lön	91	90	89	86	80	85
Samtliga sektorer						
Kvinnor	15 400	17 000	19 200	22 600	27 200	20 700
Män	16 500	18 600	21 700	26 900	36 000	24 800
Totalt	15 800	17 700	20 300	24 700	31 900	22 800
% Kv lön	93	92	88	84	75	84

Förklaring till percentiler i tabell 1a

Andel anställda som har lika eller lägre lön än vad respektive mått visar:

10:e percentilen 10 procent

25:e percentilen 25 procent

50:e percentilen 50 procent

75:e percentilen 75 procent

90:e percentilen 90 procent

Förklaring till förkortning i tabell 1a

% Kv lön : Kvinnors lön i procent av mäns lön

Lönestatistisk årsbok.

051127:

http://www.scb.se/statistik/AM/AM0110/2003A01/AM0110_2003A01_BR_AM91SA0401.pdf 1467kB

Ovanstående länk leder till den senaste lönestatistisk årsbok, som avser år 2003. Den utkom för ett år sedan. Sedan dess utges inte boken längre. Nedanstående länk leder till den senaste publiceringen av årsstatistiken, som nu endast finns i databas.

http://www.scb.se/templates/pressinfo____148765.asp

Pressmeddelande från SCB och Medlingsinstitutet

2005-10-28 09:30 Nr 2005:266

År 2004 var den genomsnittliga månadslönen 23 700 kronor för hela arbetsmarknaden, 21 500 kronor för kvinnor och 25 800 kronor för män. Kvinnors lön som andel av mäns lön var 83 procent för hela arbetsmarknaden. Om man tar hänsyn till skillnader i ålder, utbildning, arbetstid, sektor och yrke blir kvinnors lön i procent av mäns 92 procent.

Kvinnors lön i procent av mäns lön har i princip varit densamma sedan 1992, det första år SCB publicerade måttet. Även siffran som tar hänsyn till skillnader i förklaringsfaktorer har i princip varit densamma sedan den började redovisas 1996.

	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnors lön i % av mäns lön
Hela arbetsmarknaden	21 500	25 800	23 700	83
Offentlig sektor	21 100	25 400	22 200	83
Privat sektor	22 000	25 900	24 400	85

Högsta och lägsta månadslönerna

Den högsta genomsnittliga månadslönen har yrkesgruppen Verkställande direktörer, verkschefer m.fl. Deras månadslön är fyra gånger högre än den lägsta genomsnittliga månadslönen för yrkesgruppen Köks- och restaurangbiträden. I gruppen Verkställande direktörer,

verkschefer m.fl. är endast åtta procent kvinnor medan 78 procent är kvinnor i gruppen Köks- och restaurangpersonal. Kvinnors lön som andel av mäns lön är 85 procent i gruppen Verkställande direktörer m.fl. och 100 procent i gruppen Köks- och restaurangpersonal. Övriga grupper där kvinnors och mäns genomsnittliga månadslön är lika stor är Grundskollärare, Frisörer och annan servicepersonal, Lokförare m.fl. samt Tidningsdistributörer, vaktmästare m.fl.

Lönespridning

Av de tjugo yrkesgrupper som redovisas här är lönespridningen, uttryckt i 90:e percentilen dividerat med 10:e percentilen, högst i gruppen Verkställande direktörer, verkschefer m.fl. med 4,3. Lägst lönespridning har grupperna Köks- och restaurangbiträden, Ståtare m.fl. samt Biblioteksassistenter. Totalt för alla yrkesgrupper på arbetsmarknaden är lönespridningen 2,0. Det vill säga de tio procent som har de högsta månadslönerna har dubbelt så hög lön som de tio procent som har de lägsta månadslönerna.

Det finns knappt 200 000 personer i yrkesgrupperna med de tio högsta medellönerna och drygt 200 000 personer i yrkesgrupperna med de tio lägsta medellönerna.

Yrkesgrupper med de högsta genomsnittliga månadslönerna

Yrkesgrupp	Månadslön
Verkställande direktörer, verkschefer m.fl.	65 200
Högre ämbetsmän m. fl.	48 500
Hälso- och sjukvårdsspecialister	46 500
Chefer för särskilda funktioner	44 500
Piloter, fartygsbefäl m.fl.	44 500
Jurister	43 600
Chefstjänstemän i intresseorganisationer	42 600
Matematiker och statistiker	37 100
Fysiker, kemister m.fl.	36 700
Drift- och verksamhetschefer	35 400

Observera att statlig sektor inte ingår i yrkesredovisningen till följd av ändrad yrkesklassificering.

Yrkesgrupper med de lägsta genomsnittliga månadslönerna

Yrkesgrupp	Månadslön
Köks- och restaurangbiträden	16 300
Städare m.fl.	16 400
Medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogsbruk o fiske	17 200
Växtodlare och djuruppfödare, blandad drift	17 400
Djuruppfödare och djurskötare	17 600
Biblioteksassistenter m.fl.	17 800
Övriga servicearbetare	17 900
Storhushålls- och restaurangpersonal	18 200
Växtodlare inom jordbruk och trädgård	18 400
Brevbärare m.fl.	18 400

Observera att statlig sektor inte ingår i yrkesredovisningen till följd av ändrad yrkesklassificering.

Publikation

Statistiken publiceras inte längre i Lönestatistisk årsbok men finns utlagd i Sveriges Statistiska databaser på SCB:s hemsida.

Sveriges statistiska databaser

Ytterligare uppgifter redovisas i databaserna som avgiftsfritt är åtkomliga via SCB:s webbplats.

Information om statistikens kvalitet, framställningssätt samt tabeller och diagram m.m. finns på SCB:s webbplats.

Statistikansvarig myndighet Medlingsinstitutet Box 1236, 111 82 Stockholm Fax 08-650 68 36

Medlingsinstitutet Maj Nordin Tfn 08-545 292 40/44

E-post maj.nordin@mi.se Producent SCB

Förfrågningar Sofia Nilsson Tfn 019-17 65 86

E-post sofia.nilsson@scb.se

Margareta Carlson Tfn 019-17 67 33 E-post margareta.c@scb.se

SCBs arbetsmarknadsstatistik.

Regioner (9st):

SE0 Sverige
SE01 ... Stockholm
SE02 ... Östra Mellansverige
SE04 ... Sydsverige
SE06 ... Norra Mellansverige
SE07 ... Mellersta Norrland
SE08 ... Övre Norrland
SE09 ... Småland med öarna
SE0A .. Västsverige

Sektorer (9st):

0 samtliga sektorer
00samtliga sektorer, exklusive staten
1-3 ... offentlig sektor
1 statlig sektor
2 kommunal sektor
3 landstingssektorn
4-5 ... privat sektor
4privatanställda arbetare
5 privatanställda tjänstemän

Yrken (SSYK)(115 st):

0000 . samtliga yrken
111 ... högre ämbetsmän och politiker
112 ... chefstjänstemän i intresseorganisationer
121 ... verkställande direktörer, verkschefer m.fl.
122 ... drift- och verksamhetschefer
123 ... chefer för särskilda funktioner
124 ... arbetsledare
131 ... chefer för mindre företag och enheter
211 ... fysiker, kemister m.fl.
212 ... matematiker och statistiker
213 ... dataspecialister

- 214 ... civilingenjörer, arkitekter m.fl.
221 ... specialister inom biologi, jord- och skogsbruk m.m.
222 ... hälso- och sjukvårdsspecialister
223 ... barnmorskor; sjuksköterskor med särskild kompetens
231 ... universitets- och högskollärare
232 ... gymnasielärare m.fl.
233 ... grundskollärare
234 ... speciallärare
235 ... andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens
241 ... företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän
242 ... jurister
243 ... arkivarier, bibliotekarier m.fl.
244 ... samhälls- och språkvetare m.fl.
245 ... journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.
246 ... präster
247 ... administratörer i offentlig förvaltning
248 ... administratörer i intresseorganisationer
249 ... psykologer, socialsekreterare m.fl.
311 ... ingenjörer och tekniker
312 ... datatekniker och dataoperatörer
313 ... fotografer; ljud- och bildtekniker, sjukhustekniker m.fl.
314 ... piloter, fartygsbefäl m.fl.
315 ... säkerhets- och kvalitetsinspektörer
321 ... lantmästare, skogsmästare m.fl.
322 ... sjukgymnaster, tandhygienister m.fl.
323 ... sjuksköterskor
324 ... biomedicinska analytiker
331 ... förskollärare och fritidspedagoger
332 ... andra lärare och instruktörer
341 ... säljare, inköpare, mäklare m.fl.
342 ... agenter, förmedlare m.fl.
343 ... redovisningsekonomer, administrativa assistenter m.fl.
344 ... tull-, taxerings- och socialförsäkringstjänstemän
345 ... poliser
346 ... behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.
347 ... tecknare, underhållare, professionella idrottsutövare m.fl.
348 ... pastorer
411 ... kontorssekreterare och dataregistrerare
412 ... bokförings- och redovisningsassistenter
413 ... lager- och transportassistenter
414 ... biblioteksassistenter m.fl.
415 ... brevbärare m.fl.
419 ... övrig kontorspersonal
421 ... kassapersonal m.fl.
422 ... kundinformatörer
511 ... resevärdar m.fl.
512 ... storhushålls- och restaurangpersonal
513 ... vård- och omsorgspersonal
514 ... frisörer och annan servicepersonal, personliga tjänster
515 ... säkerhetspersonal
521 ... fotomodeller m.fl.
522 ... försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.
611 ... växtodlare inom jordbruk och trädgård
612 ... djuruppfödare och djurskötare
613 ... växtodlare och djuruppfödare, blandad drift
614 ... skogsbrukare
615 ... fiskare och jägare
711 ... gruv-, bergarbetare och stenhuggare
712 ... byggnads- och anläggningsarbetare
713 ... byggnadshantverkare
714 ... målare, lackerare, skorstensfejare m.fl.
721 ... gjutare, svetsare, plåtslagare m.fl.
722 ... smeder, verktygsmakare m.fl.
723 ... maskin- och motorreparatörer
724 ... elmontörer, tele- och elektronikreparatörer m.fl.
731 ... finmekaniker m.fl.
732 ... drejare, glashyttarbetare, dekorationsmålare m.fl.
733 ... konsthantverkare i trä, textil, läder m.m.
734 ... grafiker m.fl.
741 ... slaktare, bagare, konditorer m.fl.
742 ... möbelsnickare, modellsnickare m.fl.
743 ... skräddare, tillskärare, tapetserare m.fl.

744 ... garvare, skinnberedare och skomakare
 811 ... malmförädlingsoperatörer, brunnsbore m.fl.
 812 ... processoperatörer vid stål- o metallverk
 813 ... processoperatörer, glas och keramiska produkter
 814 ... processoperatörer, trä- och pappersindustri
 815 ... processoperatörer, kemisk basindustri
 816 ... driftmaskinister m.fl.
 817 ... industrirobotoperatörer
 821 ... maskinoperatörer, metall- och mineralbehandling
 822 ... maskinoperatörer, kemisk-teknisk industri
 823 ... maskinoperatörer, gummi- och plastindustri
 824 ... maskinoperatörer, trävaruindustri
 825 ... maskinoperatörer, grafisk industri, pappersvaruindustri
 826 ... maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri
 827 ... maskinoperatörer, livsmedelsindustri m.m.
 828 ... montörer
 829 ... övriga maskinoperatörer och montörer
 831 ... lokförare m.fl.
 832 ... fordonsförare
 833 ... maskinförare
 834 ... däckspersonal
 911 ... torg- och marknadsförsäljare
 912 ... städare m.fl.
 913 ... köks- och restaurangbiträden
 914 ... tidningsdistributörer, vaktmästare m.fl.
 915 ... renhållnings- och återvinningsarbetare
 919 ... övriga servicarbetare
 921 ... medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske
 931 ... grovarbetare inom bygg och anläggning
 932 ... handpaketerare och andra fabriksarbetare
 933 ... godshanterare och expressbud
 011 ... militärer

Ålder (2005) (6 st):

18-24 45-54
 25-34 55-64
 35-44 totalt

Kön:

män
 kvinnor
 totalt

Utbildningsnivåindelning:

- 1 Förgymnasial utbildning, kortare än 9 år
- 2 Förgymnasial utbildning, minst 9 år
- 3 Gymnasial utbildning, högst 2 år
- 4 Gymnasial utbildning, 3 år
- 5 Eftergymnasial utbildning, kortare än 3 år
- 6 Eftergymnasial utbildning, 3 år eller längre
- 7 Forskarutbildning

SCB Ämnesområden

I en bilaga till statistikförordningen (SFS 2001:100) anges vilka områden som omfattas av officiell statistik och vilken myndighet som ansvarar för statistiken på respektive område/ delområde. Den följande förteckningen bygger på uppgifter i bilagan till statistikförordningen.

AM Arbetsmarknad
 BE Befolkning
 BO Boende, byggande och bebyggelse
 EN Energi
 FM Finansmarknad
 HA Handel med varor och tjänster
 HE Hushållens ekonomi
 HS Hälso- och sjukvård
 JO Jord- och skogsbruk, fiske
 KU Kultur och fritid
 LE Levnadsförhållanden
 ME Medborgarinflytande
 MI Miljö
 NR Nationalräkenskaper
 NV Näringsverksamhet
 OE Offentlig ekonomi
 PR Priser och konsumtion
 RV Rättsväsende
 SF Socialförsäkring m.m.
 SO Socialtjänst m.m.
 TK Transporter och kommunikationer
 UF Utbildning och forskning .Uppdaterad: 2005-10-20 www.scb.se

Minimilöner

DN 060107 sid Ekonomi 5:

“Minimilön i Sverige den högsta i Europa.

De svenska minimilönerna är bland de högsta i Europa. Deras reala värde har dessutom ökat betydligt under de senaste tio åren. Lägst bland EU-länderna ligger Lettland, visar en ny rapport från IFAU.

Sverige har till skillnad från många andra länder ingen lagstadgad minimilön. För att ta reda på hur höga de lägsta lönerna är har Per Skedinger, forskare på Industriens utredningsinstitut, använt sig av sju stora kollektivavtalsområden som täcker 74 procent av LO:s medlem-mar. Minimilönerna kallas i vissa avtal lägsta lön, ingångslön eller grundlön.

I de undersökta avtalen ligger minimilönerna mellan 12790 kronor i månaden och 15340 kronor i månaden för en 20-åring utan yrkesutbildning och yrkeserfarenhet. Det placerar Sverige i topp i Europa, följt av Nederländerna med 11560 kronor i månaden och Belgien med 10800 kronor i månaden.

Längst ner på listan hamnar Polen och de tre baltiska staterna. De allra lägsta minimilönerna finns i Lettland, hemort för det företag som hamnade i konflikt med det svenska byggfacket i Vaxholm.

Någon jämförelse med de övriga nordiska länderna finns inte, men en kvalificerad gissning är enligt Per Skedinger att de också ligger i listans absoluta topp.

Är det bra om minimilönen i ett land är hög?

- Det är ett tveeggat svärd, säger Per Skedinger.

-En hög minimilön ger en dräglig levnadsnivå för de lägst avlönade, men den kan också utgöra en tröskel för dem som ännu inte kommit in på arbetsmarknaden .

I Sverige är minimilönerna i de undersökta avtalen beroende av ålder, yrke och erfarenhet. Däremot är de regionala skillnaderna nästan borta

DE LÄGSTA minimilönerna utgör 60-70 procent av medianlönen i tillverkningsindustrin. Det reala värdet har dessutom ökat betydligt på tio år, särskilt inom tjänstesektorerna.

I rapporten från Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, IFAU ("Hur höga är minimilönerna?") jämför Per Skedinger avtalens lägsta löner med ersättningen från a-kassan. Så länge man håller sig inom en och samma bransch lönar det sig att arbeta jämfört med att leva på a-kassa, men för en arbetslös byggnadsarbetare som tidigare varit relativt lågavlönad lönar det sig inte att ta ett jobb inom hotell- och restaurangnäringen till minimilön. Det förlorar han 8 procent av inkomsten på.

Inför avtalsrörelsen 2007 lär diskussionen om avtalens lägsta löner bli högaktuell, inte minst med tanke på Vaxholmskonflikten. LO har påtalat vikten av höjda nivåer för de lägsta lönerna, och tjänstemannagrupper med sifferlösa avtal har också börjat skruva på sig och undra om det är dags att införa en nedre gräns i avtalen.

När byggarbetsgivarnas ordförande Olle Ehrlén i höstas i DN föreslog en statlig minimilön blev det ett väldigt liv, och såväl parterna som regeringen slog ifrån sig. Men Per Skedinger påpekar att en effektiv kontroll av att kollektivavtalade löner efterlevs förutsätter en facklig närvaro på arbetsplatserna - och någon sådan finns inte i de utländska företagen som är tillfälligt verksamma här.

CECILIA JACOBSSON cecilia.jacobsson@dn.se 08-73811 63

Minimilöner i olika länder Kronor per månad. 2004.

Sverige	12 790-15 340
Nederländerna	11 560
Belgien	10 840
Frankrike	10 720
Storbritannien	10 040
Irland	9 800
USA	6 470
Grekland	5 530
Spanien	4 910
Slovenien	4 270
Portugal	3 890
Tjeckien	1 870
Ungern	1 830
Polen	1 600
Estland	1 450
Litauen	1 140
Lettland	1 090

Källa:IFAU. Grafik:DN “

Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster.

Förslagen här tar sikte på att förbättra för dem med de lägsta inkomsterna. Om förslagen genomförs torde de väsentligt minska behov av socialbidrag. De offentliga kassornas kostnader för bidragen torde i hög grad bli betalda genom lägre kostnader för socialbidrag.

Det är enklare och trevligare att ansöka om bostadsbidrag hos försäkringskassan än att gå till socialvården. Den som får bostadsbidrag behåller sin frihet på ett annat sätt än den som får socialbidrag. Bostadsbidragen som kan erhållas är vanligen lägre än de skatter som bidragstagaren betalar.

Reglerna är samma för ensamman och makar tillsammans. Reglerna följer mönstret för bostadsbidrag till barnfamiljer.

Bostadsbidrag är ett träffsäkert sätt att korrigera skattesystemets oförmåga att fördela skatt efter förmåga. De lägsta rimliga levnadskostnaderna för makar/sambor är 150% av kostnaderna för en ensam, inte 200%. Skatteskalen tar inte hänsyn till att levnadskostnaderna per person är högre för ensamman än för makar/sambor. Det enklaste och bästa sättet att göra en korrigering av skattesystemets skeva utfall är bostadsbidrag.

I det följande förekommer alternativ med olika beloppsgränser som ger bättre eller sämre utfall för bidragstagarna. Det finns möjlighet att avväga beloppsgränser efter det utfall man önskar för bidragstagarna och de kostnader man vill ge staten.

De borgerliga förslagen har inte alls klarat att göra en vettig fördelning med hänsyn till låginkomsternas problem.

Ensamstående med låga inkomster betalar för mycket skatt.

Förslag: inför bostadsbidrag för hushåll utan barn.

Månadslön	Ensam överskott efter skatt och hushållskostnader 110 000 kr/år Exklusive semester och dator. (2004)	Bobidrag 75% av hyra mellan 400 och 4000 kr/mån Avtrappning 20% av inkomst över 58500.	Bobidrag 75% av hyra mellan 400 och 3700 kr/mån Avtrappning 20% av inkomst över 58500.
-----------	--	--	--

6001	-56024	29700	27000
7001	-47228	27300	24600
8001	-38432	24900	22200
9001	-29768	22500	19800
10001	-21812	20100	17400
11001	-14180	17700	15000
12001	-6536	15300	12600
13001	1108	12900	10200
14001	8740	10500	7800
15001	16384	8100	5400
16001	24028	5700	3000
17001	31660	3300	0
18001	39304	0	0

Samma regler för makar, som nu har förmånligare skatter än ensamman.

Bostadstillägg för pensionärer med låga inkomster har regler som i vissa avseenden är absurda och behöver förbättras. Se avsnittet om pensionärer med låga inkomster.

Bostadsbidrag för icke-pensionärer. Princip. Från omr36-39h.pdf .

Mitt förslag för icke-pensionärer mars 2001: Lag (1993:737) om bostadsbidrag.

“Beräkning av bostadsbidrag

Barnfamiljer

13 § Bostadsbidrag bestäms enligt 14-15 a §§, om den bidragsgrundande inkomsten inte överstiger ~~för en sökande 117 000 kronor eller för makar 58 500 kronor för var och en av dem.~~ Om den bidragsgrundande inkomsten är högre, skall bidraget minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten. *Om ena maken har lägre inkomst än 58 500 kr ökas avtrappningsgränsen med det belopp varmed denna inkomst underskrider 58 500 kr. (Tillägg för att förbättra för makar där den ena saknar inkomst. **Förbättring för make som är hemma med barnen och inte får nytta av maxtaxan på dagis**)*

Bidrag som beräknas till mindre belopp än 1 200 kronor för helt år betalas inte ut. Lag (1996:441).

14 § Bostadsbidrag lämnas månadsvis (2005 är de gällande beloppen justerade) som

1. särskilt bidrag med

~~600~~ 1600 kronor för ett barn,

~~900~~ 1900 kronor för två barn och

~~1 200~~ 2200 kronor för tre eller flera barn, *(höjningarna med 1000 kr innebär i kombination med sänkning av avtrappningsgränsen att ensamma med inkomster under 117000 får det bättre, utan att de med inkomster över 117000 kr får mera)* samt

2. bidrag till kostnader för bostad med 75 procent av den del av bostadskostnaden per månad som för familjer med

- ett barn överstiger 2 000 kronor men inte 3 000 kronor,

- två barn överstiger 2 000 kronor men inte 3 300 kronor,

- tre eller flera barn överstiger 2 000 kronor men inte 3 600 kronor.

Om bostadskostnaden överstiger de belopp som anges i första stycket 2, lämnas bidrag med 50 procent av den överskjutande bostadskostnaden per månad upp till

- 5 300 kronor för familjer med ett barn,

- 5 900 kronor för familjer med två barn,

- 6 600 kronor för familjer med tre eller flera barn.

Hushåll utan barn

16 § Bostadsbidrag bestäms till det belopp som följer av 17 § första och andra styckena, om den bidragsgrundande inkomsten inte överstiger ~~41 000 kronor för en ensamboende och 58 000 kronor för makar.~~ 58 500 kr. Om den bidragsgrundande inkomsten är högre, skall bidraget minskas med ~~en tredjedel~~ 20% av den överskjutande inkomsten. Bidrag som beräknas till mindre belopp än 1 200 kronor för helt år betalas inte ut. Lag (1996:441).

17 § Bostadsbidrag lämnas med 75 procent av den del av bostadskostnaden per månad som överstiger 1 800 kronor men inte 2 600 kronor. Om bostadskostnaden överstiger det belopp som anges i första stycket lämnas bostadsbidrag med 50 procent av den överskjutande bostadskostnaden per månad upp till 3 600 kronor, som ligger för hushåll med studiemedel: mellan 1800 och 3300 kr, *) för hushåll utan studiemedel: mellan 400 **) och 3300 kr.”

*) Förslaget för hushåll med studiemedel kan behöva justeras efter nytt studiemedelssystem.

**) Tidigare var förslaget 1100 kr, men har i mars 2001 minskats till 400 kr.

För bostadsbidragssystemet bör gälla att all hänsyn till kapital och kapitalinkomster tas bort. Det räcker med skatterna för kapital och kapitalinkomster i skattesystemet.

Förslagen här tar sikte på att förbättra för dem med de lägsta inkomsterna. Om förslagen genomförs torde de väsentligt minska behov av socialbidrag. De offentliga kassornas kostnader för bidragen torde i hög grad bli betalda genom lägre kostnader för socialbidrag.

Det är enklare och trevligare att ansöka om bostadsbidrag hos försäkringskassan än att gå till socialvården. Den som får bostadsbidrag behåller sin frihet på ett annat sätt än den som får socialbidrag. Bostadsbidragen som kan erhållas är vanligen lägre än de skatter som bidragstagaren betalar.

Ensamman utan barn 1998, riket

(KPI 1998=257, 2003=278, ökning 8%)

Ålder	inkomst 1000 kr	antal män, kvinnor inom parentes.
16-19	80,0-119,9	746 (kvinnor 971)
20-24	80,0-119,9	13121 (19079)
25-34	80,0-119,9	22377 (19187)
35-44	80,0-119,9	13671 (7050)
45-54	80,0-119,9	13439 (11053)
55-64	80,0-119,9	11696 (15564)
65-	80,0-119,9	1201 (2748)
16-19	120,0-159,9	253 (181)
20-24	120,0-159,9	17118 (25431)
25-34	120,0-159,9	40236 (36376)
35-44	120,0-159,9	25105 (13444)
45-54	120,0-159,9	24160 (22394)
55-64	120,0-159,9	22233 (27788)
65-	120,0-159,9	2698 (4025)
Summa	80-159,9	ca 200 000 m ca 200 000 kv

Både ensamma och gifta

med och utan barn:

SCB juni 03: förvärvsinkomster 2000

Avrundat till 1000-tal	
28 Män	34 kvinnor
32	70
28	53
27	44
25	60
Avrundat till 1000-tal	
29 Män	36 Kvinnor
51	120
47	114
47	95
54	100

Bostadsbidrag till ensamman icke-pensionärer utan barn.

Disponibelt efter skatt, egenavgifter efter avdrag och hushållskostnader 104000 för ensam. Inga barn. 2003 enligt beräkningar maj 2003.

Kompletterat med bostadsbidrag enligt förslag nedan för ickepensionärer utan barn.

Överskott 1 avser överskott i hushållsbudgeten sedan 104000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll.

I de angivna lägsta kostnaderna (enligt tidigare redovisning ovan) ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. Läger man till 6000 för semester och resor måste en ensam ha minst ca 13000 kr per månad= 156000 kr per år.

Konsumentverket anger "koll på pengarna 2003" kostnad för lunch ute 1200 kr per månad, men då minskar matkontot hemma med 350 kr för män och 260 kr för kvinnor i åldrar 19-60 år. Med lunch ute stiger de lägsta kostnaderna med ca 900 kr/mån= ca 11000 kr/år och då måste överskottet med semestern vara minst 17000 kr och lönen minst ca 14500 kr per mån= ca 175000 kr/år.

För hushåll utan studiemedel:

Bidrag 75% av bostadskostnad mellan 400 och 3300 kr per månad. Max bidrag 2175 kr per mån= 26100 kr per år. Avtrappning 20% av inkomst över 58500.

Reglerna följer mönstret för bostadsbidrag till barnfamiljer.

Ensamman är fortfarande missgynnade i förhållande till makarna, men har ändå fått det bättre.

Högre bidrag åstadkommas t ex om man sänker nedre hyresgränsen och höjer den övre. (Om man för 2006 höjer gränsen 3300 kr per månad till 3700 kr per månad kan bostadsbidraget öka med 300 kr per månad= 3600 kr per år.

Månadslön	Prelskatt	Eft. skatt	=per år	Överskott 1	Årslön	Bidrag avtrappn.	Bobidrag	Bobidrag övergräns hyra 4000 kr/mån Max bidrag ökar med 6 300 kr till
8001	2057	5944	71328	<u>-32672</u>	96 000	7500	<u>18600</u>	<u>24900</u>
9001	2345	6656	79872	<u>-24128</u>	108 000	9900	<u>16200</u>	<u>22500</u>
10001	2685	7316	87792	<u>-16208</u>	120 000	12300	<u>13800</u>	<u>20100</u>
11001	3048	7973	95676	<u>-8324</u>	132 000	14700	<u>11400</u>	<u>17700</u>
12001	3412	8589	103068	<u>-932</u>	144 000	17100	<u>9000</u>	<u>15300</u>
13001	3775	9226	110712	<u>6712</u>	156 000	19500	<u>6600</u>	<u>12900</u>
14001	4138	9863	118356	<u>14356</u>	168 000	21900	<u>4200</u>	<u>10500</u>
15001	4502	10499	125988	21998	180 000	24300	1800	8100
16001	4865	11136	133632	29632	192 000	26100	0	5700
17001	5228	11773	141276	37276	204 000			3300

Några utdrag från Socialstyrelsen.

SOS-rapport 9 mars 2005 "Individ- och familjeomsorg. Lägesrapport 2004"

“Ekonomiskt bistånd...

Ensamstående kvinnor med barn var den hushållstyp som hade störst andel biståndstagare. Knappt en fjärdedel, eller 22 procent i gruppen, erhöll ekonomiskt bistånd någon gång under 2003. Den näst högsta andelen biståndstagare fanns i hushållstypen ensamstående män utan barn. De var till antalet den största gruppen. I den gruppen erhöll 9 procent bistånd någon gång under 2003. Biståndstagandet minskade under 2003 i alla hushållstyper, utom för gruppen ensamstående män med barn.....

I utredningen om *Unga utanför* (SOU 2003:92) konstateras att det finns en grupp ungdomar som varken studerar, arbetar, söker arbete aktivt eller har någon annan känd sysselsättning. År 2001 stod ungefär 70 000 ungdomar i åldern 16–24 år utanför, 7–8 procent av åldersgruppen. Bland de yngsta, 16–19 år, återgick tre fjärdedelar till studier efter ett års utanförskap. I den äldre gruppen, 20–24 år, var hälften fortfarande utanför ytterligare ett år. Ju längre tid man stått utanför, desto svårare är det att etablera sig i samhället. Enligt studien har omkring 25 000–30 000 personer i åldern 16–24-åringar (3 procent av åldersgruppen) påtagliga etableringssvårigheter. I den här gruppen ungdomar handlar det inte om en övergående period, präglad av till exempel långresor eller av att man provar sig fram på arbetsmarknaden.....

Sedan slutet av 1970-talet har andelen 19–20-åringar som bor kvar i föräldrahemmet ökat från hälften till nästan tre fjärdedelar av åldersgruppen. I åldersgruppen 20–23 år bodde 34 procent av ungdomarna hemma hos föräldrarna 2003, en ökning med nästan 10 procentenheter sedan 1997 (Hyresgästföreningen, 2003). Unga män bor kvar hemma hos föräldrarna längre än unga kvinnor, men skillnaderna är inte längre så stora (Salonen, 2003). Ungdomar som inte har etablerat sig på arbetsmarknaden har inte heller kvalificerat sig för arbetslöshetsersättning eller sjukpenning, vilket gör att de under kortare eller längre tid kan bli beroende av ekonomiskt bistånd.

Drygt 60 procent av ungdomarna i åldern 16–29 år oroar sig över ekonomin. Nästan fyra av tio är oroliga att de inte ska klara att betala bostaden (Ungdomsstyrelsen, 2004). Den familjekategori som efter de ensamstående föräldrarna anger den högsta orosnivån är ensamstående ungdomar i åldersgruppen 16–24 år. Av dem är 45 procent oroliga för hur de ska klara sin ekonomi (Statistiska centralbyrån, 2004a).

År 2003 beviljades 9 procent av männen och 10 procent av kvinnorna i åldern 18–24 år ekonomiskt bistånd. Det är den högsta andelen bland alla åldersgrupper och en ökning jämfört med 2002. För andra åldersgrupper noteras en minskning av andelen biståndsmottagare 2003 jämfört med 2002.”

SOS-rapport 9 mars 2005 "Individ- och familjeomsorg. Lägesrapport 2004"

Tabell 5. Vuxna biståndsmottagare fördelade efter kön och ålder, 2003.

Ålder	Biståndsmottagare		Andel av alla biståndsmottagare (%)		Antal biståndsmottagare per 100 invånare i samma ålder	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
18–19	9 525	9 966	7	7	9	10
20–24	24 941	25 709	18	18	9	10
25–29	17 092	17 731	13	13	6	7
30–39	29 181	32 644	21	24	4	5
40–49	27 923	26 282	20	19	5	5
50–59	17 174	13 407	13	10	3	2
60–64	4 504	4 331	3	3	2	2
65–75	4 633	4 707	3	3	1	1
75–	2 237	3 667	2	3	1	1
Summa	137 210	138 444	100	100	4	4

Källa: Socialstyrelsens officiella statistik om ekonomiskt bistånd.

Kostnader för barn, barnbidrag, bobidrag för barn mm.

Uppgifterna här hämtade från brev till socialministern den 16 februari 2004 med sidorna 3460-3520.

Aktuella belopp för barn 2004 enligt försäkringskassan

Barn och familj:

Underhållsstöd 1 173 per månad.

Förlängt underhållsstöd för studerande 1 173 per månad.

Barnbidrag och flerbarnstillägg (flerbarnstillägg fr.o.m. tredje barnet)

1 barn 11 400 per år, 950 per månad

2 barn 22 800 per år, 1 900 per månad.

3 barn 37 248 per år, 3 104 per månad.

4 barn 57 768 per år, 4 814 per månad

5 barn 80 568 per år, 6 714 per månad.

6 barn 103 368 per år, 8 614 per månad.

Antalet barnfamiljer med hemmavarande barn under 18 år var enligt räkningarna 1990:

Gifta, båda förvärvsarbetar	691 000
Gifta, en förvärvsarbetar	86 000
Gifta, ingen förvärvsarbetar	17 000
Ensamstående män	34 000
Ensamstående kvinnor	233 000
Summa	1061 000

Antalet barn:

Gifta, båda förvärvsarbetar	1222 000	68%
Gifta, en förvärvsarbetar	165 000	9%
Gifta, ingen förvärvsarbetar	34 000	2%
Ensamstående män	43 000	3%
Ensamstående kvinnor	326 000	18%
Summa	1790 000	100%

Enligt konsumentverket: De personliga kostnaderna 2003 för barn, posterna 1-4 och barnförsäkring.

Inom parentes om alla mål äts hemma eller matlåda, genomsnitt för pojkar och flickor. Kr per månad. De första beloppen: Om barnen får mat i skolan och på fritis och dagis blir kostnaderna hemma lägre.

1300 (1450) Ålder 0 år

1480 (1640) 1 år

1480 (1640) 2 år

1170 (1330) 3

1440 (1660) 4

1440 (1660) 5

1440 (1660) 6

1730 (1980) 7

1730 (1980) 8

1730 (1980) 9

1730 (1980) 10

1955 (2145) 11

1955 (2145) 12

1955 (2145) 13

1955 (2145) 14

2140 (2430) 15

2140 (2430) 16

2140 (2430) 17

2140 (2430) 18

1739 (1961) 0-18 år per månad i genomsnitt = 20 868 kr per år (23 532). Med hänsyn till skollov säg 1800 kr per månad = 21600 kr per år.

Gemensamma kostnader ökar för varje person i hushållet.

2003 Exklusive el:

Person nr 2: 210 kr per månad i storstad, 200 i mindre tätort

Person nr 3: 300 i storstad, 300 i mindre tätort

Person nr 4: 160 i storstad, 160 i mindre tätort

Person nr 5: 250 i storstad, 240 i mindre tätort

Säg som genomsnitt 230 kr per månad = 2760 kr per år.

Hushållsel 130kWh per mån för 1 pers, 210 för 2, 230 för 3, 250 för 4 och 285 för 5 personer.

Ökning för person nr 3. 20 kWh, för person nr 4: 20, för person 5: 25. Säg ökning per person 20 kWh= 20 kr per mån.

Gemensamma kostnader inklusive el: ökar per år med 3000 kr per person = 250 kr per månad. (2003)

Bostadshyra för barn:

Säg genomsnitt hyra för halva tredje rummet i lägenhet 3rok = 5400 kr per år = 450 kr per månad. (2003)

Barnkostnader exklusive dagis och fritis: (2003)

Individuella kostnader per år: 21600 kr (små barn ca 16000, stora ca 26400)

Del i gemensamma kostnader. 3000

Bostadshyra: 5400

Summa 30000 säg 30 000 kr per år.

Observera. Små barn små bekymmer, stora barn stora bekymmer. (2003)

Individuella kostnader för ett barn 18 år = ca 26400 kr per år är vanligen för ensamma större än individuella kostnader för barn 1 år ca 18000 kr per år + dagisavgift, som ligger mellan ca 3000 och 13000 kr per år.

Ensam med 1 barn antages ha hyra för 3rok 4700 kr per mån = 56400 kr per år. (2003)

Bostadsbidrag före avtrappning, per månad: 600 kr +750+ 850=2200 kr= 26400 kr per år. Avtrappas med 20% av inkomst över 117000.Helt avtrappat vid inkomst 117000+132000= 249000.

Dagisavgifter o d.

Från statens vårbudget 2003 sid 150:

“Regeringens förslag: Statsbidrag skall lämnas till kommuner som tillämpar en viss högsta avgift (maxtaxa) inom förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen. För att statsbidrag skall lämnas skall avgiften per månad i förskoleverksamheten (förskola och familjedaghem) vara högst tre, två respektive en procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst för det första, andra respektive tredje barnet i familjen. Avgiften får dock inte överstiga 1 260 kronor i månaden för det första barnet, 840 kronor i månaden för det andra barnet respektive 420 kronor i månaden för det tredje barnet i förskoleverksamheten.

För att statsbidrag skall lämnas skall avgiften per månad i skolbarnsomsorgen (fritidshem och familjedaghem) vara högst två, en respektive en procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst för det första, andra respektive tredje barnet i familjen. Avgifterna får dock inte överstiga 840 kronor i månaden för det första barnet och 420 kronor i månaden för det andra respektive tredje barnet i skolbarnsomsorgen. Den högsta avgiften, i den för barnet aktuella verksamhetsformen, skall betalas för det yngsta barnet i familjen och den närmast lägre avgiften, i den för barnet aktuella verksamhetsformen, skall betalas för det närmast äldre barnet. Från det fjärde barnet betalas ingen avgift.

Skälen för regeringens förslag: I syfte att begränsa statens utgifter föreslås att de högsta avgifterna i maxtaxan höjs. I övrigt föreslår regeringen inte några förändringar av reglerna för maxtaxan inom förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Höjningen av de högsta avgifterna innebär att avgifterna höjs för hushåll med avgiftsgrundande inkomster över 38 000 kronor i månaden. De höjda avgifterna innebär möjlighet till ökade avgiftsinkomster för kommunerna och regeringen avser därmed att sänka det statsbidrag som lämnas till kommuner som tillämpar maxtaxan med 240 miljoner kronor per år från och med 2004. De nya reglerna skall träda i kraft den 1 januari 2004.”

Dagis- och fritisavgifter

Ensam med 1 barn

Inkomst per mån	Avgift dagis 3% per år	Avgift fritis 2% per år	6år på dagis och 3 år på fritis	Genomsnitt per (2Barn) år under 19 år
8000	240=2880	160=1920	17280+ 5760= 23040	1212 kr per år (1976)
10000	300=3600	200=2400	21600+ 7200= 28800	1516 (2471)
12000	360=4320	240=2880	25920+ 8640= 34560	1819 (2965)
14000	420=5040	280=3360	30240+ 10080=40320	2122 (3459)
16000	480=5760	320=3840	34560+ 11520=46080	2425 (3953)
18000	540=6480	360=4320	38880+ 12960=51840	2728 (4447)
20000	600=7200	400=4800	43200+ 14400=57600	3032 (4942)
25000	750=9000	500=6000	54000+ 18000=72000	3789 (6176)
26000	780=9360	520=6240	56160+ 18720=74880	3941 (6484)
32000	960=11520	640=7680	69120+ 23040=92160	4851 (7907)
38000	1140=13680	760=9120	82080+27360=109440	5760 (9389)

Ensam med 2 barn

Dagisavgift 5% av inkomsten. Fritisavgift 3% av inkomsten.

5% av inkomsten under 6år plus 3% av inkomsten under 3 år gör 30+ 9% av inkomsten . Genomsnitt under 19 år blir $39/19= 2,05\%$ av inkomsten per år. (För 1 barn blir det $18+6= 24/19= 1,26\%$ av inkomsten per år. Med 2 barn blir det alltså $2,05/1,26= 1,63$ gånger avgiften för 1 barn.

I tabellen överst på nästa sida har räknats ut hur det blev 2003 för en ensam med 1 barn.

I kolumnen "Överskott 1" finns siffrorna för överskottet som 2003 räknades efter hushållskostnader 104 000 kr. För 2004 har räknats med 110 000 kr, dvs 6000 kr mera. Överskotten 2003 och 2004 jämför här: Skillnaden är ca 5000-6000 kr. I tabellens sista kolumner ska för 2004

Inkomst	2003	2004	beloppen minskas med 5000-6000 kr om man antar att barnbidrag,, bostadsbidrag o d är samma 2003 och 2004.
8000	-32672	-38432	Ensam med ett barn kommer 2003 på plus i fallet med 17000 för semester och lunch ute redan vid
10000	-16208	-21812	inkomst 13000 kr per månad. 2004 blir det plus vid 14000. Med 2 barn blir överskottet någon tusenlapp
12000	-932	-6536	lägre än vid 1 barn. Ensam med 3 barn kan nästan ha det tredje barnet utan extra kostnad. Detta är räknat
14000	14356	8740	med genomsnittskostnad för barn. Med småbarn blir överskotten större och med stora barn blir över-
16000	29632	24028	skotten lägre.
18000	44908	39304	
20000	59680	54100	
25000	98812	93352	
26000	104476	100276	

Avgifter för dagis och fritis beror av inkomst och antalet barn.

Ensam med 1 barn: (2003 och dagisavgifter som gäller 2004)

Inkomst per mån	“Överskott 1” enl.tidigare (2003)	Barnkostnad	minus barnbidrag o underhållsstöd 11400+14076 summa 25476	Bobidrag	Överskott 1 efter dessa operationer	Minskat med 17000 för semester och lunch ute.
8000	-32672	1212+ 30000=	ca 31000	ca 6000	26400	-12272 kr ca -29000
10000	-16208	1516+ 30000=	31000	6000	25800	3592 - 13000
12000	-932	1819+ 30000=	32000	6000	21000	14068 -3000
13000						ca 2000
14000	14356	2122+ 30000=	32000	6000	16200	24556 7000
16000	29632	2425+ 30000=	32000	6000	11400	35032 18000
18000	44908	2728+ 30000=	33000	7000	6600	44508 27000
20000	59680	3032+ 30000=	33000	7000	1800	54480 37000
25000	98812	3789+ 30000=	34000	8000		90812 74000
26000	104476	3941+ 30000=	34000	8000		96476 80000
32000	138892	4851+ 30000=	35000	9000		129892 113000
38000	172888	5760+ 30000=	36000	10000		162888 146000

Ensam med 2 barn.

Kostnader för barn 2 exklusive dagis och fritis ca 30000 minskat med barnbidrag och underhållsstöd blir ca 4000 kr. Bobidraget ökar med 3600 kr. Dagis och fritis ökar med barn nr 2 med ca 1000-2000 kr i skikt med bobidrag. I skikt däröver ökar dagis och fritis med ca 2000-4000 kr. I skikt med bobidrag blir “överskottet” ca 1000-2000 kr lägre vid 2 barn i förhållande till 1 barn. I skikt över bobidrag kostar det andra barnet totalt ca 2000-4000 kr, dvs överskottet blir ca detta mindre än vid 1 barn.

Ensam med 3 barn.

Kostnaderna för dagis och fritis blir lägre för det tredje barnet. Bobidraget ökar med minst 3600 kr per år och flerbarnstillägg utgår med 3048 kr per år. Det gör att det tredje barnet nästan inte kostar något.

Makar med barn och två inkomster klarar sig vanligen bra.

Makar med barn och en inkomst har det sämre.

Därför föreslås att avtrappningsgränsen för bobidragsavtrappningen ökas med 20% av det belopp varmed inkomsten för maken med den lägre inkomsten underskrider 58500 kr per år. Man kan räkna med att dagis i detta fall inte anlitas. Är inkomsten noll kr ökar bobidraget med 11700 kr, vilket kan ses som en kompensation för att dagis inte utnyttjas.

Pensionärer med låga inkomster.

*** Det första som behöver göras är att ta bort regeln i bostadstillägssystemet som medför att taxeringsvärden för fritidshus påverkar bostadstilläggen. Det lär kunna ordnas mycket lätt genom följande strykningar i Lag (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.:**

“16 § Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras för förmögenhet beräknad per den 31 december året före det år då ansökan om bostadstillägg görs enligt vad som anges i denna paragraf och 17 §.

Som förmögenhet räknas den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, beräknad med bortseende från värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt som avses i 2 kap. 13 respektive 18 § inkomstskattelagen (1999:1229) (strykes: ~~och som utgör den sökandes permanentbostad~~) samt skulder med säkerhet i denna egendom. För sökande som har sin bostad i särskild boendeform skall detsamma gälla i fråga om värdet av privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt (strykes: ~~som utgör permanentbostad~~) för den sökandes make”.

Strykningarna bör gälla åtminstone pensionärer födda 1937 eller tidigare och gälla snarst möjligt.

*** I systemet för fastighetsskatter bör reduktion av fastighets-skatt gälla också åtminstone för fritidshus som pensionärer födda 1937 eller tidigare har, och som permanentbor i bostad med hyresrätt od.**

Reglerna för skattereduktion för fastighetsskatt kan i lagen (2001:906) i princip få följande lydelse: “Reglerna för skatte-

reduktion gäller permanentbostaden och de gäller småhus som inte upplåtits med hyres- eller bostadsrätt samt gäller för fritidsfastighet som ägs av pensionär vilken inte har sin permanentbostad i fastighet som ger pensionären rätt till skatte-reduktion.” (Eventuellt bara “pensionärer födda 1937 eller tidigare.)

*** Dessutom bör genomföras andra ändringar**

* I systemet för bostadstilläggen bör förmögenhetstillägget på 15% (den s k skärpningsregeln) tas bort eller minskas till högst 10%. Om ett förmögenhetstillägg ska vara kvar bör beloppsgränserna åtminstone motsvara den nivå som gällde 1975 och som efter uppräknings efter prisutvecklingen sedan dess år 2005 blir 370 000 kr per pensionär.

10% och 370 000 kr kan gälla som ett första steg och borde kunna träda i kraft åtminstone för pensionärer födda 1937 eller tidigare.

* I systemet för bostadstilläggen bör man mildra minskningen av tilläggen som är en följd av kapitalinkomster. Med de låga räntorna på sparmedel, vanligen lägre än inflationen, medför skatten 30% att kapitalets realvärde minskar, med minskning av bostadstilläggen minskar det ännu mer. Pensionärer i det nedre avtrappningsskiktet har margineffekt 87-97% på pensionsinkomster, dvs får behålla mycket litet av ATP-pensionen. Att då dessutom minska tilläggen 62% av kapitalinkomsterna verkar förföljelse, det borde bort. För pensionärer födda 1937 eller tidigare bör fr o m 1 jan 2005 som ett steg till förbättringar införas ett fribelopp för kapitalinkomster på 10000 kr.

* Margineffekterna av pensionsinkomster är i många fall mycket höga, isynnerhet vid låga pensioner. Systemet med två avtrappningsfaktorer 62% och 50% medför högre margineffekter, upp till 97,2%, vid lägre än vid högre pensioner, vilket inte är bra. Det medför också att margineffekten för kapitalinkomster blir högre vid lägre inkom-

ter, vilket inte heller är bra.

De som har bostadstillägg bör helst ha samma marginaleffekt och ska det vara någon skillnad bör det vara lägre marginaleffekt vid lägre pensioner, inte lägre vid högre pensioner. Jag har gjort ett förslag med bara en faktor på 57%, som finns redovisad i mina utredningar nu. Maximalt bostadstillägg för ensam avtrappas då mellan inkomster 85281 och 171492 och för make mellan 76046 och 119162. Maken ligger längre ner i skatteskalen och får lägre skatter och marginal-effekter än ensam.

*** Sven-Olof Lodin, fd professor i finansrätt, expert till Äldreberedningen och Carl-Johan Åberg, fd vd för AP-fonden, har påpekat att staten tar ut 24,26 procent i löneskatt på de arbetsinkomster som äldre personer har.** De menar att det medfört en helt oförsvarbar överbeskattning av pensionärerna. De menar att de pensionerades arbetsinsatser fortfarande är önskvärda, och föreslår, att löneskatten tas bort helt eller sänks till 10%.

Vill statsmakterna öka incitamentet för arbetsgivarna och de anställda att vara kvar i jobbet då bör avgiften sänkas till noll, att försvara sig med att man inte har råd att ändra löneskatten visar bara att man inte förstått eller velat förstå problemet, menar de.

Jag har undersökt hur löneskatten slår i ett litet fall där en pensionär har en utbetalad ATP-del på 36549 och av det får behålla 3576 kr (9,8%). Han vill bättra på sin ekonomiska situation och tar ett förvärvsarbete och tjänar 2000 kr. På det betalar han löneskatt(som sedan får dras av) och av de 2000 kronorna får han efter skatt och bidragsminskning behålla 43 kr. Marginaleffekten blir 97,9%

Sänks löneskatten till 10% får han behålla 50 kr, marginaleffekt 97,5%. Tar man bort löneskatten helt blir marginaleffekten 97,2%.

I det här fallet spelar det just ingen roll om man tar bort löneskatten eller ej för man kan räkna med att pensionären inte är så dum att han tar detta jobb om han är tvungen deklarerar det. Han försöker ordna det som ett svartjobb, men det går inte alltid att göra så.

Om det ska löna sig för pensionärer med bostadstillägg att förvärvsarbete legalt måste det rejäla tag i tilläggsystemet. Om pensionären i inkomstkikt med bostadstillägg tjänar 2000 kr måste han få behålla åtminstone hälften och med skatt 25,6-32-35,2% får inte tilläggsminskningen vara större än ca 18% eller ca en tredjedel av den ordinarie tilläggsminskningen. För pensionärer födda 1937 eller tidigare bör bara 30% av förvärvsinkomsten påverka bostadstillägget.

I samband med småhus finns två sätt att bo. (8 april 2004).

Det ena sättet är att man bor i en villa, och vanligen är en sådan tämligen rymlig och större än det minsta rimliga. Reglerna för bostadsbidrag till villaboende är generösa. Garage, bilplats stor källare-våning od räknas inte som förmån.

Det andra sättet är att man bor i en liten hyreslägenhet och har ett fritidshus vid sidan om för kontakt med naturen. Den som bor i villa får bostadsbidrag för den stora bostaden, den som har fritidshus får inget bostadsbidrag för fritidshuset.

Pensionärer med låga inkomster, med fritidshus kan räknas ha haft dem under en stor del av livet, troligen ofta byggt dem själva långt tillbaka i tiden och huset ingår i levnadsättet. De har ådragit sig stora taxeringsvärden på grund av att andra sålt hus dyrt. Budgeten tillåter bara en liten billig permanentbostad-hyreslägenhet. Det är inte troligt, att nyblivna pensionärer med BTP skaffar fritidshus.

Taxeringsvärdena har höjts så att fastighetsskatterna stigit. Pensionärerna med inkomster i skikt som ger bostadstillägg har svårt betala dessa höjningar, än mindre betala minskningar av bostadstilläggen. Fritidshuset är vanligen sådana att de bebos bara en del av året. Tillsammans med andra pålagor på fritidshuset blir det en dryg kostnad räknat per boendemånad, och man kan räkna med att fritidshusägare i inkomstskikt med bostadsbidrag måste sänka sina hushållskostnader mer än rimligt för att kunna ha råd ha husen om det överhuvudtaget är möjligt att ha dem kvar.

Taxeringsvärdena i fritidshuset är fiktiva värden, som inte motsvaras av några verkliga inkomster. Enda sättet att få ut några pengar från fritidshuset är att sälja dem. (En pensionär med låg inkomst får

vanligen inte låna på husen). Men det är olämpligt att genom minskning av bostadsbidragen för fritidshusägare tvinga dem att sälja husen. De bör få ha den stimulans som fritidshuset ger. Det finns i så fall lika goda skäl att på samma sätt sänka bostadstilläggen för dem som bor i villor.

Jämför två fall för ensam pensionärer med låga inkomster:

1) pensionär som bor i en liten hyreslägenhet och har ett genomsnittligt fritidshus med taxeringsvärde 460 000. Inget på banken. På grund av fritidshuset minskas bostadstillägget: Fritidshuset anses ge en inkomst på 15% av 360 000= 54 000. Bostadstillägget minskas med 62% av 39300 = 24366 plus 50% av 14700=7350, Summa bidragsminskning. 31 716 kr. Ingen reduktion av fastighetsskatten.

2) pensionär som permanentbor i en villa med samma eller högre taxeringsvärde. Ingen minskning av bostadstillägget. Men reduktion av fastighetsskatten med uppemot 3000 kr om taxeringsvärdet är 762000 kr = genomsnitt för permanentboendehus.

Skillnaden till fritidshusägarens nackdel är i runda tal 35 000 kr per år. För pensionären med fritidshus innebär det katastrof, pensionären kan inte öka sina disponibla inkomster genom förvärvsarbete eftersom det intjänade till nära 100 % försvinner i skatt och minskning av bostadstillägg.

I det närmast följande beskrivs några händelser i bostadstilläggens historia från 1990 års skattereform till den katastrofala propositionen 2000/01:140 Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m fl.

Viktiga händelser i bostadstilläggens historia. (8 april 2004).

I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.

Bl a infördes regler om kapital som ska påverka pensionärernas bostadstillägg, BTP. Från min sida 2275: **Efter den 1 januari 1990** gällde att förmögenhet i form av privatbostadsfastighet eller privatbostad inte skulle påverka inkomstberäkningen för bostadstillägg om bostaden beboddes av pensionären:

“Ett småhus eller en bostadsrätt pensionären bor permanent i och som pensionären söker bostadstillägg för skall således inte påverka årsinkomsten och därmed inte heller minska bostadstilläggets storlek. Inte heller skuld på sådan bostad påverkar inkomstberäkningen. **När det gäller privatbostadsfastighet eller privatbostad som pensionären inte bebodder men har för privat bruk (fritidsfastighet) gäller samma regler, dvs. inte heller sådan bostad påverkar inkomstberäkningen**”

En orsak till att fritidsfastigheter var undantagna från inkomstprövningen var att en sådan fastighet inte inbringade någon verklig inkomst. Det ansågs rimligt att utforma inkomstprövningen i större utsträckning med hänsyn till faktisk inkomst än med hänsyn till möjlig inkomst, det var önskvärt att göra inkomstprövningen efter faktisk inkomst.

1995 föreslog regeringen att skärpningsregeln skulle tas bort. Från mina sidor 2914-2915:

I mitt brev till bl a statsministern den 10 mars 1995, med sidorna 1926-1952 behandlade jag pensionärsproblem. Regeringen föreslog vid den tiden vissa försämringar för pensionärerna, men föreslog också, att den sk skärpningsregeln i botillägssystemet skulle tas bort. Som kapitalinkomster räknades 5% av kapitalen plus (skärpnings-

regeln) 10% av kapital över 75000 för ensam. Dessa 10% skulle alltså avskaffas, vilket var ett bra förslag. På mina sidor 1934-1936 skrev jag:

“Sverker Olofsson på TV och Pia Nilsson på posten och skärpningsregeln.

Sverker Olofsson sköter TV2-programmet ”Plus” som nu går på måndagar. Han granskar konsumentproblem och avslöjar många dumheter, men i programmet den 27 februari och den 6 mars 1995 har han gett sig in på problem om pensionärernas kapitalinkomster han uppenbarligen inte behärskar. Och han har gjort det med hjälp av postens familjeekonom Pia Nilsson. Pia Nilsson har sagt att regeringens förslag är orättvist därför att pensionärer med förmögenheter på 1,5 miljoner kr kan få bostadsbidrag om skärpningsregeln tas bort. Sverker Olofsson har okritiskt anammat Pia Nilssons åsikt i detta.

Pia Nilsson blandar ihop olika saker:

- * Ett problem är om marginaleffekter ska tillåtas gå över 100%,
- * ett annat är belastningen i allmänhet på pensionärerna. Pia Nilsson menar att regeringens förslag ger en omvänd Robin Hood-effekt som tar från de fattiga och ger åt de rika. Pia Nilsson ogillar att man sänker marginaleffekterna till under 100% från procenttal som kan gå upp över 300 % och därmed ‘ger till de rika’.

Men borttagandet av skärpningsregeln innebär inte att man ‘tar från de fattiga och ger åt de rika’. Skärpningsregeln är ett gammalt problem, som inte har med dagens åtstramningar att göra. Skärpningsregeln bör tas bort så fort som möjligt från den 1 juli 1995 så att marginaleffekterna i möjligaste mån kommer ner under 100%.

Talet om att bostadsbidrag kan gå till dem som har förmögenheter på 1, 5 miljoner kr om man tar bort skärpningsregeln är illa genomtänkt. Antalet personer med förmögenheter på 1,5 miljoner kr och mer är litet, antalet pensionärer med detta är ännu mindre och antalet pensionärer med denna förmögenhet och inkomster som är så låga att de kan få BTP är försvinnande litet, nära noll. Längre bort i det följande redovisar jag förmögenhets- och inkomststrukturer.

De nu gällande förmögenhetsgränserna för skärpningsregeln sattes 1975 då penningvärdet var drygt fyra gånger större än nu. KPI 1975 var 347 (1949=100%), i november 1994 1432 och kan 1996 antas bli 1496, dvs 4,3 gånger större än 1975. En uppräknig av förmögenhetsgränsen efter KPI skulle ge ca 325 000 för ensam och ca 520 000 för två makar. En sådan uppräknig skulle dock innebära att nästan inga skulle utsättas för skärpningsregeln och då är det bättre att slopa den helt, så som regeringen föreslår.....

Skärpningsregeln har betydelse mest i fall med lägre förmögenheter. Pia Nilsson vill förhindra förbättringar för dem och gör det genom att utmåla ett exempel med en pensionär som har en förmögenhet på 1,5 miljoner kr och inte har några andra inkomster och som knappast existerar.....”

Resultatet av Sverker Olofssons och Pia Nilssons ingripande blev, att centerpartiet förhindrade borttagandet av skärpningsregeln.

Vid denna tid gällde fortfarande reglerna om att taxeringsvärden på privatbostäder, inklusive fritidshus, inte skulle påverka bostadstillägget.

Dråpslaget kom i prop 1995/96:150 och 1996/97:1, mot pensionärer med fritidshus.

Regeringens föreslog att i inkomstunderlaget för pensionärernas bostadstillägg skulle läggas in taxeringsvärdena för pensionärernas fritidshus .

I mitt brev till socialförsäkringsutskottet den 21 maj 1996, med sidorna 2241-2270, lämnade jag förslag med anledning av regeringens förslag för pensionärer i prop 1995/96:150.

Jag skrev i början :

” Regeringens förslag om att i inkomstunderlaget för pensionärernas bostadstillägg lägga in taxeringsvärdena för pensionärernas fritidshus är milt sagt synnerligen olämpligt och bör ej genomföras.

... I brevet nu belyser jag pensionärernas förhållanden och ger många

förslag om hur regeringens förslag till besparingar på pensionärerna kan ersättas av andra besparingar.”

I budgetpropositionen 1996/97:1 återkom regeringen med samma förslag om fritidshus.....

Regeringen anger i sin proposition att förslaget om fritidshusen ska inbringa staten 200 miljoner kr, men inga redovisningar finns om hur det beräknats och det finns inget om konsekvenser i individuella fall.”

I intervju av Thomas Hempel i P1: statsminister Göran Persson sa, att han var beredd dra tillbaka förslagen

Intervjun sändes i P1 den 17 april 1996 kl 6.15, kl 6.40, kl 7.20, kl 8.03, 9.04 och förmodligen fler gånger än så.

Beträffande förslagen om pensionärernas bostadsbidrag sa statsministern Göran Persson bl a : ”Jag önskar att vi kunde ha detta ogjort....Skulle man hitta en annan metod att ta ut detta i form av besparingar är jag övertygad om att vi är öppna för det.”

Men det blev inga förbättringar av regeringens förslag. (Statsminister Göran Persson menade i TV-programmet “Värsta språket” den 18 mars 03 att han kan eller känner till hundratals sätt att svara intervjuare med svar som inte förpliktigar till något, men så att det kan verka som ett rejält svar. Man får hoppas, att hans svar i det här fallet var allvarligt menat och inte bara en undanflykt.)

I prop 2000/01:140 har det istället blivit ytterligare försämringar. Propositionens titel: Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m fl.

Se brevet till statsminister Göran Persson den 2 mars 2002 med sidorna 3123-3161.

I propositionen 2000/01:140 : Skärpningsregeln för kapital höjs från 10% till 15%, dvs en ökning till 150% av nuvarande, avtrappningsfaktorn för botilläggen från 40% till 62%, dvs en ökning till 155% av nuvarande. Avtrappningsfaktorn för kapital stiger i propositionen till 155% av 150% av nuvarande till 232,5% av nuvarande, dvs avtrappningsfaktorn ökar till mer än det dubbla.

Kapital i pensionärernas privatbostäder (villor för permanentboende och fritidshus) bör ej påverka bostadstillägget. Skärpningsregeln kommer då att ha betydelse för kapital på bank o d.

Förmögenhetsgränsen 75000 för ensam för skärpningsregeln sattes 1975 då penningvärdet var större än nu. KPI 1975 var 347 (1949=100%), i april 2002 272,9 (1980=100) = $272,9 \times 5,71 = 1558$ (1949=100), dvs 4,49 gånger större än 1975. En uppräknig av förmögenhetsgränsen efter KPI skulle i april 2002 ge ca 337 000 för ensam och ca 539 000 för två makar.

Förmögenhetsgränsen för skärpningsregeln bör för ensam vara minst 337 000, säg minst 350 000. Bättre är att slopa skärpningsregeln helt, så som regeringen var inne på 1995.

Man bör komma ihåg att pensionärer med BTP har enormt höga marginaeffekter för pensioner, ca 93%, och för arbetsinkomster kan de gå upp över 100%.

Icke-pensionärer och pensionärer med höga inkomster (utan BTP) betalar 30% kapitalinkomstskatt medan pensionärer med låga inkomster nödgas betala många hundratals procent av en kapitalinkomst i skatt och minskning av BTP.

I regeringens proposition 2001/02:140 ökas låginkomstpensionärernas kapitalinkomstbeskattning (skatt och bidragsminskning) till mer än det dubbla.

På sid 3147-3148 tog jag in statminister Göran Perssons beskrivning av hur goda de svenska statsfinanserna är, så att förbättringar för låginkomstpensionärerna borde ske, och på sid 3148-3149 tog jag in delar av det nyligen antagna socialdemokratiska partiprogrammet, där det talas om solidaritet o d, som borde omsättas i praktisk handling när det gäller låginkomstpensionärerna:

“Socialdemokratin vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde. Fria och jämlika människor i ett solidariskt samhälle är den demokratiska socialismens mål...

Detta gemensamma bästa förutsätter solidaritet. Solidaritet är den sammanhållning som kommer ur insikten att vi alla är ömsesidigt beroende av varandra, och att det samhälle är bäst, som byggs i samverkan i ömsesidig hänsyn och respekt.” Och så vidare.....

Avtrappningen för fritidshus kan ses som en extra fastighetsskatt.

Skärpningsregeln innebär att 15% av taxeringsvärdena ska tas upp och botillägget minskas med 62% av det, dvs botillägget minskas med 9,3% av taxeringsvärdet. Om den vanliga fastighetsskatten är 1,2 % blir summa fastighetsskatt i förekommande fall för pensionär med fritidshus $1,2+9,3= 10,5\%$, dvs 9 gånger så mycket som den vanliga fastighetsskatten.

(2002 var fastighetsskatten 1,0% . Summa fastighetsskatt i förekommande fall för pensionär med fritidshus $1,0+9,3= 10,3\%$, dvs 10 gånger så mycket som den vanliga fastighetsskatten.)

Kommentar 051122:

Vid fastighetstaxeringarna av småhus som påbörjats hösten 2005, då husägarna fatt taxeringsförslag, har det visat sig att höjningarna i många fall är mycket stora, inte ovanligt med ökning uppemot 200%.

Med genomsnittligt fritidshus med taxeringsvärde 460 000 (2004): En ökning 200% innebär en ökning av fastighetsskatten med 9200 kr.

Avskrift av brev

“ Till statsminister Göran Persson.

Jag ber här med e-post till Statsrådsberedningen

<registrator@primeminister.ministry.se>

få lämna några sidor om vad som just nu bör göras för pensionärer födda 1937 eller tidigare.

Det mest angelägna nu är att ändra reglerna för pensionärer med låga inkomster och fritidshus:

*** Det första som behöver göras är att ta bort regeln i bostadstillägssystemet som medför att taxeringsvärden för fritidshus påverkar bostadstilläggen. Det lär kunna ordnas mycket lätt genom följande strykningar i Lag (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.:**

“16 § Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras för förmögenhet beräknad per den 31 december året före det år då ansökan om bostadstillägg görs enligt vad som anges i denna paragraf och 17 §.

Som förmögenhet räknas den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, beräknad med bortseende från värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt som avses i 2 kap. 13 respektive 18 § inkomstskattelagen (1999:1229) (strykes: ~~och som utgör den sökandes permanentbostad~~) samt skulder med säkerhet i denna egendom. För sökande som har sin bostad i särskild boendeform skall detsamma gälla i fråga om värdet av privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt (strykes: ~~som utgör permanentbostad~~) för den sökandes make”.

Strykningarna bör gälla åtminstone pensionärer födda 1937 eller tidigare och gälla snarast möjligt, förslagsvis från 1 juli 2004.

*** I systemet för fastighetsskatter bör reduktion av fastighetsskatt gälla också åtminstone för fritidshus som pensionärer födda 1937 eller tidigare har, och som permanentbor i bostad med hyresrätt od. Detta bör kunna träda i kraft 1 juli 2004.**

Reglerna för skattereduktion för fastighetsskatt kan i lagen (2001:906) i princip få följande lydelse: “Reglerna för skattereduktion gäller permanentbostaden och de gäller småhus som inte upplåtits med hyres- eller bostadsrätt samt gäller för fritidsfastighet som ägs av pensionär vilken inte har sin permanentbostad i fastighet som ger pensionären rätt till skattereduktion.” (Eventuellt bara “pensionärer födda 1937 eller tidigare.)

*** Dessutom bör genomföras andra ändringar enligt förslag på sidorna i det följande.**

Sid

3550-3556 Skattereduktion för fastighetsskatt.

3557 Uppgörelse mellan s, v och mp.

3377-3379 Behövliga åtgärder

3380-3459 Sven Winnell 20040208: Pensionärer födda 1937 eller tidigare.

Kopia av detta brev går till:

Finansminister Bosse Ringholm. Finansdepartementet

<registrator@finance.ministry.se>

Samordningsminister Pär Nuder. Statsrådsberedningen

<registrator@primeminister.ministry.se>

Socialminister Lars Engqvist. Socialdepartementet

<registrator@social.ministry.se>

Barn- och familjeminister Berit Andnor. Socialdepartementet

<registrator@social.ministry.se>

Folkhälso- och socialtjänstminister Morgan Johansson.

Socialdepartementet <registrator@social.ministry.se>

Jämställdhets- och demokratiminister Mona Sahlin.

Justitiedepartementet <registrator@justice.ministry.se>

Kulturminister Marita Ulvskog. Kulturdepartementet

<registrator@culture.ministry.se>

Socialdemokraternas partisekreterare.

"Socialdemokr. Partistyrelsen" <info@sap.se>

Vänsterpartiledare Lars Ohly. Vänsterpartiet

<vansterpartiet@riksdagen.se>

Miljöpartiets språkrör. Miljöpartiet <info@mp.se>

Moderatledare Fredrik Reinfeldt. moderaterna i riksdagen

<info@moderat.se>

Fp-ledare Lars Leijonborg. "folkpartiet@riksdagen.se"

<folkpartiet@riksdagen.se>

Kd-ledare Göran Hägglund. kristdemokraterna

<info@kristdemokraterna.se>

Centerledare Maud Olofsson. centerpartiet i riksdagen

<centerpartiet@riksdagen.se>

(Sidorna 3377-3459 gick den 8 februari 2004 till samma personer som detta brev, men beträffande v och kd till dåvarande partiledarna.

Stockholm den 8 april 2004

Sven Winnell

Fyrverkarbacken 40.

112 60 stockholm.

Sid 3549 “

Skattereduktion för fastighetsskatt. (8 april 2004)

Från statsrådsberedningen har jag fått följande meddelande:

"Subject: SB2002/10933

Date: Thu, 21 Nov 2002 10:59:27 +0100

From: anders.ekman@primeminister.ministry.se

To: sven.winnell@telia.com

Hej Sven,

Tack för ditt e-brev, som statsminister Göran Persson har bett mig besvara.

Jag har läst igenom ditt e-brev och vill kommentera frågan rörande begränsningsregeln. Du för fram att begränsningsregeln även ska gälla för pensionärens fritidshus. I dagarna har finansminister Bosse Ringholm ställt sig positiv till en ett sådant förslag. Den närmare utformningen av förslaget kommer dock presenteras då Egen-
domsskattekommittén är klar med sitt arbete.

Med vänlig hälsning

Anders Ekman

Politiskt sakkunnig

Statsrådsberedningen"

I Egenomsskattekommitténs betänkande SOU 2004.36 står på sid 135 om skattereduktion för fastighetsskatt:

“Reglerna gäller endast permanentbostaden och de gäller småhus som inte upplåtits med hyres- eller bostadsrätt. Fritidsfastigheter omfattas inte. Reglerna är tillämpliga för permanentbostäder med taxeringsvärden mellan 280 000 kronor och tre miljoner kronor. Om värdet på bostaden är högre än tre miljoner kronor kan man få del av begränsningsregeln för den fastighetsskatt som betalas för taxeringsvärdet upp till tre miljoner kronor. För taxeringsvärden över tre miljoner kronor betalas vanlig fastighetsskatt på 1 procent.”

Del av sid 3550.

Fortsättning t o m sid 3556 lagtexter o d om fastighetsskatter, ej med.

Andra påpekanden o förslag. (8 april 2004.)

Del av sid 3557 :

Statens kostnader för behövliga åtgärder för pensionärer födda 1937 eller tidigare är av marginell karaktär och bör ses i sammanhang med andra kostnader, t ex:

Ensam icke-pensionär med årsinkomst på 600 000 kr och med överskott i hushållsbudgeten på mer än 200 000 kr kan nu få skatterabatt för fastighetsskatt medan en ensam pensionär med låg inkomst och med genomsnittligt fritidshus nu går med stort underskott i hushållsbudgeten.

Pensionärerna med de lägsta inkomsterna 2004 och med ett fritidshus med genomsnittligt taxeringsvärde för fritidshus. Sammanställning av resultatet. Ensam med lägsta pension 85 729 kr och med fritidshus.

Fastighetsskatt	4 600 kr
Minskning bostadstillägg	31 716
Summa	36 316
Utan fritidshus överskott	6 191
Med fritidshus underskott	30 125 kr
Drift och underhåll säg	5 400
Underskott	35 125 (Betalar inkomstskatt 20544+fast.sk=25144 kr)

Utan minskning av bostadstillägget skulle överskottet 6191 kr räcka till fastighetsskatten och till 1591 kr för drift och underhåll.

Fall med ensam pensionär med fritidshus och inkomst 50 000 kr högre än lägsta pension

Underskottet blir 112674-95321=17353 kr och samtidigt betalas 40408 kr i skatter.

Del av sid 3377:

* I systemet för bostadstilläggen bör förmögenhetstillägget på 15% (den s k skärpningsregeln) tas bort eller minskas till högst 10%. Om ett förmögenhetstillägg ska vara kvar bör beloppsgränserna åtminstone motsvara den nivå som gällde 1975 och som efter uppräknings efter prisutvecklingen sedan dess år 2005 blir 370 000 kr per pensionär.

10% och 370 000 kr kan gälla som ett första steg och borde kunna träda i kraft 1 januari 2005 åtminstone för pensionärer födda 1937 eller tidigare.

* I systemet för bostadstilläggen bör man mildra minskningen av tilläggen som är en följd av kapitalinkomster. Med de låga räntorna på sparmedel, vanligen lägre än inflationen, medför skatten 30% att kapitalets realvärde minskar, med minskning av bostadstilläggen minskar det ännu mer. Pensionärer i det nedre avtrappningsskiktet har margineffekt 87-97% på pensionsinkomster, dvs får behålla mycket litet av ATP-pensionen. Att då dessutom minska tilläggen 62% av kapitalinkomsterna verkar förföljelse, det borde bort. För pensionärer födda 1937 eller tidigare bör fr o m 1 jan 2005 som ett steg till förbättringar införas ett fribelopp för kapitalinkomster på 10000 kr.

* Margineffekterna av pensionsinkomster är i många fall mycket höga, isynnerhet vid låga pensioner. Systemet med två avtrappningsfaktorer 62% och 50% medför högre margineffekter, upp till 97,2%, vid lägre än vid högre pensioner, vilket inte är bra. Det medför också att margineffekten för kapitalinkomster blir högre vid lägre inkomster, vilket inte heller är bra.

De som har bostadstillägg bör helst ha samma margineffekt och ska det vara någon skillnad bör det vara lägre margineffekt vid lägre pensioner, inte lägre vid högre pensioner. Jag har gjort ett förslag med bara en faktor på 57%, som finns redovisad i mina utredningar nu. Maximalt bostadstillägg för ensam avtrappas då mellan inkomster 85281 och 171492 och för make mellan 76046 och 119162. Maken ligger längre ner i skatteskalen och får lägre skatter och margineffekter än ensam.

Bör kunna gälla åtminstone för pensionärer födda 1937 eller tidigare från 1 jan 2005.

Summa margineffekt 2004. (Från sid 3405)

Här gäller beloppsgränserna för bostadstillägg fall med maximalt tillägg.
Tabellen avser kommunalskatt, statlig skatt 200 kr tillkommer för alla.

Ensam.

Inkomst kr per år	Marginalskatt
16700- 58577	32%
58577-106896	25,6%
106896-121830	32%
121830-269991	35,2%
269991-	32%
	Minskning botillägg
- 85281 kr	0%
85281-124581	62%
124581-174129	50%
174129-	0%

Summa margineffekt

16700- 58577	32%
58577-85281	25,6%
85281-106896	25,6+62=87,6%
106896-121830	32+62 = 94%
121830-124581	35,2+62=97,2%
124581-174129	35,2+50=85,2%
174129-269991	35,2%
269991-291800	32%
291800-441300	32%+ statlig 20%
441300-	32%+ statlig 25%

Kvar efter skatt och bidragsminskning

85281 ger kvar = folkpension+ptillskott	
21615 x 0,124 = 2680 kr	För ATP-del
14934 x 0,06 = 896 kr	För ATP-del
2751 x 0,028 = 77 kr	För ATP-del
49548 x 0,148 = 7333 kr	För ATP-del

Make.

Inkomst kr per år	Marginalskatt
16700- 58577	32%
58577-106896	25,6%
106896-121830	32%
121830-269991	35,2%
269991-	32%
	Minskning botillägg
- 76046 kr	0%
76046-115346	62%
115346-115766	50%
115766-	0%

Summa marginaleffekt

16700- 58577	32%
58577-76046	25,6%
76046-106896	25,6+62=87,6%
106896-115346	32+62 = 94%
115346-115766	32+50 =82%
115766-121830	32%
121830-269991	35,2%
269991-291800	32%
291800-441300	32%+statlig 20%
441300-	32%+ statlig 25%

Kvar efter skatt och bidragsminskning

76046 ger kvar = folkpension+ptillskott
30850 x 0,124 = 3825 kr För ATP-del
8450 x 0,06 = 507 kr För ATP-del
420 x 0,18 = 76 kr För ATP-del

Det är anmärkningsvärt att de som har låg ATP har marginaleffekt ensam 87,6-94,2-97,2% medan de som har högre ATP har 85,2%. Makar: 87,6-94% respektive 82%. Om man sänkte marginaleffekten för bostadstillägen till 57% i första skiktet skulle det bli ensam 82,6-89,2-92,2 för lägre ATP och 85,2 för högre, samt makar: 82,6-89% för lägre ATP och 82% för högre.

Ett alternativ med bara en faktor 57% för avtrappning av bostadstillägg. (Från sid 3406)

Ensam: Maximalt bostadstillägg 49140 kr (med hyra 4500 kr per månad) minskas med 57% av 39300 i det första avtrappningsskiktet =22401 kr. Återstår bostadstillägg 26739. Avtrappningen av det tar en inkomst på 46911 kr (57% av 46911 kr är 26739). Inkomstskikten blir:

Fribelopp	85281 kr
Första skiktet	39300 (85281-124581)
Andra skiktet	<u>46911</u> (124581-171492)
Summa inkomst	171492 kr (174129 i gällande system)

Make: Maximalt bostadstillägg 24576 kr (med hyra 4500/2 kr per månad) minskas med 57% av 39300 i det första avtrappningsskiktet =22401 kr. Återstår bostadstillägg 2175 kr. Avtrappningen av det tar en inkomst på 3816 kr (57% av 3816 kr är 2175). Inkomstskikten blir:

Fribelopp	76046 kr
Första skiktet	39300 (76046-115346)
Andra skiktet	<u>3816</u> (115346-119162)
Summa inkomst	119162 kr (115766 i gällande system)

Ensam. Skatt plus avtrappning bostadstillägg 57%.

Summa marginaleffekt		Kvar efter skatt och bidragsminskning	
16700- 58577	32%		
58577-85281	25,6%	85281 ger kvar=folkpension+ptillskott.Gällande	
85281-106896	25,6+57= 82,6%	21615 x 0,174 = 3761 kr	För ATP-del (2680)
106896-121830	32+ 57= 89%	14934 x 0,11 = 1643 kr	För ATP-del (896)
121830-124581	35,2+57= 92,2%	2751 x 0,078 = 216 kr	För ATP-del (77)
124581-171492	35,2+57= 92,2%	49548 x 0,078 = 3865 kr	För ATP-del ()
171492-174129	35,2%	2637 x 0,648 = <u>1709 kr</u>	För ATP-del (<u>7333</u>)
174129-269991	35,2%	Summa 11194 kr	(10986)
269991-291800	32%	Av inkomstök. 12,6%	12,4%
291800-441300	32%+ statlig 20%		
441300-	32%+ statlig 25%		

Make. Skatt plus avtrappning bostadstillägg 57%.

Summa margineffekt		Kvar efter skatt och bidragsminskning	
16700- 58577	32%		
58577-76046	25,6%	76046 ger kvar=folkpension+ptillskott.Gällande	
76046-106896	25,6+57= 82,6%	30850 x 0,174 = 5368 kr	För ATP-del (3825)
106896-115346	32+ 57= 89%	8450 x 0,11 = 930 kr	För ATP-del (507)
115346-115766	32+ 57= 89%	420 x 0,11 = 46 kr	För ATP-del (76)
115766-119162	32+ 57= 89%	3396 x 0,11 = <u>374 kr</u>	För ATP-del (<u>2309</u>)
119162-121830	32%	Summa	6718 kr (6717)
121830-269991	35,2%	Av inkomstök. 15,6%	15,6%
269991-291800	32%		
291800-441300	32%+statlig 20%		
441300-	32%+ statlig 25%		

Marginalskatterna för de högsta inkomsterna är mycket lägre än effekterna vid tillägg 57%.

Ensam: Vid inkomst 174129 där avtrappningen är avslutad i gällande system blir efter skatt och bidragsminskning kvar av ATP-delen i gällande system 10986 kr och i förslaget med en avtrappningsfaktor 57% 11194 kr.

Make: Vid inkomst 119 162 kr där avtrappningen är avslutad i förslaget med avtrappning 57% blir kvar av ATP-delen efter skatt och bidragsminskning 6717 kr i gällande system och 6718 kr i förslaget med avtrappning 57%.

Med en enda faktor blir det smakligare margineffekter i de lägre inkomstskikten när faktorn minskas från 62 till 57%. Trots att avtrappningsfaktorn ökas från 50 till 57% i de högre inkomstlägena blir det totalt disponibla inte sämre där.

Maken ligger längre ner i skatteskalan och får lägre skatter och margineffekter än ensam.

Från sid 3378:

* **Sven-Olof Lodin**, fd professor i finansrätt, expert till Äldreberedningen och **Carl-Johan Åberg**, fd vd för AP-fonden, har påpekat att staten tar ut **24,26 procent i löneskatt på de arbetsinkomster som äldre personer har**. De menar att det medfört en helt oförsvarbar överbeskattning av pensionärerna. De menar att de pensionerades arbetsinsatser fortfarande är önskvärda, och föreslår, att löneskatten tas bort helt eller sänks till 10%.

Vill statsmakterna öka incitamentet för arbetsgivarna och de anställda att vara kvar i jobbet då bör avgiften sänkas till noll, att försvara sig med att man inte har råd att ändra löneskatten visar bara att man inte förstått eller velat förstå problemet, menar de.

Jag har undersökt hur löneskatten slår i ett litet fall där en pensionär har en utbetalad ATP-del på 36549 och av det får behålla 3576 kr (9,8%). Han vill bättra på sin ekonomiska situation och tar ett förvärvsarbete och tjänar 2000 kr. På det betalar han löneskatt(som sedan får dras av) och av de 2000 kronorna får han efter skatt och bidragsminskning behålla 43 kr. Marginaleffekten blir 97,9%

Sänks löneskatten till 10% får han behålla 50 kr, marginaleffekt 97,5%. Tar man bort löneskatten helt blir marginaleffekten 97,2%.

I det här fallet spelar det just ingen roll om man tar bort löneskatten eller ej för man kan räkna med att pensionären inte är så dum att han tar detta jobb om han är tvungen deklarerar det. Han försöker ordna det som ett svartjobb, men det går inte alltid att göra så.

Om det ska löna sig för pensionärer med bostadstillägg att förvärvsarbete legalt måste det rejäla tag i tilläggsystemet. Om pensionären i inkomstskikt med bostadstillägg tjänar 2000 kr måste han få behålla åtminstone hälften och med skatt 25,6-32-35,2% får inte tilläggsminskningen vara större än ca 18% eller ca en tredjedel av den ordinarie tilläggsminsk-

ningen. För pensionärer födda 1937 eller tidigare bör bara 30% av förvärvsinkomsten påverka bostadstillägget från 1 januari 2005.

Från sid 3379:

* **Ensamma och makar.** Jag har under många år studerat hushållsbudgetar, pensioner och bostadstillägg för pensionärer. Vid lägsta pensionerna har det ibland blivit underskott, ibland överskott i budgetarna. Alltid har ensam pensionärer haft det sämre än make-pensionärer. År 2004 blir det små överskott för både ensamma och makar, men den ensamma får ett överskott som är 790 kr lägre per år än en make. (Gäller fall utan fritidshus.) Det beror på ett gammalt fel i det gamla pensionssystemet, där folkpensionerna för ensamma och makar inte varit väl avvägda med hänsyn till levnadskostnaderna. Felet har överförs i det nya pensionssystemet.

Under utredningen av det nya pensionssystemet har jag många gånger påpekat felet, men det har trots det införts i nya pensionssystemet. Lägsta pension för ensam skulle behöva ökas. Marginalskatten för ensams lägsta pension är 25,6%. Ökar man ensams pension med 3% av prisbasbeloppet ökar pensionen med 1179 kr, vilket efter skatt gör 759 kr.

Emellertid återkommer reglerna i det nya pensionssystemet i så många sammanhang att en regeländring för dessa 790-759 kr skulle kunna te sig som mer våld än nöden kräver. Därför krävs ingen regeländring nu, men problemet bör hållas i minnet till en dag då denna ändring kan göras tillsammans med andra ändringar.

Ensamma är alltså missgynnade vid lägsta pension. En annan skillnad finns också: på ATP-delen blir skatten lägre för makar än för ensamma därför att makarna har större del av inkomsten i skikt med låg skatt.

* **TV-licensen** är nu (2004) uppe i 1872 kr per år, och är en dryg post för dem med låga inkomster. Den är en orättvis skatt som missgynnar ensamstående. Den bör avskaffas för hushållen och ersättas

med en kollektivlicens betald av staten. Finansieringen kan ske med sänkt grundavdrag varvid antalet betalare skulle öka och kostnaden för den gamla licensen skulle fördelas mer rättvist per person. Grundavdraget skulle inte behöva sänkas lika mycket som motsvarar dagens licens utan med mindre Sänkningen av grundavdraget skulle behöva vara(Se senare utredningar).

Med denna omläggning minskar eller bortfaller behovet att ändra i pensionssystemet för pensionärer med de lägsta inkomsterna. Omläggningen är bra också för ickepensionärer.

Omläggningen bör göras snarast och borde väl kunna vara i kraft 1 januari 2006 om det inte skulle gå till 1 januari 2005.

* Det finns förmodligen behov av fler förändringar i reglerna för pensionärer, men här har framförts det viktigaste för pensionärer födda 1937 eller tidigare och som tillhör de enklaste fallen med bara tilläggs pension, garantipension och bostadstillägg och som är friska med bara krämpor och funktionsdeltningar i mindre omfattning som hör till åldern.

* De behövliga åtgärderna gäller mest bostadstilläggen och därmed mest kvinnor och är därför också jämställdhetsfrågor. Av dem med bostadstillägg är 82% kvinnor. Bostadstilläggens förtryck drabbar mest kvinnor.

Antal pensionstagare med ålderspension i december 2002

	Samtliga	Folkpension	Tilläggs-	Pensions-	Bostads-
		huvudförmån	pension	tillskott	stöd
KVINNOR	903 292	902 779	727 964	207 927	266 685
MÄN	687 336	686 427	664 113	43 554	59 804
KVINNOR					
OCH MÄN	1 590 628	1 589 206	1 392 077	251 481	326 489

Innehållet i sidorna 3380-3459: Sven Winnell 20040208: Pensionärer födda 1937 eller tidigare.

Innehåll i utredningen Sven Winnell 20040208: Pensionärer födda 1937 eller tidigare.

- 3383 Sammanfattning.
- 3383 Levnadskostnader 2004.
- 3384 Pensionärerna med de lägsta inkomsterna 2004.
Utan och med fritidshus
- 3385 Marginaleffekter.
- 3388 Pensionärer med fritidshus. Fortsättning.
- 3389 Permanentboendehus och fritidshus.
- 3390 Kapitalinkomster
- 3391 Förvärvsinkomster.
- 3391 Statistik.
- 3392 Något om skatte- och bidragshistoria.
- 3392 I samband med småhus finns två sätt att bo.
- 3393 Viktiga händelser i bostadstilläggens historia.
- 3394 Kopior av äldre brevsidor.
- 3394 Pensioner och bostadstillägg för pensionärer.
- 3394 Utdrag ur lagar och broschyrer från myndigheter.
- 3396 Konsumentverkets hushållsbudgetar för 2004
+bostadskostnader mm.
- 3397 Bostads- och hyresundersökningen 2002
- 3399 Månadskostnader, förvärvsarbetande icke-pensionärer: Åldrar 19-60 år. 2004.

- 3399 Hushållsbudgetar för pensionärer.
- 3400 Pensionärerna med de lägsta inkomsterna 2004.
- 3401 Pensionärerna med de lägsta inkomsterna 2004 och med ett fritidshus med genomsnittligt taxeringsvärde för fritidshus.
- 3402 Marginaleffekter.
- 3403 Inkomstskattelagen. 63 kap. Grundavdrag
- 3404 Statlig inkomstskatt. Inkomstskattelagen 65 kap.
- 3404 Reglerna för bostadstilläggen.
- 3405 Summa marginaleffekt 2004.
- 3407 Maginaleffekter i gamla och nya pensionssystemen för födda 1937 eller tidigare.
- 3408 Pensionärer med fritidshus. Fortsättning.
- 3408 Pensionärerna med de lägsta inkomsterna 2004 och med ett fritidshus med genomsnittligt taxeringsvärde för fritidshus. Fortsättning på tidigare redovisning.
- 3408 Fall med ensam pensionär med fritidshus och inkomst 50 000 kr högre än lägsta pension
- 3409 Permanentboendehus och fritidshus.
- 3410 Kapitalinkomster
- 3411 Förvärvsinkomster.
- 3413 Statistik.
- 3415 Något om skatte- och bidragshistoria.
- 3418 I samband med småhus finns två sätt att bo.
- 3419 Viktiga händelser i bostadstilläggens historia.
- 3419 I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.
- 3419 1995 föreslog regeringen att skärpningsregeln skulle tas bort.
- 3420 Dråpslaget kom i prop 1995/96:150 och 1996/97:1 mot pensionärer medfritidshus
- 3420 I intervju av Thomas Hempel i P1: statsminister Göran Persson sa att han var beredd dra tillbaka förslagen.
- 3421 I prop 2000/01:140 har det istället blivit ytterligare försämringar.
Propositionens titel:Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m fl
- 3422 Kopior av äldre brevsidor.
- 3422 Valfärden, EMU-valet, regeringsförklaringen, budgeten.(10 okt 2003) Kopia av sid 3266

- 3223 Till socialminister Lars Engqvist. (15 maj 2003).
Innehåll. Kopia av sid 3208
- 3224 Till socialminister Lars Engqvist. (30 maj 2003).
Kopia av sid 3259-3260
- 3426 Pensioner och bostadstillägg för pensionärer.
- 3427 Utdrag ur lagar och broschyrer från
myndigheter.
- 3427 Ålderspension. För dig som är född 1937 eller
tidigare. Försäkringskassan informerar. En
broschyr på 21 sidor, gäller från 040101.
- 3427 Den allmänna pensionen
- 3428 Beräkning av tilläggspension
- 3429 Beräkning av garantipension.
- 3430 Svårt att hitta.
- 3432 Lag (1998:702) om garantipension
- 3435 Bostadstillägg till pensionärer. Broschyr, gäller
från 040101. Försäkringskassan.
- 3442 Skatter.
- 3442 Fastighetsskatter
- 3443 Lag (2001:906) om skattereduktion för
fastighetskatt.
- 3445 Inkomstskattelag
- 3457 Grundavdrag inkomståret 2004
- 3459 Skatteavdrag 2004

Påminnelser om pensionärsproblemen.
Har gått till statsråd och partiledare.
Flera gånger efter 8 april 2004.

DN 060316 sid 31 Läsarnas DN:

“Hela pensionsökningen och lite till gick bort i skatt

OM DEN AV OSS alla älskade barnboksförfattarinnan Astrid Lindgren varit i livet, är jag säker på att hon skrivit en andra del av sagan om Pomperipossa.

Den första delen som hon skrev handlade om höginkomsttagare som fick betala hela sin inkomst plus lite till i skatt till Skatteverket. Dåvarande finansminister Sträng svarade Astrid Lindgren att hon räknat fel, men hon stod på sig och sade att i så fall var det Skatteverket som hade räknat fel, och det hade de gjort. Därefter blev det ändring. Detta gällde ju höginkomsttagare.

Den andra delen av sagan om Pomperipossa skulle kunna handla om låginkomsttagare som fick betala hela pensionsökningen år 2003 plus lite till i skatt till Skatteverket.

Om ändå Astrid Lindgren vore här. Henne lyssnade alla på. Då hade det blivit ändring även för pensionärer med låga ATP-poäng. För nu gäller det beskattningen av pensionerna som ändrades från och med år 2003. Efter att pensionärerna tidigare betalat skatt efter en särskild skatttabell, skulle alla nu beskattas efter samma tabell som löntagarna. Men eftersom den skatten är högre skulle alla pensionärer kompenseras för detta.

Jag och många med mig med låga ATP-poäng har fått lägre pension. Det visar att löftet om kompensation inte gällde den gruppen. Det är många som har klagat men inte de med höga ATP-poäng för de var nöjda.

Som exempel: Min man, som har högsta ATP, fick behålla hela sin höjning av pensionen före skatt. Dessutom fick han en skatteminskning på 840 kronor i månaden; ingen dålig pensionshöjning och kompensation. Min pension däremot, höjdes med 270 kronor i månaden före skatt. Skatteökningen på 358 kronor gör att pensionen minskar med 88 kronor i månaden. Var är min pensionsökning och kompensation?

TROTS LÖFTEN om att ingen skulle förlora på ändringen får man ingen rättelse när man överklagar. Det här felet med den nya beskattningen får konsekvenser även i fortsättningen eftersom garantipensionen blev för låg år 2003.

När jag fick uppgift om min pension för år 2006 blev jag återigen påmind om brutna löften. På bilagan stod bland annat med anledning av ändringen år 2003: "För att du som pensionär inte skulle drabbas av detta, utformades garantipensionen så att det kompenserar för det högre skatteavdraget."

Jag har svårt att acceptera denna lögn. Jag har överklagat till Försäk-ringskassan, länsrätten, Kammarrätten och Regeringsrätten, men länsrättens dom av den 28 november 2003 står fast: "Försäkringskassan har rätt tillämpat gällande bestämmelser." Kammarrätten meddelade den 17 mars 2004 att de "finner ej skäl lämna prövnings-tillstånd". Samma besked lämnade Regeringsrätten den 2 maj 2005.

Hur är det med rättvisan och demokratin i Sverige? Tänk om ändå Astrid Lindgren vore här! “

Underskriften har utelämnats här men finns i tidningen.

TV-licensen: Inför kollektivlicens för privathushållen.

Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TVavgift.

7 §

Nuvarande lydelse

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor.

Föreslagen lydelse med kollektivlicens för hushåll

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor. Avgiften för privatbostadshushåll betalas av staten. Antalet privatbostadshushåll skall för helår anses vara lika med antalet privabostadshushåll fyra år före avgiftsåret enligt SCBs statistik redovisad i Bostads- och hyresundersökningarna. År 2002 var det avsedda antalet hushåll enligt denna statistik för samtliga upplåtelseformer 3427000 st.

Nuvarande lydelse och Föreslagen lydelse

Varje post avser en avgiftsperiod om tre månader och skall betalas senast sista vardagen före avgiftsperiodens början.

För innehav av TV-mottagare under tiden före den första avgiftsperioden skall avgiften betalas med så stort belopp i förhållande till årsavgiften som motsvarar innehavstiden. Beloppet avrundas nedåt till jämnt antal kronor.

Föreslagen lydelse

RIKAB får, efter avtal med den avgiftsskyldige, besluta dels att TV-avgift skall betalas i andra poster och vid andra tidpunkter än som anges i andra stycket, dels att avgiften inte skall aviseras enligt 10 §.

Bort med nuvarande tevelicensen.

DN 050910 sid 2: "Bort med tevelicensen

Dagens tevelicens är en föråldrad apparatskatt som kommer att bli ännu svårare att upprätthålla i takt med att gränsen mellan teve och dator suddas ut. Dess enda värde består i att den upprätthåller SVT:s självständighet från statsmakterna - åtminstone på ett principiellt plan. En öppen skattefinansiering skulle förstärka oron för att bolaget kan uppfattas som en form av statstelevision snarare än public service,

Men i stället för att försvara ett förlegat licenssystem ska vi koncentrera oss på de verkliga maktfrågorna: makten över vilka som sitter i styrelsen, reglerna för verksamheten och innehållet i public service.

Det finns en rad olika former av finansiering - stiftelser, femårsanslag - som skulle skydda lika bra som licenssystemet."

Från omr 36-39h.pdf sid 68-71:

Den nuvarande TV-licensen, nu 1920 kr per år, är orättvis, med dyr onödigt byråkrati, en besvärande pålaga isynnerhet för dem med låga inkomster. Den bör ersättas av en kollektivlicens betald av riksdagen/staten, finansierad på lämpligt sätt.

TV-licensen bör utformas som en kollektivlicens för privathushållen, betald av riksdagen, i princip 6 044 382 700 kr. Övriga betalningsskyldiga, ca 180 000 företag o d bör betala TV-licens ungefär som i nuvarande omfattning. KPI sjunker när licensen tas bort, vilket påverkar offentliga utbetalningar som är knutna till KPI och höjer offentliga inkomster som kan räknas in i omläggningen. Riksdagen bör ta igen kostnaden för kollektivlicensen enligt något alternativ:

1. Inte alls som ett led i en skattesänkning för alla.

Statens kostnader blir cirka 2,8 miljarder kr, vilket staten kan kosta på sig. Det förbättrar inkomsttagarnas disponibla inkomster efter skatt, något som gör att staten slipper skattesänkningar som annars kan te sig nödvändiga.

2. Genom sänkning av grundavdraget med 1200 kr vid inkomstbeskattningen. 3. Genom någon annan skattehöjning.

TV-licensen. Från omr36-39h.pdf.

Den nuvarande TV-licensen är orättvis, med dyr onödig byråkrati, en besvärande pålaga isynnerhet för dem med låga inkomster. Den bör ersättas av en kollektivlicens betald av riksdagen/staten, finansierad på lämpligt sätt.

SOU 2005:2 sid 177: 11 Avgiftssystemet. 11.1

Bakgrund:

“Den som innehar en TV-mottagare skall enligt 1 § lagen (1989:41) om TV-avgift betala TV-avgift till Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB). Avgiftsskyldigheten omfattar såväl enskilda som företag. Enligt 2 § lagen om TV-avgift betalas en enda avgift för samtliga TV-mottagare som är avsedda att användas i innehavarens hushåll. Företag inklusive myndigheter betalar en avgift för varje påbörjad grupp om tio TV-mottagare. Antalet hushåll i Sverige uppgår enligt RIKAB till ca 4,1 miljoner. Drygt 100 000 hushåll har ingen TV-mottagare. Bland TV-hushållen finns ca 300 000 – 350 000 som är undantagna från avgiftsplikt (exempelvis studerande folkbokförda hos anhörig som betalar TV-avgift, boende på vissa typer av vårdanstalter och inrättningar av liknande slag) Av återstående hushåll betalar ca 90 procent TV-avgift till RIKAB. RIKAB har vidare 158 000 företag i sina kundregister (aktiebolag, myndigheter, enskilda firmor etc.). Dessa står för 180 000 TV-avgifter. Totalt antal registrerade TV-avgifter uppgick enligt RIKAB till 3 406 241 per den 30/6 2004.”

Antalet privathushåll som betalar avgift blir 3 406 241-180 000=3 226 241. Antalet befriade hushåll och hushåll utan TV ca 425 000, dvs 3 675 000 skulle ha betalat avgift. 88% betalar= 3 226 241. **Det blir ca 449 000 skolkare såvitt man kan förstå av utredningens siffror.**

Samtliga upplåtelseformer

Enpersonshushåll Bf -64 år
Enpersonshushåll Bf 65-år
Endast makar Bf -64 år
Endast makar Bf 65- år
Ensamstående med barn 0-17 år

Makar med barn 0-17 år

Makar med 1 barn 0-17 år

Makar med 2 barn 0-17 år

Makar med 3+ barn 0-17 år

Övriga

Samtliga hushåll

Bf används som förkortning för Bostadsföreståndare.

Med makar avses såväl gifta par som sambor.

Till Hushållstypen Övriga räknas hushåll där det förutom Bf och eventuell maka/sambo till Bf finns ytterligare minst en person som är 18 år eller äldre.

Bostads- och hyresundersökningen omfattar 75-80% av landets hushåll

Från Bostads- och hyresundersökningen 2002 (SCB)

Ensamhushåll med eller utan barn	1521000	(1543000)*
Makar med eller utan barn	1545000	(1625000)
<u>Övriga</u>	<u>361000</u>	(259000)
<u>Samtliga hushåll</u>	<u>3427000</u>	(3427000)

* 17årsgräsen höjd till 19år.

TV-licensen kostar fr o m 1 jan 2005 1920 kr per år.

3 226 241 betalande privathushåll gör 6 194 382 700 kr. Radiotjänsts administrationskostnader var 1994 130 milj kr, vilket uppräknat efter KPI till 1 jan 2005 med ca 13% gör ca 150 milj kr. Licenser från privathushåll inbringar ca 6 044 382 700 kr.

Enligt TV-utredningens siffror finns TV i 4 milj hushåll av totalt 4,1 milj, dvs i 97,6% av hushållen.

Förslag. Inför kollektivlicens för privathushållen.

SOU 2005:2 sid 99: “ 5.3.3 Fördelning av medel mellan programföretagen.

TV-avgiftsmedlen fördelas mellan bolagen enligt en särskild fördelningsnyckel. Fördelningsnyckeln tillkom när den tidigare koncernen upplöstes. Den nu gällande fördelningsnyckeln:

- SVT 57,73 procent
- SR 37,52 procent
- UR 4,75 procent”

Den nuvarande TV-licensen är orättvis.

TV-avgiften är per person:

- 1920 kr i hushåll med en person
- 960 kr i hushåll med två personer
- 640 kr i hushåll med tre personer
- 480 kr i hushåll med fyra personer
- 384 kr i hushåll med fem personer

De som bara har radio betalar inget alls trots att 37,52% av licensmedlen går till radioverksamheten.

TV-licensen bör utformas som en kollektivlicens för privathushållen, betald av riksdagen, i princip 6 044 382 700 kr. Övriga betalningsskyldiga, ca 180 000 företag o d bör betala TV-licens ungefär som i nuvarande omfattning.

Riksdagen bör ta igen kostnaden för kollektivlicensen enligt något alternativ:

- 1. Inte alls som ett led i en skattesänkning för alla.**
- 2. Genom sänkning av grundavdraget med 2700 kr vid inkomstbeskattningen.** (KPI kan sjunka när licensen tas bort, vilket kan påverka statliga utbetalningar som är knutna till KPI och höja statens inkomster, som kan räknas in i omläggningen. Beloppet 2700 kr kan då göras lägre. Det kan regeringen själv räkna ut. Se kalkyler nedan.)
- 3. Genom någon annan skattehöjning.**

Här redovisas alternativ 2. Från SCB:

2a. Beskattningsbar förvärvsinkomst år 2002. Andelen personer efter inkomst och kön

Beskattningsbar förvärvsinkomst	Kvinnor och män	
	Samtliga	20-64 år
Antal 2)	7 354 179	5 321 596
däruv i procent		
0 kr	10,6	6,5
1-19t kr	5,0	2,8
20-39	4,6	4,0
273 800-414 199 3)	10,9	14,0
414 200-kr	4,3	5,5
Medelinkomst 1. t kr 4)	168,1	196,6
Medelinkomst 2. t kr 5)	188,0	210,3
Summa inkomster mkr	1 235 969	1 046 364

3) Skiktgränser för statlig beskattning 20 och 25%

Antal personer som kan minska grundavdraget med 2700 kr: 100%-10,6%-ca 0,8%=88,6% av 7 354 170= 6 515 795 st.

Sänkning av grundavdraget med 2700 kr ökar skatten med 2700 x 0,32=864 kr. 6 515 795 x 864= 5 629 646 800 kr

Grundavdraget minskar också vid statlig skatt: 2700 x 0,20= 540 kr för 15,2% av 7 354 170= 1 117 834 st = 603 630 360 kr.

Summa skatteökning: 6 233 277 160 kr.

Nuvarande licenser: 6 044 382 700 kr.

Under skiktgräns:

Ensam 1920-864= 1056 kr lägre än nu.

Makar 1920-864-864=192 kr lägre än nu.

Över skiktgräns:

Ensam 1920-864-540= 516 kr lägre än nu.

Makar ökning 348kr vid en inkomst över gräns.

Sänkning av grundavdraget innebär i första hand att kommunerna får de pengar minskningen innebär, men staten har goda möjligheter att ta tillbaka dem. Den statliga skatt på 200 kr som alla nu betalar överlåter staten nu till kommunerna. Det går naturligtvis att gå andra vägen och föreskriva att staten övertar pengarna i fråga eller att statsbidrag till kommunerna reduceras på motsvarande sätt. Det kan tilläggas, att en sänkning av grundavdraget medför att kommuner där invånarna har låga inkomster får ett större procentuellt tillskott till skatteinkomsterna än kommuner där invånarna har högre inkomster, en god effekt.

Det blir för de flesta hushållen en minskning av kostnaderna, vilket beror på att skolkarna och radiolyssnarna utan TV får vara med och betala. En radiolyssnare utan TV betalar 864 kr (= 45% av 1920 kr) vilket ungefär motsvarar den andel 37,52 av licensmedelen radioverksamheterna får.

Den största vinsten gör ensamhushållen som tjänar 1056 kr (516 kr om inkomsterna ligger över nedre skiktgränsen). Makarna tjänar 192 kr om de ligger under nedre skiktgränsen, ligger de över blir det en ökning. Har bara ena maken inkomst över gränsen blir ökningen 348 kr. Ligger bådas makarna över gränsen och sålunda har inkomst tillsammans på minst 547 600 kr blir ökningen 880 kr.

Man bör observera, att hushållens kostnader minskar för inbetalning av TV-avgiften. Den som nu på posten betalar in via postgirot betalar nu **45** kr varje gång =180 kr per år. Har man eget

postgirokonto e d blir kostnaden lägre. Men man slipper besväret att 4 gånger om året öppna kravbrevet från Radiotjänst och gå till posten eller skriva ut betalningsorder. Man slipper också att i TV höra och se reklamen om att man ska betala TV-avgiften.

Det viktigaste är att rättvisan mellan ensamma och makar blir bättre. Ensams levnadskostnader är per person större än makars levnadskostnader. Det är alldeles avigt att ensamma ska betala lika hög TV-avgift som två makar. Makars levnadskostnader vid en rimlig lägsta standard är inte två gånger ensams kostnader utan bara en och en halv gånger ensams kostnader.

Offentliga sektorn spar när TV-licensen tas bort.

SCB. KPI-handboken. Från Internet 050309.

TV-licensen tar 5,5 promille av KPI. (Januari 2000)

Om TVlicensen tas bort minskar KPI med 0,55%. Man torde kunna räkna med att det påverkar pensioner och offentliga sektorns löner.

Antages (regeringen kan kontrollräkna):

SCB:Nationalräkenskaper. Från Internet 050309. Tabell 20.Transfereringar från offentliga sektorn till hushållen och hushållens ideella organisationer. 2003. Milj kr.

Lagstadgade pensioner	247 408
	0,55%=1 361 milj kr
Ålderspension	179 961
Från socialförsäkringssektor	155 344
Från staten	24 617
Förtidspension	50 059
Efterlevandepension	15 612
Barnpension	1 045
Delpension	86
Sjöfolkspension	0

SCB. nationalräkenskaper. Från Internet 050309. Tabell 18. Offentliga konsumtionsutgifter fördelade efter utgiftslag.

2003.Löner.Milj kr.	288 172
	0,55%=1 585 milj kr
Staten inklusive socialförsäkringssektorn	66 470
Kommuner	221 702
Primärkommuner	161 041
Landsting	60 661
Summa besparingar på löner o pensioner, antag	2 946 milj kr

Socialstyrelsens rapport 9 mars 2005

‘Individ- och familjeomsorg. Lägesrapport 2004’

Nästan 229 000 hushåll eller drygt 418 000 personer fick ekonomiskt bistånd eller introduktionsersättning någon gång under 2003. Det är 5,9 procent av samtliga hushåll och 4,7 procent av befolkningen. Av de 418 000 biståndstagarna 2003 var cirka 30 procent (128 000 personer) långvariga biståndstagare.

Ekonomiskt bistånd gäller bl a kostnader för TV-licensen. $129\,000 \times 1920 \text{ kr} = 248 \text{ milj kr}$.

Om TV-licensen avskaffas innebär det en besparing på **248 milj kr**

Summa besparing 248+på löner 2 946 milj kr 3 194 milj kr

Sänkning av grundavdraget med 2700 kr inbringar 6 233

Sänker man grundavdraget med 1200 kr inbringar det 2 770

3194+2770= 5 964

Det är praktiskt taget samma som nuvarande licenser 6 044

Sänkning av grundavdraget med 1200 kr innebär skatteökning $1200 \times 0,32 = 384 \text{ kr}$.

Besparing för ensam $1920 - 384 = 1536 \text{ kr}$.

Besparing för makar $1920 - 384 - 384 = 1152 \text{ kr}$.

Besparing för ensam över brytpunkten $1920 - 384 - 240 = 1296 \text{ kr}$.

Besparing för makar med en inkomst över brytpunkten $1920 - 384 - 384 - 240 = 912 \text{ kr}$

- Med två inkomster över brytpunkten $912 - 240 = 672 \text{ kr}$

Förslag. Med Finansiering.

TV-licensen bör utformas som en kollektivlicens för privat-hushållen, betald av riksdagen, i princip 6 044 382 700 kr. Övriga betalningsskyldiga, ca 180 000 företag o d bör betala TV-licens ungefär som i nuvarande omfattning.

Riksdagen bör ta igen kostnaden för kollektivlicensen enligt något alternativ:

1. Inte alls som ett led i en skattesänkning för alla.

Statens kostnader antages bli cirka 2,8 miljarder kr, vilket staten kan kosta på sig. Det förbättrar inkomsttagarnas disponibla inkomster efter skatt, något som gör att staten slipper skattesänkningar som annars kan te sig nödvändiga.

2. Genom sänkning av grundavdraget med 1200 kr vid inkomstbeskattningen. KPI sjunker när licensen tas bort, vilket påverkar offentliga utbetalningar som är knutna till KPI och höjer offentliga inkomster som kan räknas in i omläggningen.

Här tillägges att som bidrag till finansieringen kan man i inkomstdeklarationerna ta bort rätten att dra av resekostnader o d vid den statliga taxeringen, vilket enligt Fp ger cirka 1 miljard kr till statskassan.

I alternativ 1, som bör föredragas blir då kostnaden för staten bara cirka 2 miljarder kr, vilket inte är någon olämplig skattesänkning för hushållen, som isynnerhet de med låga inkomster kommer att uppskatta.

DN 060201: Dags att slopa tevelicensen.

**DN 060201 sid Ekonomi 11:
"Dags att slopa tevelicensen.**

**MEDIEVÄRLDEN
NILS ÖHMAN**

DET BÄSTA ARGUMENTET för att den statliga radion och teven ska finansieras med tevelicensen är det här: Kommer intäkterna från licensen i stället för via statsbudgeten så är risken mindre att en kritiserad statsmakt frestas att strypa anslagen.

En viktig poäng med licensen är att det bara är de som innehar apparat som betalar. Men när alla datorer, mobiltelefoner, tevespelskonsoler och annat snart kan användas som teveapparater så borde de allra flesta vara skyldiga att betala licens. Och då är licensen knappast meningsfull längre.

Själv kan jag titta på teve på flera olika sätt. Lilla teven tar bara emot gammaldags analoga signaler från kabelnätet. På stora teven tittar jag digitalt med digitalbox. Boxen kan jag också koppla till projektorn i vardagsrumstaket. I två av familjens datorer sitter det tevekort. Och videon är ju i princip en tevemottagare. Så långt kommer alla signaler, analoga som digitala, från kabeltevenätet in i någon av sex olika tevemottagare.

MEN JAG KAN OCKSÅ titta på teve på nätet. SVT och andra kanaler lägger ut hela program som man kan se på utan att de passerat en tevemottagare. Det går utmärkt med en vanlig modern dator utan särskilt tevekort. Det är förstas inte direktsänt. CNN:s nättjänst Pipeline, som jag abonnerar på, sänder däremot direkt till datorn i fyra olika kanaler. Och i min gsm-mobil kan jag se inslag från TV4:s nyheter på mobilt internet. Visserligen lågupplöst och litet hackigt, men det fungerar.

Den numera digitaliserade teven kan således ses i alla digitala apparater. Många teveprogram gör sig för övrigt utmärkt på liten skärm - på dator eller på telefon.

Regeringen lämnade för två veckor sedan en läsvärd remiss om ändringar i lagen om teveavgift till Lagrådet. Av den kan man dra slutsatsen att licensen inte går att försvara om man licensbelägger alla datorer och moderna mobiler. Därför undantar regeringen framtidens teve på internet från licens. Bland annat med det besynnerliga argumentet att SVT:s servrar inte räcker till! Och att det inte går att garantera att sändning över internet kommer fram "i tid".

DET ÄR DAGS ATT SKROTA tevelicensen och hitta en nytt sätt att finansiera public service.
nils.ohman@dn.se 08-73816 54

Läs mer om regeringens förslag:
<http://www.regeringen.se/sb/d/5130/a/56018>

I de följande infogas först en avskrift av ett brev 10 mars 2005 till Utbildnings- och kulturministern Leif Pagrotsky. Angående TV-licensen.

Därefter kommer kommentarer till regeringens förslag enligt lagrådsremissen.

I lagen om TV-avgift föreslås här 7§ börja:

“ TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor. Avgiften för privatbostadshushåll betalas av staten. Antalet privatbostadshushåll skall för helår anses vara lika med antalet privatbostadshushåll fyra år före avgiftsåret enligt SCBs statistik redovisad i Bostads- och hyresundersökningarna. År 2002 var det avsedda antalet hushåll enligt denna statistik för samtliga upplåtelseformer 3427000 st.”

Avskrift av brev 10 mars 2005:
Till utbildnings- och kulturministern Leif
Pagrotsky.
Angående TV-licensen.

Kommittén om radio och TV i allmänhetens tjänst har nyligen lämnat ett betänkande "SOU 2005:1 Radio och TV i allmänhetens tjänst. Riktlinjer för en ny tillståndsperiod" Det finns på Internet i två pdf-filer: Sid 1-134 och sid 135-353.

Betänkandet inleds med följande:

“Till statsrådet och chefen för Utbildnings- och kulturdepartementet.

Regeringen beslutade den 9 oktober 2003 att tillkalla en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att ta fram ett underlag om de villkor som skall gälla för radio och TV i allmänhetens tjänst under nästa tillståndsperiod.

Genom beslut den 13 oktober 2003 förordnade chefen för Kulturdepartementet, statsrådet Marita Ulvskog, f.d. statsrådet Bengt K Å Johansson som ordförande i kommittén. Som övriga ledamöter förordnades den 11 november 2003 riksdagsledamöterna Rossana Dinamarca, Dan Kihlström och Tobias Krantz, f.d. riksdagsledamoten Ewa Larsson, riksdagsledamoten Annika Nilsson, avtalssekreteraren Erland Olauson samt riksdagsledamöterna Kent Olsson och Birgitta Sellén. Som experter förordnades samma dag departementssekreteraren Gabriella Fredriksson samt kanslirådet Eva Lisskar-Dahlgren. Genom beslut den 2 december 2003 förordnades som experter departementssekreteraren Filippa Arvas-Olsson samt kanslirådet Ann-Jeanette Eriksson.

Genom beslut den 25 mars 2004 entledigades Gabriella Fredriks-

son och samma dag förordnades departementssekreteraren Cissi Storck som expert i kommittén. Genom beslut den 15 april 2004 entledigades Filippa Arvas-Olsson och samma dag förordnades kanslirådet Åsa Finnström som expert i kommittén.

Departementssekreteraren Carin Khakee var kommitténs huvudsekreterare under tiden 29 oktober 2003 – 30 april 2004. Som huvudsekreterare fr.o.m. den 1 maj 2004 förordnades den 23 mars 2004 kanslirådet Henrik Selin. Som biträdande sekreterare förordnades den 19 december 2003 Jenny Isaksson och Göran Larsson. Lena Enstam har varit kommitténs assistent.

Kommittén överlämnar härmed betänkandet Radio och TV i allmänhetens tjänst – riktlinjer för en ny tillståndsperiod (SOU 2005:1). Till betänkandet är fogade två reservationer och ett särskilt yttrande.

Uppdraget är därmed slutfört.

Stockholm i december 2004

Bengt K Å Johansson

Rossana Dinamarca Dan Kihlström Tobias Krantz Ewa Larsson
Annika Nilsson Erland Olauson Kent Olsson Birgitta Sellén
/Henrik Selin Jenny Isaksson Göran Larsson”

Ledamoten Kent Olsson (m) skriver på sid 290 i sin reservation:

“Även om finansieringen av den framtida televisionen inte ligger i vår uppgift att yttra oss om då en särskild utredare handlägger denna fråga, utgår kommittémajoriteten i utredningen från att TVavgifter eller annan medieavgift ska betalas av dem som ser på TV. Jag delar inte majoritetens uppfattning i denna fråga. Avgiftsfinansieringen bör avskaffas och public service verksamheten ska finansieras gemensamt av skattemedel på samma sätt som annan verksamhet, som är omistlig för allmänheten.”

Utredningen med namnet “Finansiering m.m. av radio och TV i allmänhetens tjänst” har också nyligen lämnat ett betänkande “Radio och TV i allmänhetens tjänst – Finansiering och skatter, SOU 2005:2.”

Det finns på Internet i två pdf-filer: Sid 1-175 och sid 177-395.

Det inleds med följande:

“Till statsrådet och chefen för Utbildnings- och kulturdepartementet.

Regeringen beslutade den 9 oktober 2003 att tillkalla en särskild utredare med uppgift att ta fram ett underlag beträffande vissa frågor om finansieringen av verksamheten inom radio och TV i allmänhetens tjänst.

Genom beslut den 13 oktober 2003 förordnade dåvarande chefen för Kulturdepartementet, statsrådet Ulvskog, f.d. generaldirektören Ulf Larsson som särskild utredare.

Som experter i utredningen förordnades fr.o.m. den 18 december 2003 Ann-Jeanette Eriksson, kansliråd vid Kulturdepartementet, Filippa Arvas Olsson, departementssekreterare vid Kulturdepartementet och Inga-Lill Askersjö, kansliråd vid Finansdepartementet, fr.o.m. den 13 januari 2004 Claes-Göran Gustavsson, expert vid Ekonomistyrningsverket och fr.o.m. den 27 januari 2004 Sune E. Jansson, skattedirektör vid Skatteverket. Fr.o.m. den 19 juli 2004 förordnades även Peder Liljeqvist, kammarrättsassessor och utredningssekreterare vid Justitiedepartementet. Sune E. Jansson entledigades fr.o.m. den 24 augusti 2004 och i hans ställe förordnades samma dag Håkan Söderberg, rättslig expert vid Skatteverket.

Ulrika Hansson har tjänstgjort som huvudsekreterare fr.o.m. den 8 december 2003. Louise Beskow har tjänstgjort som biträdande sekreterare fr.o.m. den 12 januari 2004.

Utredningen har antagit namnet Finansiering m.m. av radio och TV i allmänhetens tjänst (Ku 2003:2).

Utredningen överlämnar härmed sitt betänkande *Radio och TV i*

allmänhetens tjänst – Finansiering och skatter, SOU 2005:2.

Till betänkandet fogas särskilt yttrande av Inga-Lill Askersjö.

Utredningsuppdraget är därmed slutfört.

Stockholm i januari 2005

Ulf Larsson

/Ulrika Hansson Louise Beskow”

Den nuvarande TV-licensen är orättvis, med dyr onödig byråkrati, en besvärande påлага isynnerhet för dem med låga inkomster. Den bör ersättas av en kollektivlicens betald av riksdagen/staten, finansierad på lämpligt sätt.

sid 3575

Sidorna 3576-3593 utelämnas här.

Sidorna 3576 -3593 innehåller uppgifter om TV-licensen och behovet av skattelättnader för låga inkomster o d. Det finns i stort sett i omr36-39j.pdf på sidorna 105-109 när det gäller TV-licensen och sid 109-118 när det gäller övrigt .

Sid 3594- 3604:

Kopior av tidigare brev om TV-licensen.

3 juni 2003:

“ Till Kulturministern, Marita Ulvskog.

Kulturdepartementet.

e-post: registrator@culture.ministry.se

Härmed översändes sidan 3265 plus kopia av mitt brev till kulturministern den 19 januari 2001 med mina sidor 2902-2906 med förslag om TV-licensen.

I brev till kulturministern den 24 augusti 1999 lämnade jag förslag om TV-licensen och skrev bl a:

Ta bort TV-licensen för privathushåll och ersätt den med en kollektivlicens betald av riksdagen.

Vänligen. Stockholm den 3 juni 2003

Sven Winnell Fyrverkarbacken 40 . 112 60 Stockholm 3265”

19 januari 2003:

“Till Kulturministern, Marita Ulvskog.

Kulturdepartementet.

Fax 08- 21 68 13.

Härmed översändes mina sidor 2902-2906 med förslag om TV-licensen.

I brev till kulturministern den 24 augusti 1999 lämnade jag förslag om TV-licensen och skrev bl a:

Ta bort TV-licensen för privathushåll och ersätt den med en kollektivlicens betald av riksdagen.

Vänligen. Stockholm den 19 januari 2001

Sven Winnell Fyrverkarbacken 40 . 112 60 Stockholm 2902”

19 januari 2001. Sid 2903-2906:

“Förslag om TV-licensen 010119.

Från sid 295-296 i SOU 2000:55 Radio och TV i allmänhetens tjänst – ett beredningsunderlag:

”SCB gör genom sina urvalsundersökningar av hushållens inkomster (HINK) en uppskattning av antalet hushåll. Enligt den definition av hushåll som SCB använder fanns det 4,1 miljoner hushåll 1997. Av dessa hade 98 procent tillgång till TV år 1995. Det innebär att med SCB:s definition av hushåll så finns det ca 4 miljoner TV-hushåll i Sverige.....

Avgiftsskyldigheten regleras i lagen (1989:41) om TV-avgift.

1 § Den som innehar en TV-mottagare skall betala TV-avgift för mottagaren till Radiotjänst i Kiruna

Aktiebolag.

2 § För samtliga TV-mottagare som är avsedda att användas i innehavarens hushåll betalas en enda TV-avgift....

Avgift för andra än hushåll

I 2 § första och andra stycket lagen om TV-avgift stadgas att en enda TV-avgift betalas för samtliga TV-mottagare som

1. finns på samma butiks- eller demonstrationsställe för mottagare, eller

2. finns inom samma sjukhus, vårdanstalt eller inrättning av liknande slag, om TV-mottagarna är avsedda att användas av dem som får vård.

I 3 § stadgas att för varje påbörjad grupp om *tio* TV-mottagare betalas en enda TV-avgift, om mottagarna

1. innehas av samma statliga myndighet, eller

2. innehas av samma avgiftsskyldig och används antingen

a) i hotell- eller pensionatsrörelse, eller

b) annars i anläggningar eller lokaler som är avsedda för annat än bostadsändamål, dock inte lokaler som avses i 2 § andra stycket, eller

c) i fortskaffningsmedel som är avsedda för yrkesmässig trafik

För myndigheter, organisationer, företag och annan näringsverksamhet gäller således, med vissa undantag, att en avgift utgår för var tionde TV-mottagare.”

Enligt RoD nr 38 2000 sid 21 är TV-licensen fr o m 1 januari 2001 1668 kr per år.

Här föreslås att TV-licensen för privathushåll tas bort och ersätts med en kollektivlicens betald av riksdagen. Kollektivlicensen beräknas på ett antal hushåll som är 98% av hushållen enligt SCBs statistik och definitioner. Det blir ca 4 miljoner hushåll. Med avgift 1668 kr per hushåll 2001 blir kollektivlicensen ca 6,7 miljarder kr.

Det är inklusive licens ca 500-700 miljoner kr för skolkarna, som enligt SOU är ca 7-10% av hushållen.

Hushållen slipper porto 4 gånger per år, 15 kr varje gång= 60 kr per år, summa ca 240 miljoner kr. Radiotjänst i Kiruna slipper ungefär samma belopp för utskick av avier och hantering av skolkare. Dvs Summa ca en halv miljard kr per år för onödig byråkrati.....

Jag har många år föreslagit att TV-licensen för hushåll avskaffas och ersätts med en kollektivlicens betald av riksdagen/staten. 1988 skickade jag mitt förslag till dåvarande kulturministern Bengt Göransson och han svarade 1988-05-05 Dnr1033/88 och skrev bl a: "Tack för Ditt brev och förslaget om skattefinansiering av radion och televisionen.....Enligt min mening är skäl för en avgiftsfinansiering som jag redovisat alltjämt giltiga. Ditt förslag till utformning av kollektivlicens anser jag dock vara intressant och vi behåller därför gärna Ditt förslag här i departementet. "

Mina skäl för avskaffandet av licensen och ersättning med en kollektivlicens är i första hand att licensen nu är orättvis med hänsyn till att den är lika stor oberoende av antalet personer i hushållen, samt att licensen innebär en onödig, kostsam, slösaktig byråkrati med en övervakning av licensbetalningen som för tankarna till en otrevlig polisstat.

För en ensam blir licensen nu 1668 kr per år, för två makar blir det 834 kr per person och för en familj med makar och en hos föräldrarna boende förvärvsarbete blir det 556 kr per person. Detta är

orättvist. TV-avgiften är i själva verket en skatt. En tittare har nästan inga möjligheter att påverka programmen och måste betala TV-avgiften vare sig tittandet är en timma eller tio timmar per dag. För radiolyssnande krävs inga avgifter.

Jag har föreslagit en kollektivlicens för att inte frånga åsikten att TV ska betalas med avgifter på TV-apparaterna och inte avgifter på tittandet. Allmänt tycker jag annars att TV och radio ingår i det svenska informations- och utbildningssystemet och bör vara gratis, precis som bl a grundskolan.

För finansiering av den kollektiva licensen för privathushållen kan grundavdraget i skattesystemet sänkas ca 2700 kr. Sänkningen av grundavdraget ökar kommunernas skatteinkomster ... samtidigt som staten förlorar ungefär samma belopp. Det kan justeras i inkomstöverföringarna från staten till kommunerna. Minskningen av grundavdraget förbättrar fördelningen mellan kommunerna. En sänkning av grundavdraget har större betydelse för kommunernas finanser i kommuner med låg genomsnittlig inkomst hos skattebetalarna än i kommuner med höga inkomster. Det är en fördel.

En betydande fördel finns i fråga om fördelningen på skattebetalarna. Ensamstående betalar nu lika mycket TV-licens som makar och stora familjer, det är orättvist. Med en sänkning av grundavdraget får bla skolungdomar od, som nu har fullt grundavdrag, vara med och så att säga betala en del av TV-licenserna skattevägen, vilket är rättvist. Förslaget gör att licensskolkare får vara med och betala.

Harry Schein, f d ordförande i SR:s styrelse, har i två debattartiklar i DN föreslagit att TV-licensen avskaffas och från sina utgångspunkter argumenterat för det. På mina sidor 2133-2134 och 2219-2220 finns kopior av de två artiklarna, den 11 juni 95 och den 19 april 96.....

Medieprofessorn Stig Hadenius skriver i debattartikel i DN 001027 att det finns allt mindre skäl att betala tv-licens.

Göran Rosenberg har en lång artikel på DN:s kultursidor 001206 "Vad är public service?" Han menar på slutet att TV-licensen bör erättas med skatt.

[DN ledare sid A 2, 001128:](#)

[Dagens huvudledare: Hellre skatt än licens.](#)

”Tevelicensen är en kvarleva från monopoltiden. En modern radio och teve i allmänhetens tjänst kan inte leva på apparat-skatt, den bör finansieras som andra gemensamma nyttigheter med allmänna skattemedel.

RADIOTJÄNST HETER stilriktigt det företag som har till uppgift att inkassera tevelicenser. Radiotjänst hette en gång det enda företag som kunde bjuda svensk publik nyheter och underhållning via etern.

Det var på den tiden då små välkammade barn stod framför farbror Svens sockerbitsmikrofon i Barnens brevlåda och blev småstjärnor.

Det var i denna etermediala forntid som licensen infördes. Det var alltså en avgift som var och en skulle betala som hade radioapparat, senare vidgat till teveapparat.

Avsikten var att söka ge radion en från statsmakten så fri ställning som möjligt. Till konstruktionen hörde också att Radiotjänst ägdes av en representativ grupp ur Organisationssverige.

Den organisationsformen räckte emellertid till både för fler radiokanaler och för Sveriges television. Så länge etermonopolet höll, höll också licensfinansieringen. Ty den som hade radio- respektive teveapparat hade det för att lyssna till respektive se på Sveriges radios och televisions program. Men så är det inte längre.

OCH MED TILLKOMSTEN av varje nytt radio- och teveföretag, med internettransporterade program, med nya möjligheter till kopiering och uppspelning blir tevelicensen allt svårare att motivera. Varför ska just innehavet av en teveapparat vara belagt med särskild avgift, när det inte gäller någon annan mediepryl? Och varför ska just Sveriges television, SVT, och Sveriges radio, SR, finansieras via en speciell administration, när andra allmännyttiga kulturändamål får pengar ur den stora allmänna skattepåsen?

Särskilt svårmotiverat är det eftersom det är samma instanser -

regering och riksdag - som föreslår och beslutar om storleken på teveavgiften som beslutar om skatterna.

I dag syns det faktiskt som om Radiotjänst och licenssystemet finns till för sin egen skull. I går morse hävdade radions P 1 Morgon att allt fler hushåll smiter från teveavgiften. Radiotjänst skulle alltså inte lyckas särskilt väl med sitt uppdrag.

MEN RADIOTJÄNST HADE andra, egna, siffror som visade bättre resultat. Hos åhörarna stannade misstanken om försvar för en sjuk sak.

Nästa år ska ett nytt avtal träffas med SVT. Det är ett viktigt tillfälle att precisera vad ett programföretag i allmänhetens tjänst ska utföra, när tittarna har tillgång till utbudet från många kommersiella teveloblag. Här måste fördjupad nyhetstjänst, bakgrunder och utblickar som gör medborgarna bättre rustade att orientera sig i världen, få en framskjuten plats. Likaså måste allmänradion och teven ses som en av våra viktigaste kulturinstitutioner. I ett relativt litet land som vårt blir radio/teves ansvar för teater, litteratur, musik för vuxna och för barn centralt.

Det finns alltså goda skäl att se utgifterna för allmänradio/teve som kulturutgifter som ska avgöras i jämförelse med andra sådana.

Därmed är inte sagt att SVT och SR, ska behöva arbeta med ettårsbudgetar eller ens med rullande treårsdion.

Det nya långsiktiga avtal som ska ge SVT och SR rätt att sända efter den 1 januari 2002 kan förslagsvis också innehålla en intäktsida. De intäkterna bör då komma från allas våra inbetalda skatter.

DET BLIR BÅDE rättvisare och rationellare. Rättvisare därför att skattebördan fördelas efter bärkraft - åtminstone i teorin - och därför att utgifterna för allmänradion och teven är just allmänna.

Mer rationellt därför att det inte behövs en särskild administration för att leta efter skatt, förlåt, avgiftsskyldiga. Och därför att smitchanserna inte är större än vad gäller skatten i allmänhet.

Lägg alltså äntligen ned Radiotjänst! ”

Den sänkning av matmomsen som genomfördes trots Harry Scheins förslag, drevs fram av centerpartiet och innebar att de med höga inkomster (och större matkonton) gynnades. Vänsterpartiet förstod att sänkningen missgynnade dem med låga inkomster och motsatte sig sänkningen.

(Centerledaren i början av 2001 avgår 010119)

Nu 2000-2001 talar en del politiker om att de med låga inkomster betalar för höga skatter och föreslår höjda grundavdrag, något som dock gynnar dem med höga inkomster. Skattelättnaden av ett högre grundavdrag blir cirka 50-60 % vid höga inkomster över brytpunkten och omkring 30% vid lägre inkomster.

Regeringen menar att det nu finns överskott i statens kassa och att det kan användas för skattesänkningar. En bra skattesänkingsprofil erhålls om man tar bort TV-licensen. Med de överskott som finns behöver man inte finansiera borttagandet med sänkta grundavdrag eller höjda matmoms e d.

I partiledardebatten i riksdagen den 17 januari 2001 talade s- och v-ledarna om behovet av att förbättra för pensionärer med låga inkomster. För dem skulle borttagandet av TV-licensen innebära en avsevärd förbättring. Samma gäller förvärvsarbete med låga inkomster. Å andra sidan sjunker KPI och inflationen när man tar bort licensen och KPI-relaterade pensioner och annat sjunker en aning, men totalt blir det bättre, isynnerhet för ensamstående, som nu är missgynnade.....

Mitt förslag innebär en förbättring av den nu skeva fördelningen av skatter på ensamma och makar.

TV-licensen bör tas bort fr o m 1 januari 2002.

Sven Winnell Fyrverkarbacken 40112 60 Stockholm
sven.winnell@telia.com

Jag har berört TV-licensen bl a på mina sidor:
1920-1921, 2070-2071, 2132-2134, 2153-2154, 2219-2220, 2305,
2754-2755, 2888. “

[Schein om TV-licensen](#)

[DN 19950611: “Schein om TV-licensen”](#)

“**DET VAR NATURLIGT** att Sveriges Radio i likhet med liknande public serviceföretag utomlands i början av sin tillvaro finansierades med licensavgifter - i varje fall så länge endast en minoritet av folket hade radioapparater. Varför skulle alla finansiera en service som endast ett fåtal kunde ha glädje av!

Men det dröjde inte länge förrän en majoritet av folket hade radioapparater. Och redan på 60-talet hade nära nog alla hushåll i Sverige såväl radio som TV. Anhängarna av licensfinansiering tvingades därför ändra argument. De påstod att denna finansieringsform bidrog till att stärka Sveriges Radios integritet, att den markerade företagets oberoende av statsmakten.

Även om jag länge haft stor respekt för Sveriges Radios journalistiska självständighet har jag aldrig tagit talet om dess oberoende av statsmakten på allvar, allra minst sedan jag hamnat i det dåvarande moderbolagets styrelse.

Det var visserligen inte staten utan folkrörelserna, pressen och arbetsgivarna som ägde Sveriges Radio. De hade satsat ett obetydligt kapital med för all del garanterad men obetydlig avkastning. Jag har aldrig varit med i ett bolag i vilket ägarna hade så litet inflytande. Företagets verksamhet reglerades av radiolagen och särskilda avtal med staten. I moderbolagets och programbolagens styrelser var ägarrepresentanterna i minoritet. Majoriteten utsågs av regeringen och bestod främst av riksdagsmän vilka, i strid med aktiebolagslagen, inte arbetade i bolagets utan i sina partiets mediepolitiska intressen.

I slutet av 70-talet, under den socialdemokratiska oppositionstiden, träffades Olof Palme och den dåvarande folkpartistiska kulturministern Jan-Erik Wikström hemma hos mig och förhandlade med varandra om vilka personer styrelserna skulle utse till chefer i Sveriges Radio.

Formellt var företaget fortfarande finansierat med licensavgifter. Men det var staten som bestämde radiolicensens (så småningom TV-

licensens) storlek. Licensavgifterna gick inte till företaget utan till den s k radiofonden. Det var staten som varje år beslöt hur stor del av fonden som skulle anslås till företaget.

Bortsett från att allt detta gjorde talet om Sveriges Radios oberoende av staten till ett dåligt skämt bidrog systemet till den brisfälliga effektiviteten hos programföretagen. Moderbolagets kritik på denna punkt avvisades dock av programbolagens styrelser i vars intressen det låg att slå vakt om systemet.

Enligt en artikel i DN den 1 juni tycks denna kritik vad gäller Sveriges Radio (SR) nu ha bekräftats av ett fristående konsultföretag. Det finns goda skäl att anta att effektivitetsbristerna är minst lika stora hos Sveriges Television AB (SVT).

De effektivitetsförbättringar som är möjliga - och som för länge sedan borde ha genomförts - räcker dock inte för de kraftiga besparingar som staten nu begär av såväl SR, SVT som utbildningsradion. Besparingarna måste dessutom drabba programverksamheten, kvantitativt och kvalitativt.

STATEN MOTIVERAR sitt krav på besparingar med de dåliga statsfinanserna. Alla måste dra ned på verksamheten. Samtidigt beslutar staten om en höjning av TV-licensen.

Jag har av skäl som ovan redovisats redan tidigare avvisat argumentet att licensfinansieringen garanterar SR:s och SVT:s oberoende av staten. Argumentet blir nu absurt när staten genom sina beslut i praktiken upphäver varje koppling mellan licensfinansieringen och programverksamheten. SR och SVT belastar ju inte statens finanser, bara radiofonden. Och den klarar sig utmärkt med den beslutade höjningen av licensavgifterna.

Statens beslut kan inte tolkas annorlunda än som en bekräftelse på att pengar inte har något minne, att licensavgifterna inte är något annat än en skatt på innehav av TV-apparat, att de är en del av statens samlade inkomster som disponeras av staten som den vill, oavsett varifrån pengarna kommer.

Det är i sig inte anmärkningsvärt. Men det aktualiserar ett helt annat

problem. Licensfinansieringen är inte gratis, i själva verket ganska dyr, kostade 1994 cirka 130 miljoner kronor, en betydande del av de sparkrav som ställs på företagen. Om man skulle avveckla licensfinansieringen och ersätta den med skattefinansiering skulle alla dessa miljoner kunna ersättas med en enkel bokföringstransaktion. Programverksamheten skulle som en följd därav varken bli mer eller mindre beroende av statsmakten - men, vilket är viktigast, ges betydande kvantitativa och kvalitativa förbättringar.

DE FORMELLA förlusterna av licensintäkterna för staten kan ersättas antingen med en särskild TV-skatt som debiteras varje skattebetalare eller med t ex en mindre sänkning av momsen på maten än den som föreslagits. Eftersom alla människor inte bara äter utan även tittar på TV vore detta ur skattebetalarnas synpunkt helt neutralt. Enligt Gudrun Schyman skulle en sådan reform dessutom vara fördelningspolitiskt rättvis. Den som är arbetslös betalar f n samma licens som mångmiljonären men konsumerar betydligt mindre gåslever, slipper därför bära sin andel av en ökad moms på denna delikatess. ”

DN 19960419: Harry Schein.

“Avskaffa TV-licensen.”

“Hyckleriet om Sveriges Radios och SVT:s självständighet måste upphöra. Någon självständighet har aldrig funnits. I dag är påståendet rena parodin. Regeringen beslutar av hän-syn till statsfinanserna att radio och TV ska spara stora be-lopp. Beslutet innebär att licenspengar försvinner i budgetunderskottets stora svarta hål. Mest hederligt vore det därför att slopa licensen och använda statskassan för att finansiera verksamheten, menar Harry Schein, före detta ordförande i SR:s styrelse, i en artikel om etermediepolitiken.” **“Licenspengar används för att sanera statsfinanserna, hävdar Harry Schein.”**

“Enfald i stället för mångfald. Det är mitt enda bidrag till våra bevingade ord, ett uttryck för vad som skulle hända om vi fick

konkurrens på TV-området. Mina farhågor möttes redan på 70-talet av stark kritik. Ville jag ha ett evigt monopol på TV-området? Varför i så fall inte ett monopol på dagstidningar?

Man köper -och läser- en tidning när man vill. En tidning är som en stor marknad. Politik, kuitur, nyheter sport, matrecept, kåserier. Man läser i regel inte allt, bara det man är intresserad av, när man har lust.

TV är annorlunda. Programtablåerna anpassas till publikens dygn-srytm. Barnprogram före middagen, nyheter strax efter middagen Underhållning på "prime time", I många länder gudstjänst på söndagar.

Det innebär att alla kanaler vid varje tidpunkt sänder i stort sett samma typ av program till samma publik. Att konkurrera med samma program om samma publik leder rimligen till ett allt större fnaskande. Maximeringen av publiken blir viktigare än programmets kvalitet.

Dessutom: konkurrens leder i regel till lägre kostnader. Men konkurrens mellan TV-kanaler leder till högre kostnader. Kostnaderna för TV-rättigheter till vissa idrottsprogram har på ett decennium mer än tiodubblats. Filmrättigheter eller TV-stjärnornas löner trissas upp.

Det var därför jag i början av 60-talet förgäves försökte tala för att den kommande TV-kanalen skulle få andra direktiv än TV 1, en annan programprofil.

Problemet om enfald i stället för mångfald aktualiserades på nytt när den tekniska utvecklingen, främst satellittekniken, i praktiken upphävde monopolen. Nu var frågan inte bara om hur SVT:s två kanaler skulle förhålla sig till varandra utan om hur SVT skulle förhålla sig till den kommersiella konkurrensen. Det fanns anledning att befara att SVT skulle anpassa sig till de kommersiella kanalernas programutbud och därmed öka enfalden på mångfaldens bekostnad.

Det visade sig snabbt att dessa farhågor var befogade.

Motståndarna till denna syn på TV talar gärna om tittarnas valfrihet. Ytterst är det publiken som bestämmer vad den vill se, underförstått vad kanalerna bör sända. Men fullt så enkelt är det inte att veta om det var hönan som var först eller ägget.

Det finus en växelverkan mellan programutbud och publikens preferenser. Utbudet påverkar publiken kanske lika mycket som publiken påverkar utbudet. En tillvänjning vid enkel underhållning förstärker behovet av enkel underhållning. På samma sätt kan ett stort utbud av seriösa program få publikens intresse för sådana program att öka.

Så länge SVT var ett monopol, isynnerhet ett licensfinansierat monopol, var dess uppdragsgivare hela folket, stora och små grupper, med god eller dålig smak, i behov av såväl enkel underhållning som kunskaper och upplevelser.

Företaget drev en ganska populistisk programpolitik, ville inte skrämra tittarna med alltför många seriösa program. Man var bland annat rädd för att tittarna i så fall skulle tappa benägenheten att betala licensen.

Men TV-licensen är i praktiken en skatt på TV-apparater. Om statsfinanserna skulle bestämmas av folks "benägenhet" att betala skatt skulle vi ligga illa till. Licensfinansiering infördes en gång i tiden där-för att bara ett fåtal personer hade radioapparater. Varför skulle alla de som inte hade radioapparater via skattepengar delta i finansieringen av Sveriges Radio?

Bärkraften i detta argument försvann snabbt när en majoritet, nära nog alla, hade skaffat sig radioapparater och så småningom TV-apparater. I dag är licensen, som sagt, ingenting annat än en skatt på innehav av TV-apparater - oavsett om man använder dem för att titta på SVT:s eller satellitkanalernas eller TV 4:s program.

Man var tvungen att hitta andra argument för licensfinansieringen. Man fastnade för behovet att markera Sveriges Radios självständighet i förhållande till staten. Det var ett skenargument. Det var regeringen som tillsatte styrelsen för Sveriges radio. Normalt är det styrelsen som utser VD. Men i slutet av 70-talet hade Olof Palme och den dåvarande folkpartistiske utbildningsministern Jau-Erik Wikström ett möte hemma hos mig. Där blandade man korten och gav, bestämde vem som skulle vara koncernchef och TV-chef och radiochef. Sedan fick styrelserna rätta sig efter dessa beslut.

Dessutom: licenspengarna byggde inte på en relation mellan Sveriges Radio och TV-tittarna. Det var riksdagen som bestämde storleken på licensen. Pengarna gick till en radiofond. Och det var riksdagen som varje år bestämde vilka belopp Sveriges Radio fick ur fonden.

I dag är denna redan då ihåliga självständighet en ren parodi. Regeringen har med hänsyn till statsfinanserna bestämt att både radio och TV måste spara stora belopp. Men en licensfinansierad verksamhet har ju ingenting med statsfinanserna att göra. Regeringens beslut innebar ingenting annat än att en del av licenspengarna försvinner i det statliga budgetunderskottets stora svarta hål.

Det hade varit bättre om regeringen, mån om ökade intäkter till statskassan inte hade tvingat radio och TV att minska sin verksamhet utan i stället tagit ut moms på licensen.

Men mest hederligt vore att punktera hyckleriet om SR:s och SVT:s självständighet, att avskaffa licensen vars uppbörd drar höga administratörskostnader och att finansiera Sveriges Radio ur statskassan.

Public service-begreppet behöver rimligen en annan definition när SVT möter kommersiell konkurrens. I en sådan situation borde man koncentrera sig på viktiga program som kommersiella kanaler inte finner lönsamma för annonsörerna.

Ett självklart exempel. Konserthuset är också ett public service-företag. Ingen skulle drömma om att där konkurrera med det kommersiella musiklivet genom att upplåta lokalen till den ena popgruppen efter den andra.

För en gångs skull kan man hålla med moderaternas partisekreterare Gunnar Hökmark. Han vill att SVT säljer en av sina båda TV-kanaler och att den återstående kanalen koncentrerar sig på sådan kulturellt och samhällsrelaterad värdefull programverksamhet som de kommersiella kanalerna inte vill ägna sig åt.

Det vore dumt att sälja en av kanalerna. Möjligen kunde man i en av dem koncentrera sändningstiden till "prime time". Men jag delar i princip Hökmarks idéer om programpolitiska profileringar mellan kommersiella kanaler och ett public service-företag.

Dessa idéer delas inte av den nuvarande TV-ledningen. Den menar att ett public service-företag skall rikta sig till alla intressen och smakriktningar, är rädd för att förlora en för stor andel av publiken.

Men antalet tittare är bara en av de relevanta faktorerna. En annan faktor är upplevelsens specifika vikt. Den är rimligen högre för "Scener ur ett äktenskap" än för "Rederiet" eller "Loket".

Nu vill staten bygga upp ett digitalt TV-nät. Man räknar på relativt kort sikt med 8 nya kanaler, på längre sikt med 50 kanaler. Men hur skall de finansieras? Med skattemedel? Det är orimligt att 50 nya kanaler skall finansieras med skattemedel när våra 2 existerande public service-kanaler tvingas banta.

Vad återstår? Ingenting annat än reklamintäkter.

Kontaktkostnaden är en viktig faktor inom reklambranschen. För varje reklammedium, tidningsannonser, direktreklam, reklamskyltar eller TV-reklam vet annonsören hur mycket han högst vill betala för att nå ett visst antal personer.

Ju fler kanaler vi får desto mindre blir publiken per kanal. Ju mindre publik en kanal har desto mindre blir den kanalens reklamintäkter. Men kostnaden för att producera och distribuera ett program är helt beroende av antalet tittare.

Det finns ett uppenbart samband mellan kostnaderna för och kvaliteten på ett program. Redan detta talar för en större enfald ju fler kanaler vi får. Därtill kommer begränsningen av begåvningsreserven bland TV-producenter. Den märker vi redan nu. Den kommer att bli ännu tydligare när vi får 50 kanaler.

I förlängningen kan man tänka sig ett ganska avskräckande etermediebrus. Pornografi - eftersom det är ganska blligt att visa könsorgan samtidigt som tittarna inte ledsnar på repriserna. Ett enda ansikte framför TV-kameran - den näst billigaste programformen - som pladdrar och pladdrar. Amerikanska serier som kan köpas in till låga marginalkostnader. Och - för demokratins skull eller åminstone för att tillfredsställa lokalpolitikerna - en på talarstolen fixerad kamera i varje landsting och i varje kommunfullmäktig.

Det är klart att jag överdriver. Men jag är övertygad om att utvecklingen i stort sett kommer att gå i denna riktning. Desto större är behovet att omdefiniera public service-begreppet i denna nya medievärld. Det slipper man i Sveriges Radio. Där finns det en klar kanalprofilering. P 1 och P 2 har tillsammans bara 15 procent av publiken. Men upplevelsernas specifika vikt är rimligen mångdubbelt större än i P3 och P4.

Definition av denna specifika vikt kan inte göras exakt. Man tvingas använda allmänna honnörord. Det viktigaste är hur dessa ord tolkas - och åt vilket håll utvecklingen går.

Ett problem i detta sammanhang är den totala frånvaron av en användbar programstatistik inom SVT. Bakom till exempel rubriken "Gestaltande program" döljer sig allt, vanliga serier, svenska och utländska klassiker, nyskriven dramatik. För att följa förändringarna i programutbudet krävs i första hand en mycket mer nyanserad klassificering av programmen. Men det räcker inte med det. Det intressanta är inte bara antalet programtimmar i varje genre utan även de på varje genre nedlagda kostnaderna. De avslöjar ledningens ambitionsnivå. Dessutom är själva tidpunkten för sändningen av avgörande betydelse för att bedöma programutbudets publika tyngd. Om sändningar efter klockan 23 på kvällen bara når en tiondel så många som sändningar mellan klockan 20 och 22 minskar den specifika vikten av den sena sändningen med 90 procent.

Som ordförande i Sveriges Radios styrelse misslyckades jag totalt med att få fram en bättre programstatistik. Men i den uppgörelse som träffats mellan socialdemokraterna, centern och folkpartiet ingår en fortlöpaude kontroll av hur public service-begreppet tolkas och tillämpas.

Det är endast när vi genom en nyansering och precisering av programstatistiken vet hur uppdragsgivarnas intentioner tolkas av public service-företaget som vi kan börja en meningsfull diskussion om dess sätt att sköta sin uppgift. **HARRY SCHEIN DN 19/4 1996**

Utdrag ur några brev från 1995-2000.

Det genomgående temat i utdragen är att TV-licensen är orättvis, med dyr onödig byråkrati, och bör ersättas av en kollektivlicens betald av riksdagen/staten, finansierad på lämpligt sätt. TV-licensen är en besvärande påлага isynnerhet för dem med de lägsta inkomsterna.

15 februari 1995:

“Till statsministern (Ingvar Carlsson)

vice statsministern (Mona Sahlin)

socialministern (Ingela Thalén)

finansministern (Göran Persson)

(Ministrarna får varsitt lika exemplar) ,

Statsrådsberedningen,

103 33 Stockholm.

.....

Grundavdraget och TV-skatten.

För att förbättra fördelningen mellan ensamman och gifta har jag många år föreslagit att TV-licensen utformas som en kollektivlicens för privathushållen, en licens som betalas av staten.

TV-licensen är egentligen en skatt, en skatt som är orättvis. Ensamman betalar lika mycket som två gifta och för barnen betalas inget extra. TV-licensen är per tittartimme dubbelt så dyr för ensamman som för gifta. Licensen kostar nu 360 kr per kvartal och ett kvartal går mycket fort.

Rikspolischefen Björn Eriksson tyckte i TV-programmet "Veckan" den 29 jan 95 att TV-licensen är billig. Det är den förmodligen för en person med hans inkomster, men för pensionärer och icke-pensionärer med låga inkomster och för barnfamiljer med bostadsbidrag är TV-licensen en stor utgift.

Jag har tidigare berättat på sid 1908 (och 1895) om pensionerade sjuksköterskor som arbetat som sjuksköterskor i hela sitt liv och som har pension på ca 105 000. I regeringens förslag för pensionärerna har hon kvar 112 kr per månad och 336 kr per kvartal sedan

kostnaderna för det allra nödvändiga gaste betalats. Alla borde kunna förstå, att TV-licensen på 360 kr per kvartal i den situationen är en mycket dryg utgift

Enligt senaste statistiken, i SÅS 1993, var antalet TV-licenser 1991 3 331 000 st. 1440 kr för varje gör 4,8 miljarder kr.

Om man tar bort TV-licensen för privathushållen minskar administrationskostnader och portokostnader för Radiotjänst och minskar portokostnader för privatpersonerna med tillsammans minst 200 miljoner kr och räknat med licensskolkare kring 300 miljoner kr. Tar man bort TV-licensen för privathushållen minskar KPI med ca en halv procent. Basbeloppet minskar cirka en halv procent och folkpension och ATP minskar med kanske i runda tal 1 miljard kr.

Om man slopar TV-licensen för privathushållen kan man ersätta det med en sänkning av grundavdraget som ger ca 3,6 miljarder kr.....

Stockholm den 15 februari 1995 Sven Winnell “

11 maj 1995 :

**“Till statsministern (Ingvar Carlsson),
v statsministern (Mona Sahlin),
socialministern (Ingela Thalén),
finansministern (Göran Persson).
Statsrådsberedningen 103 33 Stockholm.
Statsråden får varsitt lika exemplar.”**

Sänkt matmoms har föreslagits:

“.... En sänkning av matmomsen kostar staten ca 10 miljarder kr per år och ger skattelättnader med dålig fördelningsprofil, de med höga inkomster vinner mest och de med låga inkomster minst, vilket är tvärtemot det som behövs.....

Regeringens förslag att sänka matmomsen är ofinansierad.....

I stället för att sänka matmomsen borde man ta bort TV-avgiften för hushållen och låta staten betala en kollektivlicens för dem. Att ta bort TV-skatten kostar staten bara hälften av vad matmoms-sänkningen kostar och ger en bättre fördelningsprofil. Eventuellt kan man sänka

grundavdragen för att finansiera borttagandet, vilket förbättrar fördelningen.....

Stockholm den 11 maj 1995 Sven Winnell”

27 augusti 1995 :

**“Till statsministern (Ingvar Carlsson),
v statsministern (Mona Sahlin),
socialministern (Ingela Thalén),
finansministern (Göran Persson),
samordningsmin. (Jan Nygren).
Statsrådsberedningen 103 33 Stockholm.
Statsråden får varsitt lika exemplar.**

.....

Ett bra sätt att förbättra fördelningen mellan ensamstående och gifta är att avskaffa TV-licensen för privathushållen och ersätta den med en kollektivlicens betald av staten.

Jag bifogar kopia av artikel i DN den 11 juni 1995 av Harry Schein. Han menar att TV-licensen är en skatt som bör avskaffas.

Jag menar, att finansieringen av borttagandet av TV-licensen kan ske genom sänkning av grundavdragen, vilket förbättrar fördelningen mellan ensamma och gifta

Stockholm den 27 augusti 1995 Sven Winnell “

23 februari 1996:

**“Till statsministern (Ingvar Carlsson),
socialministern (Ingela Thalén),
finansministern (Göran Persson),
samordningsmin. (Jan Nygren).
Statsrådsberedningen 103 33 Stockholm.
Statsråden får varsitt lika exemplar.**

.....

TV-licensen.

En orättvis pålaga är TV-licensen, som kostar lika mycket oberoende av hushållens storlek..... TV-avgiften är i själva verket en skatt.

En tittare har nästan inga möjligheter att påverka programmen och måste betala TV-avgiften vare sig tittandet är en timma eller tio timmar per dag. För radio-lyssnande krävs inga avgifter.....

TV-licensen för hushållen bör ersättas av en kollektivlicens för hushållen som betalas av riksdagen. För andra än privathushåll kan TV-avgiften behållas, för hotell, restauranger, kontor och andra arbetsplatser o d.....

Stockholm den 23 februari 1996 Sven Winnell”

19 april 1996:

**“Till statsministern (Göran Persson)
socialministern (Margot Wallström)
finansministern (Erik Åsbrink)
Statsrådsberedningen 103 33 Stockholm.**

Socialdemokraternas gruppled. riksdagen (Sven Hulterström)

Socialdemokraternas partisekreterare (Ingela Thalén)

Riksdagen 100 12 Stockholm. Alla får varsitt lika exemplar.

Som komplement till mitt brev igår ber jag få överlämna kopia av artikel i DN den 19 april 1996 av Harry Schein, om TV-licensen.

Stockholm den 19 april 1996 Sven Winnell”

6 april 1997:

**“Till Statsministern (Göran Persson),
Statsrådsberedningen, Stockholm. Fax 08 - 723 11 71**

.....

Arbetslösheten kommer förmodligen att bestå längre än statsministern vill få oss att tro. Regeringen har försummat fördelningspolitiken. Jag menar att fördelningspolitiken måste komma först.....

I samband med skattereformen 1990 påpekade jag att de högsta inkomsterna fick lättnader på många miljarder kr trots att Ingvar Carlsson lovade att de med höga inkomster skulle få betala sina egna skattelättnader. Nu menar skatteministern Östros, att skattereformen var underfinansierad med 25 miljarder kr, som jag fattat det p g a

skattelättnaderna för de högsta inkomsterna.

Östros har fört fram tanken på skattesänkning för de lägsta inkomsterna genom höjning av grundavdrag. Detta oroar mig, därför att skattesänkningar för de lägsta inkomsterna inte kan göras så att de kommer de sämst ställda tillgodo. Det är **ensamstående** med låga inkomster och bland dem många kvinnor som behöver förbättringar. Sänkningen av skatten kommer orättvist att gynna makar. Och ska man inte gynna även höga inkomster om man höjer grundavdraget måste man ändra skatteskalen och öka marginalskatten som gäller för inkomster nu mellan ungeför 100 000 och 200 000.....

TV-licensen för hushållen bör ersättas av en kollektivlicens för hushållen som betalas av riksdagen. För andra än privathushåll kan TV-avgiften behållas, för hotell, restauranger, kontor och andra arbetsplatser o d. För finansiering av den kollektiva licensen för privathushållen kan grundavdraget i skattesystemet sänkas....

Stockholm den 6 april 1997 Sven Winnell”

24 augusti 1999:

“Till Kulturministern, Marita Ulvskog.

Kulturdepartementet.

Fax 08- 21 68 13.

.....

TV-avgiften: Ta bort TV-licensen för privathushåll och ersätt den med en kollektivlicens betald av riksdagen.

___Nu när staten väntas få stora överskott är det lämpligt att avskaffa TV-licensen för privathushållen och ersätta den med en kollektivlicens betald av staten. Statens administration av licensen och allmänhetens portokostnader uppgår till cirka en halv miljard kr per år. Detta är pengar som borde kunna användas på bättre sätt.

Ett alternativ: Ta bort TV-licensen för privathushåll och ersätt den med en kollektivlicens betald av riksdagen. Finansiera detta med en sänkning av grundavdraget

DN 23 aug 1999 sid A18.

" Radiotjänst ökar skuld. Av Anders Öhman

Har Radiotjänst AB i Kiruna rätt att sända obetalda räkningar direkt till kronofogden och därmed tvinga på den skuldsatte lagsökningskostnad, som ytterligare ökar skuldbördan? Det undrar Lennart Bergstrand med anledning av DN Konsumenters artikel om skuldsanering den 9 augusti. Han är föreståndare vid ett behandlingshem och hjälper skuldsatta till uppgörelser med fordringsägare.

- I samband med detta har jag kommit i kontakt med ett märkligt förfarande där Radiotjänst skickat fem obetalda kvartalsräkningar i rad till kronofogden.

Han hänvisar till ett fall där fem obetalda kvartalsavgifter på 350 kronor vardera vuxit till 1350 kronor, det vill säga totalt 6 750 kronor.

Då han påpekade detta fick han beskedet att systemet med lagsökning regleras av ett specialavtal med kronofogden, som innebär att Radiotjänst inte behöver betala kronofogdens utgifter om kunden inte kan betala sin skuld.

Genom att lägga på flera lagsökningsavgifter sker därmed en utträngning av den skuldsattes betalningsförmåga till andra fordringsägares nackdel.

Lena Bjerkesjö, informationsenheten, Radiotjänst i Kiruna AB säger till DN Konsument att Radiotjänst har ett myndighetsuppdrag. Det avgör hur frågor kring tv-avgiften ska hanteras. Ärenden som går vidare till Kronofogdemyndigheten betraktas därför som allmänt mål. Enligt lagen ska förrättningskostnader inte betalas av myndigheten i allmänna mål.

Tv-avgiften betalas normalt i fyra poster om året. Obetalda räkningar överförs till kronofogden senast två månader efter den dag avgiften senast skulle ha betalats.

anders.ohman@dn.se 08-7381027 ”.....

Stockholm den 24 augusti 1999 Sven Winnell”

13 augusti 2000:

**“Till finansministern, Bosse Ringholm,
Finansdepartementet Fax 08-217386**

.....

De som behöver lättnader nu är framför allt ensamstående med låga inkomster.

Det har jag påpekat många år och ett lämpligt medel att rätta till skevheterna med är att införa bostadsbidrag för barnlösa icke-pensionärer enligt mitt förslag som är så konstruerat att förhållandena för ensamma relativt förbättras. Förslaget bygger på en ändring av ungdomsbostadsbidragen. De nuvarande tillfälliga skatterabatterna för låga inkomster bör avskaffas och ersättas av de föreslagna bostadsbidragen för barnlösa.....

Nu när staten väntas få stora överskott är det lämpligt att avskaffa TV-licensen för privathushållen och ersätta den med en kollektivlicens betald av staten. Statens administration av licensen och allmänhetens portokostnader uppgår till cirka en halv miljard kr per år. Detta är pengar som borde kunna användas på bättre sätt.

**Ett alternativ: Ta bort TV-licensen för privathushåll och ersätt den med en kollektiv-licens betald av riksdagen. Finansiera detta med en sänkning av grundavdraget
Stockholm den 13 augusti 2000 Sven Winnell”**

Sid 3605-3611:

Sammanfattning av SOU 2005:2

Betänkandet “Radio och TV i allmänhetens tjänst – Finansiering och skatter, SOU 2005:2.” Sammanfattning SOU 2005:2 (Sammanfattningen finns på sid 3605-3611 och utelämnas här)

.....
Stockholm den 10 mars 2005

Sven Winnell Fyrverkarbacken 40. 112 60 Stockholm
sven.winnell@telia.com

Lagrådsremiss

Ändringar i lagen (1989:41) om TV-avgift m.m.
Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.
Stockholm den 12 januari 2006
Ibrahim Baylan
Knut Weibull
(Utbildnings- och kulturdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås att det i lagen om TV-avgift (1989:41) införs en bestämmelse som anger att TV-avgiften skall finansiera radio- och TV i allmänhetens tjänst och sådan verksamhet som är direkt anknuten till den. Det föreslås även att en definition av begreppet TV-mottagare förs in i lagen.

Vidare föreslås att avgiftsskyldigheten för TV-avgift skall upphöra vid tidpunkten för den avgiftsskyldiges dödsfall under vissa förutsättningar. Det lägsta beloppet för återbetalning av avgift föreslås höjas från 100 till 150 kronor.

Slutligen föreslås en ändring i radio- och TV-lagen (1996:844) som innebär att Granskningsnämnden för radio och TV, Radio- och TVverket och Konsumentombudsmannen kan förelägga en tillståndshavare att lämna upplysningar och handlingar som behövs för kontroll av att verksamheten bedrivs i enlighet med lagen samt de villkor och före-skrifter som meddelats med stöd av lagen. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.2

Innehållsförteckning

1 Beslut.....	4
2 Lagförslag.....	5
2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift.....	5
2.2 Förslag till lag om ändring i radio- och TV-lagen(1996:844).....	9
3 Ärendet och dess beredning.....	13
4 Utgångspunkter.....	14

5 Gällande rätt	14
5.1 Yttrandefrihetsgrundlagen	14
5.2 Radio- och TV-lagen.....	15
5.3 Lagen om TV-avgift	16
6 Avgiftssystemet	17
6.1 TV-mottagare i dagens lag om TV-avgift.....	17
6.2 Konvergensutveckling	18
6.3 Teknikutveckling avseende distribution och apparatur för radio och TV	18
6.3.1 Utsändning och vidareändring av TV-signaler.....	19
6.3.2Mottagning av TV i dag-teknisk utrustning, distributionssätt	19
6.4 Finansiering, avgiftsskyldighet och innehav av TV	21
7 Övriga avgiftsfrågor	26
7.1 Betalningsskyldighet vid dödsfall.....	26
7.2 TV-avgift vid olika boendeformer	27
7.3 Kontrollavgift m.m.	29
7.4 Tillgång till personuppgifter om make från SPAR.....	30
8 Förutsättningar för myndigheternas tillsyn	31
8.1 Bakgrund och allmänna utgångspunkter.....	31
8.2 Överväganden och förslag	32
9 Ikraftträdande m.m.	35
9.1 Lagen om TV-avgift	35
9.2 Radio- och TV-lagen.....	36
10 Ekonomiska konsekvenser	36
10.1 Lag om TV-avgift	36
10.2 Radio- och TV-lagen.....	37
11 Författningskommentarer	37
11.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift.....	37
11.2 Förslag till lag om ändring i radio- och TV-lagen(1996:844)...	39
Bilaga 1 Sammanfattning (SOU 2005:2).....	42
Bilaga 2 Författningsförslag i aktuella delar.....	51
Bilaga 3 Förteckning över remissinstanser	58
Bilaga 4 Sammanfattning av betänkandet (SOU 2004:39) avseende aktuella delar	59
Bilaga 5 Författningsförslag i aktuella delar.....	62
Bilaga 6 Förteckning över remissinstanserna	84

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift,
2. lag om ändring i radio- och TV-lagen (1996:844).

2 Lagförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TVavgift

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1989:41) om TV-avgift

dels att 24 § skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 24 § skall utgå,

dels att i 6, 9, 10, 12–15, 17–21, 23, 25 och 27 §§ orden ”bolaget” och ”Bolaget” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”RIKAB”,

dels att nuvarande 1 och 2 §§ skall betecknas 2 a och 2 b §§,

dels att rubriken närmast före 1 § skall sättas närmast före 2 a §,

dels att rubriken till lagen skall ha följande lydelse,

dels att 2 a, 5, 7, 8, 11 och 29 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas två nya bestämmelser, 1 och 2 §§ samt närmast före 1 och 2 §§ två nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag (1989:41) om TV-avgift

Föreslagen lydelse

Lag (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst

Finansiering

1 §

Radio- och TV i allmänhetens tjänst, och verksamhet som är direkt anknuten till den, skall finansieras med en TV-avgift enligt denna lag under förutsättning att sändningstillstånd enligt 2 kap. 2 § radio och TVlagen (1996:844) har meddelats den som bedriver sändningsverksamheten och tillståndet innehåller ett förbud mot att sända reklam.

Sändningar av radio och TV som avses i första stycket och som är riktade till Sverige, skall vara tillgängliga för allmänheten utan

villkor om annan betalning än TVavgiften.

Definitioner

2 §

En TV-mottagare är en sådan teknisk utrustning som är avsedd för att ta emot utsändning eller vidareutsändning av TV-program, även om utrustningen också kan användas för annat ändamål.

2 a §

Nuvarande lydelse

Den som innehar en TVmottagare skall betala TV-avgift för mottagaren till Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag.

Föreslagen lydelse Den som innehar en TVmottagare skall betala TV-avgift till Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB).

5 §1 (1 Senaste lydelse 2005: 537.)

Nuvarande lydelse

Skyldigheten att betala TVavgift omfattar inte TV- mottagare som finns i anläggningar eller lokaler som är avsedda för annat än bostadsändamål eller i fortskaffningsmedel, om mottagaren på grund av en särskilt vidtagen åtgärd inte kan användas för att ta emot TV-program.

Föreslagen lydelse

Skyldighet att betala TV-avgift finns inte vid innehav av TVmottagare som finns i anläggningar eller lokaler som är avsedda för annat än bostadsändamål eller i fortskaffningsmedel, om mottagaren på grund av en särskilt vidtagen åtgärd inte kan användas för att ta emot TV-program.

7 §2 (2 Senaste lydelse 2005:1091)

Nuvarande lydelse och Föreslagen lydelse

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor.

Varje post avser en avgiftsperiod om tre månader och skall betalas senast sista vardagen före avgiftsperiodens början.

För innehav av TV-mottagare under tiden före den första avgiftsperioden skall avgiften betalas med så stort belopp i förhållande till årsavgiften som motsvarar innehavstiden. Beloppet avrundas nedåt till jämnt antal kronor.

Föreslagen lydelse

RIKAB får, efter avtal med den avgiftsskyldige, besluta dels att TV-avgift skall betalas i andra poster och vid andra tidpunkter än som anges i andra stycket, dels att avgiften inte skall aviseras enligt 10 §.

8 §3 (3 Senaste lydelse 1996: 852.)

Nuvarande lydelse

Den som blir innehavare av en TV- mottagare och som är avgiftsskyldig för innehavet, skall senast 15 dagar därefter anmäla innehavet till bolaget.

Yrkesmässig överlåtelse eller uthyrning i detaljhandeln av TVmottagare skall av överlåtaren respektive uthyraren anmälas till bolaget inom den tid som regeringen bestämmer. Anmälan skall innehålla de uppgifter som behövs för fastställandet av avgiftsskyldigheten för innehavet av TV-mottagaren.

Föreslagen lydelse

Den som blir innehavare av en TV- mottagare och som är avgiftsskyldig för innehavet, skall senast 15 dagar därefter anmäla innehavet till RIKAB.

Yrkesmässig överlåtelse eller uthyrning i detaljhandeln av TVmottagare skall anmälas av överlåtaren respektive uthyraren till RIKAB före utgången av kalendermånaden närmast efter överlåtelsen eller uthyrningen. Anmälan skall innehålla de uppgifter som behövs för att fastställa avgiftsskyldigheten.

Nuvarande lydelse och Föreslagen lydelse

Den som förvärvar eller hyr en TV-mottagare av någon enligt andra stycket eller av den som företräder honom eller henne är skyldig att på begäran lämna överlåtaren eller upplåtaren de uppgifter som överlåtaren eller upplåtaren behöver för att fullgöra sin anmälnings-skyldighet.

11 §4 (4 Senaste lydelse 1997:1164.)

Nuvarande lydelse

TV-avgift skall betalas till dess att den avgiftsskyldige har anmält hos bolaget att hans eller hennes avgiftspliktiga innehav har upphört.

Avgift som avser tid efter det att sådan anmälan har kommit in till bolaget skall betalas tillbaka till den avgiftsskyldige. Om beloppet är lägre än 100 kr, betalas det dock inte tillbaka.

Föreslagen lydelse

TV-avgift skall betalas till dess att den avgiftsskyldige har anmält att hans eller hennes avgiftspliktiga innehav har upphört och anmälan har kommit in till RIKAB.

Om den avgiftsskyldige avlider upphör avgiftsskyldigheten per dödsdagen, om en anmälan som avses i första stycket kommer in till RIKAB inom tre månader från denna dag.

TV-avgift som avser tiden efter det att avgiftsskyldigheten har upphört enligt första eller andra stycket skall betalas tillbaka till den avgiftsskyldige eller dödsboet. Om beloppet är lägre än 150 kr, betalas det dock inte tillbaka.

29 §5 (5 Senaste lydelse 1997:1164.)

Nuvarande lydelse

De avgiftsbelopp som bolaget tar emot skall minst månadsvis föras över till Riksgäldskontoret. Medlen skall omedelbart placeras på räntebärande räkning där. Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag svarar för förvaltningen av medlen.

Föreslagen lydelse

De avgiftsbelopp som RIKAB tar emot skall minst månadsvis föras över till Riksgäldskontoret. Medlen skall omedelbart placeras på räntebärande räkning där. RIKAB svarar för förvaltningen av medlen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

2.2 Förslag till lag om ändring i radio- och TV-lagen (1996:844)

Härigenom föreskrivs i fråga om radio- och TV-lagen (1996:844)¹ dels att 9 kap. 7, 9 och 10 §§ skall upphöra att gälla, dels att nuvarande 9 kap. 11 och 12 §§ skall betecknas 9 kap. 9 och 10 §§,

dels att 3 kap. 2 §, 9 kap. 5 §, 10 kap. 9 § och 13 kap. 3 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 9 kap. 7 §, av följande lydelse.

(1 Senaste lydelse av
9 kap. 7 § 2001:1046
9 kap. 9 § 2001:1046
9 kap. 10 § 2001:1046)

3 kap.

2 §2 (2 Senaste lydelse 1998:1713.)

Nuvarande lydelse och Förslagen lydelse

Villkor för sändningstillstånd får även avse skyldighet att

1. sända program till hela landet eller till en viss del av landet,
2. sända under en viss minsta tid,
3. samtidigt sända ett visst minsta antal program i varje område,
4. bereda utrymme för sändningar som är särskilt anpassade för syn- eller hörselskadade enligt 2 kap. 1 § andra stycket,
5. utforma sändningar på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för funktionshindrade,
6. bereda utrymme för sändningar som sker med stöd av tillstånd av regeringen,
7. använda en viss sändningsteknik samt samverka med andra tillståndshavare i tekniska frågor,
8. använda vissa radiosändare,
9. ta hänsyn till ljudradions och televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmets ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen,
10. iaktta bestämmelsen i 6 kap. 3 § första stycket om beriktigande även i fråga om ljudradion,

11. sända genmälen,

12. i programverksamheten respektera den enskildes privatliv,

13. sända ett mångsidigt programutbud,

14. regionalt sända och producera program,

15. kostnadsfritt sända meddelanden som är av vikt för allmänheten om en myndighet begär det,

Nuvarande lydelse

16. till Granskningsnämnden för radio och TV lämna uppgifter som är nödvändiga för nämndens bedömning om sända program stämmer överens med de villkor som har meddelats enligt denna lag,

17. utforma sändningarna på ett sådant sätt att de inte endast kan tas emot av en begränsad del av allmänheten i sändningsområdet, och

18. utarbeta en beredskapsplan för verksamheten under höjd beredskap och vid svåra påfrestningar på samhället i fred samt lämna planen till regeringen och till den myndighet som regeringen bestämmer.

Förslagen lydelse

16. utforma sändningarna på ett sådant sätt att de inte endast kan tas emot av en begränsad del av allmänheten i sändningsområdet, och

17. utarbeta en beredskapsplan för verksamheten under höjd beredskap och vid svåra påfrestningar på samhället i fred samt lämna planen till regeringen och till den myndighet som regeringen bestämmer.

9 kap.

5 §2 (2 Senaste lydelse 2001:1046.)

Nuvarande lydelse

På begäran av Radio- och TVverket skall den som sänder TVprogram över satellit eller med stöd av tillstånd av regeringen lämna upplysningar om vem som äger företaget och på vilket sätt verksamheten finansieras.

Förslagen lydelse

På begäran av Radio- och TVverket skall den som sänder TVprogram över satellit lämna upplysningar om vem som äger företaget och på vilket sätt verksamheten finansieras.

7 §

Föreslagen lydelse

På begäran av Granskningsnämnden för radio och TV, Radio- och TV-verket och Konsumentombudsmannen skall den som bedriver verksamhet som är tillståndspliktig enligt lagen tillhandahålla myndigheterna de upplysningar och handlingar som behövs för att kontrollera att verksamheten bedrivs i enlighet med lagen samt de villkor och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

10 kap.

9 §3 (3 Senaste lydelse 2001:272.)

Nuvarande lydelse och Föreslagen lydelse

Den som åsidosätter de bestämmelser som anges i denna paragraf får föreläggas att följa bestämmelserna. Ett föreläggande får förenas med vite. Detta gäller bestämmelser om

1. närradiosändningars och lokalradiosändningars innehåll samt skyldighet att i lokalradio sända eget material och program med lokal anknytning (5 kap. 11 § 2 och 3, 6 kap. 6, 7 och 7 a §§),
2. beteckningar (6 kap. 9 §),
3. sändningsplikt eller skyldighet att tillhandahålla kanal för lokala kabelsändarföretag (8 kap. 1, 2 och 4 §§),

Nuvarande lydelse

4. skyldighet att lämna vissa upplysningar till Radio- och TV- verket (9 kap. 4–7 §§),

Föreslagen lydelse

4. skyldighet att lämna vissa upplysningar till Radio- och TVverket (9 kap. 4–6 §§),

Nuvarande lydelse och Föreslagen lydelse

5. skyldighet att lämna inspelning (9 kap. 8 §),

Nuvarande lydelse

6. skyldighet att lämna upplysning om sändningstider i närradio (9 kap. 9 § första stycket),

7. skyldighet att lämna upplysningar om programinnehåll (9 kap. 9 § andra stycket),

8. varning (6 kap. 2 §),

9. skyldighet att lämna uppgifter till Granskningsnämnden för radio och TV (9 kap. 10 §), eller

10. skyldighet att årligen rapportera till Granskningsnämnden för radio och TV (9 kap. 11 §).

Föreslagen lydelse

6. varning (6 kap. 2 §),

7. skyldighet att årligen rapportera till Granskningsnämnden för radio och TV (9 kap. 9 §), eller

8. skyldighet att lämna upplysningar och handlingar enligt 9 kap. 7 §.

Nuvarande lydelse

Föreläggande enligt första stycket 1, 2 och 5–10 får meddelas av Granskningsnämnden för radio och TV. Föreläggande enligt första stycket 3–6 får meddelas av Radio- och TV-verket. Föreläggande enligt första stycket 5 och 6 får även meddelas av Konsumentombudsmannen.

Föreslagen lydelse

Föreläggande enligt första stycket 1, 2 och 5–8 får meddelas av Granskningsnämnden för radio och TV. Föreläggande enligt första stycket 3–5 och 8 får meddelas av Radio- och TV-verket. Föreläggande enligt första stycket 5 och 8 får även meddelas av Konsumentombudsmannen.

13 kap.

3 §4 (4 Senaste lydelse 2001:272.)

Nuvarande lydelse

Beslut av Granskningsnämnden för radio och TV eller Radio- och TV-verket om förelägganden som har förenats med vite enligt 10 kap. 8 §, 9 § första stycket 1–3 och 8–10 samt 10 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Förelägganden enligt 10 kap. 8 §, 9 § första stycket 1, 2, 9 och 10 samt 10 § gäller omedelbart, om inte något annat förordnas.

Föreslagen lydelse

Beslut av Granskningsnämnden för radio och TV, Radio- och TV-verket eller Konsumentombudsmannen om förelägganden som har förenats med vite enligt 10 kap. 8 §, 9 § första stycket 1–3 och 6–8 samt 10 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Förelägganden enligt 10 kap. 8 §, 9 § första stycket 1, 2, 7 och 8 samt 10 § gäller omedelbart, om inte något annat förordnas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TVavgift.

Lagen bör ändras så att TV-avgiften för privathushåll betalas av staten. De torde kunna göras genom ändring av 7§.

I lagrådsremissen:

7 §

Nuvarande lydelse och Föreslagen lydelse

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor.

Varje post avser en avgiftsperiod om tre månader och skall betalas senast sista vardagen före avgiftsperiodens början.

För innehav av TV-mottagare under tiden före den första avgiftsperioden skall avgiften betalas med så stort belopp i förhållande till årsavgiften som motsvarar innehavstiden. Beloppet avrundas nedåt till jämnt antal kronor.

Föreslagen lydelse

RIKAB får, efter avtal med den avgiftsskyldige, besluta dels att TV-avgift skall betalas i andra poster och vid andra tidpunkter än som anges i andra stycket, dels att avgiften inte skall aviseras enligt 10 §.

Ändringsförslag om kollektivlicens för privathushåll.

7 §

Nuvarande lydelse

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor.

Föreslagen lydelse

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor. Avgiften för privatbostadshushåll betalas av staten. Antalet privatbostadshushåll skall för helår anses vara lika med antalet privabostadshushåll fyra år före avgiftsåret enligt SCBs statistik redovisad i Bostads- och hyresundersökningarna. År 2002 var det avsedda antalet hushåll enligt denna statistik för samtliga upplåtelseformer 3427000 st.

Nuvarande lydelse och Föreslagen lydelse

Varje post avser en avgiftsperiod om tre månader och skall betalas senast sista vardagen före avgiftsperiodens början.

För innehav av TV-mottagare under tiden före den första avgiftsperioden skall avgiften betalas med så stort belopp i förhållande till årsavgiften som motsvarar innehavstiden. Beloppet avrundas nedåt till jämnt antal kronor.

Föreslagen lydelse

RIKAB får, efter avtal med den avgiftsskyldige, besluta dels att TV-avgift skall betalas i andra poster och vid andra tidpunkter än som anges i andra stycket, dels att avgiften inte skall aviseras enligt 10 §.

Förmögenhetsskatten bör slopas.

En lämplig reform är att ta bort förmögenhetsskatten, något som länge önskats av näringslivet. Det kan kompenseras provisoriskt eller permanent med en höjning av bolagsskatten med cirka två procentenheter.

Johan Fall, Svenskt Näringsliv på Internet 2005-12-12: "Sverige går inte i Finlands fotspår. Sverige hakar inte på Finland och slopar förmögenhetsskatten. Därmed fortsätter kapitalflykten, samtidigt som många svenska företag lider brist på kapital.

I går fattade Finlands riksdag beslut om slopad förmögenhetsskatt. Röstsiffrorna var 134-45. Finland gör därmed sällskap med Danmark, Island, Tyskland, Nederländerna, Österrike och Luxemburg som alla slopat skatten de senaste åren.

Av EU:s och OECD:s 40-talet medlemsländer återstår därmed bara Sverige och ytterligare fyra länder, som ännu har kvar skatten.

Förmögenhetsskatten orsakar kapitalflykt. Enbart förra året uppgick kapitalflykten till 83 miljarder kronor och över tiden är den sammanlagt över 1 000 miljarder kronor. Samtidigt visar undersökningar på kapitalbrist bland många mindre företag. Att följa Finlands exempel hade därför varit klokt.

I dag fattar Sveriges riksdag beslut om nya 3:12-regler. Detta innebär en del förbättringar, men på flera punkter sker också allvarliga försämringar.

Ett allvarligare problem, än försämringarna i 3:12-regelverket, är de beslut som den svenska riksdagen inte tar. Den utredning, som legat till grund för de nya 3:12-reglerna, hade bland sina förslag även med slopad förmögenhetsskatt. Förslaget finns dock inte med i regeringens proposition."

Förmögenhetsskatten är en orättvis skatt, som bl a f d LO-ekonomen PO Edin velat ta bort. Det är lämpligt att ta bort den nu före valet, bl a därför att de nya taxeringsvärdena för småhusen stigit så mycket

att det i många fall innebär katastrofliknande situationer för husägarna (vårt folk enligt Gunnar Sträng), dels högre fastighetsskatter och dels också förmögenhetsskatter. Att höja bolagsskatten som kompensation har någon gång hörts från näringslivshåll. För att få ett snabbt borttagande kan man göra det och sedan fundera på annan kompensation om det bedöms nödvändigt.

Enligt Svenskt Näringslivs nyhetsbrev på Internet den 20 mars 2006 har Kjell Olof Feldt vid Svenskt Näringslivs tredje rundabordsamtal framfört att han vill slopa förmögenhetsskatten.

Svenskt Näringslivs nyhetsbrev på Internet 060315.

"Vem vill gynna de rikaste svenskarna?"

Av: Kerstin Nyquist, Svenskt Näringsliv

Problemet med förmögenhetsskatten är inte att den gynnar de rika. Problemet är att kapital flyr från Sverige, och de rika vet dessutom att placera sina förmögenheter så att de undgår skatt, skriver Karin Nyquist, skattejurist på Svenskt Näringsliv, i Aftonbladet idag.

Finansminister Pär Nuders argument mot ett slopande av förmögenhetsskatten är att detta skulle leda till att fem miljarder kronor skulle komma de allra rikaste svenskarna till del. Ja, om motivet för ett slopande av förmögenhetsskatten skulle vara det kan man kanske förstå finansministerns resonemang, men det är av andra orsaker som skatten bör slopas.

Det är inte bara Svenskt Näringsliv som anser att förmögenhetsskatten skall slopas. Bland andra LO:s tidigare chefekonom P-O Edin, Konjunkturinstitutets generaldirektör Ingemar Hansson, Skatte-

verkets generaldirektör Mats Sjöstrand och till och med finansministerns egna partikamrater i Broderskapsrörelsen har ju framfört att de anser att förmögenhetsskatten bör slopas. Detta lär väl ändå vara personer som även finansministern inser inte drivs av en önskan att gynna de rikaste av svenskar!

Broderskapsrörelsen anser att ett problem med förmögenhetsskatten är att den i liten grad berör dem som är mycket rika. Ägare till stora förmögenheter har i regel funnit lösningar att placera familjens förmögenhet på sätt som gör att man undgår skatt. Den som använder sina pengar för att placera i skogsmark gör det skattefritt.

Så märkligt slår skatten att har Du aktier i NASDAQ-noterade Microsoft är det skattefritt medan aktier i A-listenoterade Volvo blir beskattade. Man kan fråga sig var logiken finns.

Det allvarligaste problemet med förmögenhetsskatten anser Broderskapsrörelsen ändå vara att skatten driver kapitalet ut ur landet. Man anser att de fem miljarder som ett slopande skulle kosta snart skulle hämtas hem genom ökade skatteintäkter och kapitalet skulle bli kvar i landet och göra nytta här.

Detta är helt rätt! De svenska hushållens odeklarerade tillgångar överstiger nu 800 miljarder kronor. Lägg till detta att det enbart bland de tio rikaste svenskarna finns förmögenheter motsvarande över 500 miljarder kronor hos personer som lämnat Sverige. Allt som allt uppgår kapitalflykten till över 1 000 miljarder kronor. Även om bara en liten del återvände till Sverige skulle det skapa förutsättningar för tusentals nya jobb.

Om man gör en försiktig kalkyl med att 50 miljarder kronor återvänder till Sverige – eller ett stoppat utflöde – så skulle detta skapa förutsättningar för 25 000 – 30 000 nya jobb!

Därför – problemet med att slopa förmögenhetsskatten är inte att det gynnar de rika. Problemet är att Sverige i en global värld läcker som ett såll medan regeringen blundar för verkligheten. En verklighet som nu annars tycks stå klar för alltfler upplysta medborgare.”

Några andra utredningar.

Om utbildningar vid universitet och högskolor, klassifikationer i bibliotekssystem, forskningsämnen, databaser, bibliotek, offentliga organisationer enligt sverige.se, ämnen i riksdagens samhällsguide, CPV-koder för varor och tjänster, näringsgrenar, arbetsställen, yrkesklassificering, utbildningsklasser, forskning, skolämnen, klassifikationssystem för museer:

Sven Winnell 040421: Utbildningar vid universitet och högskolor (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40f.pdf>)

Sven Winnell 041214+tillägg 060220: Kunskaper vid universitet och högskolor i Sverige. Från en pågående, ej avslutad, undersökning. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40h.pdf>)

Sven Winnell 050109: Infostruktur. Klassifikationssystem: LIBRIS - SAB och SW-systemet. (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40i.pdf>)

Sven Winnell 050101: SCB:s forskningsämnen inlagda i SW-systemet. Samt nedlagda SAFARIs ämnen inlagda i SW-systemet. (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40j.html>)

Sven Winnell 050112: Termer ur MeSH (Medical Subject Headings). (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40k.html>)

Sven Winnell 050112: Några databaser och bibliotek. (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40l.html>)

Sven Winnell 050121: sverige.se som ersatt SverigeDirekt. Kompletterad 050411 med Riksdagens samhällsguide. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40m.pdf>)

Sven Winnell 050130: CPV-koder 2003. Från Internet 050126. (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40n.pdf>)
CPV-koder. Europeisk standard. Common Procurement Vocabulary (CPV) är en europeisk standard för att klassificera varor och tjänster.

Sven Winnell 050130: CPV-koder 2003. Inlagda i SW-klassifikationssystem. (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40o.pdf>)

Sven Winnell 050130: CPV-koder 2003. Inlagda i SW-klassifikationssystem. Områdena 66-69 förkortade. (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40p.pdf>)

Sven Winnell 050203: SNI 2002. Och antalet arbetsställen 1999. Inlagda i SW-klassifikationssystem. (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40q.pdf>)
SNI= svensk näringdgränsindelning.

Sven Winnell 050203: SSK 96. STANDARD FÖR SVENSK YRKESKLASSIFICERING. Yrken inplacerade i SW-klassifikationssystem. (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40r.pdf>)

Sven Winnell 050206: SUN, utbildningsklasser, Inlagda i SW-klassifikationssystem. (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40s.pdf>)

Sven Winnell 050206: SW-klassifikationssystem med inlagda: LIBRIS/SAB, sverige.se, forskningsämnen, CPV för varor/tjänster, SNI arbetsställen, SSK yrken, SUN utbildningar. (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40t.pdf>)

Sven Winnell 050403. Lärarutbildning. Forskning. Samhällsplanering. Skolan. (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40v.pdf>)

Sven Winnell 050429: SW-klassifikationssystem, med inlagda klasser enligt "Nordisk Outline", klassifikationssystem för museer. (<http://web.telia.com/~u86119282/omr40x.pdf>)

Några andra sammanställningar från 2004, 2005 och 2006:

Sven Winnell 040308: Mellanöstern, hela världen, Sverige och den strategiska IT-gruppen.
(<http://web.telia.com/~u86119281/omr40e.pdf>)

Sven Winnell 041112 ändrad 050121: Sammanställning om samhällsplaneringens problem.
(<http://web.telia.com/~u86119281/omr40g.pdf>)

Sven Winnell 050224: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Katastrof- och krisberedskap. Välfärdsfördelning. (<http://web.telia.com/~u86119281/omr40u.pdf>)

Sven Winnell 050510+050610: Världshistorien och framtiden. Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? (<http://web.telia.com/~u86119282/omr40y.pdf>)

Sven Winnell 050522+050605: De borgerliga partiernas skatteförslag. Och annat om skatter, bidrag och moral. Bostadsbidrag. TV-licens. (<http://web.telia.com/~u86119282/omr36-39h.pdf>)

Sven Winnell 050611: Utdrag ur Demokratirådets rapport 2005: Mediernas integritet (SNS).
(<http://web.telia.com/~u86119282/omr907a.pdf>)

Sven Winnell 050920: Välfärd, skatter, arbete, tillväxt.
(<http://web.telia.com/~u86119282/omr36-39i.pdf>)

Sven Winnell 051010: Folkhälsopolitik med nytt målområde: Kunskaper, förmåga, erfarenheter, vilja.
(<http://web.telia.com/~u86119282/omr61a.pdf>)

Sven Winnell 051015: Om EU. Politikområden. Kommissionen. Parlamentet. Utskott. Ledamöter. EU-nämnden. EU-historia. mm. Förslag till ny konstitution. Grundlag. Folkomröstningar. Lagrådet. Junilistan. (<http://web.telia.com/~u86119282/omr32a.pdf>)

Sven Winnell 051106+051109: Tillstånd och förändringar utomlands och i Sverige oroar. Vad göra ? Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?
(<http://web.telia.com/~u86119282/omr40z.pdf>)

Sven Winnell 051120: Det viktigaste problemet är: välfärden och välfärdsfördelningen, inte arbetslösheten.
(<http://web.telia.com/~u86119282/omr40za.pdf>)

Sven Winnell 051215: Om SCBs rapport Trender och prognoser 2005. (<http://web.telia.com/~u86119282/omr40zb.pdf>)

Sven Winnell 060111: Om LO-rapporten Vad vill egentligen moderaterna? Med kommentarer för partierna inför valet 2006.
(<http://web.telia.com/~u86119282/omr36-39j.pdf>)

Sven Winnell 060127: Samhällsplaneringens problem. Demokrati med kunskaper hos alla. Kriser och välfärd alla dagar. Ansvarskommittén. Tsunamikatastrofen. Krisberedskap.
(<http://web.telia.com/~u86119282/omr40zc.pdf>)

Sven Winnell 060224: Samhällsplaneringens problem. Klassifikationssystemet för verksamheter.
(<http://web.telia.com/~u86119282/omr40zd.pdf>)

Här finns bla förteckning över sammanställningar gjorda före 2004.

Tillägg 060326

TV-avgiften i proposition 2005/06:112

Lag (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst

Regeringen föreslår i propositionen följande lydelse:

“7 §

TV-avgiften är 1 996 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 499 kronor.

Varje post avser en avgiftsperiod om tre månader och skall betalas senast sista vardagen före avgiftsperiodens början.

För innehav av TV-mottagare under tiden före den första avgiftsperioden skall avgiften betalas med så stort belopp i förhållande till årsavgiften som motsvarar innehavstiden. Beloppet avrundas nedåt till jämnt antal kronor.

RIKAB får, efter avtal med den avgiftsskyldige, besluta dels att TV-avgift skall betalas i andra poster och vid andra tidpunkter än som anges i första och andra styckena, dels att avgiften inte skall aviseras enligt 10 §.”

Lydelsen bör istället, i princip, bli:

“7 §

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor. Avgiften för privatbostadshushåll betalas av staten. Antalet privatbostadshushåll skall för helår anses vara lika med antalet privatbostadshushåll fyra år före avgiftsåret enligt SCBs statistik redovisad i Bostads- och hyresundersökningarna. År 2002 var det avsedda antalet hushåll enligt denna statistik för samtliga upplåtelseformer 3427000 st.

Varje post avser en avgiftsperiod om tre månader och skall betalas senast sista vardagen före avgiftsperiodens början.

För innehav av TV-mottagare under tiden före den första av-

giftsperioden skall avgiften betalas med så stort belopp i förhållande till årsavgiften som motsvarar innehavstiden. Beloppet avrundas nedåt till jämnt antal kronor.

RIKAB får, efter avtal med den avgiftsskyldige, besluta dels att TV-avgift skall betalas i andra poster och vid andra tidpunkter än som anges i första och andra styckena, dels att avgiften inte skall aviseras enligt 10 §.”

Finansiering.

TV-licensen bör utformas som en kollektivlicens för privatbostadshushållen, betald av riksdagen. Övriga betalningsskyldiga, företag o d bör betala TV-avgift. Riksdagen bör ta igen kostnaden för kollektivlicensen enligt något alternativ:

1. Inte alls som ett led i en skattesänkning för alla.

Statens kostnader antages, med hänsyn till KPI-förändringar, bli cirka 2,8 miljarder kr, vilket staten kan kosta på sig. Det förbättrar inkomsttagarnas disponibla inkomster efter skatt, något som gör att staten slipper skattesänkningar som annars kan te sig nödvändiga.

2. Genom sänkning av grundavdraget med 1200 kr vid inkomstbeskattningen. KPI sjunker när licensen tas bort, vilket påverkar offentliga utbetalningar som är knutna till KPI och höjer offentliga inkomster som kan räknas in i omläggningen.

Som bidrag till finansieringen kan man i inkomstdeklarationerna ta bort rätten att dra av resekostnader o d vid den statliga taxeringen, vilket ger cirka 1 miljard kr till staten.

I alternativ 1, som bör föredras blir då kostnaden för staten bara cirka 2 miljarder kr, vilket inte är någon olämplig skattesänkning för hushållen, som isynnerhet de med låga inkomster kommer att uppskatta. I alternativ 2 kan sänkning av grundavdrag bli ca 800 kr.

Den nuvarande TV-avgiften är orättvis och dyrbar.

Med avgift 1968 kr per år:
TV-avgiften är per person:

1968 kr	i hushåll med en person
984 kr	i hushåll med två personer
656 kr	i hushåll med tre personer
492 kr	i hushåll med fyra personer
394 kr	i hushåll med fem personer

SVT lägger nu ut utgifter för verksamhet på Internet, men de som inte har dator och inte har abonnemang på Internet får inte del av det.

Det viktigaste är att rättvisan mellan olika hushållsstorlekar blir bättre i förslaget med en kollektivlicens och att man slipper onödig dyrbar byråkrati. Ensams levnadskostnader är per person större än makars levnadskostnader. Det är alldeles avigt att ensam ska betala lika hög TV-avgift som två makar. Makars levnadskostnader vid en rimlig lägsta standard är inte två gånger ensams kostnader utan bara en och en halv gånger ensams kostnader.

Systemet enligt propositionens förslag innebär en otrevlig och långtgående, dyrbar och onödig kontrollapparat som det inte finns någon anledning att ha. Med avgifter för varje hushåll har man inte större möjligheter att påverka programmen än i förslaget med en kollektivlicens för hushållen. TV-avgiften är en skatt även om några menar att den motsvaras av en möjlighet att påverka programmen eller på något sätt står i relation till programkonsumtion. Radio och TV i samhällets tjänst bör ses som en fortsättning på den avgiftsfria utbildningen i grundskolan och gymnasiet och inte beläggas med individuella avgifter. Enligt TV-utredningen finns TV i cirka 97,6% av alla hushåll.

TV-utredningen SOU 2005:2 sid 177: 11 Avgiftssystemet. 11.1: "Den som innehar en TV-mottagare skall enligt 1 § lagen (1989:41) om TV-avgift betala TV-avgift till Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB). Avgiftsskyldigheten omfattar såväl enskilda som företag. Enligt 2 § lagen om TV-avgift betalas en enda avgift för samtliga TV-mottagare som är avsedda att användas i innehavarens hushåll. Företag inklusive myndigheter betalar en avgift för varje påbörjad grupp om tio TV-mottagare. Antalet hushåll i Sverige uppgår enligt RIKAB till ca 4,1 miljoner. Drygt 100 000 hushåll har ingen TV-mottagare. Bland TV-hushållen finns ca 300 000 – 350 000 som är undantagna från avgiftsplikt (exempelvis studerande folkbokförda hos anhörig som betalar TV-avgift, boende på vissa typer av vårdanstalter och inrättningar av liknande slag) Av återstående hushåll betalar ca 90 procent TV-avgift till RIKAB. RIKAB har vidare 158 000 företag i sina kundregister (aktiebolag, myndigheter, enskilda firmor etc.). Dessa står för 180 000 TV-avgifter. Totalt antal registrerade TV-avgifter uppgick enligt RIKAB till 3 406 241 per den 30/6 2004."

Antalet privathushåll som betalar avgift blir $3\,406\,241 - 180\,000 = 3\,226\,241$. Antalet befriade hushåll och hushåll utan TV ca 425 000, dvs $4\,100\,000 - 425\,000 = 3\,675\,000$ skulle ha betalat avgift. $3\,226\,241$ betalar = 88%. Det blir ca 449 000 skolkare såvitt man kan förstå av utredningens siffror.

Regeringens förslag där varje betalningsskyldigt hushåll fyra gånger om året ska betala avgift drar med sig mycket administrativt arbete både för RIKAB och de enskilda hushållen. Om betalning sker genom kontant inbetalning på plusgirokonto kostar det för varje inbetalning 45 kr och för hela året 180 kr eller 617 miljoner kr för alla hushåll. Med gireringar kan kostnaderna bli lägre, men hushållen får under alla förhållanden arbete med att kontantbetala eller girera så att man kan räkna med hundratals miljoner i kostnader. RIKABs utskick blir 13,7 miljoner st räknat utan påminnelser. Om varje utskick kostar

25 kr gör det 343 miljoner kr. Kontroller av olika slag kostar miljontals kronor. Antalet avgiftsskolkare kan enligt beräkningar gjorda på underlag av SOU 2005:2 uppgå till cirka 450 000 st som skulle ha betalat cirka 900 miljoner kr i avgifter.

Bortsett från skolkarnas avgifter spar hushåll och RIKAB in uppemot en miljard kr per år när man inför en kollektivlicens för privatbostadshushållen och slipper avgifter för varje hushåll.

Med förslagets 1968 kr per år och antalet hushåll 3427000 blir det 6744,336 miljoner kr. Enligt avsnitt 14.2 i propositionen: skall programbolagen för 2007 få 6264,4 milj kr. Dessutom ska 490 milj kr gå till distributionskontot, summa 6754,4 milj kr.

Kollektivlicensen för hushållen räcker till, men dessutom kommer in till RIKAB cirka 180 000 avgifter = cirka 360 milj kr från företag o d, som gör att TV-avgiften 1968 kr per år skulle kunna sänkas och den av staten betalade kollektivlicensen skulle kunna sänkas med dessa cirka 360 miljoner kr - om man inte väljer att ha dem kvar i reserv i RIKAB.

14.2 Regeringens förslag: Den nuvarande fördelningsnyckeln, 57,73 procent för Sveriges Television AB, 37,52 procent för Sveriges Radio AB och 4,75 procent för Sveriges Utbildningsradio AB, skall även under kommande tillståndsperiod användas för fördelning av medel direkt från rundradiokontot. Programföretagen skall för år 2007 tilldelas sammanlagt 6 264,4 miljoner kronor direkt från rundradiokontot. Dessa skall anvisas enligt fördelningsnyckeln med 3616,4 miljoner kronor till Sveriges Television AB, 2 350,4 miljoner kronor till Sveriges Radio AB och 297,6 miljoner kronor till Sveriges Utbildningsradio AB. Från rundradiokontot skall för år 2007 föras 490 miljoner kronor till det s.k. distributionskontot. Från distributionskontot skall för år 2007 anvisas 469,8 miljoner kronor för distributionskostnader till Sveriges Television AB och 20,2 miljoner kronor till Sveriges Utbildningsradio AB.

Regeringens proposition 2005/06:112

Viktigare än någonsin!

Radio och TV i allmänhetens tjänst 2007–2012

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Harpsund den 16 mars 2006

Göran Persson

Leif Pagrotsky

(Utbildnings- och kulturdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till villkor och riktlinjer som skall gälla under kommande tillståndsperiod för den radio- och TV-verksamhet i allmänhetens tjänst som bedrivs av Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB. I propositionen föreslås i huvudsak oförändrade riktlinjer för företagen. Detta innebär att programverksamheten skall präglas av oberoende och stark integritet och bedrivs självständigt och att - skall erbjuda ett varierat utbud av hög kvalitet som speglar hela landet. Programföretagen skall liksom i dag ha en decentraliserad organisation.

Ambitionsnivån höjs när det gäller insatserna för barn och unga liksom för funktionshindrade. Minst 65 procent av sändningstiden för Sveriges Television AB:s förstagångssändningar med svenskt ursprung skall vara textad. Sändningstillstånden föreslås gälla under en period av sex år – från den 1 januari 2007 till och med den 31 december 2012. De tre programföretagen skall sätta upp konkreta och mätbara mål för hur uppdraget skall fullgöras och tydligt redovisa hur resultaten svarat mot dessa mål. Samtidigt ges Granskningsnämnden för radio och TV i uppgift att bedöma hur programföretagen levt upp till sitt uppdrag. Riktlinjerna för sponsring förtydligas.

Verksamheten skall fortsatt finansieras med TV-avgiftsmedel.

Vidare föreslås att begreppet TV-mottagare definieras i lagen (1989:41) om TVavgift. TV-avgiften föreslås höjas med 28 kronor per år till 1 996 kronor per helår fr.o.m. 2007.

Granskningsnämnden för radio och TV, Radio- och TV-verket och Konsumentombudsmannen föreslås få rätt att förelägga den som bedriver tillståndspliktig verksamhet att tillhandahålla myndigheterna upplysningar och handlingar som behövs för kontroll av att verksamheten bedrivs i enlighet med lagen samt de villkor och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Föreläggandet får förenas med vite. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

Innehållsförteckning

1 Förslag till riksdagsbeslut.....	5
2 Lagtext	6
2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift	6
2.2 Förslag till lag om ändring i radio- och TV-lagen(1996:844)....	10
3 Ärendet och dess beredning.....	13
4 Historik	14
4.1 Åren 1925–1979.....	14
4.2 Åren 1979–1996.....	15
4.3 Tillståndsperioden 1997–2001.....	16
4.4 Den nuvarande tillståndsperioden 2002–2006.....	17
5 Lagstiftning och granskning	17
5.1 Yttrandefrihetsgrundlagen	17
5.2 Radio- och TV-lagen.....	18
5.3 Lagen om TV-avgift	19
5.4 Granskningsnämnden för radio och TV.....	19
6 Organisation, programverksamhet och omvärld	20
6.1 Programföretagens organisatoriska och finansiella förutsättningar	20
6.2 Sändningarnas omfattning	22
6.3 Redovisning och revision.....	23
6.4 Public service och omvärlden	24

6.4.1 En växande radio- och TV-marknad.....	24	14.1 Principerna för finansiering och medelstildelning.....	80
6.4.2 Medievanor	25	14.2 Medelstildelningen till programföretagen	83
6.4.3 Radio och TV i allmänhetens tjänst i Europa.....	27	14.3 TV-avgiften.....	84
6.4.4 Europeiska regler	28	15 Avgiftssystemet och övriga avgiftsfrågor	85
7 Grundläggande principer för kommande tillståndsperiod.....	29	15.1 Lagen om TV-avgift	85
7.1 En mångsidig och oberoende radio och TV i		15.2 Avgiftssystemet.....	86
allmänhetens tjänst.....	29	15.2.1 TV-mottagare i dagens lag om TV-avgift	86
7.2 Gränserna för programföretagens verksamhet.....	33	15.2.2 Konvergensutveckling	86
7.2.1 Programföretagens arkiv.....	35	15.2.3 Teknikutveckling avseende distribution	
7.3 Sponsring	37	och apparatur för radio och TV	87
8 Public service-uppdraget – ansvar och uppföljning	42	15.2.4 Finansiering, avgiftsskyldighet och innehav av TV	89
8.1 Programföretagens ansvar och redovisning samt		15.3 Övriga avgiftsfrågor.....	93
tillståndsperiodens längd.....	42	15.3.1 Betalningsskyldighet vid dödsfall.....	93
8.2 Redovisning av public service-uppdraget.....	44	15.3.2 TV-avgift vid olika boendeformer.....	95
8.3 Granskning av hur uppdraget har uppfyllts	46	15.3.3 Kontrollavgift m.m.	96
8.4 Styrelsen för Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB,		15.3.4 Tillgång till personuppgifter om make från SPAR.....	97
Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB	48	16 Ikraftträdande	99
9 Riktlinjer för programverksamheten	50	16.1 Lagen om TV-avgift	99
9.1 Decentraliserad organisation för att spegla hela landet	50	16.2 Radio- och TV-lagen.....	99
9.2 Utomståendes medverkan, utläggningar av produktion m.m.	52	17 Ekonomiska konsekvenser	100
9.3 Nyheter och samhällsbevakning	54	17.1 Lagen om TV-avgift	100
9.4 Ett brett kulturansvar.....	55	17.2 Radio- och TV-lagen.....	100
9.5 Programverksamhet för barn och unga	58	18 Författningskommentarer	100
9.6 Tillgänglighet för personer med funktionshinder	59	18.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift ..	100
9.7 Programverksamhet för språkliga och etniska minoriteter.....	62	18.2 Förslag till lag om ändring i radio- och TV-lagen(1996:844).102	
9.8 Sveriges Radios och Sveriges Televisionsutlandssändningar	64	Bilaga 1 Sammanfattning (SOU 2005:1).....	105
9.9 Genmäle och beriktigande	65	Bilaga 2 Sammanfattning (SOU 2005:2).....	118
10 Sveriges Utbildningsradio AB.....	66	Bilaga 3 Betänkandets (SOU 2005:2) författningsförslag	
11 Teknisk utveckling och distribution av radio och TV	68	i aktuella delar	127
12 Beredskapsfrågor.....	71	Bilaga 4 Förteckning över remissinstanser	134
13 Förutsättningar för myndigheternas tillsyn	75	Bilaga 5 Sammanfattning av betänkandet (SOU 2004:39)	
13.1 Bakgrund och allmänna utgångspunkter.....	75	avseende aktuella delar.....	135
13.2 Överväganden och förslag	77	Bilaga 6 Utdrag ur lagförslagen i betänkandet (SOU 2004:39).....	138
14 Ekonomiska förutsättningar.....	80	Bilaga 7 Förteckning över remissinstanser	142

Bilaga 8 Lagrådsremissens lagförslag	143
Bilaga 9 Lagrådets yttrande	149
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 16 mars 2006	150

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen
dels antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift,
2. lag om ändring i radio- och TV-lagen (1996:844),
dels godkänner vad regeringen föreslår om
3. grundläggande principer för kommande tillståndperiod (avsnitt 7),
4. public service-uppdraget – ansvar och uppföljning (avsnitt 8),
5. riktlinjer för programverksamheten (avsnitt 9),
6. Sveriges Utbildningsradio AB (avsnitt 10),
7. teknisk utveckling och distribution av radio och TV (avsnitt 11),
8. beredskapsfrågor (avsnitt 12),
9. ekonomiska förutsättningar (avsnitt 14).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1989:41) om TV-avgift
dels att 24 § skall upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 24 § skall utgå,
dels att i 6, 9, 10, 12–15, 17–21, 23, 25 och 27 §§ orden ”bolaget”
och ”Bolaget” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”RIKAB”,
dels att nuvarande 1 och 2 §§ skall betecknas 2 a och 2 b §§,
dels att rubriken till lagen skall ha följande lydelse,
dels att rubriken närmast före 1 § skall sättas närmast före 2 a §,
dels att 2 a, 5, 7, 8, 11 och 29 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 1 och 2 §§, samt
närmast före 1 och 2 §§ nya rubriker av följande lydelse.

“Nuvarande lydelse “ är ej med här, endast “Föreslagen
lydelse”:

Lag (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst

Finansiering

1 §

Radio- och TV-verksamhet i allmänhetens tjänst och verksamhet
som är direkt anknuten till den skall finansieras med en TV-avgift
enligt denna lag under förutsättning dels att sändningstillstånd enligt 2
kap. 2 § första stycket radio- och TV-lagen (1996:844) har meddelats
den som bedriver sändningsverksamheten, dels att tillståndet
innehåller ett förbud mot att sända reklam.

Sändningar av radio och TV som avses i första stycket och som är
riktade till Sverige skall vara tillgängliga för allmänheten utan villkor
om annan betalning än TVavgiften.

Definition

2 §

En TV-mottagare är en sådan teknisk utrustning som är avsedd att
ta emot utsändning eller vidareutsändning av TV-program, även om
utrustningen också kan användas för annat ändamål.

2 a §

Den som innehar en TV-mottagare skall betala TV-avgift till
Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag (RIKAB).

5§

Skyldighet att betala TV-avgift finns inte vid innehav av TV-mot-
tagare som finns i anläggningar eller lokaler som är avsedda för annat
än bostadsändamål eller i fortskaffningsmedel, om mottagaren på
grund av en särskilt vidtagen åtgärd inte kan användas för att ta emot
TV-program.

7 §

TV-avgiften är 1 996 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 499 kronor.

Varje post avser en avgiftsperiod om tre månader och skall betalas senast sista vardagen före avgiftsperiodens början.

För innehav av TV-mottagare under tiden före den första avgiftsperioden skall avgiften betalas med så stort belopp i förhållande till årsavgiften som motsvarar innehavstiden. Beloppet avrundas nedåt till jämnt antal kronor.

RIKAB får, efter avtal med den avgiftsskyldige, besluta dels att TV-avgift skall betalas i andra poster och vid andra tidpunkter än som anges i första och andra styckena, dels att avgiften inte skall aviseras enligt 10 §.

8 §

Den som blir innehavare av en TV-mottagare och som är avgiftsskyldig för innehavet, skall senast 15 dagar därefter anmäla innehavet till RIKAB.

Yrkesmässig överlåtelse eller uthyrning i detaljhandeln av TV-mottagare skall anmälas av överlåtaren respektive uthyraren till RIKAB före utgången av kalendermånaden närmast efter överlåtelsen eller uthyrningen. Anmälan skall innehålla de uppgifter som behövs för att fastställa avgiftsskyldigheten.

Den som förvärvar eller hyr en TV-mottagare av någon enligt andra stycket eller av den som företräder honom eller henne är skyldig att på begäran lämna överlåtaren eller upplåtaren de uppgifter som överlåtaren eller upplåtaren behöver för att fullgöra sin anmälningskyldighet.

11 §

TV-avgift skall betalas till dess att den avgiftsskyldige har anmält att hans eller hennes avgiftspliktiga innehav har upphört och anmälan har kommit in till RIKAB.

Om den avgiftsskyldige avlider upphör avgiftsskyldigheten per

dödsdagen, om en anmälan som avses i första stycket kommer in till RIKAB inom tre månader från denna dag.

TV-avgift som avser tiden efter det att avgiftsskyldigheten har upphört enligt första eller andra stycket skall betalas tillbaka till den avgiftsskyldige eller dödsboet. Om beloppet är lägre än 150 kr, betalas det dock inte tillbaka.

29 §

De avgiftsbelopp som RIKAB tar emot skall minst månadsvis föras över till Riksgäldskontoret. Medlen skall omedelbart placeras på räntebärande räkning där. RIKAB svarar för förvaltningen av medlen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

[I det följande finns avskrifter av sidorna 80-104 med kapitlen 14-18.](#)

14 Ekonomiska förutsättningar

14.1 Principerna för finansiering och medelstildelning

Regeringens förslag: Programföretagens verksamhet skall finansieras med TV-avgiftsmedel. Reklam skall inte vara tillåten. Programföretagen skall inom tillgängliga ekonomiska ramar göra de prioriteringar som krävs för att uppfylla uppdraget. Verksamheten skall inom ramen för gällande sändningstillstånd och andra villkor bedrivas rationellt och syfta till god effektivitet och produktivitet. Samordningen mellan programbolagen skall öka. Dagens system för medelstildelning till programföretagen från rundradiokontot bibehålls, men sambandet mellan TV-avgiftsintäkter och medelstildelningen till företagen förstärks.

Medelstildelningen till programföretagen från rundradiokontot skall räknas upp med två procent årligen under förutsättning att balansen på rundradiokontot upprätthålls.

Regeringens bedömning: Utredningens förslag om direktfinansiering och momsbeläggning av TV-avgiften bör för närvarande inte genomföras.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens förslag. De grundläggande principerna för finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst bör upprätthållas med vissa justeringar inom systemet. I stället för dagens TV-avgift skall en s.k. medieavgift införas för att finansiera radio och TV i allmänhetens tjänst. Medieavgiften skall tillfalla företagen direkt utan årligt beslut av riksdag och regering. Avgiften bör bli föremål för mervärdesskatt. En reducerad skattesats, 6 procent, bör tillämpas.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser, bl.a. Ekonomistyrningsverket, Teracom, KLYS och LO tillstyrker förslaget att finan-

sieringen av radio och TV i allmänhetens tjänst skall lösas med avgifter.

Länsrätten i Norrbottens län avstyrker förslaget och anser att public serviceverksamheten bör finansieras via skattemedel.

Flertalet remissinstanser som tillstyrker avgiftsfinansiering tillstyrker också förslaget om direktfinansiering. Motivet är att direktfinansiering skulle öka företagets självständighet och ge långsiktiga planeringsförutsättningar.

Sveriges Radio, Sveriges Television och Sveriges Utbildningsradio förordar direktfinansiering och momsbeläggning och anför att beslut om detta bör ske samtidigt. En momsbeläggning förutsätter enligt företagen en sexprocentig momssats för att inte företagets resurser skall urholkas. Med hänsyn till mervärdesskattesats-utredningens pågående arbete förordar företagen att inget beslut om direktfinansiering fattas i dagsläget.

Ett antal remissinstanser, bl.a. KLYS förordar momsbeläggning av TVavgiften. Ekonomistyrningsverket och Konkurrensverket anser att momsbeläggning skulle minska risken för att konkurrensen snedvrids mellan egen produktion och utläggningar men ifrågasätter den reducerade skattesatsen.

Ett antal remissinstanser, t.ex. Riksgäldskontoret, Skatteverket, Mer-värdesskattesatsutredningen och Statskontoret ifrågasätter förslagen, särskilt när det gäller möjligheten att besluta om en skattesats på sex procent.

Skälen för regeringens förslag

Ett grundläggande villkor för radio- och TV i allmänhetens tjänst är att verksamheten skall bedrivas självständigt i förhållande till såväl staten som olika ekonomiska, politiska och andra intressen och maktsfärer i samhället. Finansieringssättet skall inte heller begränsa företagets oberoende eller på annat sätt påverka programverksamheten på ett sätt som kan strida mot uppdraget. En viktig skillnad mellan radio och TV i allmänhetens tjänst och kommersiella medier ligger i de ekonomiska förutsättningarna. Reklam skall därför inte

vara tillåten. Regeringen anser att TVavgiften är den finansieringsform som bäst förenar en solidarisk betalningsform med goda förutsättningar för en oberoende och icke-kommersiell verksamhet.

Några av remissinstanserna, t.ex. Länsrätten i Norrbottens län, har anfört att radio och TV i allmänhetens tjänst i stället borde finansieras av skattemedel. Detta är emellertid inte lämpligt eftersom programföretagen i så fall riskerar att bli mera bundna till statsmakterna.

Produktivitet och effektivitet i programföretagen

En stark radio och TV i allmänhetens tjänst kräver att tillräckliga resurser ställs till företagens förfogande för uppdraget. Den förmån som finansieringen via TV-avgifter utgör ställer stora krav på programbolagen när det gäller kostnadseffektivitet och ekonomisk uppföljning. Verksamheten skall inom ramen för gällande sändningstillstånd och andra villkor bedrivas rationellt och syfta till god effektivitet och produktivitet. De nuvarande principerna för redovisning och revision skall fortsätta att gälla.

För att effektiviteten i programföretagens resursanvändning skall kunna bedömas och för att det skall vara möjligt att göra jämförelser mellan bolagen och med andra aktörer på området skall bolagens årsredovisningar ge god och lättförståelig information om verksamheten. Företagen skall, förutom att följa gällande redovisningslagstiftning och god redovisningssed, vara föredömen när det gäller öppenhet och transparens i redovisningen.

Kommittén anser att produktionen av utbildningsprogram kan bedrivas mer rationellt och att Sveriges Utbildningsradio AB:s (UR) andel egenproduktion i förhållande till inköpta program bör öka. Kommittén påtalar att UR:s produktionskostnader är betydligt högre än de övriga programföretagens kostnader även efter att hänsyn tagits till faktorer som hänger samman med UR:s särskilda uppdrag. Kommittén pekar också på andra problem i kontakterna mellan programföretagen, särskilt mellan UR och Sveriges Television AB (SVT). Enligt kommittén borde det vara möjligt att genom en bättre samordning mellan företagen frigöra resurser för att ytterligare stärka

utbildningsprogrammets ställning.

Regeringen anser att verksamheten inom radio och TV i allmänhetens tjänst skall bedrivas så kostnadseffektivt som möjligt. Det är därför nödvändigt med en ökad samordning mellan företagen. Regeringen avser därför att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att i nära samarbete med programföretagen ta fram förslag till hur ett effektivare resursutnyttjande kan åstadkommas. En utgångspunkt för utredaren bör vara att UR även fortsättningsvis skall ha ett eget sändningstillstånd som beskriver verksamhetens inriktning och att de ekonomiska ramarna skall motsvara den nivå som gäller i dag. De resurser som frigörs skall användas till programproduktion och komma respektive bolag till del.

Mot bakgrund av vad kommittén anför om svårigheterna att jämföra information från programföretagen, exempelvis när det gäller produktionskostnader, anser regeringen att företagen bör förbättra sina redovisningar. Bl.a. skall den bas som utgör grunden för beräkning av produktionskostnader innehålla likvärdiga komponenter i alla företag. Därigenom förbättras möjligheten generellt till jämförelser mellan bolagen på olika områden samt att möjliggöra en jämförelse av kostnaderna förradioproduktioner mellan Sveriges Radio AB (SR) och UR och kostnaderna för TV-produktioner mellan SVT och UR. Sådana uppgifter kan också användas för bredare jämförelser med andra aktörer på radio- och TV-marknaden. Regeringen avser att i anslagsvillkoren för 2007 ge programbolagen i uppdrag att redovisa på vilket sätt man avser att förbättra sin redovisning för att nå ovan angivna syften.

Systemet för medelstildelning

I villkoren för innevarande tillståndsperiod angavs att medelstildelningen till programföretagen från rundradiokontot skulle räknas upp med två procent årligen. Uppräkningen var till och med 2005 villkorad med ett s.k. skolkbeting vilket innebar att TV-avgiftsskolket skulle minskas med minst 25 miljoner kronor per år. Om skolket i stället minskade med ett lägre belopp skulle i sin tur uppräknings

minska med motsvarande summa. Under perioden har det skett en betydande ökning av antalet TVavgiftsbetalare och betinget uppfylldes med god marginal under de tre första åren. Under 2005 var tendensen något vikande. Den kraftiga ökningen under periodens tre första år har dock inneburit att mängden influtna medel till rundradiokontot med god marginal uppfyllt målet med det uppsatta skolkbetinget. Regeringen anser därför att det inte bör göras någon justering av medelstilledningen för 2006.

Uppräkningen på två procent har visat sig med viss marginal motsvara den allmänna pris- och löneutvecklingen i samhället under perioden. Före 2002 räknades programföretagens medel upp med hjälp av ett s.k. SR-index som avspeglar utvecklingen av löner och priser i samhället inom områden som motsvarar programföretagens kostnadsbild. SR-index har under perioden 2002–2005 sammantaget legat något högre än två procent. Med tanke på de rationaliseringskrav som både privat och offentlig verksamhet möter är det dock rimligt att programföretagen kompenserar detta genom att effektivisera verksamheten i motsvarande grad. Systemet med en årlig uppräknings med två procent har dessutom bidragit till att skapa möjlighet till långsiktig planering för programföretagen och en större säkerhet i prognoserna för utvecklingen på rundradiokontot. Regeringen föreslår därför att nuvarande system med en årlig fast uppräknings på två procent bibehålls även under kommande tillståndsperiod.

Regeringen delar i princip utredningens uppfattning att ett system med direktfinansiering bör införas. En sådan förändring skulle kunna innebära ett enklare och mer transparent medelstilledningssystem, vilket skulle öka legitimiteten i systemet. Det finns också skäl som talar för att TVavgiften bör momsbeläggas. Flera av de fördelar med ett direktfinansieringssystem som utredningen pekat på kan dock uppnås med dagens system. Regeringen anser det därför motiverat att knyta medelstilledning, nivån på TV-avgiften och antalet TV-avgiftsbetalare närmare till varandra. Genom att rundradiokontot för närvarande är i balans bör höjningen av TV-avgiften under tillståndsperioden motsvara den föreslagna uppräknings av medelstilled-

ningen. För att garantera att systemet kan upprätthållas och som en naturlig fortsättning på den nuvarande tillståndsperiodens skolkbeting, bör en eventuell obalans på rundradiokontot i första hand leda till en justering av uppräknings av medelstilledningen. Regeringen kommer därför noga att följa utvecklingen av rundradiokontot under tillståndsperioden.

Skälen för regeringens bedömning: Det finns flera skäl till att regeringen i dagsläget inte anser det lämpligt att genomföra utredningens förslag om direktfinansiering och momsbeläggning av TV-avgiften. Ett skäl är att det för närvarande pågår ett utredningsarbete av skattesatsstrukturerna på momsområdet och en kartläggning av de avgränsningsproblem som uppkommer vid differentierade momssatser (Mervärdesskattesatsutredningen, Fi 2002:11). Ett ytterligare skäl är att det under kommande tillståndsperiod blir nödvändigt att reglera underskottet på distributionskontot med en viss andel av de TV-avgiftsmedel som inflyter på rundradiokontot. Utredningen har visat att detta innebär att det skulle bli nödvändigt att under en begränsad period införa två parallella avgiftssystem, vilket riskerar att göra systemet oklart och svåröverskådligt för TV-avgiftsbetalarna.

14.2 Medelstilledningen till programföretagen

Regeringens förslag: Den nuvarande fördelningsnyckeln, 57,73 procent för Sveriges Television AB, 37,52 procent för Sveriges Radio AB och 4,75 procent för Sveriges Utbildningsradio AB, skall även under kommande tillståndsperiod användas för fördelning av medel direkt från rundradiokontot. Programföretagen skall för år 2007 tilldelas sammanlagt 6 264,4 miljoner kronor direkt från rundradiokontot. Dessa skall anvisas enligt fördelningsnyckeln med 3 616,4 miljoner kronor till Sveriges Television AB, 2 350,4 miljoner kronor till Sveriges Radio AB och 297,6 miljoner kronor till Sveriges Utbildningsradio AB. Från rundradiokontot skall för år 2007 föras

490 miljoner kronor till det s.k. distributionskontot. Från distributionskontot skall för år 2007 anvisas 469,8 miljoner kronor för distributionskostnader till Sveriges Television AB och 20,2 miljoner kronor till Sveriges Utbildningsradio AB.

Skälen för regeringens förslag: Enligt de förutsättningar som nu är kända kommer rundradiokontot att vara i balans i slutet av nuvarande tillståndsperiod. Regeringen föreslår därför att medelstillsdelningen från rundradiokontot till Sveriges Radio AB (SR), Sveriges Television AB (SVT) och Sveriges Utbildningsradio AB (UR) räknas upp med 2 procent jämfört med 2006.

Under övergången till digitala TV-sändningar i marknätet kommer sändningskostnaderna att tillfälligt öka eftersom SVT:s och UR:s sändningar sker med både analog och digital teknik. För att utjämna dessa kostnader över en längre tidsperiod inrättades 2002 ett särskilt distributionskonto. Under den period då det sker parallella sändningar i marknätet uppkommer ett underskott på distributionskontot. För att finansiera underskottet är en kreditram knuten till distributionskontot. Storleken på kreditramen beslutas av riksdagen varje år.

Eftersom digitala markbundna sändningar är mindre kostnadskrävande än analoga är det möjligt att minska det uppkomna underskottet från och med 2008 då de analoga sändningarna upphör. Enligt planen kommer det uppkomna underskottet att vara reglerat först efter den kommande tillståndsperiodens slut, 2013.

Som regeringen föreslagit i proposition 2000/01:94 Radio och TV i allmänhetens tjänst 2002–2005 skall distributionskontot årligen tillföras medel från rundradiokontot. I enlighet med den princip för återbetalning som slagits fast bedömer regeringen att 490 miljoner kronor skall tillföras distributionskontot 2007, 500 miljoner kronor 2008, 510 miljoner kronor 2009, 520 miljoner kronor 2010, 530 miljoner kronor 2011 och 541 miljoner kronor 2012. Betalningarna från rundradiokontot beräknas kunna upphöra först efter 2013 då underskottet är återbetalt.

Inför den innevarande tillståndsperioden justerades fördelnings-

nyckeln för medelstillsdelningen mellan programföretagen, bl.a. med anledning av att det s.k. distributionskontot upprättades. Under den kommande tillståndsperioden kvarstår distributionskontot och inga andra för fördelningsnyckeln relevanta förändringar föreslås. Fördelningsnyckeln 57,73 procent för SVT, 37,52 procent för SR och 4,75 procent för UR skall därför användas för fördelning av medel direkt från rundradiokontot till företagen. Programföretagen skall även fortsättningsvis i samförstånd kunna justera fördelningsnyckeln om de exempelvis kommer överens om att omfördela ansvaret för olika gemensamma funktioner.

14.3 TV-avgiften

Regeringens förslag: TV-avgiften höjs med 28 kronor per år till 1 996 kronor per helår fr.o.m. den 1 januari 2007.

Regeringens bedömning: TV-avgiften bör höjas med cirka två procent årligen under tillståndsperioden.

Skälen för regeringens förslag: År 2006 är TV-avgiften 1 968 kronor per år. Regeringen föreslår mot bakgrund av förslagen i denna proposition att TV-avgiften höjs med 28 kronor per år till sammanlagt 1 996 kronor per helår fr.o.m. den 1 januari 2007. Denna höjning motsvarar en något lägre nivå än den höjning på två procent som förutsätts under tillståndsperioden. Detta motiveras av att det beräknas finnas ett överskott på rundradiokontot vid ingången av den nya tillståndsperioden. Regeringens förslag om TV-avgiften förutsätter en ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift.

För att rundradiokontot skall kvarstå i balans under tillståndsperioden räknar regeringen med att TV-avgiften kommer att behöva höjas med cirka två procent varje år. I enlighet med vad som tidigare redovisats i avsnitt 14.1 bör höjningen i princip motsvara uppräkningsningen av medelstillsdelningen till programföretagen för att balansen på rundradiokontot skall kunna upprätthållas.

15 Avgiftssystemet och övriga avgiftsfrågor

15.1 Lagen om TV-avgift

I avsnitt 5.3 lämnas en översiktlig redogörelse av innehållet i lagen (1989:41) om TV-avgift och vad TV-avgiftsmedlen finansierar.

Enligt 1 § lagen om TV-avgift skall den som innehar en TV-mottagare betala TV-avgift till Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB). Avgiftsskyldigheten omfattar såväl enskilda som företag.

Av 2 § första stycket framgår att en enda avgift betalas för samtliga TV-mottagare som är avsedda att användas i innehavarens hushåll. I 2 § andra stycket begränsas avgiftsskyldigheten ytterligare. Enligt bestämmelsen skall en enda TV-avgift betalas för samtliga TV-mottagare som ”finns på samma butiks- eller demonstrationsställe för mottagare eller finns inom samma sjukhus, vårdanstalt eller inrättning av liknande slag, om TV-mottagarna är avsedda att användas av dem som får vård”.

Enligt 3 § gäller att för varje påbörjad grupp om tio TV-mottagare betalas en enda TV-avgift, om mottagarna innehas av samma statliga myndighet, eller innehas av samma avgiftsskyldig och används antingen i hotell- eller pensionatsrörelse eller i anläggningar eller lokaler som är avsedda för annat än bostadsändamål eller i fortskaffningsmedel som är avsedda för yrkesmässig trafik.

I 5–6 §§ finns det bestämmelser om undantag från avgiftsskyldigheten. Vidare finns det i 7 § bestämmelser om avgiftens storlek och hur avgiften skall betalas.

Enligt 8 § första stycket i lagen om TV-avgift skall den som blir innehavare av en TV-mottagare och som är avgiftsskyldig för innehavet senast 15 dagar därefter anmäla innehavet till RIKAB. Enligt andra stycket skall yrkesmässig överlåtelse eller uthyrning i detaljhandeln av TV-mottagare anmälas av överlåtaren respektive uthyraren till RIKAB inom den tid som regeringen bestämmer.

Enligt 11 § gäller att TV-avgift skall betalas till dess att den av-

giftsskyldige har anmält hos RIKAB att hans eller hennes avgiftsskyldighet har upphört.

I lagen finns det vidare bestämmelser om att RIKAB kan ompröva beslut om avgiftsskyldighet och att RIKAB om vissa förutsättningar är uppfyllda kan efterge fordringar.

Av 21 § framgår att RIKAB:s beslut i ärenden om omprövning får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. I övrigt får RIKAB:s beslut inte överklagas.

Av 22 § följer att den som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte fullgör sin anmälningsskyldighet enligt 8 § första eller andra stycket döms till böter.

I 25–27 §§ finns bestämmelser om särskild avgiftskontroll.

15.2 Avgiftssystemet

15.2.1 TV-mottagare i dagens lag om TV-avgift

Avgiftsskyldigheten i lagen (1989:41) om TV-avgift är kopplad till innehav av en TV-mottagare. Det är själva innehavet av en TV-mottagare som utlöser avgiftsskyldighet. Vad som är en TV-mottagare i lagens mening framgår av förarbetena till lagen om TV-avgift (prop.1988/89:18). Den tekniska beskrivningen avser apparater som tar emot rundradiosändning som sker med analog utsändningsteknik. TVsignalerna skall kunna återges i den innehavda tekniska utrustningen. En TV-mottagare kan enligt förarbetena tekniskt närmast beskrivas som en anordning för mottagning av sådana etersändningar (”radiosändningar”) och trådsändningar som förmedlar rörliga bilder. Begreppen radiosändning och trådsändning skall enligt förarbetena ha samma innebörd som enligt den upphävda radiolagen (1966:755).

Enligt förarbetena finns det apparater som med denna definition kan utgöra TV-mottagare, fastän de i dagligt tal kallas något annat. En sådan är videobandspelaren, särskilt de som är stationära. En annan sådan apparat är den utrustning som behövs för mottagning av TVprogram från satelliter. I all sådan utrustning ingår en inom-

husenhet och den är i sig en TV-mottagare. Det bör enligt förarbetena till lagen om TV-avgift observeras att det pågår en utveckling mot olika varianter av system-TV-apparater. Sådana anläggningar har separat tuner, bildskärm och högtalare ungefär på det sätt stationära ljudanläggningar ofta har. En sådan tuner är i sig en TV-mottagare.

I fråga om en ordinär TV-mottagare bör man skilja mellan mottagardelen och presentationsdelen, dvs. framför allt bildskärmen. Det från avgiftssynpunkt viktiga är enligt förarbetena mottagardelen, i synnerhet en kanalväljare. I förbindelse med den knappats med vilken manövreringen sker avgör kanalväljaren vilken av de tillgängliga programkanalerna som mottagningen skall avse.

15.2.2 Konvergensutveckling

Sedan tillkomsten av lagen om TV-avgift har, såsom framgår av avsnitt 6.4.1 och 6.4.2, teknikutvecklingen och den nya marknadssituationen för distribution inneburit att programföretagens utbud av radio- och TV-tjänster numera inte distribueras enbart i marknät utan även av kabel- och satellitoperatörer samt bredbands-, Internet- och mobiltelefonoperatörer. Detta medför att den tekniska mottagarutrustningen kan vara anpassad till olika former av distribution av radio och TV.

15.2.3 Teknikutveckling avseende distribution och apparatur för radio och TV

I avsnitt 11 har redogjorts för teknikskiftet från analog till digital teknik som pågår inom radio- och TV-området.

TV kan i dag sändas analogt eller digitalt i trådlöst marknät, via satellit eller i kabelnät. Kabelnät matas från både satellit- eller marksändningar eller är direktmatade via kabel från TV-bolagen. TV kan även distribueras i s.k. IP-nät. Dessa är geografiskt eller marknadsmässigt avgränsade bredbandsnät och kan därför liknas vid kabelnät. Både radio och TV kan också sändas i öppna Internet-sändningar.

Utsändning och vidareändning av TV-signaler

TV-utsändning i marknätet eller via satellit sker trådlöst genom radiovågor som sänds ut från sändare och tas emot med antenn. Sändningar via kabel (kabel-TV eller IP-TV) består av ljuspulser eller elektromagnetiska signaler (beroende på vilken slags kabel signalen går i) och tas emot av det enskilda hushållet genom att kabeln är ansluten till fastigheten.

Skillnaden mellan analog och digital utsändning kan mycket förenklat beskrivas som att vid analog utsändning representeras ljud och bild av en vågrörelse medan de vid digital utsändning representeras som en följd av ”ettor och nollor”.

Mottagning av TV i dag – teknisk utrustning och distributionssätt

I dag tar de flesta hushåll och företag i Sverige emot analoga TV-utsändningar (rundradiosändningar) via mark- eller kabelnät med en traditionell TV-mottagare. Utsändningar i marknätet och i kabelnät sker även digitalt. En övergång till enbart digitala sändningar i marknät har inletts under hösten 2005. Digitala utsändningar sker också i satellit- eller IP-nät eller via Internet. Om mottagning via satellit räknas in blir antalet hushåll med digital mottagning i dag betydande. Antalet tittare med digital mottagning ökar successivt i takt med att det analoga marknätet släcks ned.

TV-tittande kan i dag också ske på andra sätt än via en traditionell TV-mottagare. TV-utsändning kan, genom olika distributionsnät, tas emot av såväl datorer som mobiltelefoner. En dator kan förses med ett TV-kort för mark-, kabel- eller satellitsänd digital-TV eller för analog mottagning. Presentationen av signalen från ett TV-kort kan ske på datorskärmen eller på en separat monitor eller skärm. Alternativt kan en separat TV-mottagare anslutas till datorn, vilket möjliggör att en TV-bild kan visas på datorns monitor. På marknaden utvecklas även s.k. handhållna enheter som kan komma att användas för ett flertal olika slags tjänster, bland annat TV-mottagning.

Analoga och digitala marksändningar

Analoga marksändningar kommer att kunna tas emot på vissa håll i landet fram till och med hösten 2007.

För att det enskilda hushållet skall kunna ta emot analog utsändning av TV-program som sker i marknätet krävs i dag en ”vanlig” analog TV-apparat samt en antenn (egen antenn eller centralantenn). För att den enskilde skall kunna ta emot digital utsändning i marknätet från programföretagen krävs att TV-mottagaren kan ta emot digitala signaler. Antingen kan en digital-TV-box anslutas till den analoga TV-apparaten eller så finns den digitala mottagningen inbyggd i TV-mottagaren.

Marksändning av digital TV riktad till mobila apparater, s.k. handhållna enheter, pågår som pilotprojekt runt om i Europa.

Analoga och digitala kabelsändningar

Omkring hälften av alla TV-hushåll tar i dag emot TV via kabelnäten. Utsändningen i kabelnät kan ske analogt eller digitalt. I många nät sker både analog och digital utsändning.

För att de boende skall kunna ta emot TV-utbudet krävs att fastigheten är ansluten till kabelnätet och i likhet med vad som gäller för marksändningar att den enskilde har en analog TV-mottagare och en digital-TVbox som ansluts till den analoga mottagaren, om utsändning sker digitalt. I vissa fall tar fastigheten eller samfälligheten emot sändningar viamarknät eller satellit och överför dessa till ett internt kabelnät.

Digitala satellitsändningar

Omkring 1 miljon hushåll i Sverige tar i dag emot TV via satellit. Numera sker satellitutsändning riktad primärt till Norden endast digitalt.

För att ta emot digital satellitsänd TV krävs liksom för markrespektive kabelsändningar, en analog mottagare med ansluten digital-TV-box. Dessutom krävs en särskild antenn, parabolantenn. Eftersom sändningarna över satellit av upphovsrättsliga skäl sker krypterat

krävs också en särskild teknisk utrustning med programkort för mottagning.

IP-TV – Bredbands-TV

IP-TV är ett digitalt distributionssätt som ännu är i utvecklingsfasen men som förväntas kunna bli ett vanligt distributionssätt för TV-sändningar. IP står för Internet Protocol och är en teknik som bl.a. används för att distribuera TV i IT-infrastrukturer (nät) med hög överföringskapacitet, s.k. bredband. IP-TV, eller bredbands-TV, kommer antagligen att användas för både rundradiosändningar och video on demand.

Den tekniska utrustning som krävs för att ta emot IP-TV är en TV-apparat eller en dator med ansluten digital-TV-box. Digital-TV-boxen måste vara ansluten till bredbandsnätet.

Sändningar över Internet

En förhållandevis ny distributionsform för radio och TV är radio- och TV-utsändning över Internet (webb-TV och webbradio). Internet är ett nät för distribution av text, ljud och bild. Alla sändningar över Internet är digitala.

För att kunna ta emot TV-sändning via Internet krävs en dator med Internetuppkoppling. Radioutsändningar, t.ex. från Sveriges Radio AB (SR), är ofta åtkomliga direkt över Internet. TV-sändningar sker däremot oftast på begäran, och avser då enskilda program eller programinslag som man kan se när som helst, s.k. ”on demand”. TV-sändningar kan också ”streamas”, dvs. ske i form av en rundradiosändning som sänds ut direkt och sker utan individuell begäran. Av bl.a. tekniska skäl sker detta fortfarande i liten utsträckning.

Sveriges Television AB (SVT) avser för närvarande inte att bedriva rundradiosändningar på Internet annat än i begränsad utsträckning. Företagets serverkapacitet tillåter inte detta. Det är också i praktiken omöjligt för SVT att garantera att signalen kommer fram till mottagaren i rätt tid och med acceptabel kvalitet. Dessutom är det svårt att hindra okontrollerad spridning av upphovsrättsligt skyddat material vid utsändning av TV via Internet.

Distributionsätt för programföretagens utbud

Hela eller utvalda delar av utbudet från radio och TV i allmänhetens tjänst distribueras i dag på de plattformar som beskrivits ovan dvs. i analogt respektive digitalt marknät, i sändningar i analoga respektive digitala kabelnät, via satellit (endast digitalt), digital IP-TV (vissa pilotprojekt pågår i dag) samt utsändning av ett begränsat utbud av TV och mera omfattande utbud av radio via programföretagens hemsidor på Internet.

15.2.4 Finansiering, avgiftsskyldighet och innehav av TV

Regeringens förslag: I lagen om TV-avgift anges att TV-avgiften skall finansiera radio- och TV-verksamhet i allmänhetens tjänst och verksamhet som är direkt anknuten till den. En definition av begreppet TVmottagare införs i lagen. TV-mottagare definieras i lagen som en sådan teknisk utrustning som är avsedd att ta emot utsändning eller vidaresändning av TV-program även om utrustningen också kan användas för annat ändamål.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningen föreslår att en medieavgift införs som är betalningen för rätten att ta del av utsändningar från SVT, SR och Sveriges Utbildningsradio AB (UR) och finansierar dess verksamheter. En definition av begreppet TV-mottagare införs i lagen som innebär en utvidgning i förhållande till beskrivningen i förarbetena. TV-mottagare skall definieras som sådan teknisk utrustning som kan ta emot utsändning eller vidaresändning av TV-program från SVT, SR och UR. Skyldighet att betala medieavgift skall dock inte föreligga vid innehav av sådan teknisk utrustning som endast genom anslutning till Internet tar emot utsändning eller vidaresändning av TV-program från SVT, SR och UR.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser, bl.a. Ekonomistyrningsverket, Kammarrätten i Sundsvall, Teracom, KLYS m.fl., LO,

Sveriges Författarförbund och Teaterförbundet, tillstyrker förslagen att finansieringen skall lösas med avgifter och utvidgningen av begreppet TVmottagare.

Sveriges Radio, Sveriges Television och Sveriges Utbildningsradio anser att definitionen av TV-mottagare inte är tydlig när det gäller under vilka förutsättningar avgiftsskyldighet föreligger. Programföretagen ifrågasätter om rekvisitet att TV-mottagaren skall kunna ta emot utsändning eller vidaresändning av program från SVT och UR är nödvändigt. Programföretagen anser vidare att lagstiftningen inte bör vara konstruerad så den uppmuntrar enskilda att välja mottagningsform som innebär att ingen avgiftsskyldighet föreligger, eller att operatörer eller fastighetsägare erbjuder mottagningsform med samma syfte. De ifrågasätter vidare förslaget om avgiftsfrihet vid mottagning av TV via Internet.

Radiotjänst i Kiruna anser att förslaget kommer att medföra svårigheter att fastställa om avgiftsskyldighet föreligger eftersom avgifter saknas om vad enskilda eller företag har för möjligheter att ta emot utsändningar eller vidaresändningar från SVT och UR.

Tidningsutgivarna avstyrker att avgiften skall kallas medieavgift eftersom det ger betalarna intrycket av att avgiften uttas för alla medier.

Länsrätten i Norrbottens län avstyrker förslagen och anser att public service-verksamheten bör finansieras via skattemedel.

Post- och telestyrelsen och Telia Sonera ifrågasätter förslaget om att mobila enheter skall omfattas av avgiftsskyldigheten. Vidare ifrågasätts att detaljhandeln skall åläggas att rapportera försäljningen av mobiltelefoner till RIKAB. De ifrågasätter också undantaget från avgiftsskyldighet vid mottagning av TV via Internet.

Skälen för regeringens förslag

Finansiering

Radio- och TV-verksamhet i Sverige har alltsedan 1920-talet finansierats med särskilda avgifter. De TV-avgiftsmedel som inflyter

finansierar i dag verksamheten vid de tre programföretagen SR, SVT och UR. Programföretagen får under året en löpande tilldelning av avgiftsmedel i enlighet med ett årligt riksdagsbeslut och de årliga anslagsvillkor som fastställs av regeringen.

Som anförts i avsnitt 14.1 anser regeringen att TV-avgiften är den finansieringsform som bäst förenar en solidarisk betalningsform med goda förutsättningar för en oberoende och icke-kommersiell verksamhet.

Lagen om TV-avgift reglerar skyldigheten att betala TV-avgift för den som innehar en TV-mottagare. I lagen saknas bestämmelser om hur dessa avgiftsmedel skall användas. I praktiken har detta dock varit klarlagt sedan riksdagsbeslutet 1924 om en radiolicens. Medlens användning bestäms genom de beslut som riksdagen årligen fattar om dispositionen av medel ur rundradiokontot och av de anslagsvillkor som regeringen meddelar för programföretagens del.

Eftersom avsikten är att radio och TV i allmänhetens tjänst även i framtiden skall finansieras med TV-avgiftsmedel anser regeringen att det är lämpligt att detta slås fast i lagen om TV-avgift. Med hänsyn till detta och att det är innehavet av en TV-mottagare som utgör grunden för avgiftsskyldighet bör avgiften även fortsättningsvis benämnas TV-avgift och inte medieavgift som utredningen föreslagit.

Förutom programföretagens kärnverksamhet som utgörs av produktion och sändning av radio och TV till allmänheten bör även programföretagens kompletterande verksamhet finansieras av TV-avgiften. Med kompletterande verksamhet avses sådan verksamhet som syftar till att komplettera och stärka kärnverksamheten, exempelvis verksamhet på Internet.

Programutbudet i radio och TV i allmänhetens tjänst skall vara tillgängligt för hela publiken så att också de som inte kan eller vill betala för betalkanalernas programinnehåll på framtidens digitala plattformar kan få tillgång till ett varierat utbud av hög kvalitet. Detta innebär bl.a. att programmen, både i radio och TV och på nya plattformar, skall vara fritt tillgängligt utan andra kostnader vid sidan av TV-avgiften. Detta är också en grundläggande princip som hittills

årligen anges i programföretagens anslagsvillkor och även det bör fastslås i lag.

Avgiftsskyldighet och innehav av TV-mottagare

TV-avgiften bör, liksom nu, finansiera produktion och utsändning av radio och TV i allmänhetens tjänst och tillfalla de programföretag som bedriver sådan verksamhet om sändningstillståndet innehåller ett förbud mot att sända reklam. TV-avgiftsskyldigheten bör inte heller fortsättningsvis vara direkt kopplad till mottagning av SR:s, SVT:s och UR:sutbud.

För att avgiftsskyldighet skall föreligga krävs i dag innehav av en TV-mottagare. Avgiftsskyldigheten bör även framöver vara utformad så att det är innehavaren av en TV-mottagare som är avgiftsskyldig. På grund av den tekniska utvecklingen och ändrade beteendemönster hos TV-tittarna bör begreppet TV-mottagare och dess tekniska beskrivning ges en vidare innebörd än vad som gäller nu. Detta är nödvändigt för att de som rent faktiskt tar del av TV-utbudet oavsett distributionssätt även fortsättningsvis skall betala avgift. Därmed garanteras en stark public service-verksamhet även i framtiden.

I likhet med utredningen anser regeringen att det inte är meningsfullt att vare sig i lagen eller i förarbetena definiera utrustningen genom en teknisk beskrivning. Tekniken för mottagning av TV är under ständig utveckling och en lagstiftning som bygger på en närmare beskrivning av tekniken för mottagning av TV riskerar att ganska snart bli inaktuell.

En TV-mottagare bör definieras som sådan teknisk utrustning som är avsedd att ta emot utsändning eller vidaresändning av TV-program, även om utrustningen också kan användas för annat ändamål. På samma sätt som tidigare bör utgångspunkten vara att utrustningen tekniskt sett skall vara en anordning avsedd för mottagning av rundradiosändningar som förmedlar rörliga bilder.

Med utsändning eller vidaresändning avses i enlighet med vad som gäller enligt 1 kap. 1 § radio- och TV-lagen (1996:844) en sändning som är avsedd att tas emot av allmänheten och som sam-tidigt och

utan särskild begäran är tillgänglig för vem som helst som vill ta emot den (rundradiosändning). TV-tjänsten beställ-TV (video on demand) omfattas således inte av definitionen. En sådan tjänst är inte riktad till allmänheten eftersom den sändande inte utan särskild begäran från mottagaren riktar sändningen till vederbörande. Utsändning av IP-TV kan ske bland annat genom s.k. IP-multicastteknik eller IP-broadcast. Dessa tekniker för utsändning eller vidareutskickning får jämföras med rundradiosändning ("broadcasting") i lagens mening.

Med TV-program avses ett samlat schemalagt programutbud i form av hela programtjänster, t.ex. hela SVT1:s eller hela Kanal 5:s utbud etc. Härmed omfattas inte utsändning av vissa utdrag, t.ex. enskilda program eller programinslag, i likhet med de sändningar som i dag sker på Internet eller inom ramen för en mobiltelefonitjänst.

Utredningens förslag att knyta definitionen till möjligheten att ta emot sändningar från SVT och UR har mött kritik. Eftersom det inte nu föreslås att avgiften skall beläggas med mervärdesskatt bortfaller det huvudsakliga argumentet för detta förslag. Till detta kommer de tillämpningsproblem som bl.a. RIKAB pekat på. Detta är skälen för att regeringen inte föreslår att utredningens förslag genomförs i denna del.

Utsändning sker i dag på analog väg och enligt internationellt standardiserat digitalt TV-format (för närvarande används den s.k. DVBstandarden). Den tekniska utrustningen, som kan bestå av en eller flera apparater, skall kunna ta emot TV-signaler som sänds i analogt format eller i ett standardiserat digitalt TV-format och omvandla dessa till ljud och bild. Utrustningen skall ha en inbyggd monitor eller motsvarande (t.ex. en projektor) för presentation av bilden eller ha en utgång där en separat monitor eller motsvarande kan anslutas för presentation. Många olika elektroniska apparater kan ta emot TV-sändningar.

För att bedömas som en TV-mottagare bör emellertid den tekniska utrustningen vara avsedd för att ta emot TV-program även om utrustningen också kan användas för annat ändamål. Bedömningen av om den tekniska utrustningen är avsedd för att ta emot TV-program

torde i de flesta fall inte förorsaka större problem. Därmed avses huvudsakligen vanliga TV-mottagare (analoga och digitala eller en analog TV-mottagare kopplad till en digital-TV-box) eller annan utrustning som är avsedd för att ta emot och förmedla rörliga bilder och som har separat tuner, bildskärm och högtalare, ungefär på det sätt stationära ljudanläggningar ofta har, med vars hjälp TV-program kan återges. Exempel på utrustning som är avsedd för att ta emot TV-program men som även kan användas för annat ändamål är t.ex. moderna s.k. mediacenters. Ett mediacenter kan förutom att användas som en vanlig dator, t.ex. användas för att titta på TV, video och DVD. De kan också utnyttjas för att lagra och visa digitala bilder och för att lagra och spela upp musik.

Den definition på TV-mottagare som införs kan på sikt innebära en utökad anmälningsskyldighet vid yrkesmässig överlåtelse eller uthyrning av TV-mottagare i detaljhandeln enligt 8 § andra stycket lagen om TVavgift.

Post- och telestyrelsen och Telia Sonera har bl.a. ifrågasatt utredningens förslag om att mobila enheter skall omfattas av avgiftsskyldigheten. Det skall här poängteras att ett samlat schemalagt programutbud i dagens läge inte sänds ut på Internet eller till mobiltelefoner. En dator utan särskilt TV-kort och utan annan anslutning än det öppna Internet, mobiltelefoner och andra mobila enheter kan därför i dag endast ta emot utdrag ur vissa program och kan därför inte heller anses utgöra en TV-mottagare i lagens mening.

Den tekniska utvecklingen skulle på sikt kunna få till följd att vissa mobila enheter blir att betrakta som TV-mottagare. Detta kan innebära konsekvenser för exempelvis företag med ett stort antal stationära och mobila datorer och mobiltelefoner. Bestämmelsen i 3 § lagen om TVavgift innehåller en begränsningsregel för bl.a. myndigheter och företag och innebär att dessa betalar en enda TV-avgift för varje påbörjad grupp om tio TV-mottagare. Som förutsättning för regelns tillämpning gäller emellertid att mottagarna innehas i anläggningar eller lokaler, som är avsedda för annat än bostadsändamål. Det är osäkert hur bestämmelsen skulle tillämpas t.ex. för företag som

tillhandahåller sina anställda mobila enheter som kan ta emot TV-program och vilka konsekvenser detta i så fall får för antalet TV-avgifter som olika juridiska personer blir skyldiga att betala. Regeringen avser därför att se över vilka konsekvenser den nuvarande lydelsen av begränsningsregeln kan komma att få för företag och statliga myndigheter vid en sådan utveckling.

För hushållen gäller att en enda TV-avgift skall betalas för samtliga TV-mottagare som är avsedda att användas i innehavarens hushåll. Användning av en mobil enhet täcks således redan i dag av hushållsavgiften om sådan betalas.

Datorer med TV-kort och datorer med inbyggd eller inkopplad digitalbox är däremot exempel på utrustning som måste anses vara avsedd för att ta emot TV-program och därmed att bedömas som TV-mottagare.

Eftersom utrustningen skall vara avsedd för att kunna ta emot TV-program spelar det inte någon roll för avgiftsskyldigheten om innehavaren av TV-mottagaren för tillfället inte kan se på TV-program på grund av att utrustningen är tillfälligt trasig, eller för att det saknas antenn eller för att innehavaren av mottagaren inte har köpt en digital-TV-box som anslutits till TV-mottagaren. Dåliga mottagningsförhållanden medför inte heller avgiftsfrihet.

15.3 Övriga avgiftsfrågor

15.3.1 Betalningsskyldighet vid dödsfall

Regeringens förslag: Avgiftsskyldigheten skall upphöra när den avgiftsskyldige avlider om avanmälan kommer in till Radiotjänst i Kiruna AB inom tre månader från denna tidpunkt. Det lägsta beloppet för återbetalning av avgift höjs från 100 till 150 kronor.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag. Remissinstanserna: Skatteverket och Länsrätten i Norrbottens län

anser att avgiftsskyldigheten skall upphöra automatiskt vid dödsfall. De ifrågasätter att det skulle finnas svårigheter för RIKAB att fånga upp den ”nya” avgiftsskyldiga personen i hushållet.

Radiotjänst i Kiruna och Sveriges Radio, Sveriges Television och Sveriges Utbildningsradio tillstyrker förslaget men anser att det lägsta beloppet för återbetalning skall höjas till 200 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Enligt nuvarande bestämmelse i lagen om TV-avgift skall TV-avgift betalas till dess att den avgiftsskyldige har anmält hos RIKAB att hans eller hennes avgiftspliktiga innehav har upphört. För att avgiftsskyldigheten skall upphöra när någon avlider måste avanmälan göras av företrädare för dödsboet. Sådan avanmälan blir gällande per den dag som avanmälan sker och inte per dödsdagen.

RIKAB:s nya datorsystem för hantering av uppbörd av TV-avgifter kan ta emot uppgifter från SPAR om att en kund har avlidit och vilken dag detta har skett. Som några av remissinstanserna anför talar detta i och för sig för att någon avanmälan från anhörig inte skulle behövas när en avgiftsbetalare avlidit utan att avgiftsskyldigheten skulle upphöra automatiskt.

Om en avgiftsbetalare inte är ensamstående kan det emellertid finnas någon annan person i hushållet som övertar innehavet och som därmed blir avgiftsskyldig. I dag skickar RIKAB efter det att bolaget fått besked om dödsfallet, ett brev till dödsboet med förfrågan om innehavet skall skrivas över på en annan person eller avslutas. Detta leder till att många anhöriga kontaktar RIKAB och ger uppgift om ny innehavare eller avslutar innehavet. Om inte någon svarar på förfrågan fortsätter RIKAB att skicka fakturor till dödsboet. Dödsboets fortsatta betalning i dessa fall tyder på att det finns en efterlevande i hushållet som använder TV-mottagaren.

RIKAB har inte tillgång till uppgifter om vilka personer som ingår i etthushåll. När RIKAB får uppgifter om att en avgiftsbetalare har avlidit saknas därför information om den avlidne var ensamstående eller om det finns en annan medlem av hushållet. Det är därför inte

heller möjligt att automatiskt avsluta innehav i de fall då den som avlidit var ensamstående.

Ytterligare en omständighet som talar för att avgiftsskyldigheten inte skall upphöra automatiskt vid en persons dödsfall är att TV-avgiften skall betalas av den som innehar en TV-mottagare. Efter en persons dödsfall är det dödsboet som innehar TV-mottagaren och det är därför också betalningsskyldigt enligt lagen. Det finns också fall där dödsboet skall kvarstå som avgiftsbetalare, till exempel på grund av att boet inte skiftas.

Mot denna bakgrund anser regeringen att en avanmälan fortsättningsvis skall krävas för att avgiftsskyldigheten skall upphöra. Dagens system där dödsboet får betala avgift på grund av att det inte omedelbart har gjorts en avanmälan är dock inte rimlig. Regeringen föreslår därför att en avanmälan i samband med dödsfall under vissa förutsättningar kan gälla fr.o.m. tidpunkten då den avgiftsskyldige avlidit.

Det är lämpligt att sätta en tidsgräns för hur lång tid efter ett dödsfall som anmälan skall få inkomma till RIKAB för att den skall gälla från denna tidpunkt. Om ingen tidsgräns sätts finns det risk för att oklarheter kan uppstå långt senare om från vilken dag ett avslut skall vara gällande. Det är enligt en uppgift från RIKAB inte ovanligt att en efterlevande i flera år fortsätter att betala avgift i en avliden anhörigs namn, trots att avgiften egentligen borde ha överförts till den efterlevande.

Regeringen bedömer att en lämplig tidsfrist är tre månader. Skälet är att bouppteckning efter en avliden person enligt huvudregeln skall göras inom tre månader. Det kan anses naturligt att dödsbodelägarna senast i samband med upprättande av bouppteckningen också anmäler till RIKAB om innehavet skall upphöra.

Om inte avanmälan kommit RIKAB tillhanda inom tre månader efter det att en avgiftsbetalare avlidit får det förutsättas att avgiftsskyldighet föreligger för dödsboet.

Återbetalning av avgifter skall enligt nu gällande regler göras endast om beloppet är högre än 100 kronor. Som en anpassning till

ökningen av den allmänna prisnivån föreslås att beloppet höjs till 150 kronor.

15.3.2 TV-avgift vid olika boendeformer

Regeringens bedömning: Reglerna om avgifter för TV-mottagare som finns inom samma sjukhus, vårdanstalt eller inrättning av liknande slag bör inte ändras.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer inte med regeringens bedömning. Utredningen föreslår att den s.k. begränsningsregeln i lagen om TV-avgift endast skall tillämpas på vårdinrättingars innehav av TV-mottagare och inte på den enskildes innehav. Detta innebär att en enda avgift skall betalas vid innehav av flera TV-mottagare som innehas av och som finns inom samma sjukhus, vårdanstalt eller inrättning av liknande slag, om TV-mottagarna är avsedda att användas av dem som får vård.

Den enskildes avgiftsskyldighet får bedömas enligt huvudregeln innebärande att den som innehar en mottagare skall betala TV-avgift för denna. Vid bedömningen skall begränsningsregeln för hushåll beaktas som innebär att endast en TV-avgift betalas för samtliga TV-mottagare som är avsedda att användas i innehavarens hushåll.

Remissinstanserna: Radiotjänst i Kiruna, Sveriges Radio, Sveriges Television, Sveriges Utbildningsradio och Kammarrätten i Sundsvall delar utredningens förslag och bedömning.

Skälen för regeringens bedömning: Bestämmelserna om avgiftsskyldighet anges i 1–3 §§ TV-avgiftslagen. Huvudprincipen är att alla som innehar en TV-mottagare skall betala TV-avgift. Den som har hand om TV-mottagaren och därmed kan ha direkt nytta av den anses vara innehavare i lagens mening. Varje kortvarigt eller tillfälligt nyttjande är emellertid inte att betrakta som ett innehav.

I 2 § andra stycket 2 anges bl.a. att en enda TV-avgift skall betalas

för samtliga TV-mottagare som ”finns inom samma sjukhus, vårdanstalt eller inrättning av liknande slag, om TV-mottagarna är avsedda att användas av dem som får vård”. Med vård avses all sådan verksamhet som sker i organiserade former oavsett om huvudmannskapet är offentligt eller privat. Förutom sjukvård i snäv bemärkelse avses i detta fall även t.ex. åldringsvård, mentalvård, alkoholist- och narkomanvård, socialvård och kriminalvård (prop. 1988/89:18 s. 52).

Enligt den praxis som utvecklats har bestämmelsen tillämpats så att de personer som bor på sjukhus, vårdanstalt eller inrättning av liknande slag inte behövt betala TV-avgift för eget innehav. Vid tillämpningen har dock vissa tolkningsproblem uppkommit om vad som kan anses som ”vårdanstalt eller inrättning av liknande slag”

Mot bakgrund av bl.a. detta har utredningen föreslagit att undantaget från avgiftsplikten i 2 § TV-avgiftslagen endast skall avse vårdinrättningens (sjukhus, vårdanstalt eller inrättning av liknande slag) eget innehav av TV-mottagare. Utredningen har vidare gjort den bedömningen att avgiftsskyldigheten för en person i särskilt boende får göras med utgångspunkt från huvudregeln om avgiftsskyldighet vid innehav av TV-mottagare samt med beaktande av begränsningsregeln som gäller för hushåll enligt nuvarande 2 § första stycket i lag om TV-avgift. En sådan bedömning bör leda till att den som bor varaktigt i särskild boendeform skall, oavsett om denna boendeform innebär vård i viss omfattning, vara avgiftsskyldig för mottagare som han eller hon själv innehar.

Utredningens förslag skulle innebära ett klagörande av rättsläget, men skulle också innebära en skärpning i förhållande till hur regelverket nu tillämpas. Konsekvenserna av en sådan skärpning, bl.a. vad avser ekonomiskt svaga grupper i samhället, är i dag svåra att förutse. Vid en samlad bedömning finner regeringen inte tillräckliga skäl att nu föreslå någon ändring av gällande regler.

15.3.3 Kontrollavgift m.m.

Regeringens bedömning: En kontrollavgift för den som inte anmäler avgiftspliktigt innehav bör inte införas. Påminnelseavgiften bör höjas.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens bedömning. Utredningen föreslår att om den som innehar en TV-mottagare inte fullgör skyldigheten att anmäla avgiftspliktigt innehav skall en kontrollavgift om 500 kronor tas ut.

Påminnelseavgiften i samtliga avgiftsärenden höjs från 50 till 75 kronor.

Remissinstanserna: Kammarrätten i Sundsvall, Skatteverket och Radiotjänst i Kiruna tillstyrker i huvudsak förslaget. Radiotjänst i Kiruna anser dock att det föreslagna beloppet är för lågt och att avgiften i stället bör bestämmas till motsvarande ett års TV-avgift. Länsrätten i Norrbottens län och Post- och telestyrelsen avstyrker förslaget om kontrollavgift. Ekonomistyrningsverket anser att om en kontrollavgift skall öka incitamentet att anmäla innehav måste risken för upptäckt öka.

Radiotjänst i Kiruna, Sveriges Radio, Sveriges Television och Sveriges Utbildningsradio tillstyrker förslaget om att påminnelseavgiften bör höjas.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt 8 § första stycket lagen om TV-avgift skall den som blir innehavare av en TV-mottagare och som är avgiftsskyldig för innehavet, senast 15 dagar därefter anmäla innehavet till RIKAB. Vidare gäller enligt 22 § att den som uppsåtligt eller av oaktsamhet inte fullgör sin anmälningsskyldighet enligt 8 § första eller andra stycket döms till böter.

Utredningen har föreslagit att en kontrollavgift skall tas ut då det i samband med särskild avgiftskontroll klargörs att en avgiftsskyldig inte fullföljt sin anmälningsskyldighet. Om underlåtenheten att

uppfylla anmälningsplikten framstår som ursäktlig skall kontrollavgift inte påföras.

Syftet med att införa en kontrollavgift skulle vara att den kan förväntas ha en preventiv effekt på avgiftsskolk genom att fungera som ett incitament för den som skaffar en TV-mottagare att självant anmäla sitt innehav.

I likhet med Länsrätten i Norrbottens län anser regeringen att det är tveksamt om införandet av en kontrollavgift kommer att minska avgiftsskolket. Anledningen är att bevisläget skiljer sig åt mellan ett fall där någon får betala en sanktionsavgift på grund av att han eller hon ertappas vid t.ex. fuskåkning i kollektivtrafiken och den i detta fall aktuella.

Om kontrollanten vid ett hembesök inte kan se att det finns en TVmottagare i bostaden bygger påförandet av avgiften på att den avgiftsskyldige erkänner att det finns en TV-mottagare i hushållet. Den enskilde som i detta läge är sanningsenlig får betala en kontrollavgift. Om däremot personen nekar krävs det att RIKAB kan bevisa att det finns en mottagare i hushållet, vilket kan vara svårt eftersom kontrollanterna inte har rätt att gå in i en bostad. Om RIKAB i en sådan situation inte påför någon kontrollavgift kan således den enskilde dagen efter hembesöket anmäla sitt innehav och slipper i så fall betala avgiften. Således är risken att en kontrollavgift drabbar de som är ärliga medan de mer förslagna personerna kommer undan.

Avgiftskontrollen måste i större utsträckning än i dag göras med hjälp av teknisk pejlingsutrustning för att en kontrollavgift skall ha förutsättningar att bli effektiv. Som Post- och telestyrelsen anfört kan det finnas en risk för att ökad användning av teknisk utrustning för avgiftskontroll skulle medföra ökade kostnader utan motsvarande ökning i intäkter. Med hänsyn till detta anser regeringen att det är svårt att bedöma vilken den verkliga effekten av införandet av en kontrollavgift skulle bli.

Att införa en kontrollavgift skulle kunna resultera i att den som av oaktsamhet låter bli att fullfölja sin anmälningsplikt dels kan påföras en kontrollavgift, dels ådömas böter. Regeringen finner det tveksamt

om detta är förenligt med dubbelbestraffningsförbudet i artikel 4 i Europakonventionens sjunde tilläggsprotokoll. Mot denna bakgrund finner regeringen att någon kontrollavgift inte bör införas.

Det är lämpligt att anpassa påminnelseavgiftens storlek med hänsyn till ökningen av den allmänna prisnivån. Regeringen avser därför att genom en ändring i förordningen om TV-avgift höja påminnelseavgiften.

15.3.4 Tillgång till personuppgifter om make från SPAR

Regeringens bedömning: Radiotjänst i Kiruna AB bör få ta del av uppgifter om make eller maka i Statens personadressregister.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Radiotjänst i Kiruna, Sveriges Radio, Sveriges Television och Sveriges Utbildningsradio tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: RIKAB:s avgiftskontroll görs genom att bolaget kontaktar personer som inte betalar TV-avgift för att fråga om dessa innehar en TV. Kontakterna sker genom skriftliga utskick, telefonsamtal och hembesök.

Frågan är om RIKAB skall få tillgång till uppgifter från Statens personadressregister (SPAR) om vilka personer som är gifta med varandra. Syftet med detta skulle vara att RIKAB då kan undanta personer vars make eller maka betalar TV-avgift.

SPAR är ett offentligt register som omfattar alla personer som är folkbokförda i Sverige. SPAR är reglerat i lagen (1998:527) respektive förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret. Huvudman för SPAR är myndigheten SPAR-nämnden. InfoData sköter drift och marknadsföring av registret.

Genom avisering från SPAR uppdateras såväl stora register hos vissa myndigheter som kundregister hos stora privata företag och organisationer i landet.

Enligt 4 § lagen om SPAR får registret innehålla bl.a. uppgifter om make eller vårdnadshavare. Uppgifterna hämtas från Skatteverkets folkbokföringsdatabas respektive beskattningsdatabas. Enligt 7 § andra stycket kan regeringen meddela föreskrifter om begränsningar när det gäller utlämnande av uppgifter från SPAR i elektronisk form. Begränsningarna fastställs i 8 § förordningen om det statliga personadressregistret. Enligt 8 § gäller att uppgift om make eller vårdnadshavare i elektronisk form endast får lämnas ut till myndigheter, banker, kreditmarknadsföretag, försäkringsbolag, kreditupplysningsföretag, pensionsstiftelser, understödsföreningar och Apoteket AB. Enligt nuvarande regelverk har således RIKAB inte tillgång till uppgift om make i elektronisk form.

Uppgift om make och vårdnadshavare får enligt förordningen om SPAR lämnas ut bland annat till myndigheter. Ingen restriktion finns för vilken typ av verksamhet som bedrivs av myndigheten eller vilket behov av uppgiften som finns. Uppgift om make och vårdnadshavare har således inte ansetts mer känslig än att den utan inskränkning kan lämnas ut till samtliga myndigheter i elektronisk form, oavsett om faktiskt behov av de aktuella uppgifterna finns i myndighetens verksamhet eller inte.

Även en rad privata företag såsom banker, kreditmarknadsföretag, försäkringsbolag, kreditupplysningsföretag och pensionsstiftelser har i dag rätt att få tillgång till uppgift om make från SPAR. Det finns således inte något principiellt hinder mot att enskilda såsom aktiebolag och andra privata aktörer kan få tillgång till uppgiften om det anses tillräckligt motiverat för den verksamhet som företaget bedriver. Enligt uppgift från InfoData har i dag omkring 140 privata företag tillgång till uppgift om make och vårdnadshavare från SPAR.

För att systemet med en avgiftsfinansierad radio och TV i allmänhetens tjänst skall fungera och accepteras av hushållen är det en förutsättning att uppbörden av TV-avgiften bedrivs effektivt, ändamålsenligt och smidigt. Dagens situation där RIKAB på grund av brist på information kontaktar personer som har en make eller maka som redan betalar TV-avgift upplevs av många berörda som störande

och förvirrande. Det är därför motiverat att RIKAB får tillgång till de aktuella uppgifterna för att utföra sitt åliggande på ett sätt som medför minsta möjliga besvär för den enskilde. Regeringen avser därför att genom en ändring i förordningen om det statliga personadressregistret ge RIKAB tillgång till uppgifter om make eller maka.

16 Ikraftträdande

16.1 Lagen om TV-avgift

Regeringens förslag: Lagändringarna skall träda i kraft den 1 januari 2007.

Utredningens förslag är att lagen om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst skall träda i kraft den 1 juli 2006 och tillämpas på medieavgift som avser tid från och med den 1 januari 2007.

Remissinstanserna: Kammarrätten i Sundsvall har anfört att det bör övervägas om inte ikraftträdandet bör senareläggas med hänsyn till att mervärdesskattesatsutredningen skall redovisa sitt slutbetänkande den 1 oktober 2006. Radiotjänst i Kiruna har tillstyrkt utredningens förslag.

Skälen för regeringens förslag: Utredningens förslag innebar att de tre programföretagen skulle finansieras med en medieavgift från och med den 1 januari 2007 som enligt utredningens bedömning borde beläggas med mervärdesskatt. Vidare föreslogs att en reducerad TV-avgift skulle tas ut parallellt med medieavgiften under en övergångsperiod.

Som framgår av avsnitt 14 är det inte aktuellt att genomföra utredningens förslag om en momsbeläggning. Den nuvarande tillståndsperioden för Sveriges Radio AB (SR), Sveriges Television (SVT) och

Sveriges Utbildningsradio (UR) gäller till utgången av 2006. Med hänsyn till att en ny tillståndsperiod för programföretagen således börjar gälla från och med den 1 januari 2007 föreslår regeringen att ändringarna skall gälla från den 1 januari 2007.

Det finns inte behov av någon övergångsbestämmelse.

16.2 Radio- och TV-lagen

Regeringens förslag: Lagändringarna skall träda i kraft den 1 januari 2007. Bestämmelserna skall dock inte tillämpas på sändningar av program som skett före ikraftträdandet.

Utredningens bedömning: Ikraftträdande av de nya reglerna bedöms kunna ske senast den 1 juli 2005.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har några synpunkter på tidpunkten för lagändringarnas ikraftträdande avseende de föreslagna ändringarna.

Skälen för regeringens förslag: Med hänsyn till att en ny tillståndsperiod för programföretagen SR, SVT och UR börjar gälla den 1 januari 2007 bör de nya bestämmelserna gälla från den 1 januari 2007.

Lagändringarna innebär att Granskningsnämnden för radio- och TV, Radio- och TV-verket och Konsumentombudsmannen kan förelägga en tillståndshavare vid vite att lämna de upplysningar och handlingar som de behöver för sin tillsyn. De nya bestämmelserna bör dock inte tillämpas på sändningar av program som skett före ikraftträdandet. Detta bör framgå av en övergångsbestämmelse.

17 Ekonomiska konsekvenser

17.1 Lagen om TV-avgift

De föreslagna ändringarna i lagen om TV-avgift bedöms inte få några konsekvenser för statsbudgeten eftersom in- och utbetalningar i TVavgiftssystemet redovisas mot rundradiokontot. Definitionen av begreppet TV-mottagare som görs i lagen kan dock innebära vissa förändringar i antalet hushåll som är skyldiga att betala TV-avgift och därmed i den mängd TV-avgiftsmedel som flyter in till rundradio-kontot.

Som anförts i avsnitt 15.2.4. avser regeringen att se över vilka konsekvenser den nuvarande lydelsen av begränsningsregeln kan komma att få för företag och statliga myndigheter med hänsyn till den tekniska utvecklingen. Vid en sådan översyn kommer även eventuella konsekvenser för statsbudgeten att analyseras.

De förslag till ändringar som dels innebär att avanmälan skall gälla retroaktivt per dödsdagen, dels att beloppsgränsen för vad som kan återbetalas när avgiftsskyldigheten upphört höjs från 100 till 150 kronor, torde sammantaget få en kostnadsneutral nettoeffekt. Det är inte möjligt att på förhand göra någon exakt bedömning av förslagets påverkan på inflödet av TV-avgifter, men regeringen bedömer dock att de totala avgiftsintäkterna endast torde påverkas marginellt.

17.2 Radio- och TV-lagen

Förslagen bedöms inte innebära några ökade kostnader för det allmänna, dvs. för Granskningsnämnden för radio och TV, Radio- och TV-verket, Konsumentombudsmannen och domstolarna. Visserligen utökas området för vilka förelägganden som går att överklaga jämfört med tidigare. Det kan dock rimligen antas att det endast blir fråga om ett försumbart antal ärenden som kan komma att överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Kostnaderna för dessa ärenden bedöms rymmas inom myndigheternas nuvarande budgetramar.

18 Författningskommentarer

18.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TVavgift

Generella ändringar

De två inledande bestämmelserna är nya i förhållande till lagen (1989:41) om TV-avgift. Utöver de materiella ändringar som beskrivs under respektive paragraf har följande generella ändring av redaktionell art gjorts. Uttrycket ”bolaget” respektive ”Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag” har ersatts med förkortningen RIKAB (Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag) så att det framgår tydligt vilken instans som avses i de olika bestämmelserna.

1 §

Bestämmelsen är ny.

I första stycket slås fast att programföretag som tillhandahåller radio och TV i allmänhetens tjänst och vars sändningstillstånd meddelats enligt 2 kap. 2 § radio- och TV-lagen (1996:844) innehåller ett förbud mot att sända reklam skall finansieras med TV-avgiften.

Uttrycket ”radio och TV i allmänhetens tjänst” definieras inte i lagtexten. Innebörden av uttrycket definieras i stället i riksdagens och regeringens beslut och kommer till uttryck i sändningstillstånd och anslagsvillkor. De programföretag som i praktiken tillhandahåller radio och TV i allmänhetens tjänst är Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB. Sändningstillstånden för dessa företag innehåller också ett förbud mot att sända reklam.

Den verksamhet som TV-avgiften skall finansiera är det uppdrag som programföretagen har i enlighet med företagets sändningstillstånd som meddelas av regeringen. TV-avgiften skall också finansiera verksamhet som direkt anknyter till detta uppdrag. Sådan verksamhet är enligt de nuvarande riktlinjerna för programföretagen bland annat sådan verksamhet som kan bestå i att använda andra

medier för att komplettera och stärka kärnverksamheten. Ett exempel är aktivitet på Internet.

Den s.k. sidoverksamheten (försäljning av programrättigheter, tekniska tjänster, publikationer m.m.) i programföretagen skall inte finansieras genom TV-avgiften utan bära sina egna kostnader. Denna verksamhet anses inte som en sådan verksamhet som direkt anknyter till radio och TV i allmänhetens tjänst.

Av andra stycket framgår att någon ytterligare betalning än TV-avgiften inte får tas ut av programföretagen när sändningarna är riktade till Sverige.

2 §

Bestämmelsen är ny.

I bestämmelsen definieras begreppet TV-mottagare. Med TV-mottagare avses sådan teknisk utrustning som är avsedd att ta emot utsändning eller vidareutsändning av TV-program även om utrustningen också kan användas för annat ändamål. En teknisk utrustning kan ha ett eller flera användningsområden. Begreppet ”avsedd” innebär att det är tillräckligt att ett av dessa användningsområden är att ta emot utsändning eller vidareutsändning av TV-program. Med TV-program avses ett samlat schemalagt programutbud i form av hela programtjänster, t.ex. hela SVT1:s utbud. Begreppen utsändning och vidareutsändning har samma innebörd som i radio- och TV-lagen (1996:844).

Vad som är en TV-mottagare kommenteras närmare i avsnitt 15.2.4.

2 a §

Avgiftsskyldigheten är kopplad till innehav av en TV-mottagare. Definitionen av en TV-mottagare finns i 2 §. Det är inte TV-mottagaren i sig som är avgiftspliktig utan innehavaren av en TV-mottagare som är avgiftsskyldig. Bestämmelsen har vidare kompletterats med den vedertagna förkortningen för Radiotjänst i Kiruna AB, dvs. RIKAB.

5 §

I bestämmelsen har ordet ”omfattar” ersatts av ”finns” samt orden ”vid innehav” lagts till för att tydliggöra att det inte är TV-mottagaren i sig som är avgiftspliktig utan innehavaren av en TV-mottagare som är avgiftsskyldig.

7 §

I första stycket anges till vilket belopp TV-avgiften skall uppgå. Ändringen har behandlats i avsnitt 14.3. Det nya fjärde stycket motsvarar i sak nu gällande 24 §.

8 §

Ändringen i andra stycket innebär att bestämmelsen kompletterats med den nuvarande bestämmelsen i 1 § förordning (1989:48) om skyldighet att anmäla överlåtelse och uthyrning av TV-mottagare. Förordningen avses upphävas.

11 §

I första stycket har endast ändringar av redaktionell karaktär gjorts för att anpassa stycket till utformningen av paragrafen i övrigt.

I det nya andra stycket regleras tidpunkten för avgiftsskyldighetens upphörande när den avgiftsskyldige avlider.

I tredje stycket anges från vilken tidpunkt TV-avgift skall återbetalas till den avgiftsskyldige respektive den avgiftsskyldiges dödsbo och vilket belopp som är det lägsta som återbetalas. Ändringen innebär att det lägsta beloppet som skall återbetalas föreslås höjas till 150 kronor.

Ändringarna har behandlats i avsnitt 15.3.1.

18.2 Förslag till lag om ändring i radio- och TV-lagen (1996:844)

3 kap. 2 §

Ändringen innebär att p. 16 utgår. Som utvecklats i avsnitt 13.2 sammanhänger det med att det i lagen i stället införs en generell uppgiftsskyldighet för programföretagen.

9 kap. 5 §

Ändringen är föranledd av att det föreslås en ny bestämmelse om en generell rätt till information för Granskningsnämnden för radio- och TV, Radio- och TV-verket och Konsumentombudsmannen i 9 kap. 7 §.

9 kap. 7 §

Bestämmelsen är ny.

Det föreskrivs att på begäran av Granskningsnämnden för radio- och TV, Radio- och TV-verket och Konsumentombudsmannen skall den som bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt lagen tillhandahålla myndigheterna upplysningar och handlingar som behövs för kontroll av att verksamheten bedrivs i enlighet med lagen samt de villkor och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Genom bestämmelsen införs en generell rätt till information för myndigheterna från den som bedriver verksamhet enligt radio- och TV-lagen och som har tillstånd. En sådan generell rätt har inte någon av myndigheterna haft tidigare. Samtidigt som rätten till information tydliggörs i lagen utökas således informationsplikten gentemot myndigheterna till att omfatta fler situationer än tidigare. Till följd av att bestämmelsen införs ändras 9 kap. 5 § samt upphävs de bestämmelser i lagen som föreskriver en skyldighet att i vissa särskilda fall på begäran av myndigheten lämna information (3 kap. 2 § 16 samt 9 kap. 7, 9 och 10 §§). Avsikten är inte att den som bedriver sändningsverksamhet för vilken tillstånd inte krävs och s.k. satellitentreprenörer skall omfattas av den nya bestämmelsen.

Ändringarna har behandlats i avsnitt 13.2.

10 kap. 9 §

Ändringarna i bestämmelsens första och andra stycke är föranledda av att en generell rätt för myndigheterna till information förs in i 9 kap. 7 §.

De bestämmelser som avsåg en möjlighet för Radio- och TV-verket, Granskningsnämnden för radio- och TV och Konsumentombudsmannen att meddela vitesföreläggande, när bestämmelser om skyldighet att lämna vissa uppgifter åsidosatts, har tagits bort. Myndigheternas rätt att meddela föreläggande förenat med vite har i stället angivits i den nya punkten⁸. Ändringarna har behandlats i avsnitt 13.2.

Övriga ändringar i bestämmelsen är av redaktionellt slag.

13 kap. 3 §

Ändringen i första stycket är föranledd av dels att en generell bestämmelse om informationsplikt förts in i 9 kap. 7 § och dels de ändringar som gjorts i 10 kap. 9 §.

De bestämmelser i nuvarande 9 kap. 7, 9 och 10 §§, vilka avser skyldighet att lämna information, ersätts med den generella bestämmelsen i 9 kap. 7 §. Av de nämnda bestämmelserna i den nuvarande lagen är det endast föreläggande med anledning av 9 kap. 10 § som går att överklaga. I motiven till den nuvarande lagen anges att uppdelningen mellan vilka förelägganden som går att överklaga följer den princip som föreslagits i prop. 1993/94:160 s. 43 f. (se prop. 1995/96:160 s. 198). Principen kan formuleras på det sättet att beslut om föreläggande som har förenats med vite enligt huvudregeln skall gå att överklaga, även om skyldigheten endast avser att en bestämmelse skall följas, men att undantag kan göras för det fall att skyldigheten som föreläggandet kan avse rimligen är av begränsad betydelse för den som föreläggs (jfr prop. 1993/94:160 s. 44).

Förslaget till ändring av 13 kap. 3 § följer i huvudsak den princip som slagits fast i den nuvarande lydelsen av lagen. Föreläggande vid vite att tillhandahålla information enligt 9 kap. 7 § skall kunna överklagas. Det skall dock anmärkas att genom att någon uppdelning

inte görs mellan föreläggande rörande olika slags information som skall tillhandahållas enligt 9 kap. 7 § utökas området för vilka förelägganden som går att överklaga jämfört med tidigare.

Förändringen i andra stycket i 13 kap. 3 § innebär att även förelägganden med anledning av 9 kap. 7 § gäller omedelbart om inte något annat förordnas.

Pressmeddelande från SCB 2006-03-23. 09:30 Nr 2006:068 **Hushållens ekonomi (HEK). Inkomstspridningen har ökat.**

Efter nedgången i den svenska ekonomin i början på 1990-talet har köpkraften, mätt med disponibel inkomst, ökat med 25 procent mellan 1995 och 2004. Hushåll med de högsta inkomsterna har ökat sin inkomst betydligt mer, vilket har fått till följd att inkomstspridningen har ökat.

Spridningen var som störst år 2000 vilket till största delen förklaras av mycket kraftiga kapitalvinster som realiserades detta år. Därefter minskade spridningen men ligger nu på en markant högre nivå än tidigare. Mellan 2003 och 2004 ligger förändringen inom den statistiska felmarginalen.

År 2004 hade hushållen med de högsta inkomsterna (topp 10 procent) drygt 22 procent av den sammanlagda inkomstsumman för hela landet. Hushållen med lägst inkomst (10 procent) hade 4 procent av samma inkomstsumma.

Inkomsten ökade med 2,6 procent 2004

Medianinkomsten, dvs. inkomsten för de hushåll som ligger precis i mitten av inkomstskalan, ökade med 2,6 procent under 2004. Inkomsterna för de hushåll som hade de lägsta inkomsterna ökade med över 3 procent alltså något över genomsnittet. Hushållen med de högsta inkomsterna (topp 10 procent) ökade sina inkomster med över 7 procent.

Ensamstående med barn fortsätter att halka efter

I genomsnitt ökade inkomsten för personer 20 år och äldre med över 24 procent under perioden 1995-2004. De sammanboendes inkomst-nivå ökade mest, över 25 procent, medan de ensamboende/-ensamståendes inkomstnivå ökade med drygt 18 procent. Sämst har det gått för ensamstående med barn som endast ökat sin inkomst med 15 procent. Inkomstnivån för åldersgruppen 65 år och äldre har ökat med knappt 18 procent sedan 1995. Det betyder att ålderspensionärer har haft en sämre inkomstutveckling än genomsnittet. Fortfarande hade de som var pensionärer 2004 en betydligt högre ekonomisk standard än vad motsvarande grupp hade 1995. Orsaken är främst att de nya åldersgrupper som har pensionerats har betydligt högre pension.

Utrikes födda hade 17 procent lägre inkomst än svenskfödda

Personer födda utomlands hade en väsentligt lägre inkomst än personer födda i Sverige. Personer som har vistats i Sverige en längre tid har i regel högre inkomst än de som varit i Sverige en kortare tid. Personer födda i andra nordiska länder eller inom EU hade efter mer än 10 år i landet nästan samma inkomst som svenskfödda.

Skillnaden mellan kvinnors och mäns inkomster består

År 2004 var heltidsanställda kvinnors medianvärde för arbetsinkomst nära 85 procent av männens. I början av 1990-talet var kvinnornas inkomster strax över 80 procent av männens inkomst. Förändringarna de senaste åren är mycket små och inte statistiskt säkerställda.

Arbetsinkomsten består av ersättning från anställning samt sjuk- och föräldraförsäkring. Jämförelsen visar förhållandena på hela arbetsmarknaden och omfattar de heltidsanställda.

Disponibel inkomst för samtliga och för topp 10 procent samt inkomstspridningen 1991-2004

	1991	1995	2000	2001	2002	2003	2004	1995-2004 i %
Disponibel inkomst (median)	139,9	122,9	140,9	144,8	148,9	149,8	153,7	25,1
Medelvärde Topp 10 procent	294,3	267,6	433,7	371,2	366,6	362,3	388,0	45,0
Inkomstspridning (Gini-koefficient)	0,226	0,231	0,294	0,266	0,258	0,253	0,256	

Annan publicering

Uppgifter om disponibel inkomst och boendeutgifter fördelat efter olika upplåtelseformer kommer att publiceras 30 mars. Prognoser över inkomstutvecklingen kommer att publiceras senare i vår. Statistik över förmögenheter kommer att publiceras i april.

Definitioner och förklaringar

Disponibel inkomst är summan av inkomster minus skatt och negativa transfereringar plus skattepliktiga och skattefria transfereringar. Inkomsten har justerats för att kunna jämföra hushåll av olika sammansättning.

Medianen motsvarar det mittersta värdet när man sorterar alla hushåll efter stigande inkomst.

Gini-koefficienten används för att redovisa ojämnheten i inkomstfördelningen. Koefficienten kan anta ett värde mellan 0 och 1. Ett högt värde visar på större spridning än ett lågt värde.

Resultaten baseras på en urvalsundersökning som heter Hushållens ekonomi, HEK. Eftersom undersökningen är en urvalsundersökning finns slumpfel. Urvalet uppgick till drygt 17 000 hushåll.

Sveriges statistiska databaser

Ytterligare uppgifter redovisas i databaserna som avgiftsfritt är åtkomliga via SCB:s webbplats. <http://www.scb.se/databaser/ssd.asp>

Information om statistikens kvalitet, framställningssätt samt fler tabeller och diagram m.m. finns på SCB:s webbplats.

http://www.scb.se/templates/Product____7286.asp

Producent SCB, Enheten för ekonomisk välfärdsstatistik 701 89 Örebro

Förfrågningar Erik Liljegren Tfn 019-176567 E-post erik.liljegren@scb.se Petter Lundberg Tfn 019-176015 E-post petter.lundberg@scb.se

Var god ange källa när uppgifter ur detta pressmeddelande återges.